

2023

ZARZĄD WOJEWÓDZTWA WIELKOPOLSKIEGO

RAPORT

O STANIE WOJEWÓDZTWA WIELKOPOLSKIEGO
ZA 2022 ROK

Spis treści

Wstęp	5
1. Sytuacja społeczno-gospodarcza i przestrzenna województwa wielkopolskiego	6
1.1. Społeczeństwo i jakość życia	7
1.2. Gospodarka	20
1.3. Środowisko	27
1.4. Komunikacja	34
2. Dokumenty wykonawcze do Strategii rozwoju województwa wielkopolskiego do 2030 roku	41
3. Informacja o realizacji przez Samorząd WW polityk, planów, programów i strategii	43
3.1. Przestrzeń	45
3.2. Społeczeństwo	48
3.2.1. Polityka społeczna	48
3.2.2. Zdrowie	55
3.2.3. Kultura	62
3.2.4. Społeczeństwo obywatelskie	66
3.2.5. Sport i turystyka	67
3.3. Gospodarka	70
3.3.1. Rynek pracy	71
3.3.2. Edukacja	74
3.3.3. Konkurencyjność i innowacyjność	78
3.3.4. Rolnictwo i obszary wiejskie	86
3.4. Środowisko i energia	89
3.5. Komunikacja	98
3.5.1. Społeczeństwo informacyjne	98
3.5.2. Transport	99
3.6. Samorząd	102
3.6.1. Zarządzanie i koordynacja rozwojem regionu	102
3.6.1.1. Wielkopolski Regionalny Program Operacyjny na lata 2014-2020	102
3.6.1.2. Pozostałe programy unijne	114
3.6.1.3. Budżet Województwa Wielkopolskiego oraz Wieloletnia Prognoza Finansowa Województwa Wielkopolskiego	121
3.6.2. Kontrakt Programowy	121
3.6.3. Fundusze Europejskie dla Wielkopolski 2021-2027	123
3.6.4. Współpraca zagraniczna	125
3.6.5. Promocja regionu	130

4. Wykonanie uchwał Sejmiku Województwa Wielkopolskiego podjętych w 2022 roku.....	132
Spis tabel.....	154
Spis wykresów.....	154
Spis map.....	155

Wstęp

Przygotowanie Raportu o stanie Województwa Wielkopolskiego za 2022 rok wynika z przepisów ustawy z 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa. Raport obejmuje podsumowanie działalności Zarządu Województwa Wielkopolskiego za 2022 rok, w szczególności realizacji polityk, programów, strategii i uchwał Sejmiku Województwa.

Struktura Raportu, przyjęta Uchwałą nr V/81/19 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z 25 marca 2019 roku, składa się z trzech zasadniczych części. Część pierwsza, przedstawia w sposób syntetyczny, sytuację społeczno-gospodarczą województwa w 2022 roku, obejmuje wnioski z analizy danych zastanych (głównie z 2021 roku, a w przypadku ich braku z lat poprzedzających). Podstawowym źródłem wykorzystanych danych statystycznych jest GUS. Zapoznając się z treścią tegorocznej diagnozy należy mieć na uwadze, że w związku z przeprowadzeniem w 2021 roku Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań (NSP 2021), zarówno podstawowe dane, jak i wskaźniki oparte na liczbie lub strukturze ludności (np. płeć, grupy wieku) z lat 2020 i 2021 zostały zmodyfikowane i mogą różnić się od danych prezentowanych w latach ubiegłych. Bilans ludności przygotowany w oparciu o wyniki NSP 2021 po raz pierwszy przypisywał osoby do danych miejsc na podstawie miejsca zamieszkania, a nie miejsca zameldowania, a niedoszacowanie mieszkańców niektórych gmin może wynosić nawet 20%. W przypadku pozostałych danych użytych w diagnozie wskazano ich odpowiednie źródła. Dla większej przejrzystości wnioski z analizy uporządkowano w cztery bloki tematyczne, tj.: społeczeństwo, gospodarka, środowisko oraz komunikacja, zawierające także elementy charakteryzujące przestrzeń regionu. Analiza statystyczna oraz opracowanie grafik zostały wykonane przez Wielkopolskie Regionalne Obserwatorium Terytorialne (WROT).

W drugiej części opisane zostały zrealizowane w 2022 roku działania i ich efekty przyczyniające się do osiągnięcia celów Strategii rozwoju województwa wielkopolskiego do 2030 roku (SRWW 2030). Działania powiązano z instrumentami programowymi, takimi jak regionalne strategie, plany i programy przyjęte przez Sejmik Województwa Wielkopolskiego lub Zarząd Województwa Wielkopolskiego, uszczegóławiające cele rozwojowe SRWW 2030. Przedstawiono także ocenę działań i efektów oraz oszacowano środki finansowe przeznaczone na opisane działania.

Trzecia część Raportu zawiera informacje na temat stanu wykonania uchwał Sejmiku Województwa Wielkopolskiego przekazanych do realizacji Zarządowi Województwa Wielkopolskiego. Informacje w formie tabelarycznej przedstawione są zgodnie ze stanem na koniec 2022 roku.

Adresatami Raportu są wszystkie podmioty zainteresowane rozwojem województwa, w szczególności Radni Województwa Wielkopolskiego oraz mieszkańcy regionu. Raport stanowi przedmiot debaty, po której przeprowadzane jest głosowanie nad udzieleniem Zarządowi Województwa Wielkopolskiego wotum zaufania.

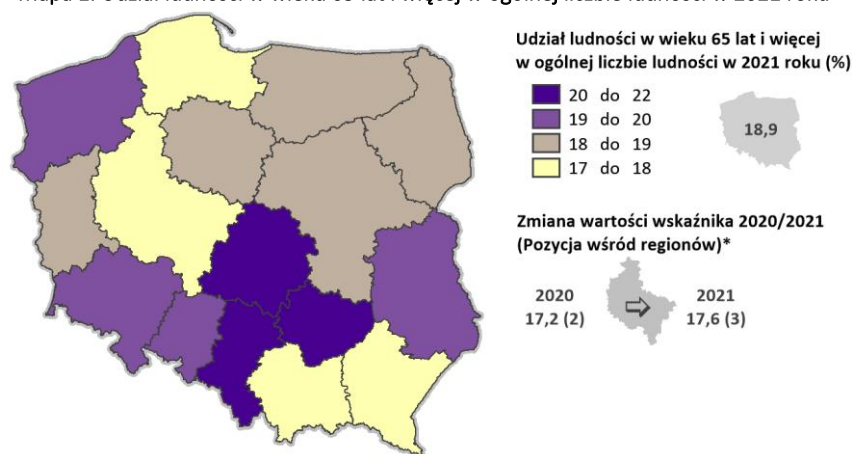
1. Sytuacja społeczno-gospodarcza i przestrzenna województwa wielkopolskiego

1.1. Społeczeństwo i jakość życia

- Według stanu z 30 czerwca 2022 roku województwo wielkopolskie zamieszkiwało 3 496,3 tys. osób (9,2% ogółu ludności Polski), tj. o 6 tys. osób (0,2%) mniej niż przed rokiem.¹ Najwięcej ludności skupiał Poznań (543,3 tys.) oraz powiat poznański (410 tys.), a najmniej powiaty międzychodzki (35,8 tys.) i chodzieski (45,6 tys.).
- Obserwacja zmian w strukturze ludności według biologicznych grup wieku potwierdza postępowanie procesu starzenia się społeczeństwa. W 2021 roku utrzymywała się tendencja związana z przesunięciami w strukturze ludności wg grup wieku. W ciągu roku zmniejszył się udział zbiorowości osób w wieku 15–64 lata, w stosunku do 2020 roku miał miejsce spadek o 0,4 p.p. do poziomu 65,8%, a wobec 2011 roku spadek o 2,2 p.p. Jednocześnie zwiększył się udział grupy osób w wieku 65 lat i więcej, określany jako współczynnik starości demograficznej (przyjmując za próg starości 65 lat) – wzrósł on o 0,4 p.p., osiągając 17,6%. W latach 2011-2021 udział tej populacji wzrósł z 16% do prawie 18%. Obserwowany z roku na rok wzrost liczebności osób w wieku 65 lat i więcej jest wynikiem zasilania tej populacji przez coraz liczniejsze roczniki osób urodzonych w latach 50. ubiegłego wieku. Natomiast z uwagi na małą dynamikę przyrostu naturalnego odsetek dzieci i młodzieży pozostaje na podobnym poziomie tj. między 16,1% a 16,6%. Wskaźnik starości demograficznej należy do najniższych w kraju (17,6%), niższy odnotowano jedynie w województwach pomorskim – 17,6% i małopolskim – 17,5% (przy średniej dla Polski – 18,9%). Najniższe wartości współczynnika starości demograficznej przyjął w powiatach poznańskim – 16,5%, leszczyńskim – 17,3%, grodziskim – 18,2% i konińskim – 18,8%. Najwyższe wartości tego miernika odnotowano natomiast w Koninie – 28,1%, Kaliszu – 27,1%, Lesznie – 24,8% i Poznaniu – 23,8%.

Mapa 1. Udział ludności w wieku 65 lat i więcej w ogólnej liczbie ludności w 2021 roku²

Opracowanie WROT

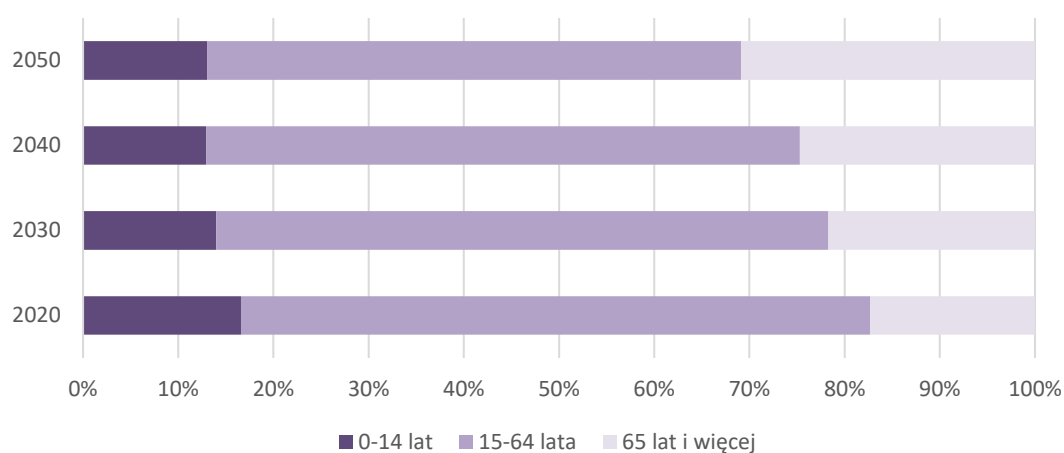
- W wyniku obserwowanych tendencji w przebiegu zjawiska starzenia się ludności, w województwie wielkopolskim notuje się zwiększającą się z roku na rok przewagę liczebną grupy osób starszych w porównaniu z grupą dzieci. Nadwyżka liczby ludności w wieku 65 lat i więcej nad liczbą osób w wieku 0-14 lat w 2012 r. wynosiła 13,7 tys. osób a w 2021 roku było to już 153,4 tys. osób.

¹ Od roku 2020 bazą wyjściową bilansu stanu i struktury ludności są wyniki NSP 2021. W związku z tym dane jak i wskaźniki odnoszące się do liczby i struktury ludności (płeć, grupy wieku) od 2020 roku zostały przeliczone zgodnie z bilansem przygotowanym w oparciu o wyniki NSP 2021.

² Dla wskaźników oznaczonych znakiem * ustalono kolejność, rozpoczynając od liczby najmniejszej; w pozostałych przypadkach – rozpoczynając od liczby największej.

- Osoby w wieku 75 lat i więcej stanowiły 6,3% ogółu ludności województwa wobec 5,9% w 2020 roku, przy czym większy udział zaobserwowano w grupie kobiet, gdzie wyniósł on 4,1%, wobec 2,2% w zbiorowości mężczyzn. Najniższym udziałem osób w wieku 75 lat i więcej charakteryzowało się województwo warmińsko-mazurskie – 6,2%, a dalej wielkopolskie, lubuskie i pomorskie po 3%, przy średniej dla kraju na poziomie 7,1%. Województwami, w których udział tej grupy wieku kształtował się najwyżej były: świętokrzyskie – 8,1%, łódzkie – 8% oraz lubelskie – 7,8%.
- W populacji osób starszych wyróżniono grupę ludności w tzw. wieku sędziwym, tj. 85 lat i więcej, która w 2021 roku obejmowała 61,4 tys. osób. Wielkopolskie oraz lubuskie były województwami, w których zanotowano najmniejszy odsetek osób w wieku sędziwym, w obu przypadkach wyniósł on 1,8%. Najwyższy jego poziom zaobserwowano w województwie świętokrzyskim – 2,5%, przy średniej dla kraju – 2,1%.

Wykres 1. Ludność według biologicznych grup wieku w 2020 roku oraz w latach 2030-2050 (Prognoza)

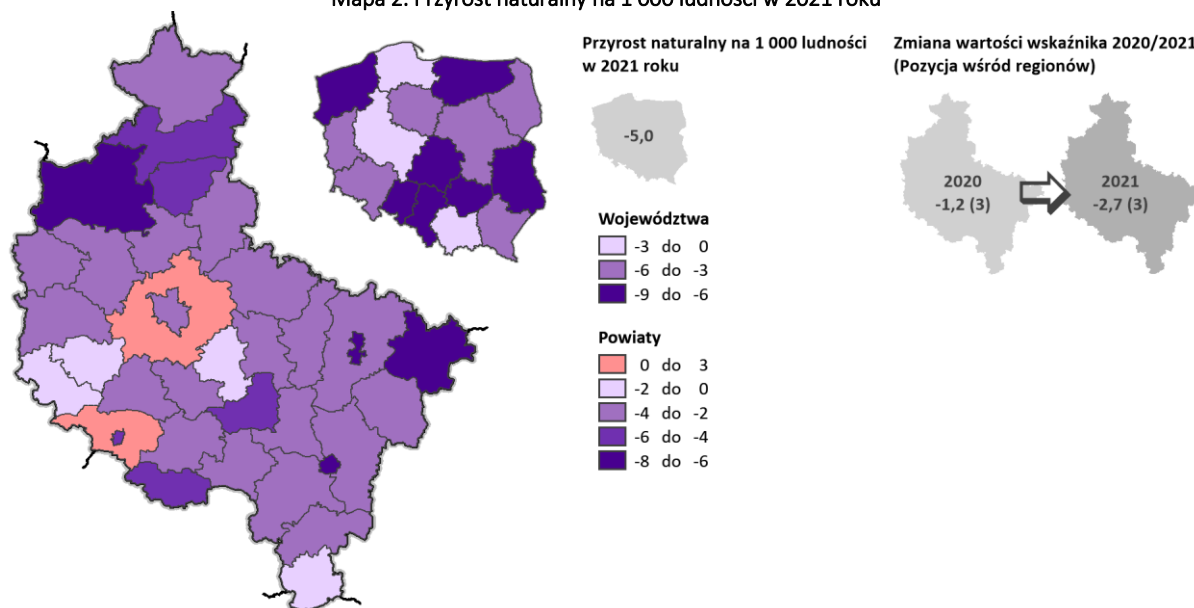
Opracowanie WROT

- Na podstawie prognozy przygotowanej w 2014 roku przez Główny Urząd Statystyczny, oszacowano, że liczba mieszkańców województwa wielkopolskiego będzie trwale spadać do 2040 roku. Trwająca od 2020 roku w Polsce pandemia koronawirusa SARS-CoV-2 wpłynęła na przyspieszenie niekorzystnych zjawisk demograficznych. Według założeń prognozy przyjęto, że w 2030 roku w Wielkopolsce liczba mieszkańców wyniesie 3 470,9 tys., w 2040 roku – 3 389,0 tys., a w 2050 roku – 3 287,9 tys. W porównaniu z prognozowanym stanem w 2021 roku oznaczało to zmniejszenie liczby ludności o odpowiednio: 21,0 tys., 102,8 tys. i 203,9 tys. Przewidywane względne spadki miały wynieść kolejno: 0,6%, 3,0% i 6,2% i miały być mniejsze od przeciętnych w kraju (2,5%, 6,5% i 11,0%). Według stanu na 31 grudnia 2021 roku rzeczywista liczba ludności w województwie wielkopolskim wyniosła 3 500,0 tys. i była wyższa od prognozowanej o 8,2 tys. osób, tj. o 0,2%. Nawiązując do powyższych danych liczba ludności Wielkopolski w 2030 roku zmniejszy się o 29,2 tys. osób (0,8%), w 2040 roku o 111,0 tys. (3,3%) i o 212,1 tys. (6,5%) w 2050 roku. Obserwowane różnice w stosunku do danych uzyskanych w bieżących bilansach liczby ludności wynikają ze zmienności kształtowania się procesów demograficznych pod wpływem różnego rodzaju trudnych do przewidzenia czynników. Jednym z takich czynników jest istotny i niekorzystny wpływ pandemii koronawirusa, głównie na liczbę zgonów. Nadumieralność przyczyniła się do spadku przeciętnego trwania życia (w 2019 roku: 81,5 lat kobiety, 74,3 lata

mężczyźni, w 2021 roku: 79,6 lat kobiety, 72,1 lat mężczyźni) oraz wcześniejszej o 2 lata tendencji spadkowej liczby mieszkańców województwa³.

- Według prognozy ludności w 2030 roku odsetek osób w wieku 65 lat i więcej wyniesie 21,7%, w 2040 roku ukształtuje się na poziomie 24,7%, a w 2050 roku – 30,9%. Prognozuje się, że w grupie kobiet udziały będą wyższe i wyniosą odpowiednio: 24,7%, 27,8% oraz 33,7% wobec 18,4%, 21,5% oraz 27,9% w zbiorowości mężczyzn. Udział osób w wieku 75 lat i więcej w 2030 roku wyniesie 10,4%, w 2040 roku – 13,1%, a w 2050 roku – 15,2%. Szacuje się, że udziały notowane w grupie kobiet wyniosą odpowiednio: 12,8%, 15,9% oraz 17,9% wobec 7,9%, 10,2% oraz 12,5% wśród mężczyzn. Z kolei odsetek osób w wieku 85 lat i więcej w 2030 roku wyniesie 2,0%, w 2040 roku – 4,3%, a w 2050 roku – 5,4%. W grupie kobiet udziały oszacowano odpowiednio na 2,8%, 5,9% i 7,2% wobec 1,1%, 2,7% i 3,6% wśród mężczyzn.
- Przyrost naturalny na 1 000 ludności w województwie wielkopolskim przez wiele lat był dodatni. W 2020 roku pierwszy raz w historii regionu odnotowano ujemną wartość przyrostu naturalnego (-1,18). Był to wynik m.in. trwającej na całym świecie od początku 2020 roku epidemii wywołanej przez koronawirusa SARS-CoV-2. Gwałtowny wzrost liczby zgonów w połączeniu z bardzo małą liczbą urodzeń przyczyniły się do rekordowo niskiego poziomu przyrostu naturalnego. W 2021 roku wskaźnik kształtował się na poziomie -2,74. W kraju jego ujemna wartość na 1 000 ludności była ponad 1,5 razy niższa niż w 2020 roku (-3,20 w 2020 roku i -4,95 w 2021 roku).

Mapa 2. Przyrost naturalny na 1 000 ludności w 2021 roku

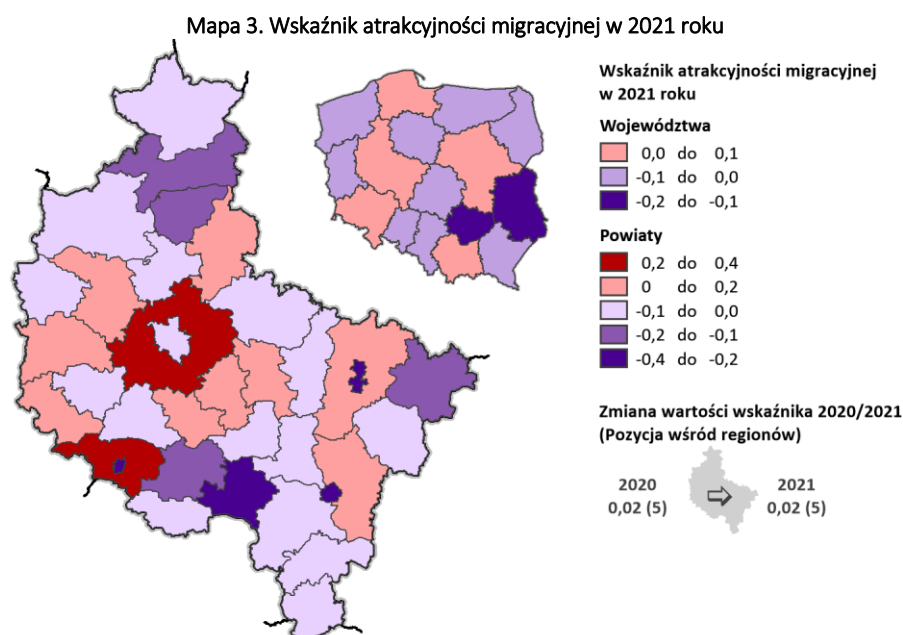
Opracowanie WROT

- Ruch migracyjny jest powiązany z poziomem atrakcyjności danego obszaru. Rozpatrując jego zróżnicowanie, warto zwrócić uwagę na wartości wskaźnika atrakcyjności migracyjnej⁴, tj. proporcje salda migracji do ogólnego obrotu migracyjnego. W 2021 roku w Wielkopolsce wyniósł on 0,02 (bez zmian w stosunku do roku poprzedniego) co wskazywało na atrakcyjność

³ Procesy demograficzne w województwie wielkopolskim w latach 1995-2020 oraz w perspektywie do 2040 r. US w Poznaniu 2022.

⁴ Wskaźnik atrakcyjności migracyjnej (miernik efektywności migracji) pokazuje relację pomiędzy obrotem wędrownym (sumą napływu i odpływu) a saldem migracji na pobyt stały (różnicą napływu i odpływu). Wartość wskaźnika zawiera się w przedziale od -1 do +1, przy czym im wskaźnik jest bliższy wartości +1, tym większą rolę odgrywa napływ, a mniejszą – odpływ ludności.

województwa jako miejsca do zamieszkania (5. lokata w kraju). Niezmiennie najbardziej atrakcyjne dla migrantów jest województwo mazowieckie (0,08). Analizując wskaźnik efektywności migracji w ujęciu powiatowym, w 2021 roku najbardziej atrakcyjnymi terenami do zamieszkania okazały się powiaty: poznański (0,36), leszczyński (0,30), średzki (0,15), szamotulski (0,09) i wrzesiński (0,04). Do powiatów o najniższej wartości miernika atrakcyjności migracyjnej zaliczono: m. Konin (-0,38), m. Leszno (-0,28), m. Kalisz (-0,32), kolski (-0,14) i chodzieski (-0,12). W ciągu roku najbardziej na atrakcyjności migracyjnej zyskały powiaty: wolsztyński (wzrost o 0,09) oraz złotowski (o 0,08). Z kolei najbardziej straciły: m. Kalisz (spadek o 0,12), powiat krotoszyński (o 0,09) oraz powiat grodziski (o 0,06). Poznań (z wartością miernika -0,07) pod względem atrakcyjności migracyjnej zajmował 21 miejsce na 35 powiatów, tj. o 5 pozycji wyżej niż w 2020 roku (-0,11).

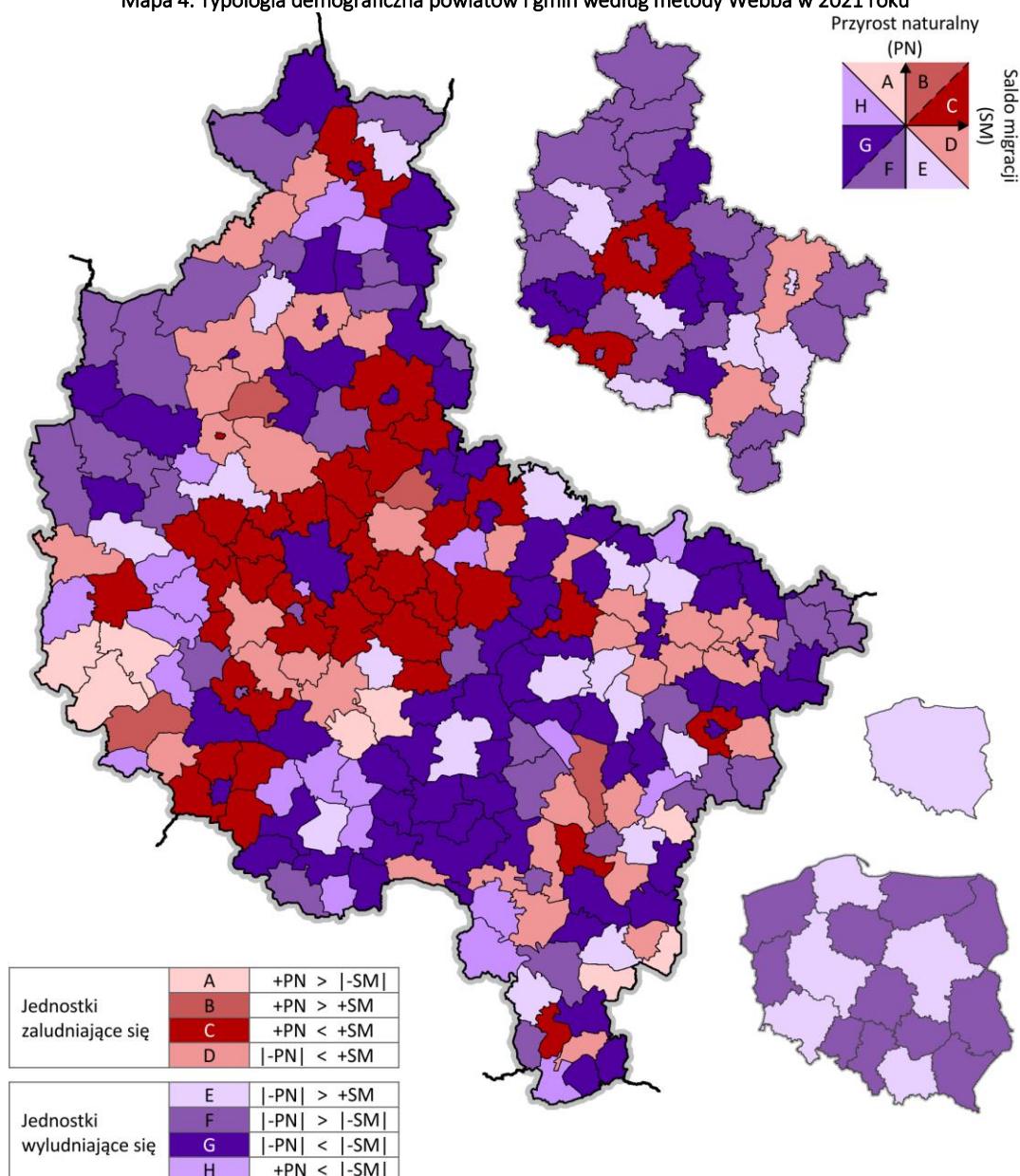
Opracowanie WROT

- Zestawienie wskaźników opisujących zjawiska demograficzne takie jak urodzenia i zgony oraz migracje wewnętrzne i zagraniczne, które decydują o stanie i zmianach liczby ludności, czyli o przyroście rzeczywistym, pozwala określić stopień aktywności demograficznej jednostek terytorialnych⁵. W 2021 roku województwo wielkopolskie, należało do grupy województw określonych jako nieaktywne demograficznie. Znalazło się ono w typie E, w którym ujemny przyrost naturalny nie jest rekompensowany przez dodatnie saldo migracji. Do tej grupy należały też województwa: małopolskie, dolnośląskie, pomorskie i mazowieckie. W 2021 roku nie było

⁵ Podstawę typologii demograficznej według J.W. Webba stanowią przyrost naturalny i saldo migracji stałej przeliczone na 1000 ludności. W zależności od znaku i wartości bezwzględnej obu współczynników klasyfikacja Webba wyróżnia osiem typów demograficznych (oznaczonych literami od A do H). Pierwsze cztery typy odnoszą się do jednostek aktywnych demograficznie, czyli zaludniających się w wyniku: przewagi przyrostu naturalnego nad ubytkiem migracyjnym (A), przyrostu migracyjnego i jeszcze większego przyrostu naturalnego (B), przyrostu naturalnego i jeszcze większego przyrostu migracyjnego (C) oraz przewagi przyrostu migracyjnego nad ubytkiem naturalnym (D). Cztery pozostałe typy oznaczają jednostki nieaktywne czyli wyludniające się wskutek: przewagi ubytku naturalnego nad przyrostem migracyjnym (E), ubytku migracyjnego i jeszcze większego ubytku naturalnego (F), ubytku naturalnego i jeszcze większego ubytku migracyjnego (G) oraz przewagi ubytku migracyjnego nad przyrostem naturalnym (H). W przypadku, gdy wartości bezwzględne współczynnika przyrostu naturalnego i współczynnika salda migracji stałej są równe lub gdy wartość jednego ze współczynników wynosi zero wprowadza się dodatkowe typy (przejściowe).

żadnego regionu, który można by zaliczyć do jednostek zaludniających się. Znacznie bardziej złożony obraz aktywności demograficznej Wielkopolski ujawnia się w przekroju terytorialnym. W 2021 roku w grupie aktywnych demograficznie, czyli zaludniających się, znalazły się 4 powiaty: ostrowski, koniński, leszczyński oraz poznański (rok wcześniej było 9 powiatów), z czego w 2 wzrost zaludnienia nastąpił w wyniku zarówno dodatniego przyrostu naturalnego, jak i dodatniego salda migracji (typ C). Były to powiaty: leszczyński, poznański. W 31 powiatach zmiany miały charakter regresywny, przy czym w 27 z nich zarówno przyrost naturalny, jak i saldo migracji były ujemne (typ F lub G). W porównaniu z 2017 rokiem 3 powiaty nie zmieniły swojego charakteru: leszczyński, poznański oraz m. Kalisz; 14 z nich zachowało regresywny charakter, 4 – progresywny, natomiast 14 zmieniło swój charakter z rozwojowego na depopulacyjny. W 2021 roku w żadnym z powiatów nie odnotowano przewagi ubytku migracyjnego nad przyrostem naturalnym (typ H).

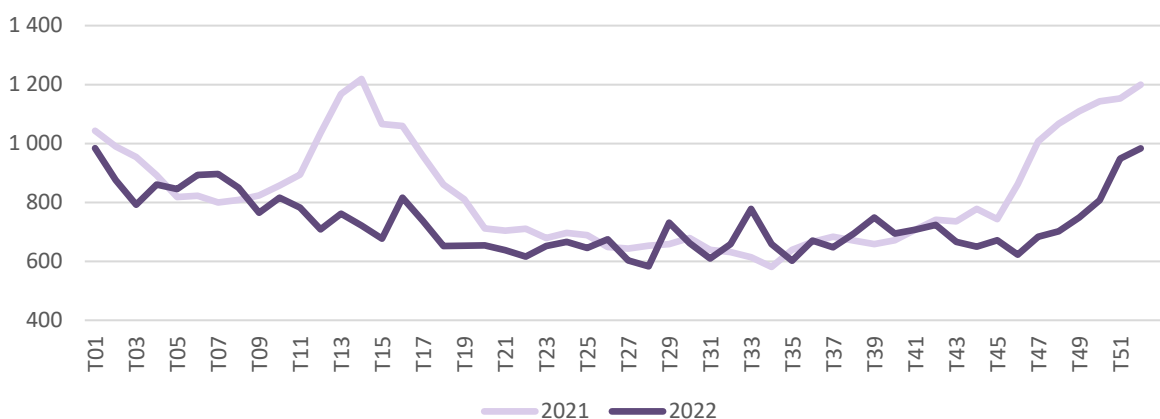
Mapa 4. Typologia demograficzna powiatów i gmin według metody Webba w 2021 roku

Opracowanie WROT

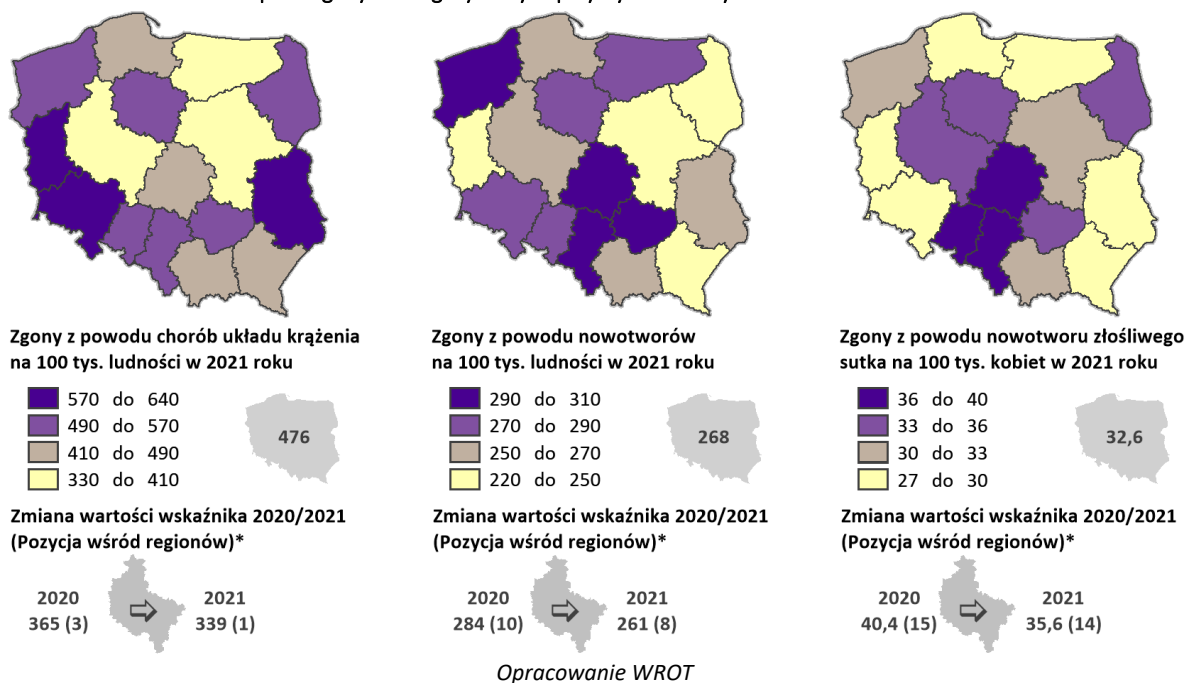
- W 2021 roku odnotowano 43,1 tys. zgonów, tj. o 3,1 tys. więcej (7,2%) niż w 2020 roku (w kraju o 8,1% więcej). Zwiększa się liczba zgonów wynikająca ze wzrostu odsetka osób w starszym wieku. Z powodu COVID-19 lub jego współistnienia z innymi chorobami zmarło 7,4 tys. osób, co stanowiło 17,2% nadwyżki zgonów. W ujęciu tygodniowym⁶ najwyższą liczbę zgonów (984) odnotowano w 1. tygodniu (3-9 stycznia) 2022 roku. W następnych tygodniach tj. między 2. a 46. obserwowano wyraźną tendencję spadkową. Od 47. tygodnia (21-26 listopada) liczba zgonów zaczęła ponownie rosnąć i w 52. tygodniu (26-31 grudnia) wróciła do stanu z początku roku – 983. Analogiczna sytuacja wystąpiła w 2021 roku, gdzie w 1. i ostatnim tygodniu liczba zgonów wynosiła odpowiednio 1 043 i 1 199, za wyjątkiem okresu od 12. do 16. tygodnia (22 marca – 25 kwietnia), kiedy liczba zgonów przekroczyła 1 000 na tydzień.

Wykres 2. Zgony według tygodni w województwie wielkopolskim w latach 2021-2022

Opracowanie WROT na podstawie danych GUS: Zgony według tygodni

Mapa 5. Zgony według wybranych przyczyn na 100 tys. ludności w 2021 roku⁷

⁶ Dane według tygodni zostały opracowane zgodnie z ISO8601. Oznacza to, że pierwszy tydzień roku może zawierać dni z poprzedniego roku, a tydzień ostatni – dni z następnego roku. Tym samym poszczególne tygodnie roku nie sumują się na poszczególne miesiące roku, ani na lata ogółem.

⁷ Dla wskaźników oznaczonych znakiem * ustalono kolejność, rozpoczynając od liczby najmniejszej; w pozostałych przypadkach – rozpoczynając od liczby największej.

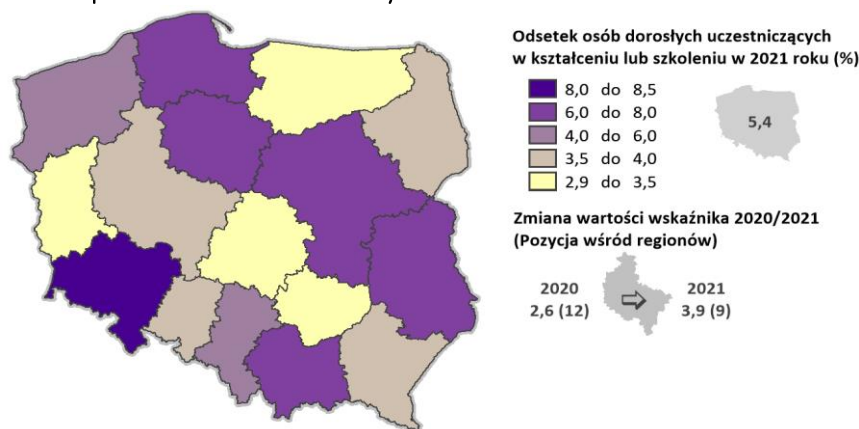
- W 2021 roku 48,7% zgonów (o 8,1 p.p. mniej niż rok wcześniej) związanych było z nowotworami i chorobami układu krążenia (wobec 54,4% w kraju). Na 100 tys. ludności przypadało 261,2 zgonów z powodu nowotworów (średnio w kraju – 268,1), w tym 242,8 z powodu nowotworów złośliwych oraz 338,7 zgonów spowodowanych chorobami układu krążenia (średnio w kraju – 475,8).
- Sytuacja dotycząca zgonów kobiet z powodu nowotworu złośliwego sutka systematycznie się pogarsza a wartości wskaźnika wciąż rosną. W 2011 roku wartość wskaźnika zgonów (na 100 tys. kobiet) wyniosła 27,3 (w Polsce 27,4) a od 2014 roku notuje się wyższe wartości niż przeciętnie w kraju (30,3 wobec 30,1), w 2021 roku – wskaźnik osiągnął poziom 35,6 (w kraju 32,6). W 2020 roku z powodu nowotworu złośliwego sutka na 100 tys. kobiet zmarło w regionie 40 kobiet (w kraju 35). Liczba zgonów spowodowanych nowotworem szyjki macicy w 2021 roku wyniosła 6,8 na 100 tys. kobiet (w Polsce 6,9) i była niższa tak jak w kraju w porównaniu z 2020 rokiem (7,5 wobec 7,7).
- W 2020 roku w poradniach dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz uzależnionych od alkoholu i innych substancji zarejestrowano 150,5 tys. osób. Na 1 000 ludności przypadało 42,9 takich osób, tj. podobnie jak w 2019 roku, ale mniej niż przeciętnie w kraju (44,0). Głównymi powodami były zaburzenia psychiczne i zaburzenia zachowania (83,4% leczonych), zaburzenia spowodowane używaniem alkoholu (11,5%) i zaburzenia psychiczne spowodowane używaniem środków psychoaktywnych (4,8%).
- Wskaźnikiem opisującym działalność oddziałów szpitalnych jest przeciętne wykorzystanie łóżek w ciągu roku. Miernik ten dla wszystkich szpitali w województwie wielkopolskim w 2021 roku wyniósł 61,0% (9. miejsce w kraju) wobec 55,3% rok wcześniej. Oznacza to, że łóżka były wykorzystane przez 223 dni w roku (tj. o 21 dni więcej niż w 2020 roku). Baza łóżkowa szpitali była wykorzystana w największym stopniu w województwach: małopolskim (66,4%) i lubuskim (59,4%), a w najmniejszym w warmińsko-mazurskim (50,3%), śląskim (50,6%) oraz opolskim (51,8%).
- W końcu 2021 roku ambulatoryjną opiekę zdrowotną mieszkańcom województwa wielkopolskiego zapewniało 2 405 przychodni i praktyk lekarskich (12,9% ogólnej liczby placówek tego typu w Polsce). Miernikiem opisującym dostępność do opieki zdrowotnej jest liczba mieszkańców przypadająca na 1 podmiot ambulatoryjnej opieki zdrowotnej. W końcu 2020 roku jedna placówka obsługiwała średnio 1 455 mieszkańców (9. miejsce wśród województw) wobec 1 446 rok wcześniej (w kraju 1 474 wobec 1 491). Największą dostępność podmiotów ambulatoryjnej opieki zdrowotnej odnotowano w województwach: podlaskim (1 230), podkarpackim (1 239), warmińsko-mazurskim (1 241) i lubelskim (1 335), natomiast najmniejszą – w kujawsko-pomorskim (1 786), pomorskim (1 775), i mazowieckim (1 592).
- Zapewnienie odpowiedniej dostępności do personelu medycznego, opartej na potrzebach mieszkańców, stanowi jedno z najważniejszych wyzwań współczesnej polityki zdrowotnej. Jednym z czynników ją determinującym są zasoby kadrowe pracujące bezpośrednio z pacjentem. Pod tym względem województwo wielkopolskie zajmuje 12. pozycję w kraju (28,8⁸ wobec 16,2 w 2020 r.). W 2021 roku liczba lekarzy (personel pracujący według podstawowego miejsca pracy) przypadająca na 10 tys. ludności wahała się od 23,3 w województwie lubuskim do 43,3

⁸ Dane szacunkowe Głównego Urzędu Statystycznego na podstawie źródeł administracyjnych nieporównywalne z danymi za lata wcześniejsze.

w mazowieckim, przy średniej dla kraju wynoszącej 34,3. Dynamika wartości tego wskaźnika w stosunku do 2012 roku w województwie wyniosła 198,6 a w kraju 155,2. W kraju notuje się jego systematyczny wzrost, a w Wielkopolsce jest on bardzo nierównomierny. Również mała w województwie wielkopolskim była liczba pielęgniarek i położnych – na 10 tys. mieszkańców przypadało ich 56,0⁹ (40,1 w 2020 r.) wobec 76,7 w świętokrzyskim i przeciętnej w Polsce na poziomie 64,1. Wartość tego wskaźnika malała od 2013 roku do 2020 roku zarówno w województwie wielkopolskim, jak i w kraju. Dynamika wartości wskaźnika w regionie wobec 2013 roku wyniosła 118,9 (110,5 w kraju).

- Zgodnie z nowym systemem szkolnictwa wyższego i nauki w roku akademickim 2021/2022 na terenie województwa wielkopolskiego funkcjonowało 51 uczelni wraz z filiami, co stanowiło 10% wszystkich obiektów w kraju i plasowało region na 2. miejscu za mazowieckim. Szkoły wyższe dysponowały 15 700 pracownikami dydaktycznymi, co stanowiło 9% nauczycieli akademickich w Polsce (5. miejsce za województwami mazowieckim, małopolskim, śląskim i dolnośląskim).
- Pod względem liczby studentów (115 381 os., 9,5%) województwo zajęło 3. miejsce wśród regionów, a w porównaniu do 2020 roku (9,6%) ich odsetek nieznacznie zmniejszył się. W przeliczeniu na 10 tys. ludności przypadało 330 studentów uczelni (337 w roku 2021/2022), a więc więcej niż przeciętnie w Polsce (321). Odsetek studentów (bez cudzoziemców) studiujących na kierunkach technicznych i przyrodniczych (zgodnie z klasyfikacją ISCED-F 2013) w roku akademickim 2021/2022 wyniósł 22,7% (23,4% w 2020 roku) i kształtował się nieco poniżej średniej ogólnopolskiej – 23,6%.
- Liczba uczestników studiów doktoranckich oraz słuchaczy studiów podyplomowych na 1 000 ludności wynosiła natomiast 2,9 (2,7 w 2020 roku), podczas gdy średnio w kraju – 4,8 (4,5 w 2020 roku). W 2021 roku w szkołach doktorskich w województwie wielkopolskim kształciło się 8,5% wszystkich uczestników, a region zajął 5. miejsce w kraju za mazowieckim, małopolskim, śląskim i dolnośląskim, w których odsetek ten wynosił od 24,7% do 10,5%.
- Osoby dorosłe (w wieku 25-64 lata) uczestniczące w kształceniu lub szkoleniu w 2021 roku stanowiły 3,9% ogółu ludności województwa (w kraju – 5,4%), co w stosunku do poprzedniego roku oznacza wzrost o 1,3 p.p. Dla Poznania odsetek takich osób wyniósł 9,4% (wobec 6,8% w 2020 roku).

Mapa 6. Uczestnictwo osób dorosłych w kształceniu lub szkoleniu w 2021 roku

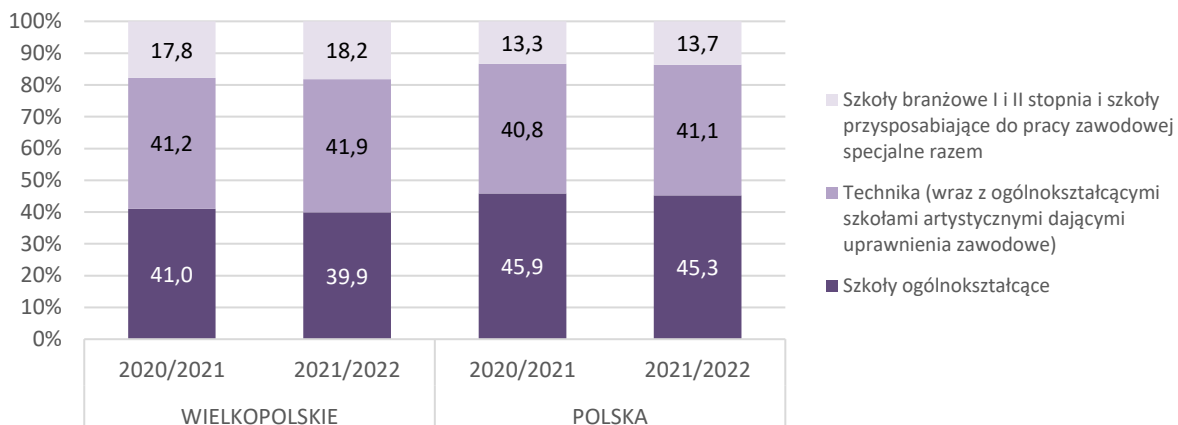

Opracowanie WROT

⁹ Dane szacunkowe Głównego Urzędu Statystycznego na podstawie źródeł administracyjnych nieporównywalne z danymi za lata wcześniejsze.

- W roku szkolnym 2021/2022 do szkół ponadpodstawowych uczęszczało 159 628 uczniów. Najwięcej z nich uczyło się w technikach (wraz z ogólnokształcącymi szkołami artystycznymi dającymi uprawnienia zawodowe) (41,9%) oraz w szkołach ogólnokształcących (39,9%). Uczniowie zawodowych, szkół branżowych I i II stopnia oraz szkół przysposabiających do pracy stanowili 18,2% ogółu uczniów szkół ponadpodstawowych.

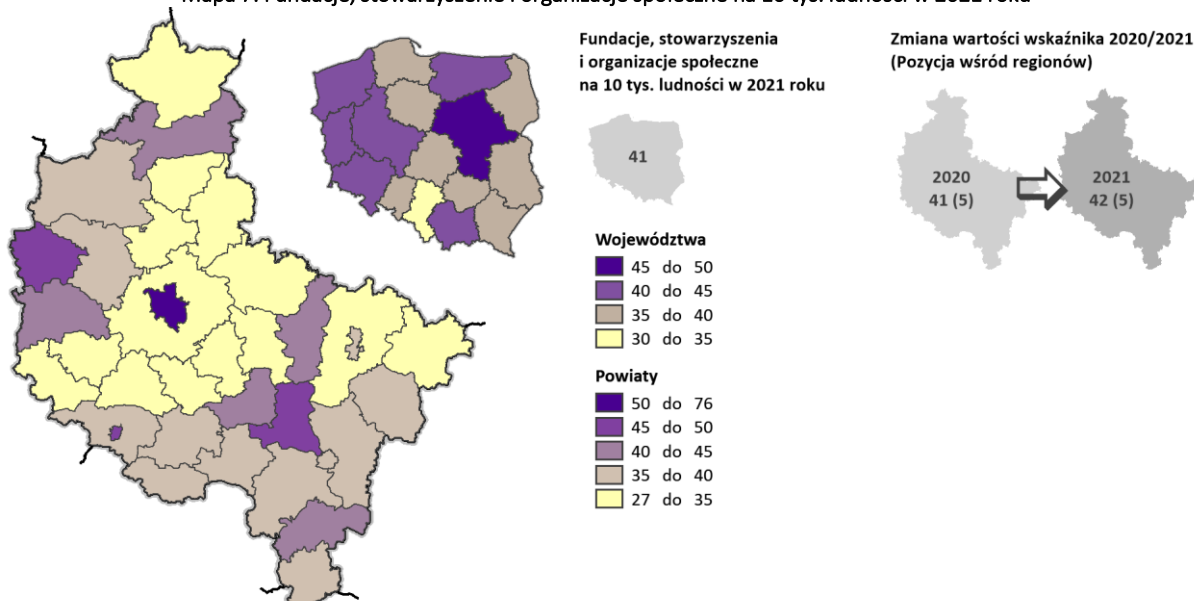
Wykres 3. Uczniowie szkół ponadpodstawowych w latach 2020/2021 oraz 2021/2022

Opracowanie WROT

- Wśród absolwentów branżowych szkół I stopnia w 2021 roku (bez szkół specjalnych) najliczniejszą grupę stanowili kończący naukę na kierunkach (zgodnie z klasyfikacją ISCED-F 2013) inżynierijno-technicznych (40,7% wobec 42,7% w kraju) oraz usług dla ludności (20,8% wobec 24,2%). Te podgrupy kierunków w 2020 roku były również najbardziej popularne wśród kończących naukę w technikach, jednak w 2021 roku obok kierunków inżynierijno-technicznych (20,2% absolwentów; 22,0% w kraju) dominowały również kierunki w zakresie technologii informacyjnych (19,1%; w kraju 21,2%). Usługi dla ludności obejmowały z kolei odpowiednio 15,4% absolwentów w regionie oraz 19,0% w kraju.

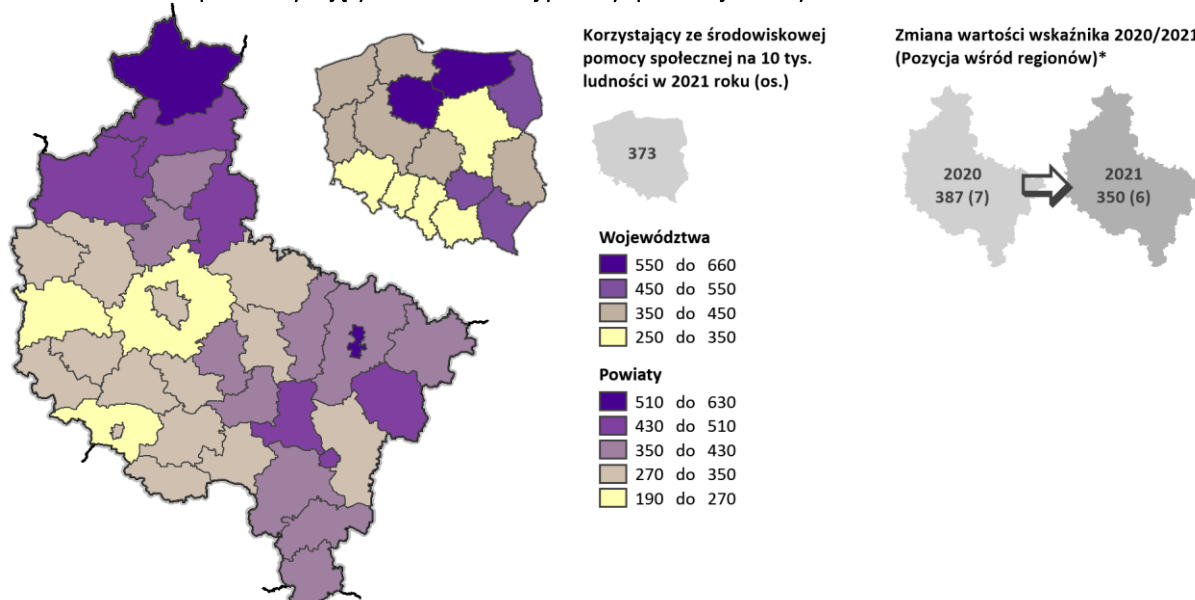
Mapa 7. Fundacje, stowarzyszenie i organizacje społeczne na 10 tys. ludności w 2021 roku

Opracowanie WROT

- W 2021 roku na 10 tys. ludności¹⁰ przypadają 42 fundacje, stowarzyszenia i organizacje społeczne, tj. więcej niż przeciętnie w Polsce – 41. Najwyższą wartość wskaźnika odnotowano w Poznaniu (76), a najniższą (28) w powiecie grodziskim.
- W 2021 roku w województwie zarejestrowano 567 nowych fundacji, stowarzyszeń i organizacji społecznych, co stanowiło 3,8% wszystkich tego typu jednostek ujętych w rejestrze REGON. Odsetek nowych jednostek był mniejszy od średniej krajowej (4,0%), ale większy niż rok wcześniej (3,2%).
- Liczba korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej na 10 tys. ludności wynosiła w 2021 roku 350, a więc mniej niż rok wcześniej (387) i mniej niż średnio w kraju (373). Najwyższą wartość (ponad 500 osób) miernik ten osiągnął w powiatach złotowskim, m. Konin i m. Kalisz, a najniższy jego poziom (poniżej 260 osób) odnotowano w powiatach: poznańskim, leszczyńskim i nowotomyskim.
- Nieco ponad połowę korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej stanowiły osoby w wieku produkcyjnym, tj. kobiety w wieku 18-59 lat oraz mężczyźni w wieku 18-64 lata. W 2021 roku ich udział wyniósł 50,3% (w kraju 53,4%) i w stosunku do poprzedniego roku zmniejszyła się o 0,8 p.p. Największy odsetek zanotowano w powiatach m. Konin (61,2%) oraz pleszewskim (57,2%), natomiast najmniejszym charakteryzowały się powiaty: kępiński (44,6%) i leszczyński (44,9%).
- Przeciętny miesięczny dochód rozporządzalny na 1 osobę w latach 2020-2021 uległ zwiększeniu z 1 789,13 zł do 1 880,91 i kształtował się na poziomie niższym niż średnio w kraju (2 061,93 zł w 2021 roku). Po spadku wartości wskaźnika w 2020 roku notowana od lat tendencja wzrostu dochodu ustabilizowała się.

Mapa 8. Korzystający ze środowiskowej pomocy społecznej na 10 tys. ludności w 2021 roku¹¹

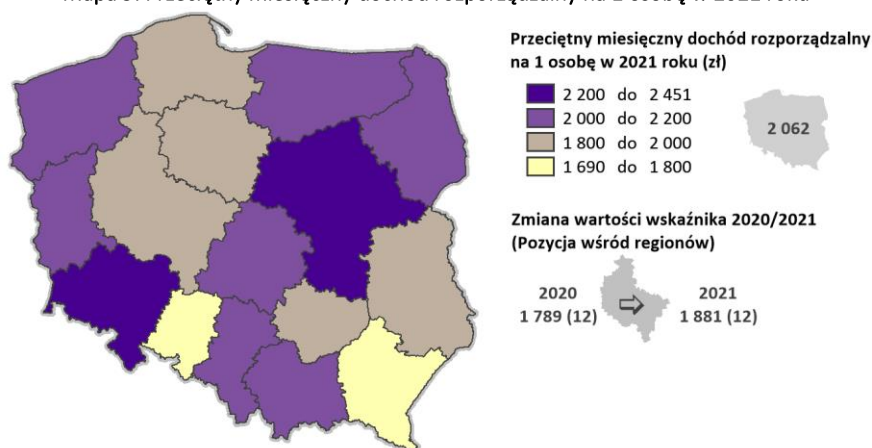

Opracowanie WROT

¹⁰ W obliczeniach wykorzystano liczbę ludności według stanu na koniec czerwca 2021 roku.

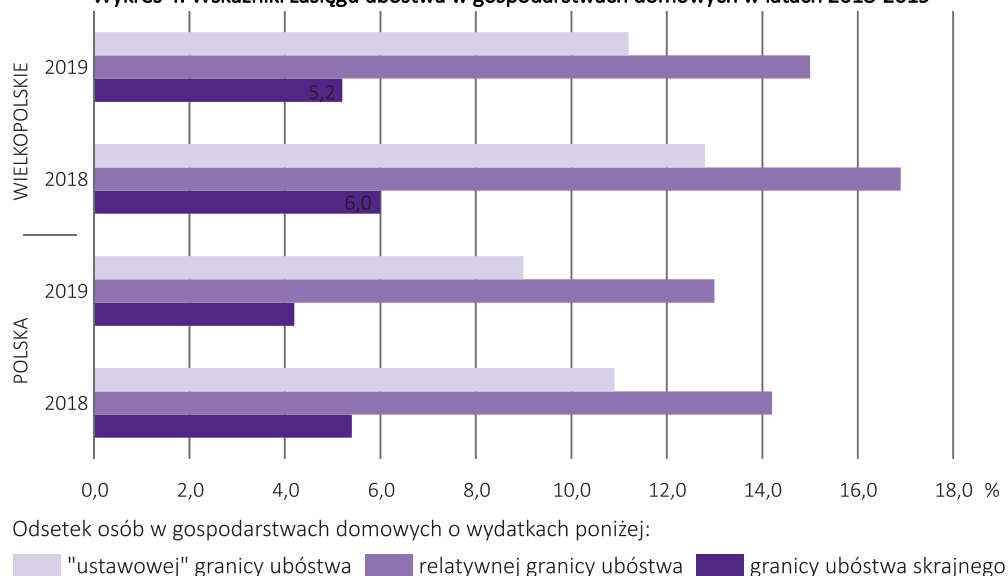
¹¹ Dla wskaźników oznaczonych znakiem * ustalono kolejność, rozpoczynając od liczby najmniejszej; w pozostałych przypadkach – rozpoczynając od liczby największej.

Mapa 9. Przeciętny miesięczny dochód rozporządzalny na 1 osobę w 2021 roku

Opracowanie WROT

Wykres 4. Wskaźniki zasięgu ubóstwa w gospodarstwach domowych w latach 2018-2019

Opracowanie WROT

- W 2019 roku wartość wskaźnika zasięgu (stopy) ubóstwa skrajnego wynosiła 5,2%, relatywnego – 15,0%, a ustawowego – 11,2%¹². W kraju wartości wskaźników wynosiły odpowiednio: 4,2%, 13,0%, 9,0%. Podobnie jak w kraju, w województwie wielkopolskim odnotowano spadek wartości wskaźników w porównaniu z 2018 roku (kolejno o: 0,8 p.p., 1,9 p.p. i 1,6 p.p.). W 2019 roku wartości wskaźników zasięgu ubóstwa przewyższały wartości ogólnokrajowe co spowodowało umieszczenie Wielkopolski na 10. pozycji wśród województw w każdym przypadku. Na przestrzeni ostatnich pięciu lat obserwowano spadek wartości wskaźników regionalnych i ogólnokrajowych (wyjątek stanowił jedynie rok 2018). Co warto podkreślić, poziom spadku w województwie wielkopolskim przewyższał krajowy – stopa ubóstwa skrajnego wyrażająca odsetek osób

¹² Wskaźnik zasięgu ubóstwa – odsetek osób w gospodarstwach domowych o wydatkach poniżej określonej granicy: 1) poniżej minimum egzystencji – ubóstwo skrajne, 2) poniżej 50% średnich wydatków ogółu gospodarstw domowych – ubóstwo relatywne, 3) poniżej kwoty, która zgodnie z obowiązującymi przepisami uprawnia do ubiegania się o przyznanie świadczenia z pomocy społecznej – ubóstwo ustawowe (zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 14 lipca 2021r. w sprawie zweryfikowanych kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej, Dz.U z 2021 poz. 1296, kryteria dochodowe wynoszą: dla osoby samotnie gospodarującej – 776 zł netto, dla osoby w rodzinie – 600 zł/os. netto).

w gospodarstwach domowych o wydatkach poniżej granicy ubóstwa skrajnego, tj. minimum egzystencji w latach 2014-2019 zmniejszyła się w Wielkopolsce o 4,9 p.p, (w kraju spadek o 3,2 p.p.). Wartość wskaźnika ubóstwa relatywnego w tym samym okresie spadła o 6,7 p.p. wobec 3,2 p.p. w kraju, a „ustawowa” granica ubóstwa w latach 2015-2019 zmniejszyła swoją wartość o 5,2 p.p. (3,2 p.p. w Polsce).

- Wskaźnik zaspokojenia miejsc w domach pomocy społecznej (DPS) wynosił w 2021 roku 77,9% (w kraju 77,2%), tym samym wzrósł w stosunku do 2020 roku o 12,6 p.p. Najwyższe wartości wskaźnika (powyżej 95%) odnotowano w powiatach: chodzieskim, kaliskim, kępińskim, międzychodzkiem, ostrzeszowskim, pilskim oraz śremskim, natomiast najniższe (na poziomie poniżej 60%) – w Poznaniu. W 6 powiatach (grodziskim, leszczyńskim, nowotomyskim, obornickim, średzkim i złotowskim) nie funkcjonowały DPS.
- Ogłoszenie w Polsce w 2020 roku stanu zagrożenia epidemicznego i związane z tym ograniczenia utrudniały realizację działań kulturalnych. W konsekwencji zmniejszyła się liczba oraz zmienił się zakres korzystania z dóbr kultury i dziedzictwa narodowego. W 2021 roku¹³ liczba zwiedzających muzea i oddziały na 1 000 ludności wyniosła w Wielkopolsce 197,8 osób, podczas gdy w 2020 roku było to 119,0 osób (wzrost o 66,2%). Liczba widzów i słuchaczy w teatrach i instytucjach muzycznych na 1 000 ludności wyniosła 67,4 osoby (wzrost o 17,9% wobec 2020 roku).
- W 2021 roku funkcjonowały 42 muzea przystosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnościami (38 w 2020 roku), 40 obiektów posiadało przystosowane wejścia do budynku (36 w 2020 roku) a 31 obiektów posiadało udogodnienia wewnętrzne (28 w 2020 roku). W przypadku teatrów i instytucji muzycznych było to odpowiednio 12, 12 i 11 obiektów (bez zmian w odniesieniu do 2020 roku).

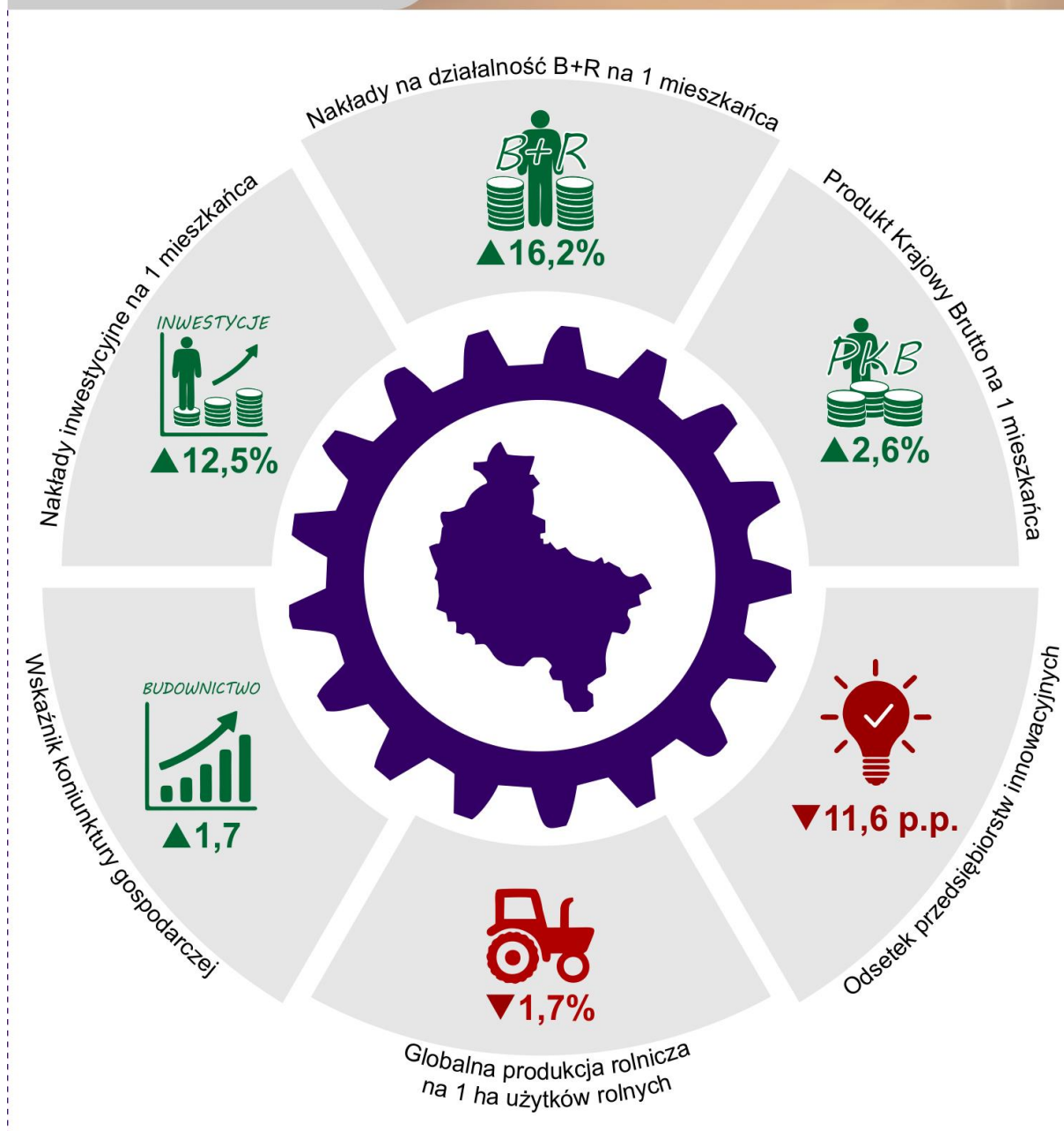
¹³ Począwszy od danych za 2020 r. do muzeów zaliczane są wyłącznie jednostki, które działają w oparciu o uzgodniony z ministrem właściwym do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego statut bądź regulamin, zgodnie z art. 6 ustawy z dnia 21 listopada 1996 r. o muzeach (Dz. U. z 2012 r. poz. 987, z późn. zm.). W związku z tym, w tablicach z danymi GUS zaszły istotne zmiany w liczbach muzeów i instytucji paramuzealnych, a w konsekwencji w liczbie organizowanych imprez.

SPOŁECZEŃSTWO

GOSPODARKA

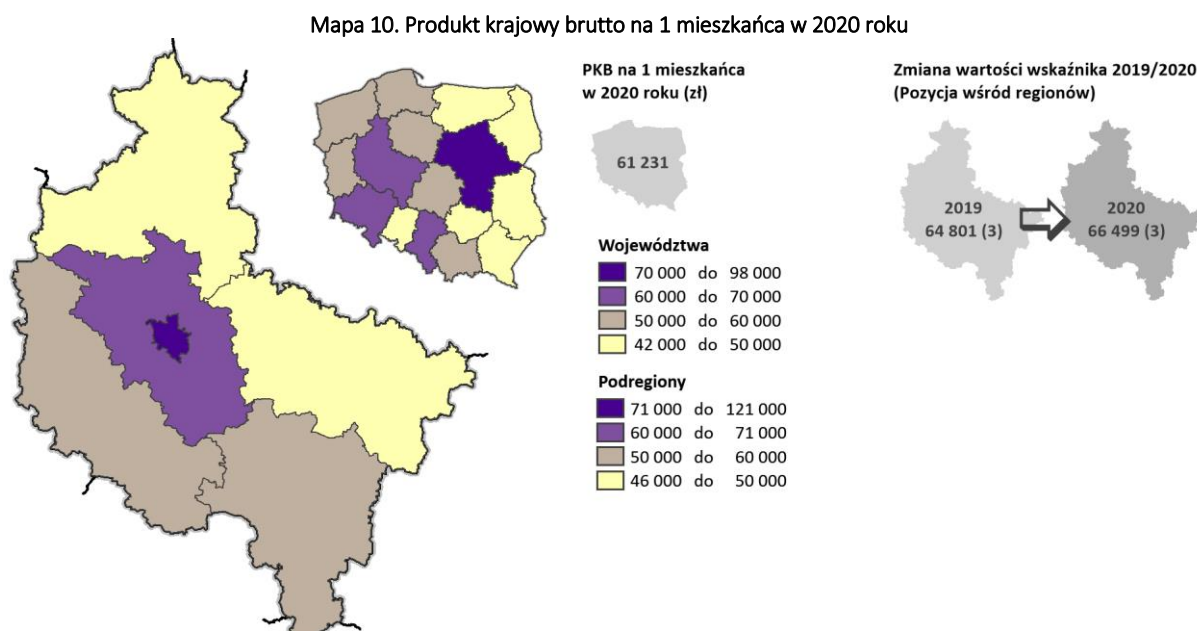
ŚRODOWISKO

KOMUNIKACJA

1.2. Gospodarka

- Wartość wytworzonego produktu krajowego brutto (PKB) w 2020 roku wyniosła 233 474 mln zł i stanowiła 10,0% wartości wytworzonej w kraju. Wartość PKB w przeliczeniu na 1 mieszkańca województwa kształtowała się na poziomie 66 499 zł, tj. wzrosła o 2,6% w stosunku do roku poprzedniego (w kraju wzrost wyniósł 2,7%). W relacji do średniej krajowej (61 231 zł) PKB na 1 mieszkańca stanowił 108,6%, a więc nieznacznie mniej niż w 2019 roku (108,7%).

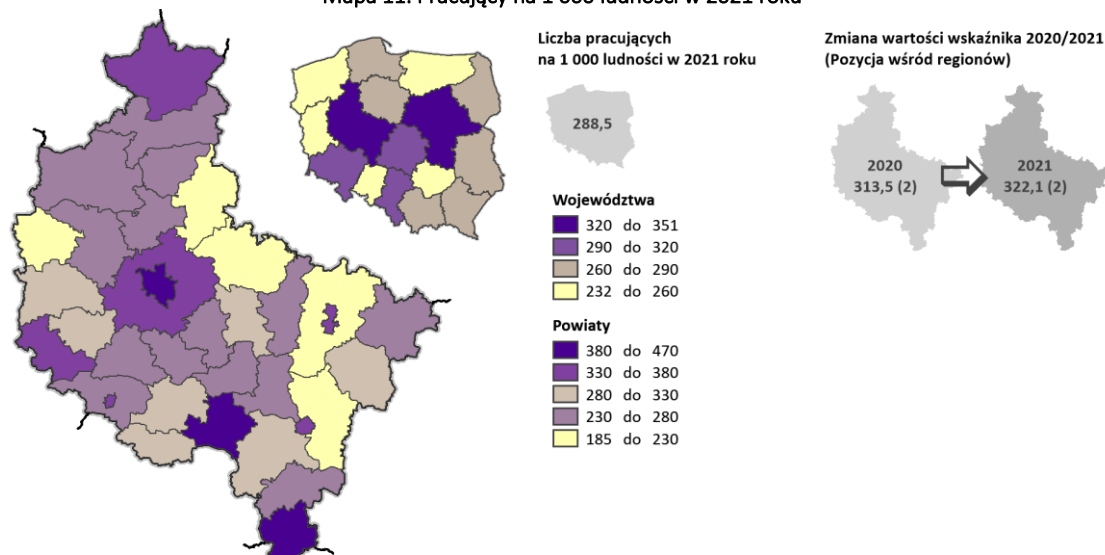
Opracowanie WROT

- Wartość wytworzonego produktu krajowego brutto *per capita* w porównaniu do innych województw plasowała województwo wielkopolskie w 2020 roku na 3. miejscu za mazowieckim (97 093 zł) i dolnośląskim (67 104 zł). Roczna dynamika wzrostu wartości PKB na 1 mieszkańca w 2020 roku wyniosła 103, podobnie jak w województwie dolnośląskim i średnio w kraju, ale więcej niż w mazowieckim (101). PKB na 1 mieszkańca w podregionach był mocno zróżnicowany – najwyższy w Poznaniu (120 985 zł), najniższy w pilskim (46 558 zł) i konińskim (48 965 zł).
- Według wstępnego szacunku w 2021 roku wartość wytworzonego PKB na 1 mieszkańca wyniosła w województwie wielkopolskim 73 888 zł, a roczna dynamika wzrostu wartości wskaźnika wyniosła 111. Dynamika była niższa niż średnio w kraju (113) oraz w województwie dolnośląskim (114).
- Według parytetu siły nabywczej (purchasing power standard – PPS), w porównaniu do średniej Unii Europejskiej (UE27=100), PKB na 1 mieszkańca w województwie wynosił w 2020 roku 83 (24 700 PPS), tj. więcej niż średnio w Polsce – 76 (22 600 PPS). Dynamika tego wskaźnika w stosunku do 2015 roku wyniosła 119,3 (w kraju 118,3) i była wyższa niż średnio w UE27 (108,7).
- W 2021 roku liczba pracujących¹⁴ w przedsiębiorstwach zatrudniających 9 i więcej osób wyniosła 1 127,5. Na 1 000 mieszkańców województwa przypadało 322,1 osób pracujących, tj. więcej niż

¹⁴ Bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób, duchownych i pracujących w jednostkach budżetowych działających w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego. Dane łącznie z rolnictwem indywidualnym i pracującymi w organizacjach, fundacjach, związkach (SOF), według faktycznego miejsca pracy i rodzaju działalności.

rok wcześniej (po okresie pandemii koronawirusa wzrost był wysoki i wyniósł 2,8%) oraz więcej niż średnio w Polsce – 288,5. Wśród województw wyższe niż w Wielkopolsce wartości wskaźnika odnotowano jedynie w województwie mazowieckim (350,6), a tendencja w tym zakresie nie ulega zmianie. W układzie powiatów najwyższe wartości (ok. 470 osób) wskaźnik przyjął w powiecie kępińskim, krotoszyńskim i Poznaniu, a najniższe (poniżej 200 osób) w powiecie konińskim.

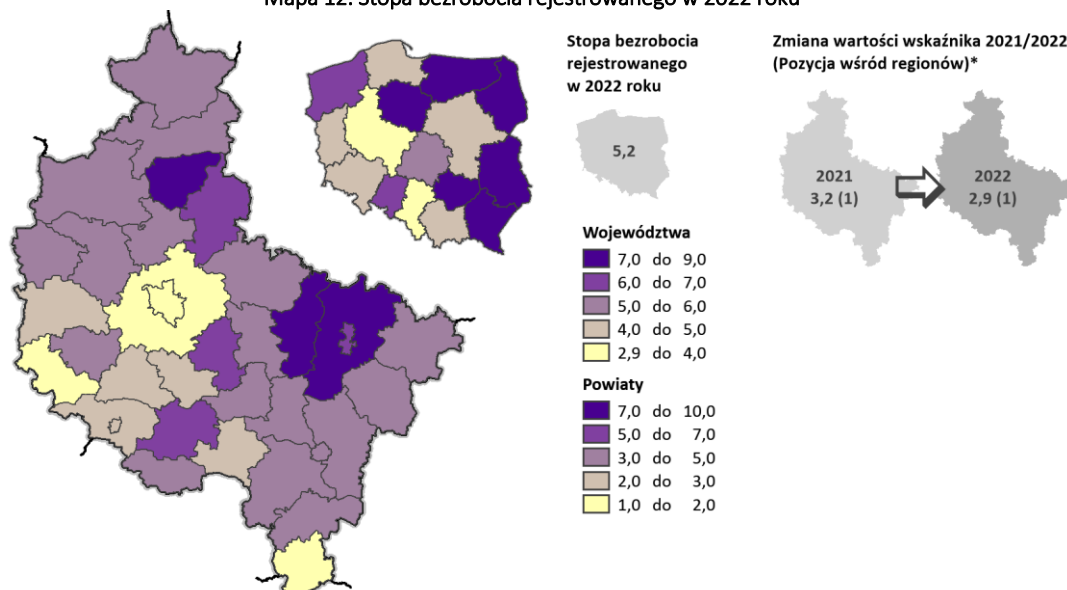
Mapa 11. Pracujący na 1 000 ludności w 2021 roku

Opracowanie WROT

- Wskaźniki zatrudnienia w 2020 roku w województwie wynosiły: 56,5% dla ludności ogółem w wieku 15 lat i więcej oraz 77,1% dla ludności w wieku produkcyjnym. W obu przypadkach były one wyższe niż średnio w kraju o 2,2 p.p.
- W lutym 2023 roku liczba bezrobotnych zarejestrowanych w urzędach pracy województwa wyniosła 40,9 tys., tj. o 1,3 tys. (2,6%) mniej niż przed rokiem. Kobiety stanowiły 57,8% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych (wobec 58,6% w lutym 2022 roku).

Mapa 12. Stopa bezrobocia rejestrowanego w 2022 roku¹⁵

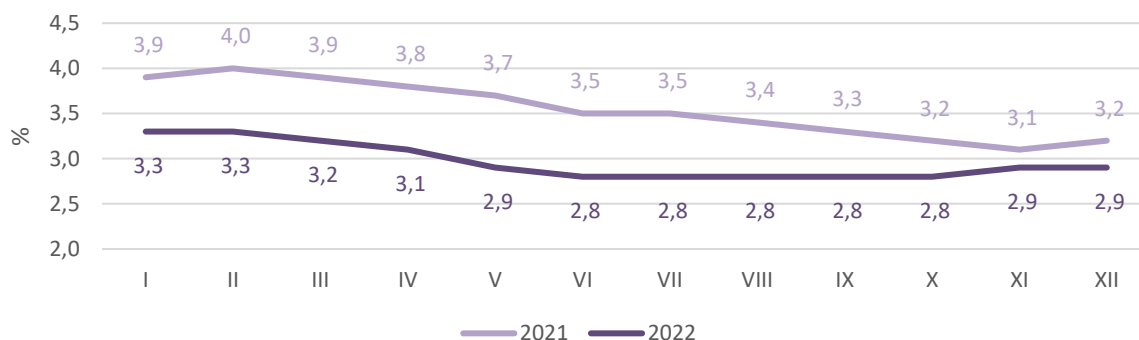

Opracowanie WROT

¹⁵ Dla wskaźników oznaczonych znakiem * ustalono kolejność, rozpoczynając od liczby najmniejszej; w pozostałych przypadkach – rozpoczynając od liczby największej.

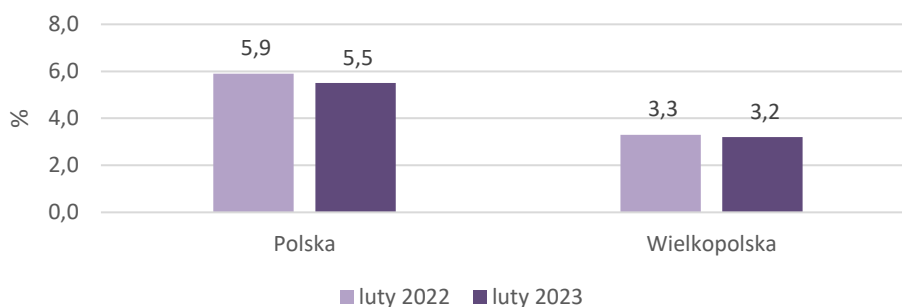
- Stopa bezrobocia rejestrowanego kształtowała się w 2022 roku na poziomie 2,9 i była o 0,3 p.p. niższa niż przed rokiem. Po niewielkim wzroście wartości wskaźnika w okresie pandemii COVID-19 zbliżyła się do poziomu z 2019 roku tj. 2,8%. Wskaźnik dla województwa nadal pozostawał najniższy w kraju (średnia w Polsce wyniosła 5,2%). Natężenie bezrobocia jest zróżnicowane terytorialnie – najniższe charakteryzowało powiaty m. Poznań i poznański (po 1,0%) oraz kępiński i wolsztyński (po 1,8%), a najwyższe (powyżej 7,0%) powiaty koniński, słupecki i chodzieski. W większości powiatów odnotowano spadek wartości wskaźnika w porównaniu do 2021 roku przy czym największy w powiatach międzychodzkiem (o 0,9 p.p.), m. Konin (o 0,7 p.p.), jarocińskim, poznańskim i m. Poznań (o 0,6 p.p.). Wzrost stopy bezrobocia w tym okresie nastąpił w powiatach czarnkowsko-trzcieńskim (o 0,8 p.p.), ostrzeszowskim i wągrowieckim (o 0,5 p.p.) oraz kaliskim (o 0,4 p.p.).
- Według stanu na luty 2022 roku stopa bezrobocia rejestrowanego w Wielkopolsce kształtowała się na poziomie 3,3% i była o 2,6 p.p. niższa niż w skali kraju. W lutym 2023 roku wskaźnik dla województwa wyniósł 3,2%. Był on jednocześnie o 2,3 p.p. niższy niż przeciętnie w kraju.

Wykres 5. Stopa bezrobocia rejestrowanego w Wielkopolsce według miesięcy w latach 2021-2022

Opracowanie WROT

Wykres 6. Stopa bezrobocia rejestrowanego w Polsce i Wielkopolsce w lutym w latach 2022 i 2023

Opracowanie WROT

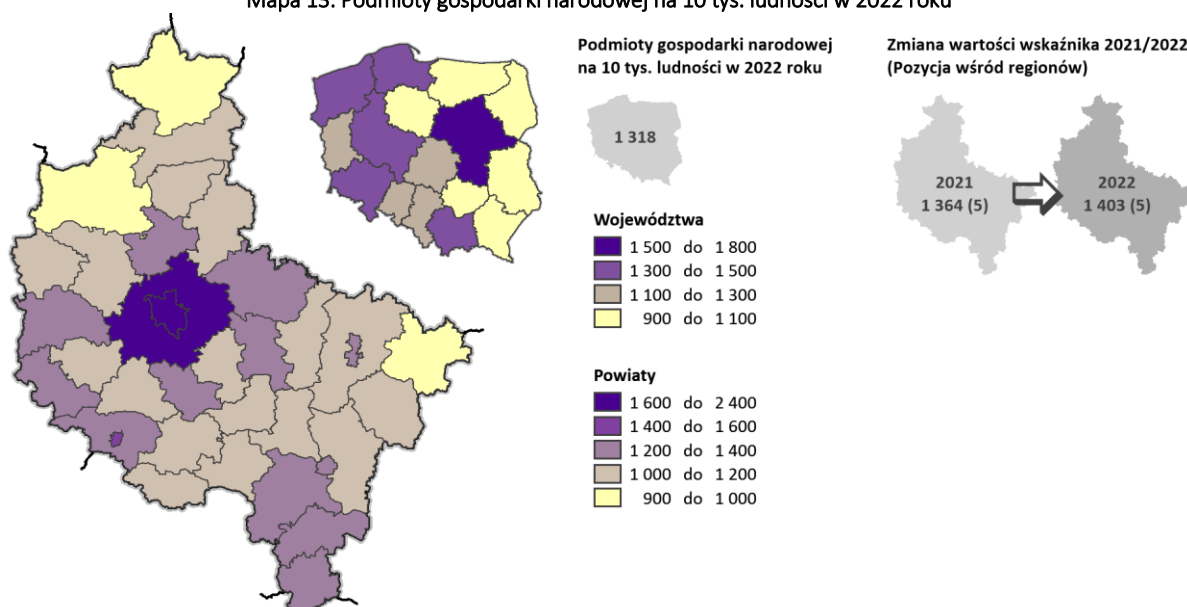
- Wskaźnik przedsiębiorczości, wyrażony liczbą podmiotów w przeliczeniu na 10 tys. ludności w wieku produkcyjnym¹⁶, w 2022 roku wyniósł 2 363 (wobec 2 297 przed rokiem), tj. wyżej niż

¹⁶ Wskaźniki związane z podmiotami gospodarczymi przeliczono według liczby ludności w 2021 roku z uwagi na brak dostępnych danych za 2022 rok.

przeciętnie w kraju (2 231 wobec 2 160). W przekroju terytorialnym najbardziej atrakcyjnym miejscem do prowadzenia działalności gospodarczej był Poznań wraz z okalającym miasto powiatem poznańskim (odpowiednio 3 839 i 2 859 podmiotów na 10 tys. ludności w wieku produkcyjnym). Najniższy (poniżej 1 600) wskaźnik przedsiębiorczości odnotowano w powiatach: złotowskim, kolskim.

- Według stanu na koniec grudnia 2022 roku w rejestrze REGON dla województwa wielkopolskiego ujętych było 491,2 tys. podmiotów gospodarki narodowej (9,8% podmiotów w kraju, 3. miejsce), tj. o 2,9% więcej niż przed rokiem. Liczba podmiotów wyrejestrowanych była 1,7 razy niższa od nowopowstałych (35,3 tys.) i wyniosła 20,8 tys., tj. o 11,0% więcej niż przed rokiem.
- W 2022 roku na 10 tys. ludności województwa przypadało 1 403 podmiotów wpisanych do rejestru REGON, a więc więcej niż w 2021 roku (1 364) i więcej niż średnio w kraju (1 318). Najwyższe wartości wskaźnika (powyżej 1 700) odnotowano w centralnej części województwa – w Poznaniu i powiecie poznańskim, a najniższe (poniżej 1 000) w powiatach złotowskim i kolskim.

Mapa 13. Podmioty gospodarki narodowej na 10 tys. ludności w 2022 roku

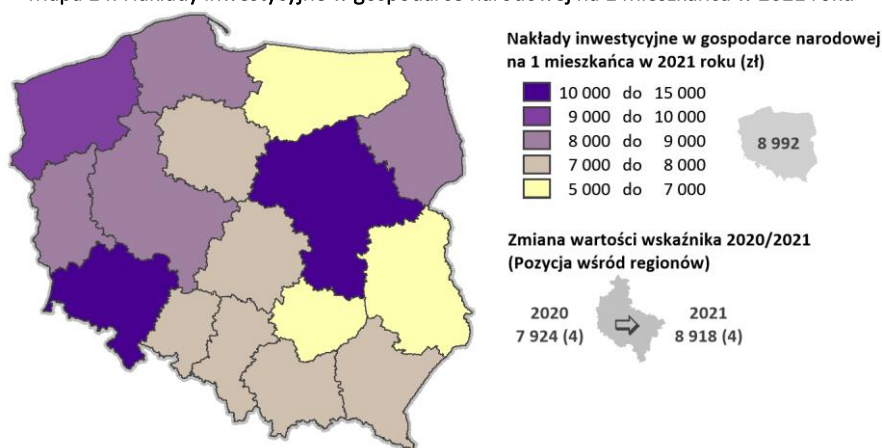

(Przeliczono według liczby ludności w 2021 roku z uwagi na brak dostępnych danych za 2022 rok)

Opracowanie WROT

- Nakłady inwestycyjne poniesione w 2021 roku w województwie wielkopolskim wyniosły 16 383,8 mln zł i były wyższe od poniesionych rok wcześniej o 19,6%. W kraju w 2021 roku wartość nakładów inwestycyjnych zwiększyła się o 11,5% w odniesieniu do poziomu z 2020 roku. Udział województwa w nakładach kraju w 2021 roku wyniósł 9,8%, a więc był o 0,7 p.p. wyższy niż rok wcześniej.
- W 2021 roku wartość nakładów inwestycyjnych w gospodarce narodowej województwa *per capita* zwiększyła się względem 2020 roku o 12,5% i wynosiła 8 918 zł, tj. mniej niż przeciętnie w Polsce (8 992 zł, wzrost o 11,5%). Natomiast nakłady inwestycyjne w przedsiębiorstwach na 1 mieszkańca osiągnęły w 2021 roku wartość 5 729 zł, a więc wyższą niż rok wcześniej (4 990 zł) oraz wyższą niż średnio w kraju (5 434 zł). Oscylowały one w granicach od 2 156 zł w powiecie konińskim do 16 649 zł w powiecie krotoszyńskim.

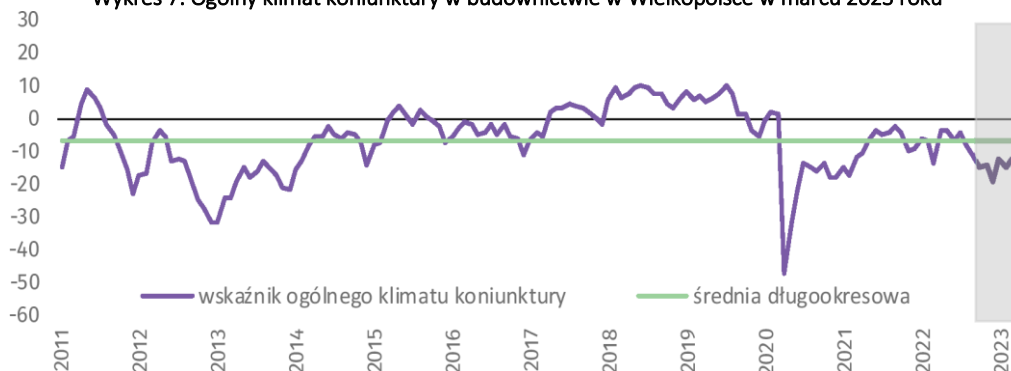
Mapa 14. Nakłady inwestycyjne w gospodarce narodowej na 1 mieszkańca w 2021 roku

Opracowanie WROT

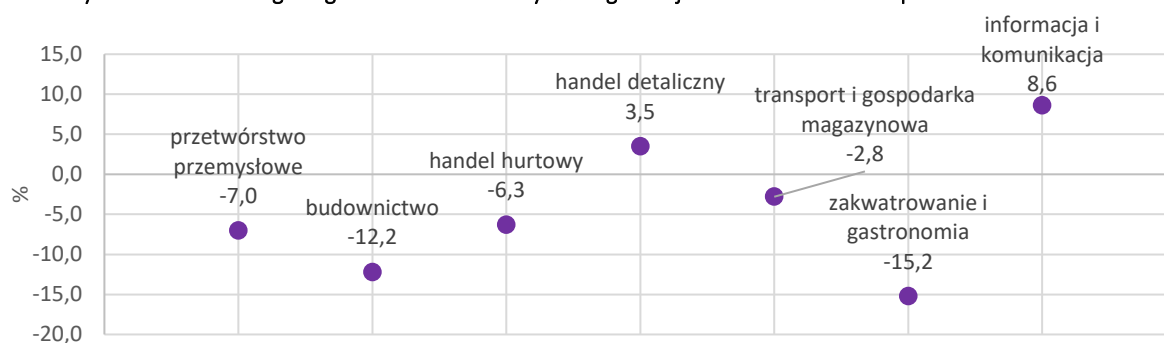
- Wartość brutto środków trwałych w przedsiębiorstwach na 1 mieszkańca stanowiła w województwie 104,9% średniej krajowej w 2021 roku i plasowała Wielkopolskę na 4. miejscu za województwami mazowieckim (175,7%), dolnośląskim (125,8%) i śląskim (110,5%).
- W 2023 roku nastąpiła poprawa ogólnego klimatu koniunktury gospodarczej w regionie w sektorze budownictwa. W marcu wskaźnik ogólnego klimatu koniunktury kształtował się na poziomie -12,2, tj. wyższym niż w lutym (-15,2) i rok wcześniej (-13,9 w marcu 2022 roku).

Wykres 7. Ogólny klimat koniunktury w budownictwie w Wielkopolsce w marcu 2023 roku

Opracowanie na podstawie: Koniunktura gospodarcza, opinie formułowane przez jednostki z siedzibą w województwie WIELKOPOLSKIM – Marzec 2023 r. Urząd Statystyczny w Zielonej Górze

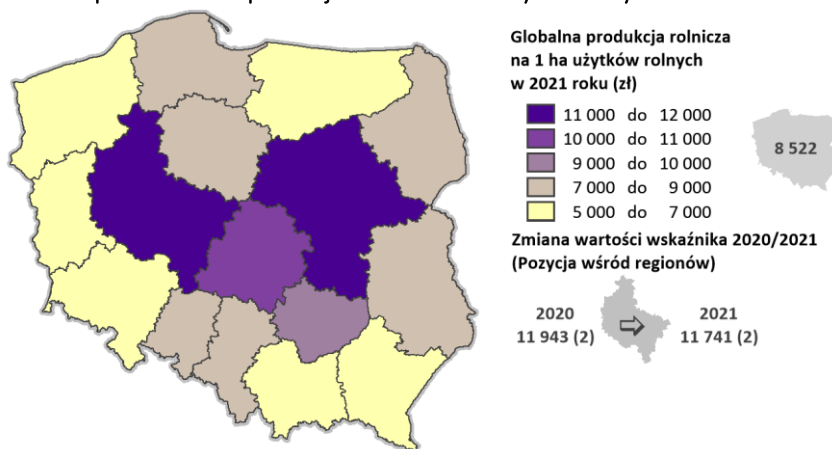
Wykres 8. Wskaźniki ogólnego klimatu koniunktury według rodzaju działalności w Wielkopolsce w marcu 2023 roku

Opracowanie na podstawie: Koniunktura gospodarcza, opinie formułowane przez jednostki z siedzibą w województwie WIELKOPOLSKIM – Marzec 2023 r. Urząd Statystyczny w Zielonej Górze

- Najniższa wartość wskaźnika ogólnego klimat koniunktury według rodzaju działalności, w marcu 2023 roku dotyczyła sektorów zakwaterowanie i gastronomia (-15,2) oraz budownictwa (-12,2). Dodatnie wartości zanotowano jedynie w przypadku sektora informacja i komunikacja (8,6) oraz handlu detalicznego (3,5).
- Nakłady na działalność badawczą i rozwojową w województwie w 2021 roku wyniosły 2 327,5 mln zł i były wyższe niż rok wcześniej o 15,9%. Udział województwa w nakładach kraju wyniósł 6,2%. Nakłady wewnętrzne na B+R na 1 mieszkańca w 2021 roku kształtowały się na poziomie 664,6zł (średnio w kraju – 991,7 zł), tj. o 16,2% wyższym niż rok wcześniej (w kraju wzrost o 16,8%). W rankingu województw wielkopolskie uplasowało się na 7. miejscu, podczas gdy rok wcześniej zajmowało miejsce 6. Blisko połowę (47,3%) nakładów na działalność B+R poniesiono w sektorze przedsiębiorstw.
- W 2021 roku średni odsetek przedsiębiorstw innowacyjnych wynosił 18,1% (w kraju – 20,9%). Wskaźnik charakteryzuje się dużą zmiennością – w porównaniu do roku poprzedniego jego wartość zmniejszyła się o 11,6 p.p. (w Polsce o 10,3 p.p.), a w rankingu województwo przesunęło się z 6. na 11. miejsce. W przypadku przedsiębiorstw z sektora usług odsetek przedsiębiorstw innowacyjnych wyniósł 15,6%, a w odniesieniu do przedsiębiorstw przemysłowych – 20,5%. Współpracę w zakresie działalności innowacyjnej podjęło w 2021 roku 2,0% przedsiębiorstw z sektora usług oraz 4,4% przedsiębiorstw przemysłowych (mniej niż w 2020 roku odpowiednio o 1,5 p.p. i 3,4 p.p.).
- Podmioty z województwa w 2021 roku dokonały w Urzędzie Patentowym RP 304 zgłoszeń wynalazków i przyznano im 267 patentów. Na 1 mln mieszkańców w województwie wielkopolskim przypadało 76,2 udzielonych patentów (w kraju 85,4). Pozwoliło to zająć 10. miejsce wśród województw (rok wcześniej miejsce 9. z wartością wskaźnika 48,1, średnio w kraju – 59,2).
- Globalna produkcja rolnicza na 1 ha użytków rolnych wyniosła w 2021 roku 11 741 zł (spadek o 1,7% względem 2020 roku), a towarowa produkcja rolnicza kształtowała się na poziomie 9 737 zł na 1 ha użytków rolnych (wzrost o 3,2% względem 2020 roku). Były to najwyższe wartości w kraju (w przypadku produkcji globalnej – zaraz za województwem mazowieckim), a przeciętnie w Polsce wynosiły one odpowiednio 8 522 zł i 6 461 zł.

Mapa 15. Globalna produkcja rolnicza na 1 ha użytków rolnych w 2021 roku

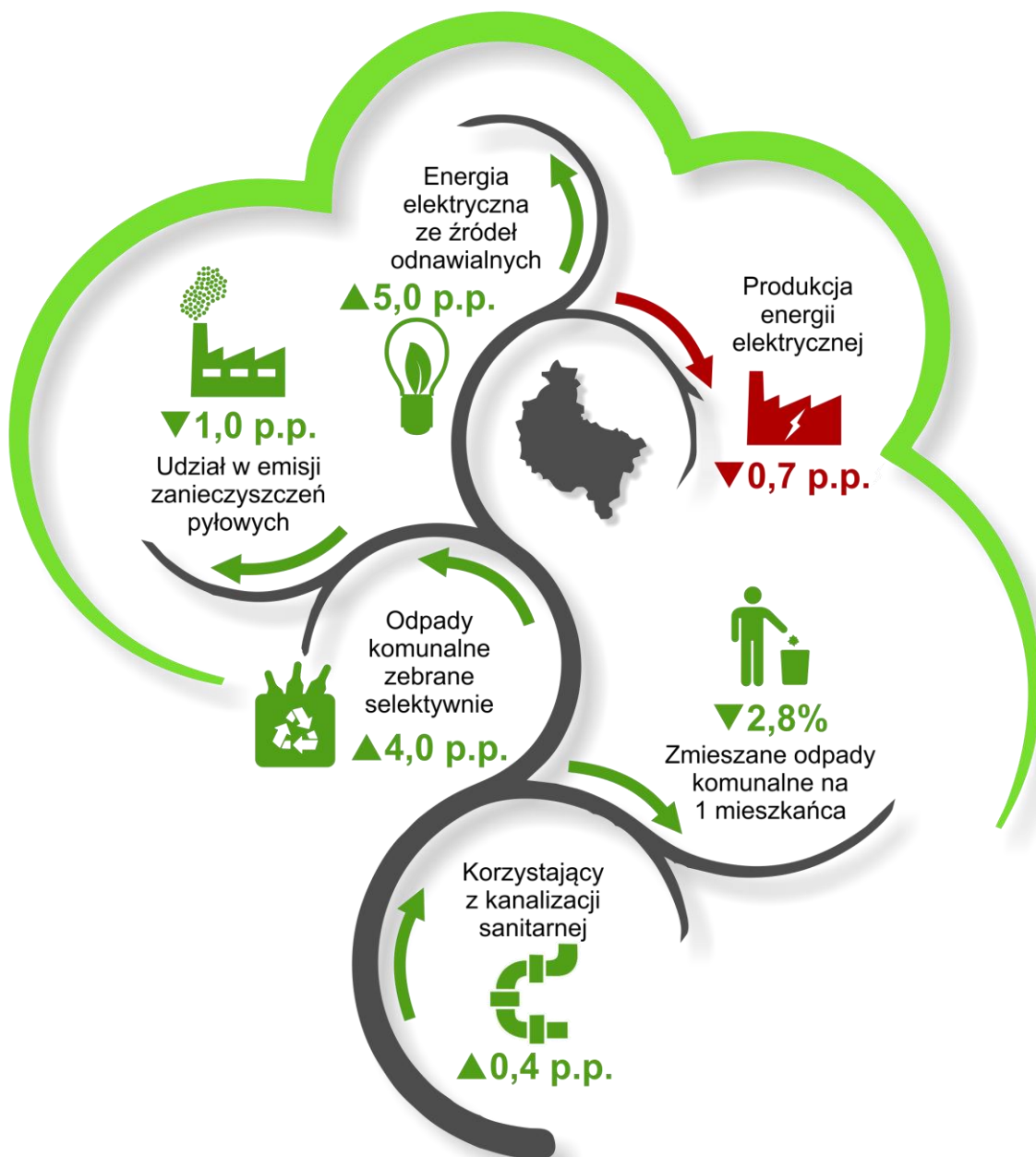
Opracowanie WROT

SPOŁECZEŃSTWO

GOSPODARKA

ŚRODOWISKO

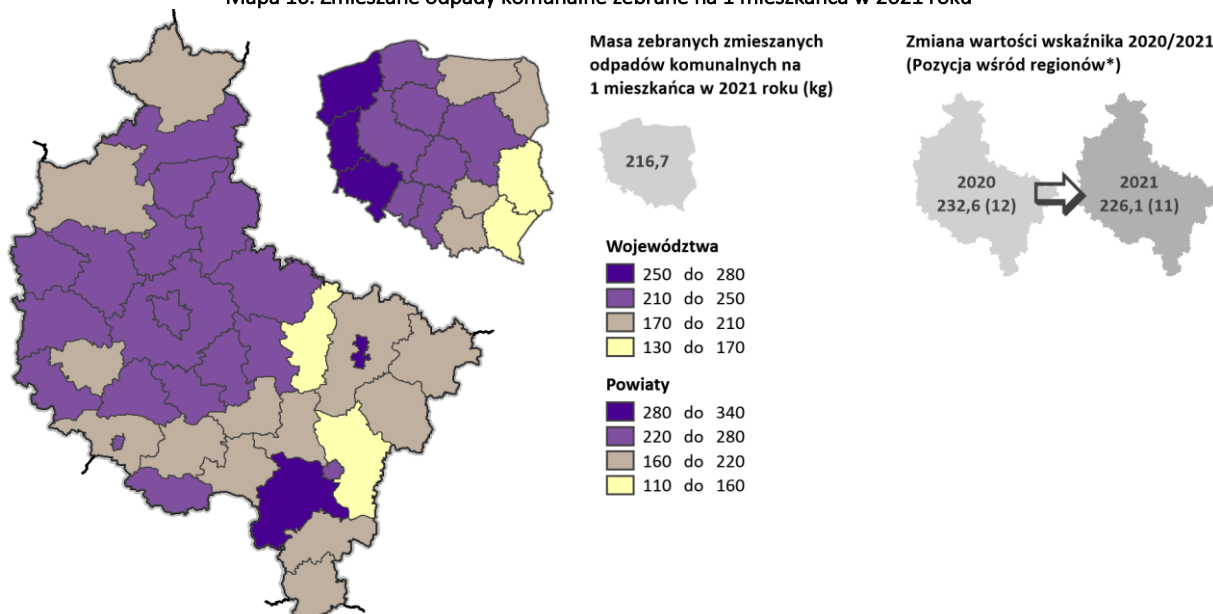
KOMUNIKACJA

1.3. Środowisko

- Elementy środowiska przyrodniczego, stanowiące istotne walory środowiskowe regionu objęte są prawną ochroną. W 2021 roku udział powierzchni o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chronionej w ogólnej powierzchni województwa nie zmienił się w porównaniu z rokiem poprzednim i wyniósł 29,6% (średnio w kraju 32,3%). Najwyższe wartości wskaźnika (powyżej 60%) odnotowano w powiatach międzychodzkiem i wolsztyńskim, a najniższe – w grodziskim i Kaliszu (po 0,1%), natomiast w Lesznie nie odnotowano ich w ogóle.
- Spośród form ochrony przyrody na terenie regionu wymienić należy¹⁷: parki narodowe (Wielkopolski Park Narodowy oraz Drawieński Park Narodowy – częściowo w granicach województwa), które w 2021 roku obejmowały teren 7 975,0 ha, rezerваты przyrody (4 428,4 ha), użytki ekologiczne (3 552,7 ha), stanowisko dokumentacyjne (0,026 ha) oraz zespoły przyrodniczo-krajobrazowe (2 606,4 ha). W 2022 roku Zespół Parków Krajobrazowych Województwa Wielkopolskiego administrował 33 obszarami chronionego krajobrazu, które (łącznie z powierzchnią innych form ochrony przyrody położonych na ich terenie) zajmowały powierzchnię 689 573,2 ha, oraz 14 parkami krajobrazowymi o łącznej powierzchni 180 424,6 ha.
- W ramach europejskiej sieci obszarów Natura 2000 na terenie województwa wyznaczono obszary specjalnej ochrony ptaków o powierzchni 409 461,2 w 2021 roku oraz specjalne obszary ochrony siedlisk o powierzchni 243 872,7 ha.
- W 2021 roku 73,2% mieszkańców województwa korzystało z sieci kanalizacji sanitarnej (o 0,4 p.p. więcej niż w 2020 roku), tj. nieco więcej niż średnio w kraju – 71,9%. Największym odsetkiem korzystających z tej sieci charakteryzowały się miasta na prawach powiatu (powyżej 90%) oraz powiaty położone w północnej części regionu – pilski i chodzieski (powyżej 81%), natomiast najmniejszym (poniżej 45%) powiaty kaliski i koniński.

Mapa 16. Zmieszane odpady komunalne zebrane na 1 mieszkańca w 2021 roku¹⁸

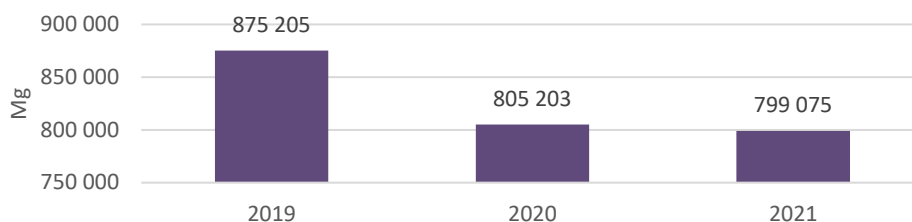
Opracowanie WROT

¹⁷ Na podstawie danych GUS

¹⁸ Dla wskaźników oznaczonych znakiem * ustalono kolejność, rozpoczynając od liczby najmniejszej; w pozostałych przypadkach – rozpoczynając od liczby największej.

- o Zgodnie z danymi Departamentu Korzystania i Informacji o Środowisku UMWW (DSI) masa odpadów komunalnych odebranych i zebranych niesegregowanych (zmieszanych) wyniosła w 2021 roku 799 075 Mg i ulega systematycznemu zmniejszaniu – w porównaniu do roku wcześniejszego zmniejszyła się o 0,8%.

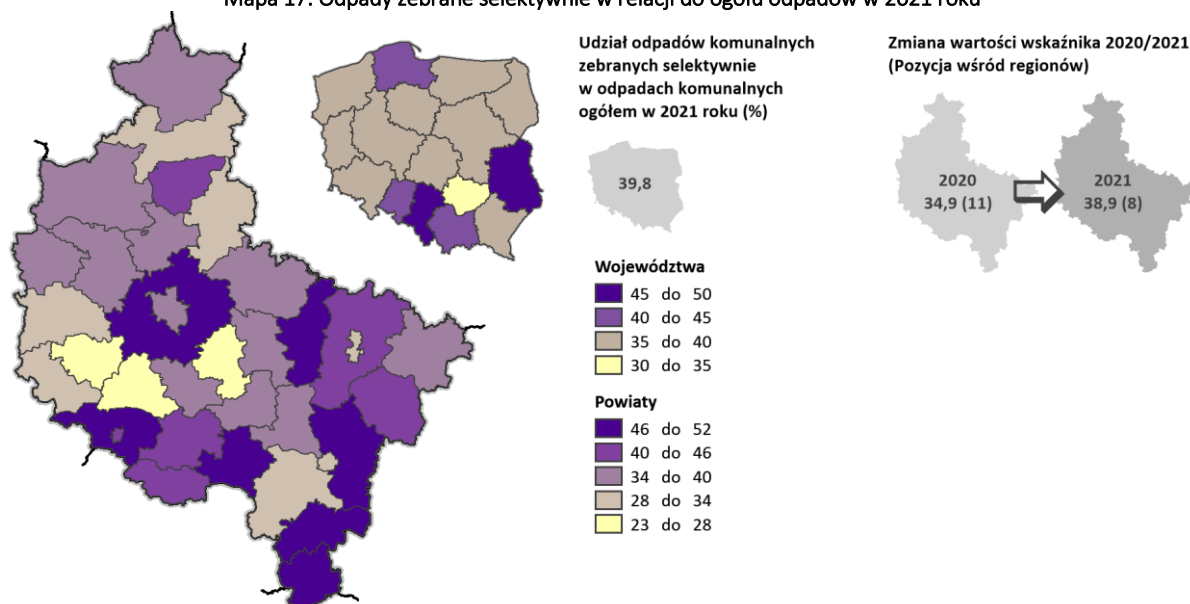
Wykres 9. Masa odpadów komunalnych odebranych i zebranych niesegregowanych (zmieszanych) w latach 2019-2021

Opracowanie WROT na podstawie danych DSI

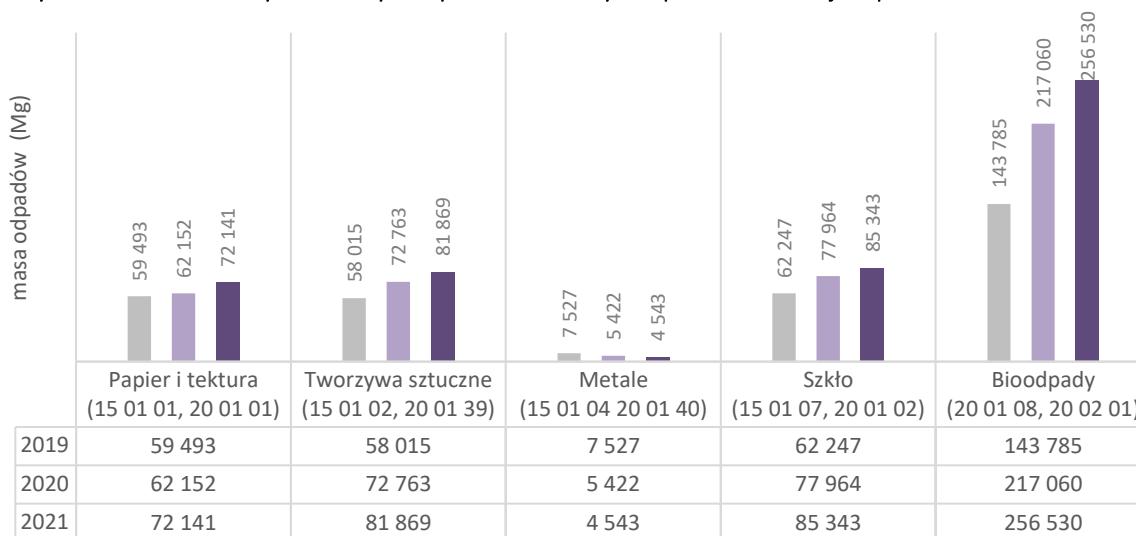
- o Masa zmieszanych odpadów komunalnych zebranych w ciągu roku przypadająca na 1 mieszkańca (wg GUS) zmniejszyła się o 2,8% w porównaniu z rokiem 2020 i w 2021 wyniosła 226,1 kg (średnio w kraju – 216,7 kg, tj. o 1,6% mniej niż w poprzednim roku). Najwyższe wartości wskaźnika (powyżej 280 kg) odnotowano w powiatach m. Konin i ostrowskim, a najniższe (poniżej 142 kg) – w kaliskim i słupeckim.
- o W ciągu roku zlikwidowano 656 dzikich wysypisk (797 w 2020 roku), z których łącznie zebrano 5,3 tys. ton odpadów komunalnych (5,6 tys. ton w 2020 roku). Na koniec 2021 roku odnotowano istnienie 55 nielegalnych (tj. dzikich) wysypisk (49 w 2020 roku).
- o W 2021 roku 504,8 tys. t odpadów komunalnych zostało zebranych selektywnie (o 66,9 tys. t więcej niż rok wcześniej). Odpady te stanowiły 38,9% odpadów komunalnych ogółem, tj. mniej niż średnio w kraju – 39,8%. Różnica wartości wskaźnika w ciągu ostatniego roku na poziomie kraju (wzrost o 1,9 p.p.) i regionu (wzrost o 4,0 p.p.) zmniejsza się a Wielkopolska stopniowo zbliża się do średniej krajowej. Najwyższymi wartościami wskaźnika (powyżej 50%) odznaczały się powiaty: kępiński, krotoszyński i kaliski, natomiast najniższymi (poniżej 25%) – kościański i grodziski.

Mapa 17. Odpady zebrane selektywnie w relacji do ogółu odpadów w 2021 roku

Opracowanie WROT

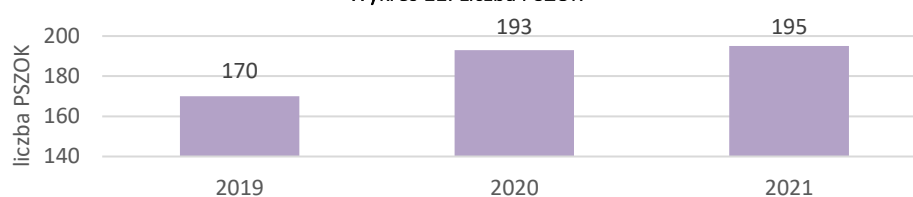
Wykres 10. Masa odebranych i zebranych odpadów komunalnych w podziale na rodzaje odpadów w latach 2019-2021

Opracowanie WROT na podstawie danych DSI

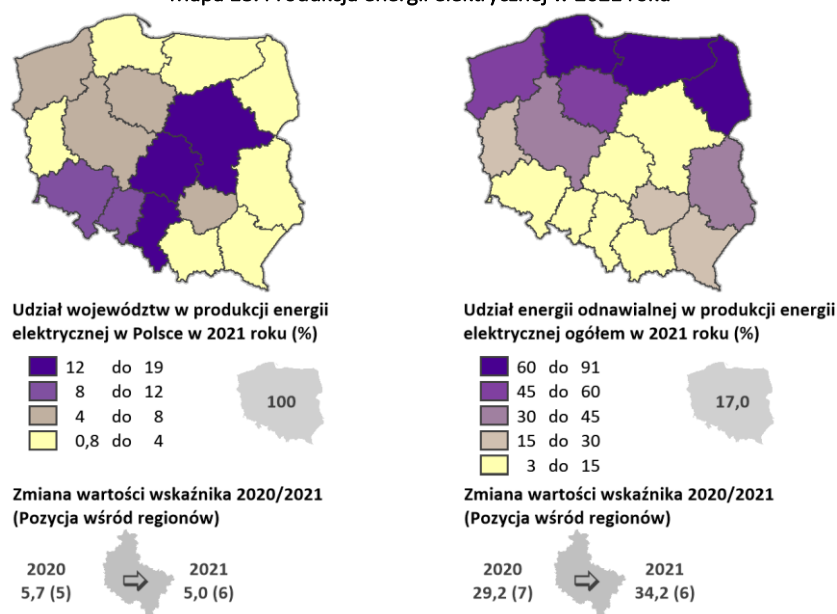
- Na terenie województwa w 2021 roku znajdowało się 195 Punktów Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych (PSZOK), tj. o 2 więcej niż przed rokiem oraz o 25 więcej niż w 2019 roku (dane DSI). Największą ich liczbę (dane GUS) odnotowano w powiatach poznańskim (16) i konińskim (15), natomiast najmniej (po 1) – w Kaliszu i Lesznie.

Wykres 11. Liczba PSZOK

Opracowanie WROT na podstawie danych DSI

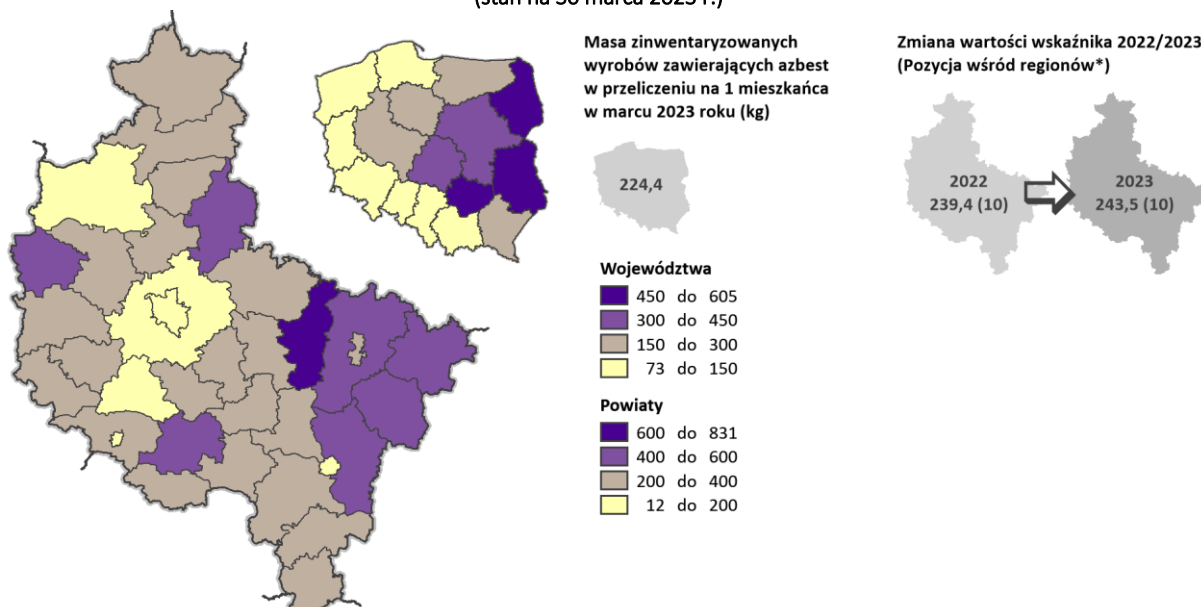
Mapa 18. Produkcja energii elektrycznej w 2021 roku

Opracowanie WROT

- Ilość wyprodukowanej w województwie energii elektrycznej w 2021 roku stanowiła 5,0% ogólnej produkcji w Polsce i była niższa do wartości sprzed roku (5,7%). Z odnawialnych źródeł energii pochodziło 34,2% wyprodukowanej w tym okresie energii elektrycznej, tj. więcej niż przeciętnie w kraju – 17,0%. Wartość wskaźnika znacząco wzrosła w stosunku do 2020 roku – o 5,0 p.p. (w kraju nastąpił spadek o 0,9 p.p.).
- Masa zinwentaryzowanych wyrobów zawierających azbest (tj. zabudowanych jako pokrycia dachowe i elewacje) w przeliczeniu na 1 mieszkańca¹⁹, według stanu na 30 marca 2023 roku, wynosiła 243,5 kg. Była to wartość wyższa niż w kwietniu 2022 roku (239,4 kg) i wyższa niż średnio w kraju (224,4 kg). Najwięcej tego typu wyrobów odnotowano w powiatach położonych we wschodniej części regionu, tj. słupeckim (830,1 kg) oraz kolskim, tureckim i konińskim (ponad 500 kg). Odsetek unieszkodliwionych wyrobów zawierających azbest wynosił 16,7% (14,6% w kwietniu 2022 roku) i kształtował się na poziomie od około 5% w powiatach kościańskim, m. Konin, chodzieskim i jarocińskim do ponad 28% w powiatach poznańskim, kępińskim, Kaliszu i Lesznie.

**Mapa 19. Masa zinwentaryzowanych wyrobów zawierających azbest na 1 mieszkańca
(stan na 30 marca 2023 r.)²⁰**

Opracowanie WROT

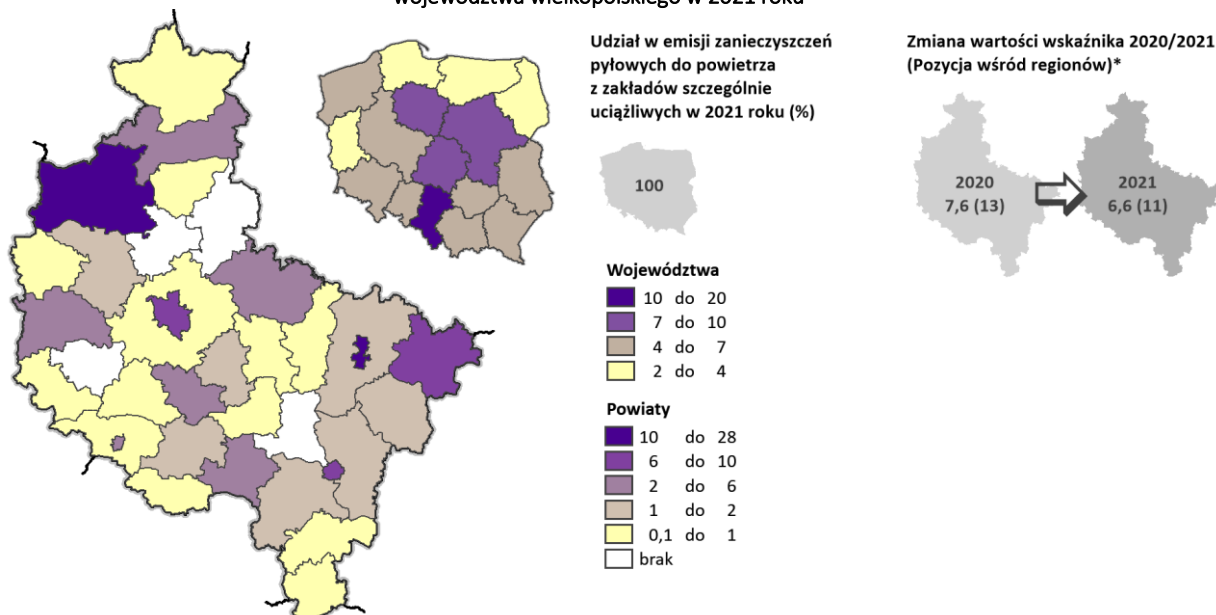
- Emisja substancji do powietrza z instalacji, których funkcjonowanie, ze względu na rodzaj i skalę prowadzonej w niej działalności, może powodować znaczne zanieczyszczenie poszczególnych elementów przyrodniczych, albo środowiska jako całości, rozpatrywana jest jako emisja gazów i pyłów. W 2021 roku, ze zewidencjonowanych przez GUS zakładów szczególnie uciążliwych dla środowiska z terenu województwa wielkopolskiego, do powietrza wyemitowanych zostało 1 453 Mg substancji pyłowych. Wielkopolska nie należy do największych emiterów w kraju, w 2021 roku emisja wyniosła 6,6% emisji ogółem, a największa wystąpiła w województwach śląskim – 19,3%, mazowieckim – 9,0% i kujawsko-pomorskim – 8,4%. W stosunku do roku poprzedniego emisja uległa zmniejszeniu o 1,0 p.p. Niezmiennie największym emiterem zanieczyszczeń pyłowych było m. Konin, które odpowiadało za 27,3% emisji ogółem w regionie

¹⁹ W obliczeniach uwzględniono liczbę ludności według stanu na 2021 rok.

²⁰ Dla wskaźników oznaczonych znakiem * ustalono kolejność, rozpoczynając od liczby najmniejszej; w pozostałych przypadkach – rozpoczynając od liczby największej.

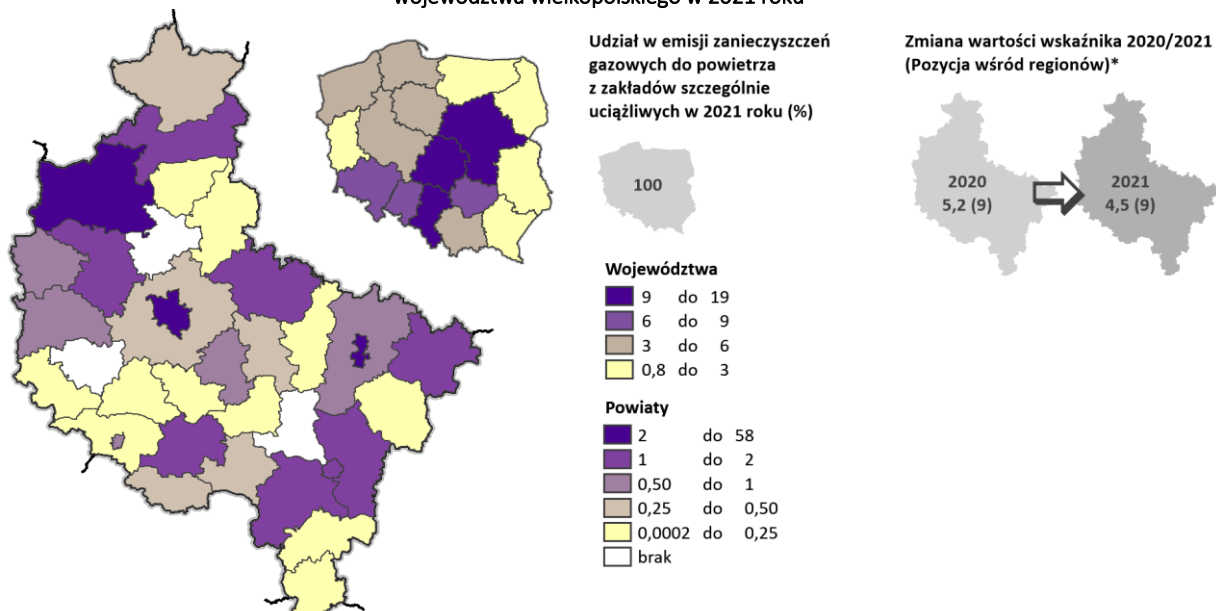
(wśród wszystkich powiatów w kraju zajęło 11. miejsce, licząc od wartości najwyższej). Na kolejnych pozycjach znalazły się powiaty: czarnkowsko-trzcianecki (11,9%), m. Poznań (8,9%) i m. Kalisz (8,7%). Większość substancji pyłowych wytwarzanych przez ww. zakłady, bo aż 99,8%, zatrzymywana była przez instalacje do redukcji zanieczyszczeń, głównie różnego rodzaju urządzenia odpylające.

Mapa 20. Emisja pyłów do powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych wg województw oraz powiatów województwa wielkopolskiego w 2021 roku²¹

Opracowanie WROT

Mapa 21. Emisja gazów do powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych wg województw oraz powiatów województwa wielkopolskiego w 2021 roku²²

Opracowanie WROT

²¹ Dla wskaźników oznaczonych znakiem * ustalono kolejność, rozpoczynając od liczby najmniejszej; w pozostałych przypadkach – rozpoczynając od liczby największej.

²² Dla wskaźników oznaczonych znakiem * ustalono kolejność, rozpoczynając od liczby najmniejszej; w pozostałych przypadkach – rozpoczynając od liczby największej.

- W 2021 roku ze zewidencjonowanych przez GUS zakładów szczególnie uciążliwych dla środowiska z terenu województwa wielkopolskiego, do powietrza wyemitowanych zostało 9 466 660 Mg substancji gazowych. Emisja zanieczyszczeń gazowych była największa na terenie województw łódzkiego (18,7%), śląskiego (17,1%) i mazowieckiego (16,0%). W województwie wielkopolskim wyniosła 4,5% emisji ogółem w Polsce, a wartość ta od 2020 roku uległa zmniejszeniu o 0,7 p.p. Podobnie jak w przypadku emisji pyłowej, największym emitentem zanieczyszczeń gazowych w regionie było m. Konin (57,8% emisji ogółem w województwie), a na drugim miejscu m. Poznań (19,9%). Wielkość emisji gazowej uplasowała ponadto m. Konin na 10. miejscu wśród wszystkich powiatów w Polsce (licząc od wartości najwyższej). Emisja gazowa w pozostałych powiatach województwa wielkopolskiego nie była znacząca i nie przekraczała 5%. W 2021 roku dzięki urządzeniom do redukcji zanieczyszczeń zatrzymanych zostało 68,9% substancji gazowych (gazy zatrzymane nie uwzględniają CO₂).

SPOŁECZEŃSTWO
GOSPODARKA
ŚRODOWISKO
KOMUNIKACJA

Samochody osobowe
na paliwa alternatywne

dynamika
▲135,7

Drogi rowerowe
na 10 tys.
mieszkańców

dynamika
▲108,3

▲15,2 p.p.

Pracownicy wyposażeni
w urządzenia przenośne
w przedsiębiorstwach

Udział w przewozie ładunków
transportem samochodowym

007
▼0,2 p.p.

Udział w liczbie
pasażerów
w transporcie
lotniczym

▲113,5%

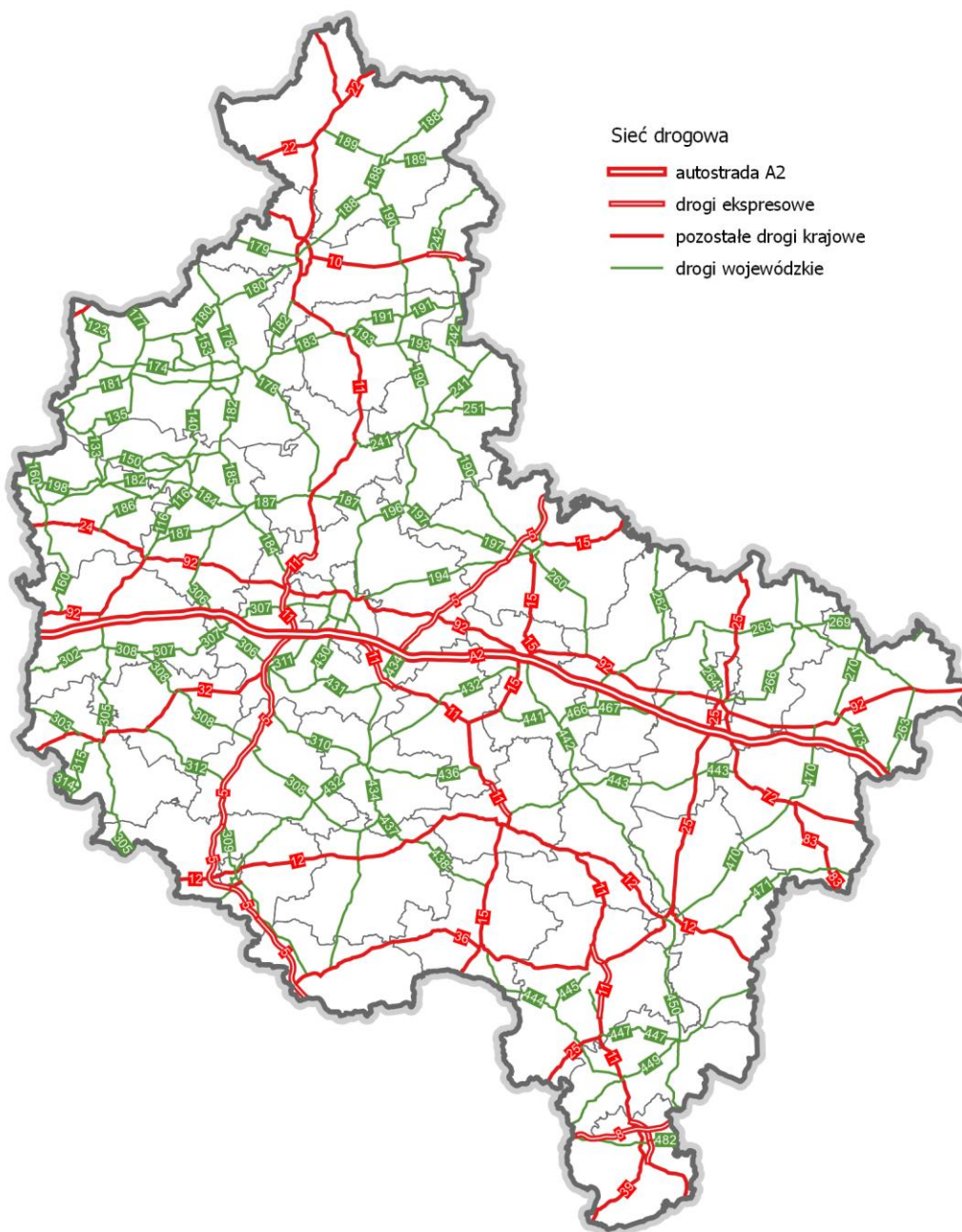
= 0,0 p.p.

Udział w liczbie pasażerów
w transporcie kolejowym

1.4. Komunikacja

- Według danych Wielkopolskiego Zarządu Dróg Wojewódzkich²³ (stan na 30 marca 2023 r.) długość dróg wojewódzkich na terenie regionu wynosi 2 735,921 km (więcej o 7,207 km niż rok wcześniej), w tym w granicach miast – 342,733 km, poza granicami miast – 2 393,188 km.

Mapa 22. Sieć dróg krajowych i wojewódzkich (stan na 31.12.2022)

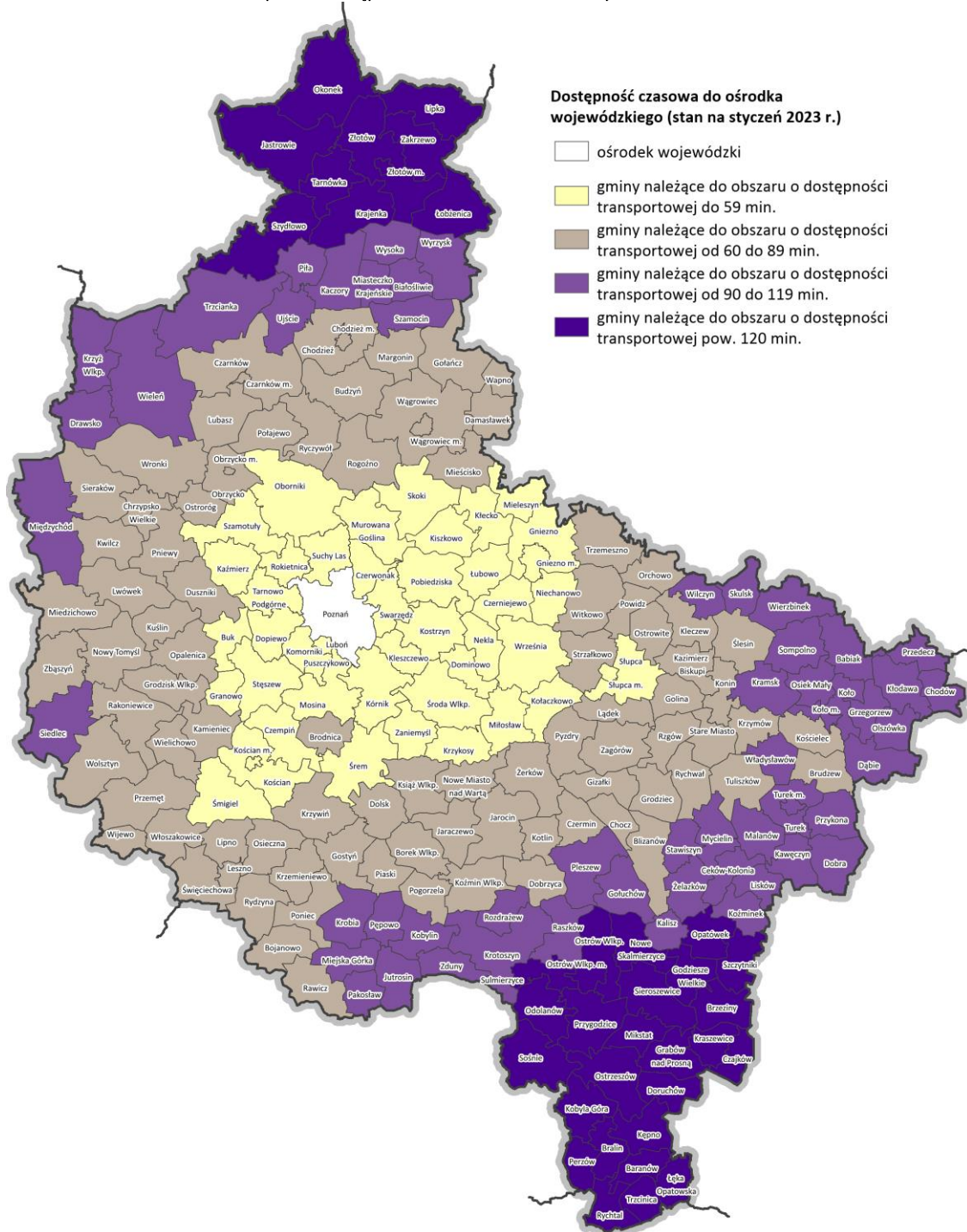
Opracowanie WROT na podstawie danych Wielkopolskiego Biura Planowania Przestrzennego w Poznaniu

- Zmiany w zakresie infrastruktury drogowej wpływają na dostępność czasową punktów i obszarów w przestrzeni geograficznej. Cykliczna analiza dostępności czasowej przeprowadzana co roku w tym samym czasie pomiędzy centrami miejscowości dostarcza informacji na temat zmian oporu przestrzeni, jednak z uwzględnieniem utrudnień wynikających z kongestii będącej skutkiem

²³ <https://wzdw.pl/drogi/wykaz-drog-wojewodzkich>

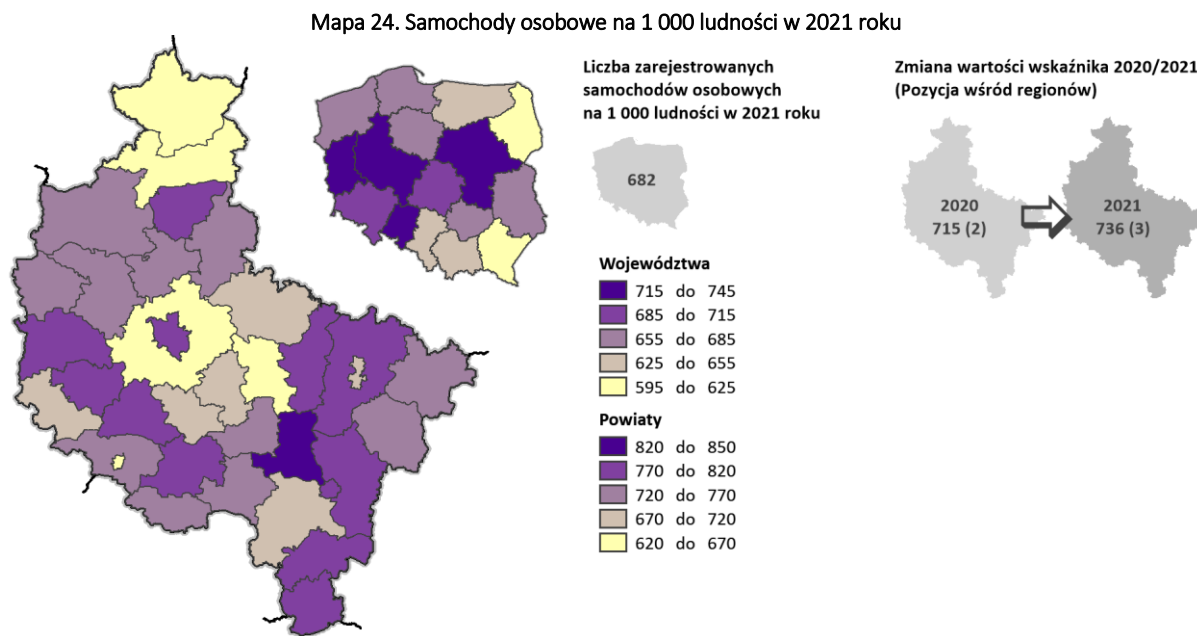
różnych czynników np. występujących czasowo robót budowlanych w ciągach dróg. Obecnie do stolicy województwa można dotrzeć samochodem powyżej godziny z wielu miejscowości położonych w centralnej części regionu i przy jej wschodniej i zachodniej granicy. Najmniej dostępne pozostają obszary oddalone od Poznania w części północnej i południowej regionu. W porównaniu do ostatnich kilku lat skrócił się czas przejazdu np. pomiędzy gminami, w których zostały oddane do użytkowania odcinki dróg ekspresowych (droga S5 w kierunku południowym). W 2022 roku duża liczba remontów miała miejsce w Poznaniu, co wpłynęło zauważalnie na czas dojazdu do miasta, w szczególności z kierunku zachodniego i południowo-zachodniego.

Mapa 23. Dostępność czasowa Poznania w styczniu 2023 roku

Opracowanie OPS i WROT

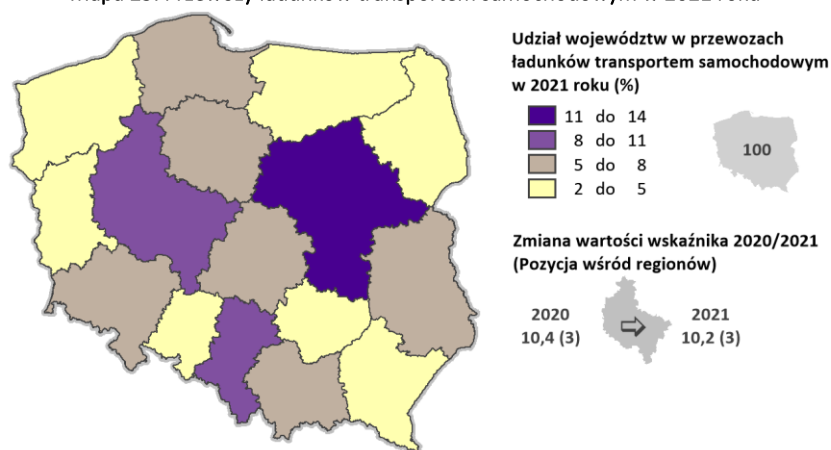
- Na 1 000 ludności województwa wielkopolskiego w 2021 roku przypadało 736 samochodów osobowych (w kraju – 682). Wyższa wartość wskaźnika wystąpiła jedynie w województwach lubuskim (743) i mazowieckim (742). Wielkopolska pozostaje w czołówce zestawienia, pomimo, że w ciągu roku zanotowała najniższą dynamikę wzrostu - w stosunku do 2020 roku wyniosła 103,0 (średnio w kraju – 103,5). Najwyższe wartości (powyżej 800) wskaźnik motoryzacji osiągnął w powiatach pleszewskim, nowotomyskim, chodzieskim i grodziskim, a najniższe (poniżej 660) w powiatach złotowskim, poznańskim, m. Leszno, pilskim i wrzesińskim.

Opracowanie WROT

- W analizie struktury pojazdów zwraca uwagę fakt coraz powszechniejszego stosowania paliw innych niż benzyna, olej napędowy i gaz (LPG) – tzw. paliw alternatywnych, do których zalicza się m.in. energia elektryczna, gaz sprężony (CNG) czy wodór. Wobec wysokiego udziału pojazdów napędzanych benzyną, olejem napędowym oraz gazem LPG na poziomie odpowiednio 55,0%, 33,5% i 9,6% (w kraju 52,0%, 31,5%, 13,2%) odsetek samochodów osobowych zasilanych w inny sposób, w tym energią elektryczną (także hybrydowo) lub CNG w 2021 roku był niewielki i wyniósł 1,9% pojazdów zarejestrowanych w Wielkopolsce (w Polsce – 3,3%). Wzrost popularności paliw alternatywnych charakteryzuje się jednak bardzo dużą dynamiką – 135,7 w stosunku do 2020 roku (120,9 w Polsce). Dynamika w przypadku pozostałych paliw nie przekraczała wartości 104, a w przypadku LPG była ujemna. Wzrasta także udział pojazdów napędzanych paliwami alternatywnymi z Wielkopolski w liczbie pojazdów ogółem w kraju – w 2021 roku wyniósł on 5,7%, w 2020 roku - 5,0%, a w 2016 1,5%.
- W 2021 roku masa nadanych ładunków transportem samochodowym w województwie wyniosła 133,2 mln t, a przyjętych ładunków 135,4 mln t. Udział w przewozach w Polsce kształtował się na poziomie 10,2%, co plasowało województwo na 3. miejscu za mazowieckim (14,0%) i śląskim (10,9%). Wielkopolskie było jednym z 9 województw, w których zanotowano spadek wartości wskaźnika (o 0,2 p.p.) w stosunku do roku poprzedniego. Najwyższy spadek zanotowano w podlaskim (-1,4 p.p.), a wzrost w mazowieckim (o 1,4 p.p.).

Mapa 25. Przewozy ładunków transportem samochodowym w 2021 roku

Opracowanie WROT

- Na podstawie zezwoleń wydanych przez Marszałka Województwa Wielkopolskiego w 2021 roku 48 przewoźników obsługiwało 320 regularnych linii autobusowych przebiegających przez obszar co najmniej dwóch powiatów i 167 linii regularnych specjalnych (odpowiednio o 40 i 14 linii mniej niż przed rokiem). Najwięcej linii występowało w powiatach poznańskim, konińskim i kaliskim. Liczba regularnych linii autobusowych zmniejsza się corocznie (w 2019 funkcjonowało 327 linii, w 2017 – 396 a w 2015 – 501, co jest odzwierciedleniem ogólnej tendencji w zakresie mniejszej popularności transportu autobusowego np. w porównaniu do transportu kolejowego. Od 2017 roku widoczny jest jednak stały wzrost zapotrzebowania na przewozy autobusowe o charakterze specjalnym (wzrost o 99 linii od 2016 roku). W 2021 roku liczba przewiezionych pasażerów transportem autobusowym²⁴ znacznie się zmniejszyła i wyniosła 3 444 895 osób (w tym na podstawie biletów: jednorazowych – 1 128 833, miesięcznych – 2 210 276, okresowych – 105 786).
- Długość linii kolejowych eksploatowanych w województwie wielkopolskim w 2021 roku wyniosła 1 881 km. Stanowiły one 9,7% linii kolejowych w Polsce. W odniesieniu do roku poprzedniego długość linii zmniejszyła się nieznacznie (o 11 km). Wskaźnik gęstości linii kolejowych eksploatowanych na obszarze województwa wyniósł 6,3 km na 100 km² (w Polsce 6,2).
- W 2022 roku operatorzy publicznego transportu zbiorowego na terenie województwa wielkopolskiego wykonali pracę eksploatacyjną na poziomie: Koleje Wielkopolskie Sp. z o.o. – 8 628 416,234 pockm (w trakcji spalinowej – 2 070 832,092 pockm, w trakcji elektrycznej – 6 277 330,691 pockm, w trakcji parowej – 30 933,399 pockm oraz w ramach kolejowej komunikacji zastępczej – 249 320,052 pockm), POLREGIO sp. akcyjna – 4 988 577,722 pockm (w trakcji spalinowej – 906 335,180 pockm, w trakcji elektrycznej – 4 082 242,542 pockm).
- Liczba przewiezionych pasażerów wyniosła łącznie 23,7 mln osób, w tym przez Koleje Wielkopolskie - 14,3 mln os. i POLREGIO - 9,4 mln os. Tendencja corocznego wzrostu liczby pasażerów (dynamika na poziomie 103-110 od 2014 roku, z wyjątkiem roku 2017 kiedy zanotowano niewielki spadek) uległa dużej zmianie w wyniku pandemii koronawirusa (w 2020

²⁴ Dane z informacji przesyłanych przez przewoźników (55% przewoźników, którym Marszałek Województwa Wielkopolskiego udzielił zezwoleń na przewóz regularny) w związku ze sporządzaniem informacji dotyczącej publicznego transportu zbiorowego przekazywanej Ministrowi Finansów zgodnie z art. 49 ust. 3 ustawy z dnia 16 grudnia 2010 roku o publicznym transporcie zbiorowym.

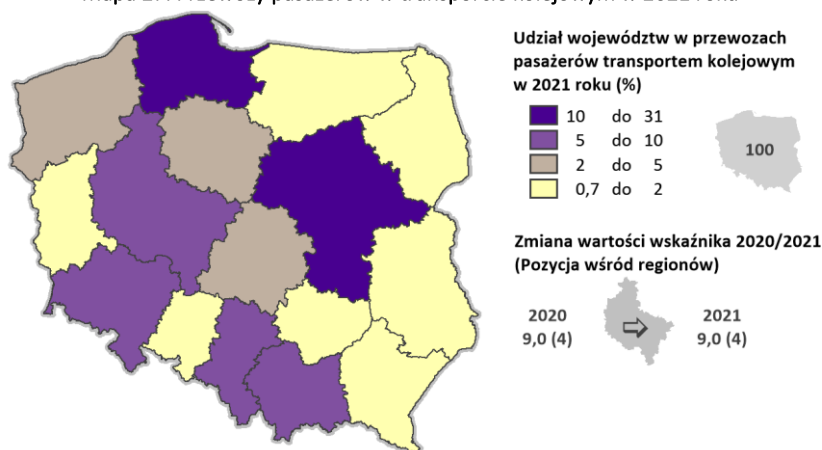
roku przewieziono o 45,8% osób mniej niż rok wcześniej). W kolejnych latach zanotowano jednak ponowny wzrost liczby pasażerów – o 19,6% w latach 2020-2021 oraz o 33,1% w latach 2021-2022.

Mapa 26. Regionalne połączenia kolejowe (stan na marzec 2023 roku)

Opracowanie WROT

Mapa 27. Przewozy pasażerów w transporcie kolejowym w 2021 roku

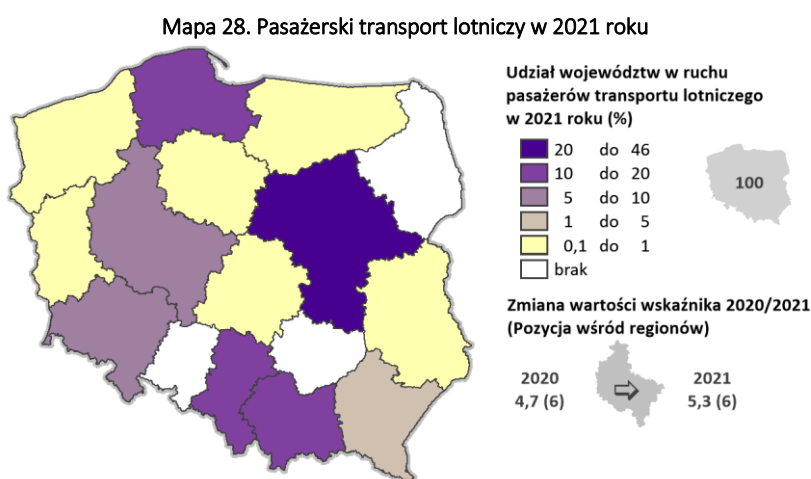

Opracowanie WROT

- W 2021 roku udział województwa w liczbie odprawianych pasażerów transportem kolejowym w Polsce wyniósł 9,0%, co uplasowało województwo wielkopolskie na 4. miejscu za mazowieckim (30,2%), pomorskim (19,1%) i dolnośląskim (9,3). W stosunku do 2020 roku

w Wielkopolsce nie zanotowano zmiany wartości wskaźnika. Spadek nastąpił w 3 województwach – największy w mazowieckim o 2,0 p.p. Najbardziej znaczący wzrost udziału w liczbie odprawianych pasażerów wystąpił w województwie pomorskim (o 1,2 p.p.), a w dalszej kolejności w małopolskim (o 0,4 p.p.).

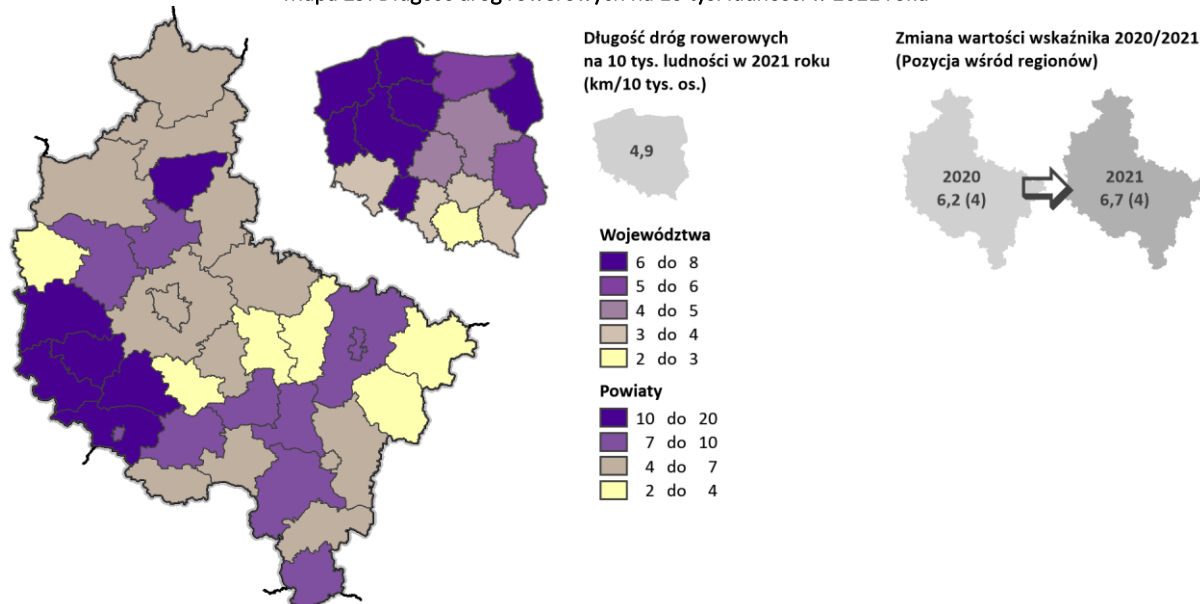
- Wg danych Portu Lotniczego im. Henryka Wieniawskiego Poznań – Ławica z usług lotniska w 2022 roku skorzystało 2 252,4 tys. pasażerów (o 113,5% więcej niż w roku poprzednim), a w 2021 roku 1 055,2 tys. (więcej o 60,4% niż w roku poprzednim). Powyższe tendencje miały również swoje odzwierciedlenie w ruchu czarterowym – wzrost o 186,9% w latach 2020/2021 oraz wzrost o 77,9% w latach 2021/2022. Liczba pasażerów systematycznie wraca do stanu sprzed pandemii koronawirusa – w odniesieniu do roku 2019, w 2022 roku liczba pasażerów ogółem była mniejsza o 5,3%, a w ruchu czarterowym o 6,7%.
- Wg danych GUS liczba obsługiwanych pasażerów w transporcie lotniczym (przyjazdy, wyjazdy, tranzyt) osiągnęła w 2021 roku poziom 1 039,4 tys. Województwo wielkopolskie zajęło 6. miejsce w kraju z udziałem na poziomie 5,3% w ruchu pasażerów w portach lotniczych ogółem w Polsce (wyższym o 0,6 p.p. niż w roku wcześniejszym). Liczba obsługiwanych pasażerów w województwie w porównaniu z rokiem poprzednim wzrosła o 52,7% (w kraju średnio o 34,9%), co było spowodowane anulowaniem restrykcji wprowadzonych w związku z pandemią COVID-19.

Opracowanie WROT

- Na 10 tys. ludności w województwie w 2021 roku przypadało 6,7 km dróg dla rowerów (w Polsce 4,9 km/10 tys. ludności), co pozwoliło zająć, podobnie jak rok wcześniej, 4. miejsce w kraju, za województwami lubuskim, kujawsko-pomorskim i podlaskim. Dynamika wzrostu wartości wskaźnika w stosunku do roku poprzedniego wyniosła 108,3 (7. pozycja wśród województw) wobec 107,7 na poziomie kraju. Najwyższymi wartościami wskaźnika (powyżej 13 km/10 tys. ludności) cechowały się powiaty leszczyński, grodziski, kościański i wolsztyński, a najniższymi (poniżej 3 km/10 tys. ludności) powiaty wrzesiński i międzychodzki. Najwyższą dynamikę długości ścieżek rowerowych na 10 tys. ludności w stosunku do 2020 roku odnotowano w powiatach słupeckim (142,5), a dalej (ponad 125) w m. Konin, ostrowskim i pleszewskim.

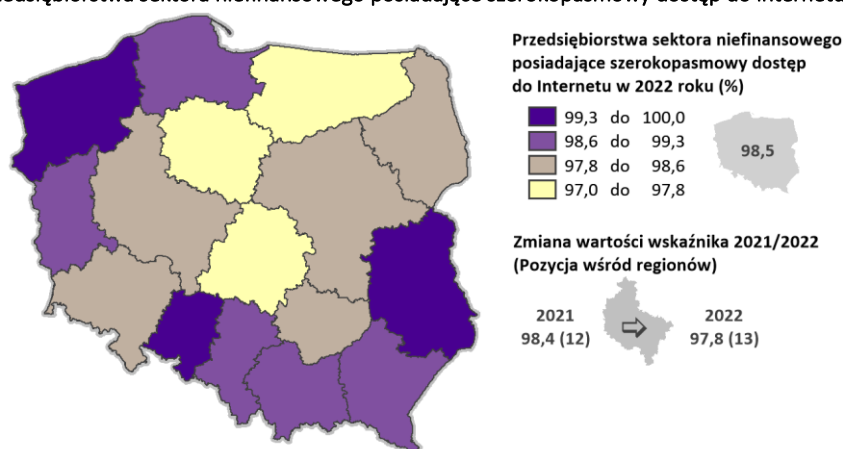
Mapa 29. Długość dróg rowerowych na 10 tys. ludności w 2021 roku

Opracowanie WROT

- W 2022 roku szerokopasmowy dostęp do internetu w województwie posiadało 91,8% gospodarstw domowych (wobec 92,6% w kraju). W porównaniu do roku poprzedniego wartość wskaźnika uległa zmianie o -1,8 p.p., a w kraju o 0,9 p.p. Wpływ na zmianę wartość wskaźnika miały zmiany statystyk ludności w związku z wynikami Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2021.
- W 2022 roku szerokopasmowy dostęp do internetu w województwie posiadało 97,8% przedsiębiorstw (98,5% w kraju), a zmiana wartości wskaźnika wyniosła -0,6 p.p. (średnio w kraju – 0,0 p.p.). Odsetek przedsiębiorstw wyposażających swoich pracowników w urządzenia przenośne (np. komputery przenośne, smartfony) pozwalające na mobilny dostęp do internetu kształtował się na poziomie 91,5% (w kraju 91,9%). Zmiana wartości wskaźnika w województwie i w kraju była znacząca i wyniosła 15,2 p.p. wobec średniej 13,3 p.p. Zmianę wartości wskaźnika można wiązać ze stopniową transformacją cyfrową, przyspieszoną w wyniku pandemii koronawirusa oraz unormowaniem się ogólnej liczby przedsiębiorstw.

Mapa 30. Przedsiębiorstwa sektora niefinansowego posiadające szerokopasmowy dostęp do internetu w 2022 roku

Opracowanie WROT

2. Dokumenty wykonawcze do Strategii rozwoju województwa wielkopolskiego do 2030 roku

W rozdziale przedstawiona została lista dokumentów stanowiących uszczegółowienie zapisów zawartych w SRWW 2030, koordynowanych na poziomie regionu w ramach struktur organizacyjnych Urzędu i wojewódzkich samorządowych jednostek organizacyjnych.

W roku 2022 Samorząd Województwa Wielkopolskiego realizował 50 dokumentów będących rozwinięciem celów SRWW 2030 (Tab. 1). Wśród nich 5 to dokumenty, które przyjęto w 2022 roku – w poniższej tabeli zostały one wskazane pogrubioną czcionką.

Tabela 1. Dokumenty realizujące cele SRWW 2030 realizowane w 2022 r.

Lp.	Nazwa dokumentu	Dokument obowiązujący (okres)	Jednostka odpowiedzialna ²⁵
1.	Terytorialny Plan Sprawiedliwej Transformacji Wielkopolski Wschodniej (TPSTWW) (zatwierdzony 5 grudnia 2022 r. przez KE)	2021-2027	ARR
2.	Program Rozwoju Ochotniczych Straży Pożarnych w Wielkopolsce na lata 2021-2030	2021-2030	BOIN
3.	Priorytety współpracy zagranicznej Województwa Wielkopolskiego	od 2013	BWM
4.	Plan Współpracy Województwa Wielkopolskiego z zagranicą w 2022 roku	2022	BWM
5.	Program wspierania edukacji uzdolnionej młodzieży – mieszkańców Województwa Wielkopolskiego	od 2017	DE
6.	Strategia budowy i rozwoju społeczeństwa informacyjnego w Województwie Wielkopolskim. e-WIELKOPOLSKA	od 2004	DE
7.	Strategia rozwoju oświaty w województwie wielkopolskim	od 2002	DE
8.	Budżet Województwa Wielkopolskiego na 2022 rok	2022	DF
9.	Wieloletnia Prognoza Finansowa Województwa Wielkopolskiego na 2022 rok i lata następne	od 2022	DF
10.	Program opieki nad zabytkami Województwa Wielkopolskiego na lata 2021-2024	2021-2024	DK
11.	Program współpracy Samorządu Województwa Wielkopolskiego z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na rok 2022	2022	DO
12.	Wieloletni Program współpracy Samorządu Województwa Wielkopolskiego z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na lata 2019 – 2023	2019-2023	DO
13.	Wielkopolski Regionalny Program Operacyjny na lata 2014-2020	2014-2023 ²⁶	DPR
14.	Program Fundusze Europejskie dla Wielkopolski 2021-2027 (zatwierdzony 5 grudnia 2022 r. przez KE)	2021-2027	DPR
15.	Plan transportowy dla województwa wielkopolskiego w perspektywie 2020 roku	2014-2023 ²⁷	DPR, DI, WBPP i WZDW
16.	Program ograniczania marnotrawstwa i strat żywności w Wielkopolsce na lata 2021-2025	2021-2025	DR
17.	Program Promocji Dziedzictwa Kulinarne Wielkopolski i Żywności Wysokiej Jakości na lata 2021-2030	2021-2030	DR
18.	Program Wielkopolska Odnowa Wsi 2020+	Od 2020	DR
19.	Regionalna Strategia Innowacji dla Wielkopolski 2030 (RIS 2030)	2020-2030	DRG

²⁵ Departament Urzędu Marszałkowskiego Województwa Wielkopolskiego w Poznaniu lub wojewódzka samorządowa jednostka organizacyjna Województwa Wielkopolskiego odpowiedzialna za koordynowanie przygotowania i aktualizację danego dokumentu.

²⁶ W okresie finansowania 2014-2020 zastosowanie ma zasada n+3. W związku z powyższym, okres realizacji programu jest dłuższy niż wskazuje na to ich nazwa – dla WRPO 2014+ jest to okres 2014-2023.

²⁷ Dokument ten obowiązuje do 2023 roku, ponieważ stanowi element wdrożeniowy WRPO na lata 2014-2020 zgodnie z zasadą „n+3”.

20.	Aktualizacja „Programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest dla województwa wielkopolskiego”	2017-2032	DSK
21.	Program ochrony powietrza dla strefy aglomeracja poznańska 2020-2026	2020-2026	DSK
22.	Program ochrony powietrza dla strefy miasto Kalisz 2020-2026	2020-2026	DSK
23.	Plan gospodarki odpadami dla województwa wielkopolskiego na lata 2019-2025 wraz z planem inwestycyjnym	2019-2025	DSK
24.	Program ochrony powietrza dla strefy wielkopolskiej 2020-2026	2020-2026	DSK
25.	Program ochrony powietrza w zakresie ozonu dla strefy wielkopolskiej 2019-2025	2019-2025	DSK
26.	Program ochrony środowiska przed hałasem dla miasta Konina	od 2019	DSK
27.	Program ochrony środowiska przed hałasem dla miasta Leszna	od 2019	DSK
28.	Programu ochrony środowiska przed hałasem dla dróg krajowych i odcinka autostrady A2 (Konin – granica województwa)	od 2019	DSK
29.	Program ochrony środowiska przed hałasem dla terenów wzdłuż linii kolejowych znajdujących się na obszarze województwa wielkopolskiego obejmujący aktualizację Programu ochrony środowiska przed hałasem dla linii kolejowych o natężeniu ruchu ponad 30 000 pociągów na rok znajdujących się na terenie województwa wielkopolskiego na lata 2014-2023	od 2018	DSK
30.	Program ochrony środowiska przed hałasem dla terenów wzdłuż odcinków dróg powiatowych znajdujących się na terenie powiatu poznańskiego	od 2018	DSK
31.	Program ochrony środowiska przed hałasem dla terenów wzdłuż odcinków dróg wojewódzkich znajdujących się na terenie województwa wielkopolskiego, obejmujący aktualizację Programu ochrony środowiska przed hałasem dla dróg wojewódzkich o natężeniu ruchu ponad 3 000 000 pojazdów na rok znajdujących się na terenie województwa wielkopolskiego na lata 2014-2023	od 2018	DSK
32.	Program ochrony środowiska przed hałasem dla terenów poza aglomeracją miasta Poznań, na których poziom hałasu przekracza poziom dopuszczalny, położonych wzdłuż autostrady A2 od km 107+900 do km 257+219, obejmujący aktualizację Programu ochrony środowiska przed hałasem dla dwóch odcinków autostrady A2	od 2018	DSK
33.	Program ochrony środowiska województwa wielkopolskiego do roku 2030	2020-2030	DSK
34.	Aktualizacja Planu Zrównoważonego Rozwoju Publicznego Transportu Zbiorowego dla Województwa Wielkopolskiego	2020-2030	DT
35.	Plan Rozmieszczenia Centrów Zdrowia Psychicznego na terenie Województwa Wielkopolskiego	od 2020	DZ
36.	Polityka zdrowotna Województwa Wielkopolskiego w zakresie zdrowia publicznego, promocji i profilaktyki zdrowotnej na lata 2021-2030	2021-2030	DZ
37.	Wojewódzki Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Województwa Wielkopolskiego na lata 2022-2026 (przyjęty w marcu 2022r.)	2022-2026	DZ
38.	Strategiczne kierunki rozwoju zasobów opieki psychiatrycznej na terenie Województwa Wielkopolskiego	od 2020	DZ
39.	Program „Wielkopolska Karta Rodziny”	od 2014	ROPS
40.	Wielkopolski Program Wspierania Osób z Ograniczoną Sprawnością na lata 2021-2025	2021-2025	ROPS
41.	Regionalny Program Rozwoju Ekonomii Społecznej Województwa Wielkopolskiego na lata 2013-2022	2013-2022	ROPS
42.	Wielkopolski Program Wspierania Osób Starszych na lata 2021-2025	2021-2025	ROPS
43.	Wielkopolski Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2021-2025	2021-2025	ROPS
44.	Wielkopolski Program Wspierania Rodziny, Systemu Pieczy Zastępczej i Adopcji na lata 2021-2025	2021-2025	ROPS
45.	Strategia Polityki Społecznej Województwa Wielkopolskiego do roku 2030	2020-2030	ROPS
46.	Plan zagospodarowania przestrzennego województwa wielkopolskiego wraz z Planem zagospodarowania przestrzennego miejskiego obszaru funkcjonalnego Poznania	od 2019	WBPP
47.	Strategia Na Rzecz Neutralności Klimatycznej Wielkopolska Wschodnia 2040 „Po węglu”	2021-2040	WBPP
48.	Strategia rozwoju Wielkopolski Wschodniej 2040 (przyjęta w grudniu 2022r.)	2022-2040	WBPP

49.	Regionalny Plan Transportowy dla województwa wielkopolskiego w perspektywie do 2030 r. (przyjęty w październiku 2022r.)	2022-2030 ²⁸	WBPP
50.	Plan Działań na Rzecz Zatrudnienia w Województwie Wielkopolskim na rok 2022	2022	WUP

Legenda: Pogrubioną czcionką wyróżniono dokumenty przyjęte w 2022 roku.

Opracowanie DPR

Samorząd Województwa pełni rolę Instytucji Zarządzającej WRPO 2014-2020. Ponadto pełni funkcję instytucji wdrażającej/pośredniczącej w stosunku do krajowych programów finansowanych z agencji unijnych, tj. Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój, Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 oraz Programu Operacyjnego Rybactwo i Morze na lata 2014-2020, które również zostały zaprezentowane w Raporcie.

3. Informacja o realizacji przez Samorząd WW polityk, planów, programów i strategii

W rozdziale przedstawione zostały zrealizowane cele SRWW 2030 w ramach wdrażania zapisów dokumentów je uszczegóławiających, a także najważniejsze działania podejmowane przez Samorząd Województwa Wielkopolskiego w 2022 roku i ich efekty.

Działania realizowano na wiele sposobów, poprzez podejmowanie działań bieżących i inwestycyjnych, zawieranie porozumień, przez spotkania formalne i nieformalne, obecność w mediach, lobbowanie w danej sprawie, zlecanie ekspertyz, badań lub podejmowanie ich we własnym zakresie, powoływanie lub branie udziału w różnych gremiach, po realizację projektów unijnych, międzynarodowych, ogłaszanie i rozstrzyganie konkursów, w tym na realizację zadań publicznych, przyznawanie stypendiów, nagród, organizację festynów, targów, misji gospodarczych, przez wyjazdy studyjne, wydawanie publikacji i poradników i wiele innych. W Raporcie nie przedstawiono wszystkich podejmowanych inicjatyw, a jedynie te, które można uznać za najważniejsze w 2022 roku. Rozdział stanowi, zgodnie z Uchwałą nr V/81/19 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z 25 marca 2019 roku w sprawie określenia szczegółowych wymogów dotyczących opracowania Raportu o stanie województwa, syntetyczne podsumowanie realizacji instrumentów programowych.

Dokumenty uporządkowane zostały w 6 obszarów tematycznych: przestrzeń, społeczeństwo, gospodarka, środowisko, komunikacja oraz samorząd. Przyporządkowanie poszczególnych dokumentów do odpowiednich obszarów tematycznych przedstawiono w poniższej tabeli (Tab. 2.):

Tabela 2. Tematyczne uporządkowanie dokumentów wykonawczych SRWW 2030

Przestrzeń	Plan zagospodarowania przestrzennego województwa wielkopolskiego wraz z Planem zagospodarowania przestrzennego miejskiego obszaru funkcjonalnego Poznania
Spółeczeństwo	- Strategia Polityki Społecznej Województwa Wielkopolskiego do roku 2030 - Wielkopolski Program Wspierania Rodziny, Systemu Pieczy Zastępczej i Adopcji na lata 2021-2025 - Wielkopolski Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2021-2025 - Program Wielkopolska Karta Rodziny - Wielkopolski Program Wspierania Osób z Ograniczoną Sprawnością na lata 2021-2025 - Wielkopolski Program Wspierania Osób Starszych na lata 2021-2025 - Regionalny Program Rozwoju Ekonomii Społecznej Województwa Wielkopolskiego do 2022 roku - Polityka zdrowotna Województwa Wielkopolskiego w zakresie zdrowia publicznego, promocji i profilaktyki zdrowotnej na lata 2021 – 2030

²⁸ Dokument ten jest dokumentem implementacyjnym do Funduszy Europejskich dla Wielkopolski 2021–2027.

	- Wojewódzki Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Województwa Wielkopolskiego na lata 2022-2026 - Strategiczne kierunki rozwoju zasobów opieki psychiatrycznej na terenie Województwa Wielkopolskiego - Plan Rozmieszczenia Centrów Zdrowia Psychicznego na terenie Województwa Wielkopolskiego - Wieloletni Program współpracy Samorządu Województwa Wielkopolskiego z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na lata 2019-2023 - Program współpracy Samorządu Województwa Wielkopolskiego z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na rok 2022 - Program opieki nad zabytkami Województwa Wielkopolskiego na lata 2021-2024
Gospodarka	- Plan Działań na Rzecz Zatrudnienia w Województwie Wielkopolskim na rok 2022 - Strategia rozwoju oświaty w województwie wielkopolskim - Program wspierania edukacji uzdolnionej młodzieży – mieszkańców Województwa Wielkopolskiego - Regionalna Strategia Innowacji dla Wielkopolski 2030 (RIS 2030) - Program Wielkopolska Odnowa Wsi 2020+ - Program Promocji Dziedzictwa Kulinarnego Wielkopolski i Żywności Wysokiej Jakości na lata 2021-2030
Środowisko i energia	- Program ochrony środowiska dla województwa wielkopolskiego do roku 2030 - Program ochrony powietrza dla strefy aglomeracja poznańska 2020-2026 - Program ochrony powietrza dla strefy miasto Kalisz 2020-2026 - Program ochrony powietrza dla strefy wielkopolskiej 2020-2026 - Program ochrony powietrza w zakresie ozonu dla strefy wielkopolskiej 2019-2025 - Program ochrony środowiska przed hałasem dla miasta Konina - Program ochrony środowiska przed hałasem dla miasta Leszna - Programu ochrony środowiska przed hałasem dla dróg krajowych i odcinka autostrady A2 (Konin – granica województwa) - Program ochrony środowiska przed hałasem dla terenów wzdłuż linii kolejowych znajdujących się na obszarze województwa wielkopolskiego obejmujący aktualizację Programu ochrony środowiska przed hałasem dla linii kolejowych o natężeniu ruchu ponad 30 000 pociągów na rok znajdujących się na terenie województwa wielkopolskiego na lata 2014-2023 - Program ochrony środowiska przed hałasem dla terenów wzdłuż odcinków dróg powiatowych znajdujących się na terenie powiatu poznańskiego - Program ochrony środowiska przed hałasem dla terenów wzdłuż odcinków dróg wojewódzkich znajdujących się na terenie województwa wielkopolskiego, obejmujący aktualizację Programu ochrony środowiska przed hałasem dla dróg wojewódzkich o natężeniu ruchu ponad 3 000 000 pojazdów na rok znajdujących się na terenie województwa wielkopolskiego na lata 2014-2023 - Program ochrony środowiska przed hałasem dla terenów poza aglomeracją miasta Poznań, na których poziom hałasu przekracza poziom dopuszczalny, położonych wzdłuż autostrady A2 od km 107+900 do km 257+219, obejmujący aktualizację Programu ochrony środowiska przed hałasem dla dwóch odcinków autostrady A2 - Plan gospodarki odpadami dla województwa wielkopolskiego na lata 2019-2025 wraz z planem inwestycyjnym - Aktualizacja „Programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest dla województwa wielkopolskiego” - Program ograniczania marnotrawstwa i strat żywności w Wielkopolsce na lata 2021-2025 - Program Rozwoju Ochotniczych Straży Pożarnych w Wielkopolsce na lata 2021-2030 - Strategia Na Rzecz Neutralności Klimatycznej Wielkopolska Wschodnia 2040 „Po węglu”
Komunikacja	- Strategia budowy i rozwoju społeczeństwa informacyjnego w Województwie Wielkopolskim. e-WIELKOPOLSKA - Aktualizacja Planu Zrównoważonego Rozwoju Publicznego Transportu Zbiorowego dla Województwa Wielkopolskiego - Plan transportowy dla województwa wielkopolskiego w perspektywie 2020 roku - Regionalny Plan Transportowy dla województwa wielkopolskiego w perspektywie do 2030 r.

Samorząd

- Wielkopolski Regionalny Program Operacyjny na lata 2014-2020
- Program Fundusze Europejskie dla Wielkopolski 2021-2027
- Strategia rozwoju Wielkopolski Wschodniej 2040
- Krajowe programy unijne realizowane przez Samorząd Województwa Wielkopolskiego (Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój na lata 2014-2020, Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020, Program Operacyjny Rybactwo i Morze na lata 2014-2020)
- Budżet Województwa Wielkopolskiego na 2022 rok
- Wieloletnia Prognoza Finansowa Województwa Wielkopolskiego na 2022 rok i lata następne
- Priorytety współpracy zagranicznej Województwa Wielkopolskiego
- Terytorialny Plan Sprawiedliwej Transformacji Wielkopolski Wschodniej (TPSTWW)

Opracowanie DPR

3.1. Przestrzeń

W ramach zagadnień związanych z przestrzenią kluczowe znaczenie ma **Plan zagospodarowania przestrzennego województwa wielkopolskiego wraz z Planem zagospodarowania przestrzennego miejskiego obszaru funkcjonalnego Poznania**²⁹ (PZPWW), będący dokumentem Samorządu Województwa Wielkopolskiego określającym politykę przestrzenną w granicach administracyjnych regionu, w tym dla miejskiego obszaru funkcjonalnego ośrodka wojewódzkiego. Podstawą prawną do sporządzenia Planu jest ustawa z 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

Celem Planu jest stworzenie podstaw dla zachowania lub przywracania ładu przestrzennego i zapewnienia zrównoważonego rozwoju Wielkopolski poprzez integrację polityki przestrzennej szczebla krajowego i regionalnego, w tym celów, kierunków i działań wynikających ze Strategii województwa, programów sektorowych i zamierzeń inwestycyjnych poszczególnych podmiotów. Plan zawiera kompleksowe informacje o uwarunkowaniach i kierunkach zagospodarowania przestrzeni, zwracając uwagę na zjawiska i zdarzenia istotne dla regionalnego planowania przestrzennego. Dokument definiuje wizję rozwoju przestrzennego województwa i najważniejsze elementy docelowej struktury funkcjonalno-przestrzennej, w tym także rozmieszczenie inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym.

Dla realizacji modelu rozwoju przestrzennego województwa wielkopolskiego w PZPWW określa się osiem celów polityki przestrzennej:

- Kształtowanie spójnej przestrzeni osadniczej,
- Ochrona walorów przyrodniczych,
- Kształtowanie i racjonalne gospodarowanie zasobami środowiska przyrodniczego,
- Ochrona potencjału kulturowego i krajobrazu oraz rozwój konkurencyjnych form turystyki i rekreacji,
- Zrównoważony rozwój rolnictwa,
- Poprawa dostępności komunikacyjnej województwa,
- Rozwój efektywnej i innowacyjnej infrastruktury technicznej,
- Zapewnienie bezpieczeństwa publicznego i przeciwdziałanie zagrożeniom.

Sformułowana w ramach Planu zagospodarowania przestrzennego miejskiego obszaru funkcjonalnego Poznania wizja rozwoju przestrzennego Poznańskiego Obszaru Metropolitalnego zostanie wdrożona poprzez poniższe cele zagospodarowania przestrzennego, które pozostają spójne z celami zagospodarowania województwa oraz z ustaleniami Strategii rozwoju województwa wielkopolskiego do 2030 roku. Wielkopolska 2030:

²⁹ Uchwała nr V/70/19 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z 25 marca 2019 r. w sprawie uchwalenia Planu zagospodarowania przestrzennego województwa wielkopolskiego wraz z Planem zagospodarowania przestrzennego miejskiego obszaru funkcjonalnego Poznania.

- o Rozwój funkcji metropolitalnych,
- o Kształtowanie zielonego pierścienia metropolii,
- o Kształtowanie spójnego systemu przyrodniczego,
- o Rozwój efektywnego systemu komunikacyjnego,
- o Rozwój zintegrowanego systemu transportu zbiorowego,
- o Zapewnienie bezpieczeństwa publicznego,
- o Rozwój efektywnych struktur osadniczych.

Cele zostały szczegółowo zdefiniowane poprzez zasady zagospodarowania przestrzennego oraz działania planistyczne i pozaplanistyczne dla ich realizacji.

Działania podejmowane w 2022 roku w ramach Planu

L.p.	Podejmowane działania
1	Opiniowanie i uzgadnianie dokumentów planistycznych
Kluczowe efekty podejmowanych działań:	
– w ramach opiniowania i uzgadniania dokumentów planistycznych: ▪ przygotowano informacje o ustaleniach Planu zagospodarowania przestrzennego województwa dla terenu objętego przystąpieniem do sporządzenia studium lub planu miejscowego (ewentualnie jego zmiany), oraz projekty postanowień Zarządu Województwa dotyczące uzgodnienia projektów studiów i planów miejscowych (ewentualnie ich zmian); ▪ przygotowano projekty postanowień Marszałka Województwa dotyczące uzgodnienia lokalizacji inwestycji celu publicznego lub warunków zabudowy; ▪ prowadzono rejestr wydanych decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego o znaczeniu krajowym i wojewódzkim; ▪ zgromadzono przekazywane Marszałkowi Województwa kopie decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego; ▪ przygotowano projekty postanowień Zarządu Województwa dotyczące opinii do lokalizacji dróg, linii kolejowych, inwestycji przesyłowych oraz inwestycji w zakresie terminalu regazyfikacyjnego skroplonego gazu ziemnego w Świnoujściu; ▪ przygotowano lub uczestniczono w przygotowaniu projektów stanowisk Marszałka, Zarządu Województwa oraz Dyrektora Departamentu Infrastruktury w sprawach związanych z gospodarką przestrzenną województwa, opiniowaniem projektów aktów prawnych i wystąpieniami podmiotów indywidualnych; ▪ dokonano oceny zgodności z ustaleniami Planu województwa projektów założeń do gminnych planów zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe; ▪ zaopiniowano projekty Strategii rozwoju gmin; ▪ przygotowano na wniosek Departamentu Organizacyjnego i Kadr UMWW odpowiedzi na wnioski o udostępnienie informacji publicznej.	
Ogólna liczba zarejestrowanych spraw w roku 2022 wyniosła 3424.	

Działania podejmowane w 2022 roku w obszarze przestrzeni (nie wynikające z PZPWW)

L.p.	Podejmowane działania
1	Sporządzenie Audytu krajobrazowego województwa wielkopolskiego
2	Sporządzenie Strategii Rozwoju Wielkopolski Wschodniej 2040
3	Sporządzenie Regionalnego planu transportowego dla województwa wielkopolskiego w perspektywie 2030 roku
4	Sporządzenie Koncepcji rozwoju sieci ponadlokalnych powiązań rowerowych
5	Sporządzenie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko projektu „Regionalnego planu transportowego dla województwa wielkopolskiego w perspektywie 2030 roku” wraz z prognozą oddziaływania na środowisko

6	Sporządzenie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla projektu programu „Fundusze Europejskie dla Wielkopolski 2021-2027” wraz z prognozą oddziaływania na środowisko
7	Sporządzenie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla projektu „Terytorialnego Planu Sprawiedliwej Transformacji Wielkopolski Wschodniej (TPSTWW)” wraz z prognozą oddziaływania na środowisko
8	Sporządzenie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla projektu „Strategii rozwoju Wielkopolski Wschodniej 2040”
9	Wykonanie analiz, studiów i badań regionalnych dotyczących zagadnień społecznych, gospodarczych i przestrzennych, związanych z rozwojem województwa wielkopolskiego
10	Współpraca z Departamentami UMWW i Biurem Geodety Województwa Wielkopolskiego przy realizacji zadań specjalnych

Kluczowe efekty podejmowanych działań:

- w ramach prac nad Audytem krajobrazowym województwa wielkopolskiego odbyło się posiedzenie Rady Naukowej Audytu Krajobrazowego Województwa Wielkopolskiego, na którym pozytywnie zaopiniowano projekt dokumentu. Projekt Audyt krajobrazowego uzyskał również pozytywną opinię Wojewódzkiej Komisji Urbanistyczno-Architektonicznej. Projekt dokumentu został przedłożony Zarządowi Województwa Wielkopolskiego i Komisjom SWW, celem uzyskania akceptacji do rozpoczęcia procedury formalno-prawnej. Następnie zgodnie z art. 38b ust. 2 pkt 2 Zarząd Województwa Wielkopolskiego wystąpił o opinie o projekcie Audytu krajobrazowego do rad gmin położonych na terenie województwa wielkopolskiego oraz do właściwych instytucji: Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu, dyrektorów parków narodowych i krajobrazowych położonych w granicach województwa, wojewódzkiego konserwatora zabytków. Na skutek uzyskanych opinii wprowadzono zmiany do projektu, a następnie Zarząd zawiadomił o rozpoczęciu konsultacji społecznych. Uwagi zbierano do dnia 7 grudnia 2022 r., następnie rozpoczął się proces ich analizy i wprowadzania zmian wynikających ze złożonych uwag;
- wspólnie ze spółką ARR Transformacja, Agencją Rozwoju Regionalnego S.A. w Koninie, Departamentami Urzędu Marszałkowskiego Województwa Wielkopolskiego w Poznaniu, przy bardzo aktywnym udziale Grup Roboczych Wielkopolski Wschodniej oraz dzięki zaangażowaniu środowiska naukowego Wydziału Geografii Społeczno-Ekonomicznej i Gospodarki Przestrzennej UAM w Poznaniu, Wielkopolskie Biuro Planowania Przestrzennego w Poznaniu przygotowało Strategię Rozwoju Wielkopolski Wschodniej 2040. W dniu 1 grudnia 2022 roku Zarząd Województwa Wielkopolskiego podjął Uchwałę Nr 5895/2022 w sprawie przyjęcia Strategii rozwoju Wielkopolski Wschodniej 2040; w trakcie realizacji Regionalnego planu transportowego dla województwa wielkopolskiego w perspektywie do 2030 roku (RPT 2030) w proces opracowania włączono szerokie grono interesariuszy. W dniu 21 października 2022 roku Zarząd Województwa Wielkopolskiego podjął Uchwałę Nr 5721/2022 w sprawie przyjęcia RPT 2030 wraz z Prognozą oddziaływania na środowisko;
- w ramach prac nad Koncepcją rozwoju sieci ponadlokalnych powiązań rowerowych stworzono m.in. wektorową bazę dróg rowerowych zawierającą przebiegi istniejących i planowanych dróg rowerowych, wyznaczono sieć ponadlokalnych powiązań rowerowych oraz opracowano metodę identyfikacji generatorów ruchu drogowego. Kluczowe etapy prac zostały zakończone w 2022 roku, jednak Koncepcja ma charakter otwarty, co oznacza, że będzie podlegać ciągłemu monitoringowi i weryfikacji w miarę potrzeb;
- zakończono prace nad projektem „Regionalnego planu transportowego dla województwa wielkopolskiego w perspektywie do 2030 roku” wraz z prognozą oddziaływania na środowisko i uzyskano pozytywną opinię od Wielkopolskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego oraz od Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu, projekt został także wyłożony do publicznego wglądu; Wielkopolski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny oraz Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Poznaniu zaopiniowali pozytywnie projekt pt. „Fundusze Europejskie dla Wielkopolski 2021-2027” wraz z prognozą oddziaływania na środowisko. 5 grudnia 2022 roku program został zatwierdzony przez Komisję Europejską;
- projekt TPSTWW wraz z prognozą oddziaływania na środowisko został zakończony i uzyskał pozytywną opinię Wielkopolskiego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego oraz Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu, 5 grudnia 2022 roku Komisja Europejska zatwierdziła jako część Programu Terytorialny Plan Sprawiedliwej Transformacji złożony wraz z Programem Fundusze Europejskie dla Wielkopolski 2021-2027;

- w ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla projektu „Strategii rozwoju Wielkopolski Wschodniej 2040” przedstawiono istniejące problemy ochrony środowiska oraz przede wszystkim oceniono potencjalne skutki realizacji projektu Strategii na poszczególne elementy środowiska;
- wykonano dwie analizy regionalne „Ukraińscy uchodźcy na terenie Wielkopolski” oraz „Wpływ pandemii na transport”. Efektem przeprowadzonej analizy „Ukraińscy uchodźcy na terenie Wielkopolski” jest charakterystyka demograficzna uchodźców wojennych z Ukrainy, którzy pozostali na terenie Wielkopolski. Ponadto wskazano przestrzennie (w podziale na powiaty) miejsca koncentracji poszczególnych grup demograficznych uchodźców. Przeanalizowano także poziom korzystania z usług polskiego systemu edukacji przez ukraińskie dzieci. Z kolei w drugiej analizie „Wpływ pandemii na transport” zaprezentowano zmiany w mobilności ludności w województwie oraz wpływ pandemii COVID-19 na różne gałęzi transportu, w tym transport zbiorowy, towarowy i indywidualny oraz przewidywane konsekwencje dla transportu w popandemicznej przyszłości. Artykuły zostały zamieszczone na ogólnodostępnej stronie internetowej WBPP;
- w ramach współpracy WBPP z Geodetą Województwa Wielkopolskiego koordynowano prace nad rozbudową Systemu Informacji Przestrzennej Województwa Wielkopolskiego (SIPWW). Przy Strategii Rozwoju Wielkopolski Wschodniej 2040 współpracowano ze spółką ARR Transformacja, Agencją Rozwoju Regionalnego S.A. w Koninie, Departamentami UMWW, przy udziale Grup Roboczych Wielkopolski Wschodniej oraz dzięki zaangażowaniu środowiska naukowego Wydziału Geografii Społeczno-Ekonomicznej i Gospodarki Przestrzennej UAM w Poznaniu. Przy Regionalnym Planie Transportowym dla Województwa Wielkopolskiego w perspektywie 2030 roku współpracowano z Departamentami: Infrastruktury, Polityki Regionalnej, Transportu oraz z Wielkopolskim Zarządem Dróg Wojewódzkich. Koncepcja Rozwoju Sieci Ponadlokalnych Powiązań Rowerowych realizowana była również we współpracy z Wielkopolskim Zarządem Dróg Wojewódzkich. Z kolei Strategiczna ocena oddziaływania na środowisko dla projektu Programu Fundusze Europejskie dla Wielkopolski na lata 2021-2027 wraz z prognozą oddziaływania na środowisko oraz Strategiczna ocena oddziaływania na środowisko dla projektu „Terytorialnego Planu Sprawiedliwej Transformacji Wielkopolski Wschodniej (TPSTWW)” wraz z prognozą oddziaływania na środowisko były realizowane we współpracy z Departamentem Polityki Regionalnej UMWW.

3.2. Społeczeństwo

W tej części podrozdziału zostały omówione dokumenty programowe i podejmowane kluczowe inicjatywy z zakresu polityki społecznej, zdrowia, kultury i turystyki, sportu, a także społeczeństwa obywatelskiego.

3.2.1. Polityka społeczna

W ramach zagadnień związanych z polityką społeczną obowiązuje Strategia Polityki Społecznej Województwa Wielkopolskiego do 2030 roku³⁰, a także sześć dokumentów o charakterze operacyjnym w stosunku do niej:

- Wielkopolski Program Wspierania Rodziny, Systemu Pieczy Zastępczej i Adopcji na lata 2021-2025,
- Wielkopolski Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2021-2025,
- Wielkopolski Program Wspierania Osób z Ograniczoną Sprawnością na lata 2021-2025,
- Wielkopolski Program Wspierania Osób Starszych na lata 2021-2025,
- Regionalny Program Rozwoju Ekonomii Społecznej Województwa Wielkopolskiego do 2022 roku,
- Program Wielkopolska Karta Rodziny.

³⁰ Dokument przyjęto na mocy Uchwały Nr XXV/476/20 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 21 grudnia 2020 r. w sprawie uchwalenia Strategii Polityki Społecznej Województwa Wielkopolskiego do roku 2030.

Wymienione dokumenty służą realizacji SRWW 2030, w szczególności jej celu 2. Rozwój społeczny Wielkopolski oparty na zasobach materialnych i niematerialnych regionu oraz trzech celów operacyjnych:

- OP 2.1. Rozwój Wielkopolski świadomy demograficznie
- OP 2.2. Przeciwdziałanie marginalizacji i wykluczeniom
- OP 2.3. Rozwój kapitału społecznego i kulturowego regionu.

Należy nadmienić, że część zadań z ww. dokumentów z obszaru polityki społecznej jest realizowana w ramach programów współpracy SWW-NGO, rocznego/wieloletniego.

Strategia Polityki Społecznej Województwa Wielkopolskiego do roku 2030³¹ wyznacza kierunki polityki społecznej w województwie oraz identyfikuje katalog adresatów planowanych działań tj. osoby starsze, migranci, osoby z kręgu ryzyka socjalnego, rodzina, osoby z ograniczoną sprawnością oraz kadra pomocy społecznej. W dokumencie określa się kluczowe obszary działań, tj. usługi społeczne, infrastruktura społeczna, aktywność społeczna i obywatelska, włączenie społeczne oraz koordynacja polityki społecznej. Strategia działa na rzecz przeciwdziałania ubóstwu i wykluczeniu społecznemu w regionie, zwiększeniu roli pracy socjalnej oraz większej wrażliwości na problemy społeczne i osoby nimi dotknięte. Zapisy dotyczące pożądanych zmian mają charakter ogólnych wskazań w zakresie tego, jaka zmiana powinna zostać wdrożona w obszarze wsparcia społecznego w perspektywie 10 lat. Uszczegółowienie działań w ramach kierunków strategicznych na rzecz poszczególnych grup adresatów zawarte zostało w regionalnych programach.

Wielkopolski Program Wspierania Rodziny, Systemu Pieczy Zastępczej i Adopcji na lata 2021-2025³² prezentuje szereg działań, których celem jest poprawa sytuacji rodzin – zarówno biologicznych jak i zastępczych i adopcyjnych oraz osób, które funkcjonują w systemie wsparcia rodziny, pieczy zastępczej i adopcji – m.in. wychowanków instytucjonalnej pieczy zastępczej (tzw. domów dziecka). Przedstawione działania prowadzić mają przede wszystkim do wzmocnienia rodzin biologicznych w realizacji funkcji opiekuńczo-wychowawczych, poprawy sytuacji wychowanków pieczy zastępczej i zwiększenia ich szans na pełne usamodzielnienie oraz wsparcia rodzin adopcyjnych w wyzwaniach związanych z integracją dziecka przysposobionego ze swoim bagażem doświadczeń. Ponadto ważnym elementem są działania koordynacyjne skupione przede wszystkim na wsparciu gmin i powiatów w organizacji, koordynacji i realizacji usług w obszarze wsparcia rodziny i pieczy zastępczej.

Ważnym dokumentem regulującym zakres zadań Samorządu Województwa Wielkopolskiego na rzecz rodziny jest także obowiązująca od 2014 r. **Wielkopolska Karta Rodziny**. W roku 2017 Sejmik Województwa Wielkopolskiego podjął uchwałę w sprawie przyjęcia zaktualizowanej Karty ze względu na potrzebę doprecyzowania jej zapisów w zakresie ważności i regulacji otrzymywania Karty przez cudzoziemców. Celem Karty jest zapewnienie rodzinom wielodzietnym możliwości korzystania na preferencyjnych zasadach z szerokiego katalogu oferty kulturalnej, oświatowej, rekreacyjnej oraz transportowej przez wprowadzenie systemu zniżek na wstęp do instytucji podległych właściwym samorządom oraz dodatkowych uprawnień zapewnionych przez inne podmioty, w tym niepubliczne. Wprowadzenie Wielkopolskiej Karty Rodziny stanowi instrument zachęcający samorządy lokalne do wprowadzania ulg i uprawnień w środowiskach lokalnych oraz przedsiębiorców do tworzenia pozytywnego klimatu wokół dużych rodzin. System funkcjonowania WKR swoim zakresem tematycznym wpisuje się w działania z zakresu rozbudowy systemu wsparcia dla rodzin wielodzietnych.

³¹ Podstawa prawna: ustawa z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej.

³² Uchwała nr 4475/2021 Zarządu Województwa Wielkopolskiego z dnia 23 grudnia 2021 roku w sprawie przyjęcia Wielkopolskiego Programu Wspierania Rodziny, Systemu Pieczy Zastępczej i Adopcji na lata 2021-2025.

Potrzeby osób starszych są w szczególności uwypuklone w **Wielkopolskim Programie Wspierania Osób Starszych na lata 2021-2025**³³. Działania zaprezentowane w Programie prowadzić mają przede wszystkim do wzmocnienia aktywności osób starszych, zabezpieczenia osób niesamodzielnych w codziennym funkcjonowaniu i utrzymaniu jak najdłużej w środowisku rodzinnym oraz przeciwdziałaniu wypaleniu opiekuńczemu wśród opiekunów. Ponadto ważnym elementem są działania koordynacyjne skupione przede wszystkim na wsparciu gmin i powiatów w organizacji, koordynacji i realizacji usług w obszarze wsparcia osób starszych, a także realizacji zaplanowanych działań strategicznych (m.in. utworzenie Wielkopolskiego Centrum Teleopieki).

Wielkopolski Program Wspierania Osób z Ograniczoną Sprawnością na lata 2021-2025³⁴ przedstawia szereg działań, których celem jest poprawa sytuacji osób z ograniczoną sprawnością, w tym niebędących w stanie funkcjonować samodzielnie i wymagających intensywnego wsparcia oraz ich opiekunów. Osoby z ograniczoną sprawnością są kategorią szerszą niż osoby z niepełnosprawnością, bo uwzględniając także osoby nieposiadające orzeczenia o niepełnosprawności. Prezentowane działania prowadzić mają przede wszystkim do wzmocnienia aktywności osób z ograniczoną sprawnością, zabezpieczenia osób niesamodzielnych w codziennym funkcjonowaniu i utrzymaniu jak najdłużej w środowisku rodzinnym oraz przeciwdziałaniu wypaleniu opiekuńczemu wśród opiekunów. Podstawami prawnymi opracowania Programu jest ustawa z 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji społecznej i zawodowej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych oraz ustawa z 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej.

Dokumentem doprecyzowującym kierunki rozwoju ekonomii społecznej w Wielkopolsce jest **Regionalny Program Rozwoju Ekonomii Społecznej Województwa Wielkopolskiego do 2022 roku**. Program wyznacza priorytety i działania w zakresie: zwiększenia liczby atrakcyjnych miejsc pracy w podmiotach ekonomii społecznej, oferowania usług reintegracji społecznej i zawodowej, upowszechnienia pozytywnych postaw wobec ekonomii społecznej oraz wypracowania i doskonalenia skutecznych mechanizmów koordynacji ekonomii społecznej w województwie. Cele dokumentu zachowują zgodność z celami SRWW 2030 dotyczącymi przeciwdziałania marginalizacji i wykluczeniom, łącząc cele społeczne z działalnością gospodarczą.

Programem obowiązującym w zakresie walki z przemocą w rodzinie był **Wielkopolski Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2021-2025**³⁵. Podstawą prawną opracowania Programu jest ustawa z 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Program ten koncentruje się na działaniach prowadzących do poprawy sytuacji osób doznających przemocy w rodzinie i umożliwienia uzyskania potrzebnego, wysokiej jakości wsparcia, intensyfikacji pracy z osobami stosującymi przemoc w rodzinie, wzmocnienia kadr instytucji realizujących zadania w tym obszarze oraz zwiększenia świadomości Wielkopolan w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie. W Programie wskazano cztery grupy adresatów wobec których formułowano propozycje działań odpowiadających na ich potrzeby i problemy (osoby doznające przemocy w rodzinie, osoby stosujące przemoc w rodzinie, kadry instytucji realizujących zadania w obszarze przeciwdziałania przemocy oraz mieszkańców Wielkopolski jako szeroką grupę potencjalnych świadków przemocy w rodzinie). Ponadto ważnym elementem są działania koordynacyjne skupione przede wszystkim na wsparciu gmin i powiatów w organizacji, koordynacji i realizacji zadań w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

³³ Uchwała nr 4473/2021 Zarządu Województwa Wielkopolskiego z dnia 23 grudnia 2021 roku w sprawie przyjęcia Wielkopolskiego Programu Wspierania Osób Starszych na lata 2021-2025.

³⁴ Uchwała nr 4474/2021 Zarządu Województwa Wielkopolskiego z dnia 23 grudnia 2021 roku w sprawie przyjęcia Wielkopolskiego Programu Wspierania Osób z Ograniczoną Sprawnością na lata 2021-2025.

³⁵ Uchwała nr 4472/2021 Zarządu Województwa Wielkopolskiego z dnia 23 grudnia 2021 roku w sprawie przyjęcia Wielkopolskiego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2021-2025.

Działania podejmowane w 2022 roku w ramach ww. dokumentów

L.p.	Podejmowane działania
1	Programowanie polityki społecznej SWW
2	Koordinacja regionalnej polityki wspierania rodziny, systemu pieczy zastępczej i zdrowia psychicznego
3	Koordinacja regionalnej polityki wspierania adopcji
4	Koordinacja regionalnej polityki wspierania osób starszych (OS)
5	Koordinacja regionalnej polityki wspierania osób z ograniczoną sprawnością (OzOS)
6	Koordinacja regionalnej polityki wspierania osób z kręgu wysokiego ryzyka socjalnego i ekonomii społecznej
7	Koordinacja regionalnej polityki wspierania i rozwoju kadry pomocy i integracji społecznej oraz przeciwdziałania przemocy w rodzinie
8	Koordinacja regionalnej polityki wspierania osób z doświadczeniem migracyjnym
9	Koordinacja regionalnej polityki w zakresie rozwoju innowacji społecznych odpowiadających na zdiagnozowane problemy mieszkańców wielkopolski (inicjowanie, upowszechnianie i przygotowywanie do wdrażania innowacji społecznych)
Kluczowe efekty podejmowanych działań:	
- o uczestniczo w programowaniu polityki społecznej SWW (m.in. wdrażano programy uszczegóławiające zapisy SPS, współpracowano w zakresie przygotowania założeń dla programu FEW 2021+; w obszarze koordynacji regionalnej polityki wspierania rodziny, systemu pieczy zastępczej i zdrowia psychicznego: - o realizowano pilotaż modelu konsultanta zdrowia psychicznego w powiecie tureckim; - o w ramach wspierania samorządów lokalnych: - o przekazano cztery dotacje celowe na wdrożenie usługi społecznej – wielkopolskiego klubu rodzinnego w Gminach: Tarnowo Podgórne, Mieścisko, Dobra oraz Rawicz; - o zrealizowano 2 cykle szkoleń Szkoła dla Rodziców i Wychowawców (3 części) dla pracowników instytucji pomocy i integracji społecznej oraz pracowników szkół; - o zorganizowano "Praktyczne szkolenie z FASD dla profesjonalistów cz.I", które skierowane było dla koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej, asystentów rodziny, pracowników socjalnych, psychologów, pedagogów, wychowawców; - o do Wielkopolskiej Karty Rodziny przystąpiły 3 gminy i 5 instytucji-Partnerów. Wzmacniano gminy w realizacji zadań w ramach akcji zachęcającej rodziny do uzyskania kart, prowadzonej m.in. na platformie Facebook. WKR otrzymało 4 029 rodziców i 3 406 dzieci; - o w ramach wspierania organizacji pozarządowych ogłoszono otwarty konkurs ofert na realizację 2 zadań publicznych w obszarze wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej w wyniku którego dotacje uzyskało 5 projektów, w których uczestniczyły 403 osoby³⁶; - o w ramach wspierania współpracy między instytucjami: - o zorganizowano 5 subregionalnych warsztatów z udziałem przedstawicieli wymiaru sprawiedliwości, których uwieńczeniem była konferencja pn. "Wymiar sprawiedliwości i instytucje wspierania rodziny razem na rzecz dziecka"; - o zorganizowano trzy spotkania z ekspertami z zakresu traumy wczesnodziecięcej i definiowania dobra dziecka w pracy zawodów pomocowych dla sędziów i kuratorów rodzinnych, psychologów i pedagogów szkolnych oraz pracowników Powiatowych Centrów Pomocy Rodzinie i Wielkopolskich Ośrodków Adopcyjnych; - o zorganizowano 5 konferencji subregionalnych (Kalisz, Konin, Leszno, Piła, Poznań) nt. mediacji w szkole, odpowiadając na zapotrzebowanie sędziów rodzinnych, zainteresowanych budowaniem kolejnego obszaru współpracy z instytucjami systemu wspierania rodziny, przeciwdziałającego przemocy i agresji w szkole; - o rozpoczęto Pilotaż Modelu wczesnego usamodzielniania wychowanków pieczy zastępczej;	

³⁶ Działanie realizuje również Program współpracy Samorządu Województwa Wielkopolskiego z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na rok 2022.

- o wspierano dostęp Wielkopolan do informacji poprzez upowszechnienie publikacji psychoprofilaktycznej pn. „Kryzysownik” oraz przewodnika dla rodziców małych dzieci pn. „Pierwsze kroki”;
- o w celu podnoszenia świadomości i budowania pozytywnych postaw Wielkopolan, przeprowadzono kampanię informacyjno – edukacyjną na rzecz zdrowia psychicznego #PrawdziwiLudzie, w ramach której zorganizowano konkurs „Zdrowie to sztuka”;

w obszarze koordynacji regionalnej polityki wspierania adopcji:

- o w związku z uruchomieniem usług w nowym systemie od 01.01.2022r w 5 ośrodkach adopcyjnych konieczne było podjęcie działań organizacyjnych i logistycznych (zorganizowanie nowych miejsc świadczenia usług w Koninie i Kaliszu). Rozpoczęto również prace nad wspólnymi, spójnymi procedurami i standardami pracy;
- o w ramach działania Wojewódzkich Ośrodków Adopcyjnych (Leszno, Kalisz, Konin, Piła, Poznań):
- o organizowano wsparcie dla dzieci przygotowujące do ich przysposobienia (345 dzieci przeszło procedurę kwalifikacji; 192 dzieci zostało przysposobionych);
- o pracowano z rodzinami zgłaszającymi gotowość do przysposobienia dziecka (179 rodzin przeszło procedurę kwalifikacji; 190 rodzin przysposobiło dziecko);
- o udzielono 5 942 porad dla rodzin przysposabiających i naturalnych oraz postadopcyjnych;
- o przyjęto 805 kart dzieci w ramach Wojewódzkiego Banku Danych;
- o realizowano usługi pre i postadopcyjne dla 210 rodzin i 110 dzieci w ramach projektu pn. „Wspomaganie preadopcji kluczem do udanej adopcji”;
- o w celu zapewnienia dzieciom trafiającym do systemu pieczy zastępczej stabilnego i bezpiecznego środowiska, zainicjowano współpracę pomiędzy instytucjami działającymi na rzecz dziecka i rodziny w ramach pilotażu modelu interwencyjnego zespołu ds. zabezpieczenia dziecka;
- o wspierano dostęp do informacji i podnoszono świadomość Wielkopolan w obszarze adopcji poprzez prowadzenie kanału w mediach społecznościowych – Wielkopolski Ośrodek Adopcyjny, na którym prezentowane są informacje dotyczące różnych aspektów procesów okołoadopcyjnych oraz cykl artykułów pt. „Wokół adopcji”; zrealizowano film promujący ideę adopcji/rodzicielstwa zastępczego pt. „Wszystkie dzieci do domu”;

w obszarze koordynacji regionalnej polityki wspierania osób starszych (OS):

- o stworzono i przetestowano regionalny model teleopieki w ramach projektu „Wielkopolski System Opieki Seniora” oraz wsparto jego wdrożenie w 29 wielkopolskich gminach (zorganizowano 5 szkoleń dla koordynatorów usług teleopieki) i rozwój sieci zrzeszającej instytucje zaangażowane we wdrażanie ww. modelu (zorganizowano 5 spotkań sieciujących);
- o w ramach otwartego konkursu ofert na realizację w formie wspierania zadań publicznych WW z dziedziny pomocy społecznej w 2022 roku³⁷ w obszarze wsparcia osób starszych dofinansowano 11 projektów, w których uczestniczyło 1 405 osób (w tym 75 wolontariuszy);
- o zorganizowano szkolenia: dla Rad Seniorów z Wielkopolski, w których uczestniczyło 58 osób z 26 rad seniorów, dla przedstawicieli UTW, w których uczestniczyło 73 uczestników z 37 UTW;
- o w ramach Pakietu seniora w 2022r. rozszerzono treści pakietu seniora o materiały: opieka nad osobą starszą w miejscu zamieszkania, jak dostosować mieszkanie pod potrzeby osób w wieku senioralnym; Ponadto zorganizowano targi VIVA Seniorzy, w których wzięło udział ok 3000 osób;
- o w konkursie Viva Wielkopolski Senior wyróżniono 4 osoby, które odznaczyły się godną naśladowania postawą;

w obszarze koordynacji regionalnej polityki wspierania osób z ograniczoną sprawnością (OzOS):

- o opracowano 2 innowacje społeczne pn. „Fuksjowa Lady”, „Rodzinne autonomie samodzielności” uwzględnione do upowszechniania w ramach otwartych konkursów ofert;
- o zrealizowano 4 spotkania z samorządami lokalnymi w obszarze tworzenia systemów usług na rzecz OzOS w ramach projektu „Przystanek WTZ”;
- o wspierano implementację modelu mieszkania ze wsparciem dla autystów wypracowanego w ramach projektu „Azymut na samodzielność” w mieście Konin;
- o w ramach otwartych konkursów ofert zrealizowano:

³⁷ j.w.

- 12 projektów ze środków SWW na realizację 4 zadań w obszarze wspierania OzOS³⁸;
- 12 projektów ze środków PFRON na realizację 6 zadań w obszarze rehabilitacji społeczno-zawodowej OzN;
- zorganizowano 4 posiedzenia Wojewódzkiej Społecznej Rady ds. Osób Niepełnosprawnych;
- zorganizowano spotkanie sieciujące przedstawicieli wielkopolskich instytucji realizujących zadania w obszarze wsparcia OzOS;
- w XII edycji Konkursu „Wielkopolska Otwarta dla Osób z Niepełnosprawnościami” wpłynęło 10 zgłoszeń, wybrano 3 Laureatów i przyznano 2 Wyróżnienia dla samorządów lokalnych i organizacji pozarządowych realizujących wyróżniające się inicjatywy w zakresie wspierania OzN;
- wsparto funkcjonowanie miejsc pracy dla 521 OzN i utworzono 30 nowych miejsc pracy dla OzN w 9 zakładach aktywności zawodowej (ZAZ); złożono wnioski na utworzenie nowego ZAZ (w Poznaniu oraz przez Spółdzielnię Socjalną „Zielona Kłoda”);
- dofinansowano roboty budowlane w obiektach służących rehabilitacji społeczno-zawodowej OzN, z wyjątkiem rozbiórki tych obiektów dla Powiatu Tureckiego, Krotoszyńskiego, Kościańskiego i dla fundacji „Żłotowianka”;
- zorganizowano 6 szkoleń i przygotowano 5 materiałów informacyjnych i szkoleniowych w zakresie wdrażania zasady dostępności dla instytucji systemu polityki społecznej;

w obszarze koordynacji regionalnej polityki wspierania osób z kręgu wysokiego ryzyka socjalnego i ekonomii społecznej:

- w ramach projektu pn. „Koordinacja rozwoju ekonomii społecznej w województwie wielkopolskim w latach 2019-2022”:
 - przeprowadzono badanie jakościowe wszystkich wielkopolskich centrów usług społecznych oraz przeprowadzono badanie monitoringowe sektora ES;
 - wsparto JST w organizacji usług społecznych w obszarze lokalnych polityk wsparcia osób z kręgu wysokiego ryzyka socjalnego. np. w obszarze działania na rzecz osób w kryzysie bezdomności (zrealizowano 10 spotkań, warsztatów, szkoleń, 4 wizyty studyjne);
 - zorganizowano 25 spotkań grup roboczych działających przy Regionalnym Komitecie ES oraz 1 wizytę studyjną;
 - rozwijano sieć Klunkry Wielkopolskie (2 nowe podmioty); prowadzono stronę www.klunkry.wielkopolskie i media społecznościowe związane z marką;
 - zorganizowano 2 spotkania Regionalnego Komitetu ds. Ekonomii Społecznej oraz 7 spotkań grup działających w ramach Komitetu;
 - prowadzono stronę www.wielkopolskaes.pl oraz przygotowano i zaktualizowano katalog ofert PES/PS;
 - zamieszczono 9 publikacji/materiałów/informacji dot. edukacji w zakresie społecznego zaangażowania młodzieży;
 - zorganizowano 13 warsztatów, spotkań w zakresie edukacji społecznej;
 - zorganizowano 2 wydarzenia związane z upowszechnianiem idei ekonomii społecznej;
- w ramach otwartych konkursów ofert w obszarze pomocy społecznej ze środków SWW zrealizowano 2 projekty w zakresie wspierania osób zadłużonych i inicjatyw na rzecz bezpieczeństwa ekonomicznego mieszkanki i mieszkańców Wielkopolski oraz 1 projekt w ramach wspierania rozwoju kompetencji społecznych i przedsiębiorczych młodzieży;
 - w obszarze koordynacji regionalnej polityki wspierania i rozwoju kadry pomocy i integracji społecznej oraz przeciwdziałania przemocy w rodzinie:
 - wdrażano działania wspierające 6 gmin tworzących Centra Usług Społecznych (wsparcie doradcze, superwizyjne, coachingowe, szkoleniowe);
 - w zakresie wspierania samorządów lokalnych:
 - zrealizowano 6 szkoleń dla 226 pracowników instytucji zaangażowanych w przeciwdziałanie przemocy w rodzinie oraz 25 spotkań superwizyjnych;
 - w związku ze wspieraniem JST w przekształcaniu się Ośrodków Pomocy Społecznej (OPS) w CUS przeszkolono 33 osoby, zgodnie z ustawą o CUS;
 - w ramach projektu „Partnerstwo dla rodziny” (POWER) przeszkolono 768 pracowników i przedstawicieli instytucji oraz służb realizujących zadania w obszarze

³⁸ j.w.

- wspierania rodziny i pieczy zastępczej, w celu podniesienia ich kompetencji i profesjonalizacji działań;
 - o wsparto kadry w obszarze interpersonalnym poprzez realizację 72 spotkań superwizyjnych dla 216 osób;
- o w ramach wsparcia organizacji pozarządowych:
 - o ogłoszono konkurs na realizację zadania pn. "Wspieranie działań na rzecz przeciwdziałania przemocy w województwie wielkopolskim", w ramach którego do dofinansowania wybrano 6 projektów, w których uczestniczyły 902 osoby (w tym 14 wolontariuszy)³⁹;
 - o ramach projektu pn. „Partnerstwo dla rodziny” przeszkolono 24 pracowników NGO;
- o w zakresie wspierania współpracy między instytucjami:
 - o zrealizowano 19 spotkań przedstawicieli wielkopolskich OPS, CUS, Asystentów Rodziny (Forum Ośrodków Pomocy Społecznej funkcjonuje przy wsparciu merytorycznym i organizacyjnym ROPS);
 - o w ramach wspierania kadry pomocy i integracji społecznej odbyło się 306 godzin zorganizowanych superwizji, doradztwa, coachingu, szkoleń dla wódatarzy, zarządzających, kadry funkcjonujących i/lub planowanych CUS;
- o w zakresie wspierania dostępu Wielkopolan i instytucji do informacji oraz podnoszenia ich świadomości:
 - o zorganizowano akcję „Make Love Not Przemoc” w ramach kampanii 16 dni przeciwko przemocy ze względu na płeć;
 - o zorganizowano konkurs (inicjatywę) „Wielkopolska Otwarta na kadrę socjalną” dla instytucji pomocy społecznej; dokonano wyboru Laureatów dla których ROPS w Poznaniu organizuje szkolenie „szyte na miarę” z tematyki przeciwdziałania przemocy w rodzinie;

w obszarze koordynacji regionalnej polityki wspierania osób z doświadczeniem migracyjnym (OzDM):

- o odbyły się spotkania subregionalne w ramach projektu „EU-Belong...” podczas których zostały opracowane wstępne założenia Wielkopolskiego Programu Wspierania OzDM;
- o została podpisana umowa na stworzenie i realizację jednej innowacji społecznej w obszarze OzDM;
- o zorganizowano szkolenia dla przedstawicieli instytucji działających w obszarze osób z doświadczeniem migracyjnym;
- o w ramach wdrażania modelu Centrum Integracji Cudzoziemców w 5 miastach subregionalnych (Poznaniu, Kaliszu, Koninie, Lesznie i Pile):
- o zrealizowano warsztaty integracyjne dla lokalnych społeczności, kursy języka polskiego od poziomu A1 do B2, kursy adaptacyjne dla OzDM, warsztaty międzykulturowe, półkolonie dla dzieci szkolnych, ustawiczne wsparcie prawnicze i psychologiczne, tłumaczenia zwykłe i przysięgłe, wsparcie w punkcie informacyjnym; w ramach działalności Centrów Integracji Cudzoziemców wsparciem zostało objęte 3 659 osób. Zorganizowano m.in. 39 kursów językowych oraz 10 kursów adaptacyjnych;
- o zorganizowano 10 spotkań sieciujących z przedstawicielami instytucji i organizacji działających w obszarze migrantów w Wielkopolsce w ramach spotkań tzw. „Okrągłych Stołów”;
- o rozpoczęto projekt krajowy „Pilotaż...” oraz projekt ponadnarodowy EU-BELONG; zorganizowano 5 spotkań z przedstawicielami władz samorządowych w stolicach subregionów, w których tworzone będą Centra;
- o w ramach upowszechnienia wiedzy o OzDM:
 - o informacje były upowszechniane na spotkaniach subregionalnych, za pomocą mediów społecznościowych oraz przy okazji udzielania informacji do mediów takich jak: radio, gazeta, telewizja. Najważniejsze informacje znajdują się również na stronie www.rops.poznan.pl. Opracowane zostały również pakiety materiałów informacyjnych. W ramach zadań wykonywanych przez pracowników Centrów Integracji Cudzoziemców opracowane zostały informatory dla OzDM, zawierające najważniejsze informacje dotyczące wsparcia w subregionach. Centra Integracji

³⁹ j.w.

Cudzoziemców upowszechniają informacje dotyczące oferty wsparcia poprzez media społecznościowe – Facebook;

w obszarze koordynacji regionalnej polityki w zakresie rozwoju innowacji społecznych:

- w ramach projektów: „Włącznik Innowacji Społecznych”, „Inkubator Innowacji Społecznych Generator Dostępności” oraz w ramach Regionalnego Inkubatora Innowacji Społecznych:
- Preinkubacja – działania przygotowujące i animujące (zorganizowano 16 spotkań/warsztatów animujących oraz 7 wizyt studyjnych i spotkań w ramach Akademii Dostępnej Innowacji Społecznej (ADIS); złożono 112 kart pomysłów na innowacje społeczne/ofert na realizację usługi przygotowania i przetestowania innowacji);
- Inkubacja – tworzenie i testowanie innowacji (podpisano 26 umów o powierzenie grantu/na realizację usługi tworzenia i przetestowania innowacji, wsparto 91 innowatorów);
- wzmacniano potencjał NGO do inkubowania i wdrażania innowacji społecznych poprzez zorganizowanie: 4 edycji ADIS, Forum Kreatorów Zmiany Społ., 24 spotkania/warsztaty kreatywne dla NGO i 3 wizyty studyjne;
- w celu budowania partnerstw wokół innowacji pozyskano 3 ambasadorków innowacji społ.;
- wspierano dostęp do informacji, m.in. poprzez prowadzenie strony internetowej; prezentowano potencjał innowacji społ. m.in. poprzez przygotowanie 9 materiałów promujących (np. filmy, artykuły) i zorganizowanie 62 spotkań upowszechniających;
- w ramach przygotowania samorządów do wdrożenia innowacji w lokalne polityki społeczne (brokering i mobilny urzędnik) zorganizowano 56 spotkań i 3 wizyty studyjne; 78 samorządów wdrożyło innowacje;

Szacuje się, że na ww. działania wydano w 2022 roku 34,6 mln zł.

UWAGI: Działania związane z budowaniem trwałej sieci dostępnych usług społecznych w regionie wymagają stałej aktywności. Odbiorcy działań potrzebują stałego wsparcia doradczego w zakresie tworzenia i rozwoju usług społecznych w obszarze wsparcia rodziny i na rzecz społeczności lokalnych wzmacniających społeczeństwo obywatelskie i gospodarkę społeczną w regionie. Natomiast wojna w Ukrainie i różnego rodzaju dopłaty w związku z kryzysem energetycznym i inflacją spowodowały bardzo duże obciążenie pracą kadry socjalnej, co wpłynęło na trudności w rekrutacji i mniejsze zainteresowanie kadry proponowanymi formami wsparcia szkoleniowo informacyjnymi. Wyzwaniem była zmiana struktury organizacyjnej oraz koncepcji funkcjonowania ośrodków adopcyjnych w Wielkopolsce.

3.2.2. Zdrowie

W 2022 r. w zakresie promowania zdrowego trybu życia i wsparcia ochrony zdrowia w Wielkopolsce obowiązywały następujące dokumenty:

- Polityka zdrowotna Województwa Wielkopolskiego w zakresie zdrowia publicznego, promocji i profilaktyki zdrowotnej na lata 2021-2030⁴⁰,
- Strategiczne kierunki rozwoju zasobów opieki psychiatrycznej na terenie Województwa Wielkopolskiego⁴¹,

⁴⁰ Uchwała Nr 3080 /2020 Zarządu Województwa Wielkopolskiego z dnia 23 grudnia 2020 roku w sprawie: przyjęcia dokumentu pn.: „Polityka zdrowotna Województwa Wielkopolskiego w zakresie zdrowia publicznego, promocji i profilaktyki zdrowotnej na lata 2021-2030”.

⁴¹ Uchwała Nr 2777/2020 Zarządu Województwa Wielkopolskiego z dnia 9 października 2020 roku w sprawie przyjęcia dokumentu pn. Strategiczne kierunki rozwoju zasobów opieki psychiatrycznej na terenie Województwa Wielkopolskiego. Podstawa prawna dokumentu: ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa w związku z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 4 sierpnia 2016 roku w sprawie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2016-2020 oraz rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 8 lutego 2017 roku, w sprawie Narodowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2017-2022.

- o Plan Rozmieszczenia Centrów Zdrowia Psychicznego na terenie Województwa Wielkopolskiego⁴²,
- o Wojewódzki Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Województwa Wielkopolskiego na lata 2022-2026⁴³.

Cele wymienionych dokumentów korespondują z celami strategicznymi i celami operacyjnymi SRWW 2030:

- Cel ST 2. Rozwój społeczny Wielkopolski oparty na zasobach materialnych i niematerialnych regionu
 - OP 2.1. Rozwój Wielkopolski świadomy demograficznie
 - OP 2.2. Przeciwdziałanie marginalizacji i wykluczeniom
 - OP 2.3. Rozwój kapitału społecznego i kulturowego regionu
- CEL ST 4. Wzrost skuteczności wielkopolskich instytucji i sprawności zarządzania regionem
 - OP 4.1. Rozwój zdolności zarządczych i świadczenia usług.

Należy nadmienić, że część zadań z ww dokumentów z obszaru zdrowia jest realizowana w ramach programów współpracy SWW-NGO, rocznego/wieloletniego.

Kierunkowym dokumentem w obszarze zdrowia publicznego jest **Polityka zdrowotna Województwa Wielkopolskiego w zakresie zdrowia publicznego, promocji i profilaktyki zdrowotnej na lata 2021-2030**. Program dotyczy zmniejszania zachorowalności i przedwczesnej umieralności mieszkańców regionu. Koncentruje się przede wszystkim na opracowywaniu programów polityki zdrowotnej w odniesieniu do głównych problemów zdrowotnych zidentyfikowanych w regionie, a także promocji programów edukacyjnych służących zwiększaniu świadomości mieszkańców regionu w zakresie źródeł zagrożeń utraty zdrowia. W dokumencie wskazuje się na konieczność wczesnego wykrywania i ograniczania skutków najpoważniejszych problemów zdrowotnych. Jednym z celów dokumentu jest zmniejszenie różnic społecznych i terytorialnych w stanie zdrowia populacji oraz aktywizowanie podmiotów zewnętrznych, w tym jednostek samorządu terytorialnego i organizacji pozarządowych do działań na rzecz zdrowia.

Działania podejmowane w 2022 roku w ramach Programu

L.p.	Podejmowane działania
1	Realizacja Regionalnych Programów Zdrowotnych (RPZ) ze środków unijnych (WRPO), takich jak ⁴⁴ : – Program Profilaktyki i Wczesnego Wykrywania Nowotworów Złośliwych Dolnego Odcinka Przewodu Pokarmowego w Województwie Wielkopolskim w latach 2014-2020 – Wielkopolski Program Polityki Zdrowotnej w Zakresie Rehabilitacji Medycznej – „ZDROWA AORTA” – Program prewencji niewydolności serca u pacjentów onkologicznych – Odważ się na zdrowie – program metaboliczny dla mieszkańców Wielkopolski – Program profilaktyki retinopatii cukrzycowej w województwie wielkopolskim – Regionalny program zdrowotny w zakresie rehabilitacji neurologicznej dla osób po udarze mózgu – Zapobieganie ciężkim zapaleniom płuc i powikłaniom pogrypowym u osób z chorobami nowotworowymi – Program wielospecjalistycznej terapii osób z wrodzonymi wadami twarzy – Badania przesiewowe słuchu u młodzieży klas szóstych szkoły podstawowej – „Hej słyszysz???” – Wielkopolski Program Profilaktyczny w zakresie onkologii dziecięcej

⁴² Uchwała Nr 2932/2020 Zarządu Województwa Wielkopolskiego z dnia 19 listopada 2020 roku w sprawie przyjęcia dokumentu pn.: „Plan rozmieszczenia Centrów Zdrowia Psychicznego na terenie Województwa Wielkopolskiego.

⁴³ Uchwała NR XL/773/22 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 28 marca 2022 r. w sprawie uchwalenia Wojewódzkiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Województwa Wielkopolskiego na lata 2022 – 2026.

⁴⁴ w tym: wydatki związane ze zwalczaniem lub przeciwdziałaniem skutkom pandemii COVID-19.

	– Upowszechnienie technologicznie wspomaganej diagnostyki funkcjonalnej i rehabilitacji dzieci i młodych dorosłych z MPD w województwie wielkopolskim
2	Realizacja projektów z zakresu deinstytucjonalizacji usług zdrowotnych i społecznych ze środków unijnych (WRPO): – Deinstytucjonalizacja opieki nad osobami zależnymi, poprzez rozwój systemu usług zdrowotnych i społecznych dla osób niesamodzielnych, w tym w szczególności starszych w formie Dziennych Domów Opieki Medycznej (DDOM) – Deinstytucjonalizacja opieki dla osób z zaburzeniami psychicznymi w formie Środowiskowych Centrów Zdrowia Psychicznego (ŚCZP)
3	Realizacja Programu psychiatrycznego terapeutyczno-rehabilitacyjnego połączonego z aktywizacją pacjentów
4	Realizacja Programu polityki zdrowotnej leczenia niepłodności metodą zapłodnienia pozaustrojowego dla mieszkańców województwa wielkopolskiego w latach 2022-2023
5	Realizacja działań promujących zdrowie objętych patronatem Marszałka Województwa Wielkopolskiego i realizowanych przez Departament Zdrowia we współpracy z partnerami zewnętrznymi
6	Regionalny program rehabilitacji osób z zaburzeniami depresyjnymi
Kluczowe efekty podejmowanych działań:	
– w ramach realizacji RPZ ze środków unijnych (wartości podano narastająco od początku realizacji danego programu, stan na 31.12.2022 r.): ▪ działania Programu profilaktyki i wczesnego wykrywania nowotworów złośliwych dolnego odcinka przewodu pokarmowego objęły od 2017 r. 14 933 osób (w wieku 50-67 lat do 2020 r. i 50-74 lat od 2021 r.). Prowadzono działania informacyjno-edukacyjne oraz diagnostyczne; ▪ rehabilitacją medyczną układu kostno-stawowego, mięśniowego i tkanki łącznej objęto od 2018 r. 8 517 osób (kobiet w wieku 50-59 lat i mężczyzn w wieku 50-64 lat); ▪ badaniami przesiewowymi w kierunku wykrycia tętniaków aorty brzusznej objęto od 2019 r. 9 936 osób (mężczyźni 50-69 lat w grupie ryzyka). Prowadzono także działania informacyjno-edukacyjne; ▪ działania Programu prewencji niewydolności serca u pacjentów onkologicznych objęły od 2019 r. 246 osób. Prowadzono także działania informacyjno-edukacyjne; ▪ działania Programu metabolicznego objęły od 2019 r. 3 493 osób w wieku produkcyjnym niemobilnym. Prowadzono także działania informacyjno-edukacyjne; ▪ działania Programu profilaktyki retinopatii cukrzycowej zwiększyły od 2019 r. dostęp do badań okulistycznych dla 11 797 osób chorych na cukrzycę powyżej 18 r.ż. Prowadzono także działania informacyjno-edukacyjne; ▪ działania Programu w zakresie rehabilitacji neurologicznej dla osób po udarze mózgu objęły 801 osób w wieku 18-64 lat; ▪ z terapii osób z wrodzonymi wadami twarzy (tj. fizjoterapia, opieka psychologiczna, poradnictwo genetyczne, badania molekularne) skorzystało od 2017 r. 332 dzieci i młodzieży do 18 r. ż. Prowadzono również działania informacyjno-edukacyjne (realizacja projektu zakończyła się 30.11.2021 r.); ▪ badaniami przesiewowymi słuchu objęto od 2017 r. 6 992 uczniów klas szóstych szkoły podstawowej. Prowadzono również działania informacyjno-edukacyjne; ▪ z Programu w zakresie onkologii dziecięcej (tj. diagnostyka, doradztwo specjalistyczne, edukacja) skorzystało od 2018 r. 962 dzieci i młodzieży do 18 r.ż. (cierpiące na nowotwór) oraz ich rodzice/opiekunowie. Prowadzono również działania informacyjno-edukacyjne; ▪ w ramach Programu dla dzieci i młodzieży z mózgowym porażeniem dziecięcym (MPD) z diagnostyki i rehabilitacji skorzystało od 2019 r. 609 osób (w wieku 5-21 lat). Prowadzono również działania informacyjno-edukacyjne; – w ramach realizacji projektów z zakresu deinstytucjonalizacji usług zdrowotnych i społecznych ze środków unijnych (wartości podano narastająco od początku realizacji danego programu, stan na 31.12.2022 r.): ▪ ze świadczeń Dziennego Domu Opieki Medycznej (tj. opieka pielęgniarstwa, nadzór nad terapią farmakologiczną, działania usprawniające i przeciwdziałające postępującej niesamodzielności) skorzystało od 2018 r. 1094 osób wymagających wzmożonej opieki zdrowotnej;	

- ze świadczeń Środowiskowych Centrów Zdrowia Psychicznego skorzystało od 2018 r. 7 356 osób; łącznie do końca 2022 r. podpisano 20 umów o dofinansowanie projektu;
- w ramach realizacji Programu psychiatrycznego terapeutyczno-rehabilitacyjnego połączonego z aktywizacją pacjentów wykonano ogółem 1 742 sesji z zakresu psychoedukacji, terapii grupowej, zajęciowej i socjoterapii. Poprzez proponowane zajęcia, w których wzięło udział 54 pacjentów, utrzymano stabilizację i zmniejszono deficyty funkcjonowania pacjentów objętych Programem;
- w ramach realizacji Programu polityki zdrowotnej leczenia niepłodności metodą zapłodnienia pozaustrojowego dla mieszkańców województwa wielkopolskiego wykonano łącznie 354 procedur zapłodnienia pozaustrojowego; uzyskano 118 ciąż. Ponadto kobiecie przed leczeniem gonadotoksycznym mogła zostać zrefundowana w 100% procedura mrożenia komórek jajowych – z tej możliwości skorzystała jedna pacjentka. Ograniczono o 25% zjawisko niepłodności metodami zapłodnienia pozaustrojowego wśród wszystkich par uczestniczących w Programie;
- w ramach działań promujących zdrowie sfinansowano (koszt druku plakatów, zakup nagród dla laureatów, koszt transportu uczestniczek Onkorejsu, koszt materiałów promocyjno-edukacyjnych) organizację wydarzeń tj.: 14. edycja kampanii „Drugie Życie” w 2022 roku; Konkurs „Superbohaterowie w walce z pandemią”; Onkorejs Granicami Polski 2022; Konkurs dotyczący profilaktyki HIV/AIDS dla młodzieży szkół ponadpodstawowych województwa wielkopolskiego pn. „Nie daj szansy AIDS”;
- w ramach regionalnego programu rehabilitacji osób z zaburzeniami depresyjnymi zrealizowano 2165 sesji dla 280 osób w rodzaju: indywidualne sesje terapeutyczne, indywidualne konsultacje specjalistyczne, treningi redukcji stresu, warsztaty terapeutyczne, warsztaty asertywności, działania edukacyjne. Ponadto w przypadku szkoleń personelu medycznego w zakresie pracy z osobami z zaburzeniami depresyjnymi podniesiono wiedzę 145 osób.

Szacuje się, że na ww. działania wydano w 2022 r. 92 mln zł.

UWAGI: W związku z trwającą pandemią COVID-19 wystąpiły poważne utrudnienia w realizacji RPZ, tj. utrudnione działania informacyjno-promocyjne, czasowe ograniczenia w funkcjonowaniu placówek zdrowotnych oraz niższa chęć uczestnictwa w programach związana z obawą uczestników o zdrowie. W wyniku utrudnień zgłaszanych przez beneficjenta (Wielkopolskie Centrum Onkologii im. Marii Skłodowskiej-Curie) w 2023 r. nastąpi rozwiązanie umowy o realizację projektu „Zapobieganie ciężkim zapaleniom płuc i powikłaniom pogrypowym u osób z chorobami nowotworowymi”. W związku z tym, że w projektach DDOM, finansowanych ze środków unijnych, przeważały niemedyczne świadczenia, Ministerstwo Zdrowia zdecydowało o wstrzymaniu kontynuacji prac nad kwalifikowaniem świadczenia, w postaci występującej w pilotażu Dziennych Domów Opieki Medycznej

Od 2022 r. zaczął obowiązywać także **Wojewódzki Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Województwa Wielkopolskiego na lata 2022-2026**. Podstawą prawną opracowania Programu były m.in. ustawa z 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii oraz ustawa z 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Dokument prezentuje postawy i zachowania mieszkańców województwa wielkopolskiego wobec alkoholu i innych substancji psychoaktywnych. Zawiera cele i zadania ukierunkowane na upowszechnienie działań przeciw narkomanii i dążenie do zmniejszenia używania substancji psychoaktywnych – wspieranie działań edukacyjnych i profilaktycznych w obszarze problematyki związanej z uzależnieniami, rozwój kadr, rehabilitację, reintegrację społeczną i redukcję szkód wynikających ze spożywania narkotyków i alkoholu, rozwój placówek leczenia uzależnień oraz epidemiologię i monitoring problemu. Szczególny nacisk kładzie się na podniesienie poziomu wiedzy mieszkańców regionu na temat problemów związanych z używaniem środków psychoaktywnych i spożywania alkoholu. Działania w programie służą także podnoszeniu kompetencji różnych grup zawodowych zobligowanych zawodowo do realizacji zadań z zakresu uzależnień, m.in.: pracowników

placówek pomocy społecznej, świetlic i placówek leczenia odwykowego w zakresie pracy terapeutycznej z rodziną. Cele w ww. Programach korespondują z celami SRWW 2030:

- Cel ST 2. Rozwój społeczny Wielkopolski oparty na zasobach materialnych i niematerialnych regionu
 - OP 2.1. Rozwój Wielkopolski świadomy demograficznie
 - OP 2.2. Przeciwdziałanie marginalizacji i wykluczeniom
- Cel ST 4. Wzrost skuteczności wielkopolskich instytucji i sprawności zarządzania regionem
 - OP 4.1. Rozwój zdolności zarządczych i świadczenia usług.

Działania podejmowane w 2022 roku w ramach ww. Programów

Lp.	Podejmowane działania
1	Inicjatywy z zakresu przeciwdziałania uzależnieniom realizowane przez Departament Zdrowia samodzielnie i/lub we współpracy z partnerami zewnętrznymi
Kluczowe efekty podejmowanych działań:	
– w celu przeciwdziałania uzależnieniom udzielono dotacji: ▪ 3 podmiotom na szkolenia przedstawicieli grup zawodowych zaangażowanych w przeciwdziałanie uzależnieniom; przeprowadzono szkolenie wyjazdowe, on-line i 2 szkolenia w formie stacjonarnej; ▪ 20 podmiotom na organizowanie i wspieranie socjoterapeutycznych form wypoczynku w okresie ferii zimowych i wakacji letnich; ▪ dla organizacji pozarządowej na realizację programu wsparcia dla osób uzależnionych od substancji psychoaktywnych utrzymujących abstynencję i ich rodzin; ▪ organizacji pozarządowej na realizację programu redukcji szkód wśród okazjonalnych użytkowników narkotyków i innych substancji psychoaktywnych; ▪ 21 jednostkom na prowadzenie działań informacyjno-edukacyjnych, mających na celu zwiększenie świadomości na temat zachowań szkodliwych dla zdrowia i kształtujących prozdrowotny styl życia; ▪ dla organizacji pozarządowej na realizację programu wczesnej interwencji dla młodzieży z grup wysokiego ryzyka, narażonej na rozwój problemów związanych z używaniem środków psychoaktywnych; ▪ celem upowszechnienia programów profilaktycznych z zakresu profilaktyki uzależnień wśród podmiotów prowadzących Młodzieżowe Ośrodki Wychowawcze oraz Młodzieżowe Ośrodki Socjoterapii (przekazano 3 dotacje); ▪ na finansowanie lub dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji i zakupów inwestycyjnych oraz na dostosowanie ich do potrzeb terapii realizowanych w 4 stacjonarnych placówkach leczenia odwykowego (przekazano 9 dotacji); – dofinansowano działania profilaktyczne z zakresu uzależnień dla wychowanek Wielkopolskiego Samorządowego Zespołu Placówek Terapeutyczno-Wychowawczych (d. Młodzieżowego Ośrodka Wychowawczego) w Cerekwicy Nowej m.in. w formie wyjazdów i wycieczek; – wsparto kontynuację programu terapeutycznego dla osób uzależnionych przebywających na Pododdziale dla osób uzależnionych od alkoholu w Domu Pomocy Społecznej w Pleszewie, w celu zwiększenia dostępności i podnoszenia jakości specjalistycznych świadczeń w zakresie leczenia uzależnienia od alkoholu; – udzielono pomoc finansową 11 gminom na realizację zadań własnych z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych z przeznaczeniem na zakupy inwestycyjne i zadania inwestycyjne; – sfinansowano roczną działalność Regionalnego Centrum Profilaktyki Uzależnień dla Dzieci i Młodzieży w Rogoźnie; – udzielono dotację dla Zakładu Leczenia Uzależnień w Charcicach na dofinansowanie bieżącej działalności Wojewódzkiego Ośrodka Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia w Poznaniu; – udzielono wsparcia finansowego na działania prewencyjne jednostek organizacyjnych Policji województwa wielkopolskiego w 2022 r. oraz zakup urządzenia GC/MS i młynka planetarnego	

służących realizacji działań prewencyjnych Komendy Wojewódzkiej Policji w Poznaniu w 2022 r. w zakresie zapobiegania i zwalczania narkomanii oraz przeciwdziałania jej negatywnym skutkom.

Szacuje się, że na ww. działania wydano w 2022 roku 21,3 mln zł.

Celem **Strategicznych kierunków rozwoju zasobów opieki psychiatrycznej na terenie Województwa Wielkopolskiego** jest przejście od opieki instytucjonalnej do opieki świadczonej na poziomie lokalnych społeczności na rzecz osób z zaburzeniami psychicznymi. Dokument wskazuje na kwestie dotyczące rozwoju zasobów ochrony zdrowia psychicznego z uwzględnieniem map potrzeb zdrowotnych oraz zapewnienia kompleksowej opieki zdrowotnej i społecznej nad osobami z zaburzeniami psychicznymi. Uzupełnieniem dokumentu jest **Plan Rozmieszczenia Centrów Zdrowia Psychicznego na terenie Województwa Wielkopolskiego** (tj. dokument ustalający warunki i możliwości realizacji Narodowego Programu Zdrowia Psychicznego na lata 2017-2022 w zakresie rozwoju psychiatrii środowiskowej oraz pilotażu Centrów Zdrowia Psychicznego w Wielkopolsce).

Inne działania realizowane w 2022 roku w obszarze zdrowie (nie wynikające z ww. dokumentów)

L.p.	Podjęmowane działania
1	Dofinansowanie inwestycji, zakupów inwestycyjnych oraz remontów podmiotów leczniczych dla których podmiotem tworzącym jest SWW
2	Projekt: Wsparcie szpitali wojewódzkich w działaniach mających na celu zapobieganie/łagodzenie skutków epidemii COVID-19
3	Projekty z zakresu inwestycji w infrastrukturę ochrony zdrowia oraz zakupu niezbędnego wyposażenia dla potrzeb walki z epidemią koronawirusa Covid-19 w województwie wielkopolskim - etap II
4	Budowa Wielkopolskiego Centrum Zdrowia Dziecka (szpitala pediatrycznego) wraz z jego wyposażeniem
Kluczowe efekty podejmowanych działań:	
— w ramach dofinansowania inwestycji, zakupów inwestycyjnych oraz remontów podmiotów leczniczych dla których podmiotem tworzącym jest SWW realizowano m.in.: ▪ w zakresie przedsięwzięć krajowych: ○ remont dachów budynków Szpitala przy ul. Szpitalnej 45 i ul. Kardynała S. Wyszyńskiego w Wojewódzkim Szpitalu Zespolonym w Koninie; ○ budowę farmy fotowoltaicznej w Szpitalu Wojewódzkim w Poznaniu oraz budowę kuchni dla Wielkopolskiego Centrum Specjalistycznego - etap II w Szpitalu Wojewódzkim w Poznaniu; ○ modernizację Oddziału Pediatrycznego wraz z zakupem wyposażenia, sprzętu i aparatury medycznej w Wojewódzkim Szpitalu Zespolonym w Lesznie; ○ zakup aparatury dla Ośrodków Radioterapii w Poznaniu, Kaliszu oraz Pile dla Wielkopolskiego Centrum Onkologii w Poznaniu; ▪ w zakresie przedsięwzięć unijnych: ○ dostosowanie infrastruktury i wyposażenia Wojewódzkiego Szpitala Zespolonego w Kaliszu celem zwiększenia dostępności do usług w kontekście pandemii COVID-19 i jej skutków; ○ zakup wyposażenia dla Wojewódzkiego Szpitala Zespolonego w Koninie; ○ zakup systemu produkcji radioizotopów dla celów medycznych (cyklotronu) dla Zakładu Medycyny Nuklearnej w Wielkopolskim Centrum Onkologii; ▪ w zakresie zadań jednorocznych: ○ modernizację infrastruktury teleinformatycznej oraz rozbudowę ZSI na potrzeby Wojewódzkiego Szpitala Zespolonego w Koninie oraz zakup aparatu do kruszenia złogów metodą zewnątrznaczyniowej fali uderzeniowej (ESWL) dla Wojewódzkiego Szpitala Zespolonego w Koninie;	

- modernizację lądowiska śmigłowców i zakup tomografu komputerowego i sprzętu dodatkowego wraz z adaptacją pomieszczeń w Zakładzie Radiologii dla Wojewódzkiego Szpitala Zespólnego w Lesznie;
 - modernizację maszynowni agregatów chłodniczych wody lodowej z przepompownią wody w Wojewódzkim Szpitalu Zespólnym w Kaliszu przy ul. Poznańskiej 79 i zakup aparatu RTG telekomando wraz z integracją z systemem PACS/RIS oraz adaptacją pomieszczeń dla Zakładu Diagnostyki Obrazowej dla Wojewódzkiego Szpitala Zespólnego w Kaliszu;
 - budowę farmy fotowoltaicznej i modernizację Prosektorium wraz z wymianą urządzeń w Wojewódzkim Specjalistycznym Zespole Zakładów Opieki Zdrowotnej Chorób Płuc i Gruźlicy w Wolicy k/Kalisza;
 - modernizację Zakładu Brachyterapii wraz z wymianą wyeksploatowanej aparatury i doposażenie w specjalistyczne systemy dozymetryczne Ośrodków w Poznaniu, Kaliszu oraz Pile Wielkopolskiego Centrum Onkologii w Poznaniu;
 - adaptację pomieszczeń piwnicy budynku pralni w celu utworzenia pomieszczenia na odpady medyczne oraz pomieszczeń warsztatowo-technicznych wraz z zapleczem socjalno-sanitarnym w Zakładzie Opiekuńczo-Lecznym w Śremie;
 - zakup 2 ambulansów z częściowym wyposażeniem medycznym dla Wielkopolskiego Centrum Ratownictwa Medycznego Sp. z o.o. w Koninie;
- w ramach wsparcia szpitali wojewódzkich zakupiono środki ochrony osobistej oraz środki do dezynfekcji niezbędne do walki z epidemią COVID-19, a także zakupiono sprzęt medyczny i wyposażenie niezbędne do walki z epidemią COVID-19. Projekt był realizowany w partnerstwie ze: Szpitalem Wojewódzkim w Poznaniu, Wojewódzkim Szpitalem Zespólnym w Kaliszu, Wojewódzkim Szpitalem Zespólnym w Koninie, Wojewódzkim Szpitalem Zespólnym w Lesznie, Wielkopolskim Centrum Pulmonologii i Torakochirurgii w Poznaniu oraz Wojewódzkim Specjalistycznym Zespołem Zakładów Opieki Zdrowotnej Chorób Płuc i Gruźlicy w Wolicy k. Kalisza;
- w ramach projektów z zakresu inwestycji w infrastrukturę ochrony zdrowia oraz zakupu niezbędnego wyposażenia dla potrzeb walki z epidemią koronawirusa Covid-19 w województwie wielkopolskim – etap II, finansowanych ze środków WRPO 2014+ zadanie zostało zrealizowane. W 2022 roku został zatwierdzony wniosek o płatność oraz przekazano środki finansowe z przeznaczeniem na refundację poniesionych w 2021 i 2022 roku wydatków przez Wielkopolskie Centrum Onkologii w Poznaniu na zakup m.in.: rękawic diagnostycznych, pomp strzykawkowych, zestawu pipet automatycznych, łóżek OIOM, myjni, autoklawu przelotowego, Szpital Wojewódzki w Poznaniu - refundacja poniesionych wydatków w 2020 i 2021 roku m.in. na zakup 1 defibrylatora dwufazowego, mobilnego aparatu RTG z napędem, Wojewódzki Szpital Zespólny w Koninie - refundacja poniesionych wydatków majątkowych w 2020 roku z przeznaczeniem na zakup aparatu USG oraz 2 aparatów do ciągłego leczenia nerkozastępczego, Wojewódzki Szpital Zespólny w Kaliszu – refundacja poniesionych wydatków w 2020 roku na zakup aparatów do wysokoprzepływowej tlenoterapii donosowej, Wojewódzki Szpital Zespólny w Lesznie – refundacja poniesionych wydatków w 2020 roku na zakup wideolaryngoskopów i monitorów funkcji życiowych;
- w ramach budowy Wielkopolskiego Centrum Zdrowia Dziecka (szpitala pediatrycznego) wraz z jego wyposażeniem:
 - w 2022r. zawarto 17 umów z Wykonawcami, w tym: 7 umów na wyposażenie w drobny sprzęt medyczny i niemedyczny, 2 umowy na wyposażenie w sprzęt teleinformatyczny (dostawa multimediiów i dostawa drukarek), 2 umowy na wyposażenie w drobny sprzęt niemedyczny (dostawa niszczarek i dostawa drukarek wielofunkcyjnych i wielkoformatowych), 2 umowy na wyposażenie uzupełniające do kuchni, umowa na przeprowadzenie kampanii promocyjnej, umowa na wykonanie zadania polegającego na dostawie, montażu oraz komplementacji palet, umowa na wykonanie zadania: zaprojektowanie, wykonanie, dostawę i montaż 2 tablic pamiątkowych, umowa na zakup pojemnika na odpady komunalne; w ramach Projektu zakupiono również różne materiały promocyjne oraz pojemniki na odpady;
 - przeprowadzono 5 postępowań przetargowych (dot. wyposażenia Wielkopolskiego Centrum Zdrowia Dziecka w drobny sprzęt niemedyczny, dot. zakupu energii elektrycznej, dot. zakupu i montażu podnośnika dla osób z niepełnosprawnościami (poruszającymi się na wózkach) jak i dla matek z dziećmi w wózkach);
 - kontynuowano realizację 22 umów zawartych w latach 2018-2021, w tym: umowa z Generalnym Wykonawcą na budowę inwestycji, umowa na usługę Inwestora Zastępczego,

umowa na Sprawowanie pełnobrańowego nadzoru inwestorskiego, umowa na wykonanie multimedialnej dokumentacji procesu budowy obiektu, 5 umów na wyposażenie Wielkopolskiego Centrum Zdrowia Dziecka w sprzęt medyczny (anestezjologiczny, zabiegowy, diagnostyczny, rehabilitacyjny, meble medyczne), 2 umowy na wyposażenie w sprzęt teleinformatyczny, 4 umowy na wyposażenie w meble, 2 umowy na wyposażenie w sprzęt AGD i w sprzęt warsztatowy, umowa na wykonanie systemu parkingowego, umowa na zaprojektowanie, wykonanie, dostawę i montaż 4 szt. tablic informacyjnych, umowa na wykonanie oznaczeń dla osób niewidomych i słabowidzących, umowa na wykonanie inwentaryzacji Inwestycji dla rozliczenia nakładów inwestycyjnych w podziale na składniki majątkowe, umowa na wykonanie opracowania stanowiącego wsparcie logistyczne dla docelowego Użytkownika Infrastruktury Wielkopolskiego Centrum Zdrowia Dziecka w przeprowadzeniu operacji logistycznej związanej z przeniesieniem działalności Specjalistycznego Zespołu Opieki Zdrowotnej nad Matką i Dzieckiem w Poznaniu do nowego obiektu przy ul. Adama Wrzosa nr 1.

Szacuje się, że na ww. działania wydano w 2022 roku 256,4 mln zł.

UWAGI: Z uwagi na wydłużoną procedurę uzyskania pozytywnej opinii Wojewody Wielkopolskiego dla zwiększenia dofinansowania w ramach Projektu dla Wojewódzkiego Szpitala Zespolonego w Koninie oraz zwiększenia dofinansowania i zakresu rzeczowego dla Wielkopolskiego Centrum Onkologii w Poznaniu, koniecznym było wystąpienie do IZ WRPO 2014+ z wnioskiem o wydłużenie terminu realizacji Projektu. Sytuacja na rynku spowodowana pandemią SARS-COV-2 spowodowała utrudnienia w realizacji ww. projektów (brak sprzętu medycznego oraz aparatury medycznej).

3.2.3. Kultura

Zagadnienia związane z utrzymaniem i ochroną dziedzictwa kulturowego Wielkopolski oraz promowaniem udziału mieszkańców w życiu kulturalnym regionu porusza **Program opieki nad zabytkami województwa wielkopolskiego na lata 2021-2024**⁴⁵, który stanowi aktualizację Programu na lata 2017-2020. Podstawą prawną opracowania dokumentu jest ustawa z 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami. Głównym zamierzeniem Programu jest określenie warunków organizacyjnych i finansowych w zakresie kompetencji Samorządu Województwa Wielkopolskiego, służących kontynuacji działań ochrony i poprawy stanu zasobów lokalnego dziedzictwa kulturowego oraz krajobrazu kulturowego Wielkopolski, a także podejmowanie przedsięwzięć zwiększających ich atrakcyjność. Cele te korespondują z celem strategicznym 2. SRWW 2030 Rozwój społeczny Wielkopolski oparty na zasobach materialnych i niematerialnych regionu oraz celem operacyjnym 2.3. Rozwój kapitału społecznego i kulturowego regionu.

Działania podejmowane w 2022 roku w ramach ww. Programu

L.p.	Podejmowane działania
1	Wykorzystanie rezerwy celowej na dofinansowanie konserwacji muzealiów, będących na stanie muzeów, dla których organizatorem jest SWW
2	Konkurs na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków, położonych lub znajdujących się na obszarze województwa wielkopolskiego
3	Dziedzictwo Pierwszych Piastów – rozbudowa infrastruktury magazynowo-konserwatorsko-wystawienniczej Muzeum Pierwszych Piastów na Lednicy

⁴⁵ Uchwała Nr XXXVII/714/21 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 20 grudnia 2021 r. w sprawie przyjęcia Programu opieki nad zabytkami Województwa Wielkopolskiego na lata 2021-2024.

4	Konserwacja, rewaloryzacja i modernizacja Zespołu Pałacowo-Parkowego w Lewkowie
5	Kompleksowa konserwacja i modernizacja Muzeum Okręgowego Ziemi Kaliskiej
6	Modernizacja sceny głównej Teatru Wielkiego im. St. Moniuszki w Poznaniu
7	Modernizacja Sali widowiskowo-kinowej i holu głównego w budynku Centrum wraz z zakupem wyposażenia
8	Adaptacja i przebudowa budynku gospodarczo – mieszkalnego, stajni i wozowni na potrzeby działań instytucji

Kluczowe efekty podejmowanych działań:

- w ramach utworzonych rezerw celowych dofinansowano konserwację 216 wybranych muzealiów wpisanych do inwentarzy muzealnych;
- w ramach konkursu na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane udzielono dotacji 63 podmiotom, dzięki czemu poprawiono stan zachowania zabytków, zahamowano proces degradacji obiektów zabytkowych i podniesiono ich wartość estetyczną;
- zrealizowano roboty budowlane i uzyskano decyzje pozwolenia na użytkowanie Muzeum Pierwszych Piastów na Lednicy;
- kontynuowano wyposażenie obiektów; dostarczono meble, wyposażenie ekspozycyjne, wyposażenie wystawy stałej na terenie pałacu w Lewkowie;
- w ramach kompleksowego remontu głównego budynku Muzeum Okręgowego Ziemi Kaliskiej ukończono prace w budynku dworku w Russowie oraz rozpoczęto procedurę zmierzającą do uzyskania pozwolenia na użytkowanie, kończono prace konserwatorskie przy pięciu obiektach drewnianych, wchodzących w skład skansenu etnograficznego w Oddziale Literackim oraz budynku Białej Chaty zlokalizowanej w Rezerwacie Archeologicznym w Kaliszu - Zawodziu, ukończono prace przy budowie portierni w Oddziale Literackim MOZK - Dworek Marii Dąbrowskiej w Russowie, wyłoniono wykonawcę i podpisano umowę dla realizacji zadania pn. „Rewaloryzacja terenu w Rezerwacie Archeologicznym w Kaliszu – Zawodziu. I etap” oraz zadania pn. „Rewaloryzacja parku przy dworku Marii Dąbrowskiej w Russowie”, prace w parku rozpoczęto od czyszczenia stawów i karczowania krzewów, w budynku głównym dokonano drugiego odbioru częściowego robót, zakupiono wyposażenie meblowe do biur, meble do hallu głównego oraz regały magazynowe i szafy jak również przesuwany system siatek na obrazy oraz zakupiono urządzenia multimedialne do siedziby głównej;
- w ramach modernizacji sceny głównej Teatru Wielkiego im. St. Moniuszki w Poznaniu wykonano montaż urządzeń i konstrukcji scenicznych (sztankiety z osznurowaniem, zapadnie w zakresie montażu instalacji napędzających, podwieszenie i okablowanie mostów oświetleniowych, mostu portalowego, galerii, wież portalowych). Zrealizowano również: zabezpieczenia pożarowe obejmujące montaż bram przeciwpożarowych sceny i kieszeni scenicznej, drzwi przeciwpożarowych wokół sceny, malowania konstrukcji sceny farbami pęczniejącymi, a także ułożono część instalacji elektrycznych w tym oświetlenia scenicznego, instalacji sanitarnych, wodnych, grzewczych, zraszaczowych. Rozpoczęto układanie instalacji elektroakustyki, zamontowano i częściowo podłączono rozdzielnie w tyrystorowni oraz wykonano klimatyzację, wentylację mechaniczną i system oddymiania sceny;
- działania w ramach modernizacji Sali widowiskowo-kinowej i holu głównego w budynku Centrum objęły przygotowanie projektu wykonawcy dla przedmiotowego zadania oraz podpisanie umowy na roboty budowlane. Zgodnie z harmonogramem prowadzono dwa etapy prac budowlanych, m.in. w obrębie Sali widowiskowo-kinowej, wejścia na Salę, sceny i zascenia, garderoby, klatki schodowej do pomieszczeń administracyjnych, a także szatni i korytarzy - przy szatni oraz głównego. Wykonano również instalacje elektryczne, a także przyłącze do windy dla osób z niepełnosprawnościami. Ogłoszono postępowanie przetargowe pn. „Renowacja foteli widowiskowo – kinowych w Centrum Kultury i Sztuki w Kaliszu wraz z montażem”;
- w ramach nowoutworzonej instytucji - Pałacu Generała Dąbrowskiego w Winnej Górze znajdujący się na tym terenie obiekt stajni-wozowni planuje się zaadoptować do pełnienia trzech funkcji: w wozowni powstanie wielofunkcyjna sala do prezentacji wystaw czasowych oraz realizacji działań edukacyjnych, seminariów, kameralnych koncertów itp.; stajnia przystosowana zostanie do prowadzenia działalności gastronomicznej; na poddaszu urządzone zostaną biura dla pracowników instytucji; rozpoczęto prace rozbiórkowe oraz przeprowadzono analizę konstrukcyjną stanu fundamentów budynku; nastąpił odbiór częściowy robót wykonanych w ramach inwestycji, na który składają się roboty konstrukcyjno-budowlane, w tym m.in.: remont elementów drewnianych stropów ze stalowymi wzmocnieniami,

remont posadzek, roboty remontowe, wykucie z muru ościeżnic; wykonano także przyłącze wodociągowe i podłączono przyłącze kanalizacji sanitarnej;

Szacuje się, że na ww. działania wydano w 2022 roku 36,9 mln zł.

UWAGI: Trudności w zakresie wykorzystania dotacji celowych przez muzea wynikały z konieczności wykonania skomplikowanych procedur konserwatorskich w krótkim czasie (do końca roku kalendarzowego). Problemy związane były również z wydłużeniem terminów dostaw i rosnącymi kosztami materiałów budowlanych oraz przedłużającymi się procedurami przetargowymi.

Inne działania realizowane w 2022 roku w obszarze kultury (nie wynikające z ww. Programu)

L.p.	Podejmowane działania
1	Realizacja programu „Ambasador Kultury”
2	Działanie na rzecz promocji Województwa Wielkopolskiego poprzez wydawanie portalu Kulturaupodstaw.pl
3	Realizacja programu „Kultura w drodze”
4	Realizacja programu „Goście Radziwiłłów”
5	Wydanie angielskiego przekładu książki Maliny Prześlugi „Arbuz i Pchełka czyli wielkie wyprawy w Wielkopolskę”, opowiadającego o walorach kulturowych regionu, którego adresatami są dzieci
6	Realizacja programu „Kulisy kultury”
7	Wykorzystanie rezerwy celowej: – na dofinansowanie prezentacji spektakli i koncertów przez instytucje artystyczne SWW w Regionalnym Centrum Kultury „Fabryka Emocji” w Pile – na dofinansowanie wkładu własnego do zadań instytucji kultury, które otrzymały dotacje zewnętrzne
8	Przeprowadzenie otwartego konkursu ofert na realizację w formie powierzenia lub wspierania zadań publicznych Województwa Wielkopolskiego: – w dziedzinie kultury w roku 2022⁴⁶ – w dziedzinie kultury w latach 2019 -2023⁴⁷ – w dziedzinie kultury w latach 2020 -2022⁴⁸
9	Organizacja obchodów 82. rocznicy Zbrodni Katyńskiej i zsyłki Rodzin Katyńskich oraz Kresowian na Sybir
10	Organizacja 83. rocznicy powstania Polskiego Państwa Podziemnego
11	Organizacja 104. rocznicy wybuchu Powstania Wielkopolskiego
12	Przyznawanie stypendiów i nagród Marszałka Województwa Wielkopolskiego w dziedzinie kultury
Kluczowe efekty podejmowanych działań:	
– budowano wizerunek Województwa Wielkopolskiego w ramach programu „Ambasador Kultury” i promowano go poprzez wydawanie portalu Kulturaupodstaw.pl (miesięcznie czytany jest przez około 20 tysięcy osób), w roku 2022 w ramach programu zrealizowano 8 prezentacji; – niwelowano dysproporcje w dostępie do kultury między mieszkańcami małych i dużych ośrodków w ramach programu „Kultura w drodze”; – w ramach programu „Goście Radziwiłłów” zainicjowano działalność rezydencji literackiej w Pałacu Myśliwskim Książąt Radziwiłłów w Antoninie – Domu Pracy Twórczej oraz stworzono możliwość twórczej pracy dla 13 osób, które napisały utwory poetyckie i prozatorskie; – w roku 2022 wydano angielski przekład książki Maliny Prześlugi „Arbuz i Pchełka czyli wielkie wyprawy w Wielkopolskę”, która popularyzuje wiedzę o regionie wśród młodych czytelników;	

⁴⁶ Działanie realizuje również Program współpracy Samorządu Województwa Wielkopolskiego z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na rok 2022.

⁴⁷ Działanie realizuje również Wieloletni program współpracy Samorządu Województwa Wielkopolskiego z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na lata 2019 – 2023.

⁴⁸ j.w.

- w ramach programu „Kulisy kultury” podniesiono poziom funkcjonowania lokalnych instytucji kultury na terenie Wielkopolski poprzez udzielenie lokalnym samorządom wsparcia na zadania remontowe lub inwestycyjne. Zrealizowano 39 projektów;
- w ramach utworzonych rezerw celowych:
 - dofinansowano prezentacje 8 spektakli/koncertów przez 7 instytucji artystycznych SWW w Regionalnym Centrum Kultury „Fabryka Emocji” w Pile;
 - dofinansowano wkład własny do 32 (w tym 25 bieżących i 7 inwestycyjnych) zadań instytucji kultury, które otrzymały dotacje zewnętrzne;
- w ramach przeprowadzonych konkursów ofert na realizację w formie powierzenia lub wspierania zadań publicznych:
 - do konkursu w dziedzinie kultury w 2022 roku wpłynęło 395 ofert; dofinansowano 222 najlepszych projektów, mieszczących się w ramach zadań priorytetowych z zakresu kultury (w tym o charakterze międzynarodowym, lokalnym bądź promujących np. kulturalne ikony regionu, wydawnictwa, literaturę, czy też materialne i niematerialne dziedzictwo Wielkopolski);
 - do konkursu w dziedzinie kultury na lata 2019-2023 wpłynęło 51 ofert; dofinansowano 17 najlepszych projektów o charakterze kulturalnym, ze szczególnym uwzględnieniem muzycznych i teatralnych festiwali i konkursów;
 - do konkursu w dziedzinie kultury na lata 2020-2022 wpłynęło 90 ofert; dofinansowano 19 najlepszych projektów o charakterze kulturalnym, ze szczególnym uwzględnieniem muzycznych i teatralnych festiwali i konkursów;
- w ramach 82. rocznicy Zbrodni Katyńskiej zorganizowano mszę świętą w Kościele pod wezwaniem Matki Bożej Różańcowej o.o. Dominikanów oraz uroczystość przy pomniku Ofiar Katynia i Sybiru w Poznaniu we współdziałaniu ze Stowarzyszeniami: „Katyń” w Poznaniu w dniu 13 kwietnia 2022 r. Opublikowano apel Marszałka Województwa Wielkopolskiego, który dotarł do odbiorców prasy oraz użytkowników strony www i fanpage UMWW;
- w zakresie obchodów 83. rocznicy powstania Polskiego Państwa Podziemnego:
 - zorganizowano mszę św. w Kościele pw. Najświętszego Zbawiciela w Poznaniu oraz uroczystość przy Pomniku Polskiego Państwa Podziemnego i Armii Krajowej, gdzie uczczona została pamięć i oddany hołd bohaterom konspiracyjnych struktur. Obchody poświęcone były pamięci Ireny Bobowskiej – m.in. współtwórczyni konspiracyjnego pisma „Pobudka”;
 - do mieszkańców Wielkopolski skierowano apel Marszałka Województwa Wielkopolskiego, który dotarł do odbiorców prasy regionalnej i mediów społecznościowych administrowanych przez UMWW;
- w zakresie organizacji 104. rocznicy wybuchu Powstania Wielkopolskiego:
 - w Poznaniu na Cmentarzu Zasłużonych Wielkopolan złożono kwiaty na mogiłach gen. S. Taczaka i płk. W. Wierzejewskiego oraz pod tablicami pamiątkowymi;
 - w poznańskiej Farze odbyła się msza św. w intencji Powstańców Wielkopolskich, którą odprawił Ksiądz Arcybiskup S. Gądecki, Metropolita Poznański;
 - przy pomniku Powstańców Wielkopolskich w Poznaniu odbyły się centralne obchody rocznicowe z ceremoniałem wojskowym;
 - w Warszawie odbyła się ceremonia złożenia wieńca przy Grobie Nieznanego Żołnierza i na Cmentarzu Wojskowym na Powązkach;
 - zorganizowano kampanię promocyjną skierowaną w szczególności do mieszkańców Wielkopolski za pośrednictwem serwisu 27grudnia.pl, fanpage’a w serwisie Facebook @Powstanie Wielkopolskie, którego zasięg w grudniu wyniósł 327 781 użytkowników; informacje o kampanii ukazały się w wielkopolskich internetowych serwisach informacyjnych (wirtualny billboard), lokalnych rozgłoszeniach radiowych oraz w przestrzeni miejskiej (reklama na nośnikach LED w całym taborze Kolei Wielkopolskich oraz w komunikacji miejskiej w Poznaniu, Koninie, Lesznie i Pile, reklama outdoorowa na MTP, ekspozycja plakatów na słupach ogłoszeniowych w Poznaniu, Kaliszu, Koninie, akcje ulotkowe, ekspozycja na budynku UMWW); zorganizowano 5 Miasteczek Powstańczych w subregionach: Piła, Leszno, Konin, Kalisz i Poznań. Rozdano łącznie 4500 flag i kartek okolicznościowych, 3800 wydań „Kuriera Powstańczego”, wykonano podczas warsztatów 500 flag/flagietek/kotylionów, rozegrano 400 gier w pokoju zagadek, wykonano 1700 okolicznościowych przypinek i 600 zdjęć w technologii „Instax”; powstał spot audio-video promujący hasło przewodnie kampanii: WywieśMY flagi dla Powstańców! Powstał tramwaj powstańczy, obrendowany symbolami insurekcji

wielkopolskiej, który od 19 grudnia 2022 r. przez rok będzie kursował w Poznaniu na różnych trasach. Apel Marszałka dotarł do czytelników prasy regionalnej i mediów społecznościowych administrowanych przez UMWW;

- w ramach stypendiów Marszałka Województwa Wielkopolskiego przyznano 50 stypendiów na kwotę 350 000 zł i 8 nagród.

Szacuje się, że na ww. działania wydano w 2022 roku 10,9 mln zł.

UWAGI: Ograniczeniami w realizacji ww. działań były m.in. dysproporcje w zakresie realizacji przedsięwzięć kulturalnych w ośrodkach miejskich i wiejskich, mała liczba twórców literackich mogących przygotować wartościowe utwory literackie, brak możliwości prezentacji wielu spektakli/koncertów z uwagi na nieodpowiednie uwarunkowania infrastrukturalne RCK w Pile, niewystarczająca ilość środków finansowych przeznaczona na otwarte konkursy ofert w stosunku do oczekiwań wnioskodawców.

3.2.4. Społeczeństwo obywatelskie

Istotnym potencjałem, jaki należy wzmacniać dla osiągnięcia odpowiednio wysokiego poziomu życia, jest samoorganizacja i świadome uczestnictwo mieszkańców w życiu publicznym. Przejawem wykształconego społeczeństwa obywatelskiego jest m.in. znaczna aktywność społeczna mieszkańców, działalność organizacji pozarządowych i innych instytucji non-profit, wolontariat i współpraca na rzecz dobra wspólnoty lokalnej/regionalnej. Na poziomie regionalnym obowiązywały w 2022 roku 2 dokumenty określające współpracę SWW z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego: **Wieloletni program współpracy Samorządu Województwa Wielkopolskiego z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na lata 2019-2023** oraz **Program współpracy Samorządu Województwa Wielkopolskiego z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na rok 2022**.

Programy współpracy na poszczególne lata opracowywane są corocznie, zgodnie z zapisami ustawy z 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Programy wyznaczają obszary współpracy i zwiększania wpływu sektora obywatelskiego na kreowanie polityki społecznej, gospodarczej i kulturalnej: m.in. ochrona i promocja zdrowia, przeciwdziałanie uzależnieniom, utrwalanie dziedzictwa kulturowego i ochrona tożsamości regionalnej, wsparcie turystyki, krajoznawstwa, sportu, włączenia społecznego i równego dostępu do usług edukacyjnych, promocja zatrudnienia i aktywizacja zawodowa, wsparcie rodziny „3+”, otoczenia osób starszych, szerzenia regionalnego patriotyzmu, rozwój obszarów wiejskich, ekologia i ochrona zwierząt oraz ochrona dziedzictwa przyrodniczego. Ponadto w Programach wyróżnia się działalność na rzecz współpracy terytorialnej, a także w zakresie integracji europejskiej. Zakres omawianych dokumentów koresponduje z następującymi celami strategicznymi i operacyjnymi SRWW 2030:

- Cel ST 1. Wzrost gospodarczy Wielkopolski bazujący na wiedzy swoich mieszkańców
 - OP 1.2. Wzrost aktywności zawodowej i utrzymanie wysokiej jakości zatrudnienia
 - OP 1.3. Wzrost i poprawa wykorzystania kapitału ludzkiego na rynku pracy
- Cel ST 2. Rozwój społeczny Wielkopolski oparty na zasobach materialnych i niematerialnych regionu
 - OP 2.1. Rozwój Wielkopolski świadomy demograficznie

- OP 2.2. Przeciwdziałanie marginalizacji i wykluczeniom
- OP 2.3. Rozwój kapitału społecznego i kulturowego regionu
- Cel ST 3. Rozwój infrastruktury z poszanowaniem środowiska przyrodniczego Wielkopolski
 - OP 3.2. Poprawa stanu oraz ochrona środowiska przyrodniczego Wielkopolski
- CEL ST 4. Wzrost skuteczności wielkopolskich instytucji i sprawności zarządzania regionem
 - OP 4.1. Rozwój zdolności zarządczych i świadczenia usług
 - OP 4.2. Wzmocnienie mechanizmów koordynacji i rozwoju.

Zgodnie z ww. ustawą, sprawozdanie z realizacji programu współpracy z organizacjami pozarządowymi za rok poprzedni przedłożone powinno zostać Sejmikowi Województwa do końca maja. W związku z tym, że sprawozdania z realizacji ww. Programów oraz niniejszy raport będą tematami majowego posiedzenia Sejmiku WW, w niniejszym Raporcie nie zamieszczono szerszej informacji z ich realizacji. W tym miejscu można wskazać łączną kwotę na realizację zadań w ramach ww. Programów:

- na realizację zadań wynikających z Programu współpracy Samorządu Województwa Wielkopolskiego z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na rok 2022 przeznaczono nie mniej niż 12 000 000 zł;
- na realizację zadań wynikających z Wieloletniego programu współpracy Samorządu Województwa Wielkopolskiego z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na lata 2019-2023 przeznaczono nie mniej niż 9 000 000 zł.

UWAGI: Zrealizowane działania przyczyniły się do wzmocnienia konkurencyjności wielkopolskich NGO, zwiększyły efektywność realizowanych zadań publicznych i poprawiły ich jakość. Problemy, które wystąpiły w 2022 roku przy realizacji ww. programów związane były m.in. z niestosowaniem się organizacji pozarządowych do zapisów umów zawartych z SWW, zmianami zakresu rzeczowego zadania bez poinformowania o tym zlecającego, brakiem zaproszeń dla przedstawiciela SWW do udziału w realizowanym zadaniu, niezgodnej z umową lub niewystarczającej promocji faktu dofinansowania zadania przez SWW, myleniem dofinansowania zadania publicznego z faktem objęcia przez Marszałka Województwa Wielkopolskiego patronatem honorowym, a także nieumiejętnością prawidłowego opisywania dokumentów księgowych.

3.2.5. Sport i turystyka

Rozwój przemysłu czasu wolnego jest jednym z kluczowych kierunków interwencji określonych w Strategii rozwoju województwa wielkopolskiego do 2030 roku. Zadaniem SWW jest tworzenie coraz lepszych warunków do uprawiania szeroko pojętej turystyki i krajoznawstwa, co służy zaspokajaniu potrzeb turystów odwiedzających dany region bądź miejscowość oraz umożliwia lokalnej społeczności uprawianie różnych form rekreacji i poznawanie własnej, małej ojczyzny. Ważne znaczenie w tym zakresie ma w pełni dostępna infrastruktura turystyczna i rekreacyjno-sportowa, a także odpowiednie wykorzystanie potencjału obszarów wiejskich w rozwoju turystyki oraz szlaków turystyki kulturowej. Priorytetowe działania Samorządu Województwa Wielkopolskiego w obszarze turystyki korespondują z celem operacyjnym 2.3. Rozwój kapitału społecznego i kulturowego regionu (Cel strategiczny 2. Rozwój społeczny Wielkopolski oparty na zasobach materialnych i niematerialnych regionu) SRWW 2030.

Działania podejmowane w 2022 roku w obszarze turystyki

L.p.	Podejmowane działania
1	Wzmacnianie i utrzymanie roli kreatywnej i koordynacyjnej Wielkopolskiej Organizacji Turystycznej
2	Wsparcie rozwoju infrastruktury turystycznej ze środków budżetu województwa wielkopolskiego poprzez przekazywanie pomocy finansowej JST – tworzenie i rozwój infrastruktury umożliwiającej uprawianie poszczególnych form turystyki
3	Przeprowadzenie otwartych konkursów ofert na realizację w formie wspierania zadań publicznych województwa wielkopolskiego w dziedzinie turystyki i krajoznawstwa ⁴⁹
4	Odnawianie oznakowania szlaków Wielkopolska BIKE (Wielkopolskiego Systemu Szlaków Rowerowych) i dostosowywanie przebiegu szlaków m.in. do zmieniającej się infrastruktury drogowo-komunikacyjnej
5	Aktywizacja gospodarcza i turystyczna na obszarze Międzynarodowej Drogi Wodnej E 70
Kluczowe efekty podejmowanych działań:	
– w ramach działalności WOT sfinansowano m.in.: ▪ udział w targach VIVA Seniorzy w Poznaniu, TTG Travel Experience 2022 w Rimini, Tour Salon 2022 w Poznaniu, Gardenia w Poznaniu, Targach Boat & Fun w Berlinie, ITB Berlin (online) oraz MBM TOURISM PRAGUE 2022 (online); ▪ przekazanie wydawnictw obcojęzycznych WOT do Zagranicznych Ośrodków Polskiej Organizacji Turystycznej w Niemczech, Włoszech i Holandii oraz przekazanie wydawnictw WOT i jej członków do dystrybucji na targach Kampeer & Caravan Jaarbeurs 2022 w Utrechcie (stoisko POT) oraz Międzynarodowych Targach Turystycznych PHILOXENIA w Salonikach (stoisko Ambasady RP w Atenach); ▪ udział ze stoiskiem promocyjnym Wielkopolski w Antidotum Airshow Leszno, Pikniku nad Odrą w Szczecinie, otwarciu sezonu turystycznego w Starej Kopalni w Wałbrzychu, otwarciu sezonu wodnego na Wielkiej Pętli Wielkopolski, Wystrzałowych Pyzdrach, imprezie „Zabiegaj o Fundusze” w Poznaniu, Międzynarodowym Kongresie Historycznym w Poznaniu; ▪ udział w Road Show zorganizowanym przez Polską Organizację Turystyczną (rozmowy stolikowe z touroperatorami i dziennikarzami w czterech europejskich stolicach: Pradze, Wiedniu, Bratysławie i Budapeszcie); ▪ wsparcie produkcji filmu promocyjnego przeznaczonego na rynek skandynawski (wizyta zorganizowana wspólnie z Zagranicznym Ośrodkiem Polskiej Organizacji Turystycznej w Sztokholmie i Poznańską Lokalną Organizacją Turystyczną); ▪ druk wydawnictw i materiałów promocyjnych; realizację i dystrybucję gadżetów promocyjnych; realizację sesji zdjęciowej promującej wielkopolskie atrakcje turystyczne; prowadzenie stron internetowych: wot.org.pl, wielkopolska.travel, wielka-petla.pl; dodanie wersji strony wielkopolska.travel w języku ukraińskim; prowadzenie profili w mediach społecznościowych (Facebook, Instagram, Spotify, YouTube, Twitter, LinkedIn); organizację wizyt studyjnych i współpracę z blogerami i touroperatorami; współpracę z mediami (mailingi, spotkania, wywiady, press tripy); organizację szkoleń, webinarów oraz konferencji „TURYSTA 2022”; wysyłkę comiesięcznego newsletteru informacyjnego dla branży turystycznej; publikację artykułów promocyjnych (m. in. w mediach niemieckich, słowackich, belgijskich i holenderskich oraz w anglojęzycznym portalu inyourpocket.com); ▪ realizację projektu „Profesjonalizacja usług turystycznych na obszarach wiejskich” dofinansowanego ze środków KSOW; ▪ realizację projektu Ministerstwa Sportu i Turystyki pn. „Kształcenie online jako ogólnodostępna forma podnoszenia kwalifikacji kadr turystycznych”; ▪ udział w projekcie Be.Cultour realizowanym w ramach programu Horyzont 2020, finansowanym przez Unię Europejską; ▪ koordynację wielkopolskiego systemu informacji turystycznej; organizację regionalnego etapu Konkursu na Najlepszy Produkt Turystyczny – Certyfikat POT; współpracę z Polską Organizacją Turystyczną, Ministerstwem właściwym ds. turystyki oraz zagranicznymi Ośrodkami Polskiej Organizacji Turystycznej;	

⁴⁹ Działanie realizuje również Program współpracy Samorządu Województwa Wielkopolskiego z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na rok 2022.

- w ramach wsparcia rozwoju infrastruktury turystycznej przekazano pomoc finansową na realizację 10 projektów realizowanych przez JST z terenu województwa wielkopolskiego;
- w ramach współpracy z organizacjami pozarządowymi w dziedzinie turystyki i krajoznawstwa przeprowadzono 4 otwarte konkursy ofert oraz zrealizowano 23 zadania zakwalifikowane do dofinansowania;
- prowadzono prace nad odnowieniem oznakowania rowerowego Szlaku Stu Jezior na odcinku Poznań – Międzychód;
- kontynuowano rewitalizację i promocję drogi wodnej relacji zachód – wschód obejmującej drogi wodne: Odra, Warta, Noteć, Kanał Bydgoski, Brda, Wisła, Nogat, Szarpawa oraz Zalew Wiślan (planowana droga wodna E70 na terenie Polski) na odcinku położonym na terenie województwa wielkopolskiego, w tym: zorganizowano spotkania Zespołu ds. MDW E70 w Warszawie, Toruniu, Nowym Dworze Gdańskim, wyemitowano spoty promocyjne Kampania Youtube, zorganizowano spotkanie dot. turystyki w Szarlotce, trzykrotnie uczestniczono w targach turystycznych z prezentacją oferty turystyki wodnej polskiego odcinka MDW E 70, opracowano i opublikowano artykuły dotyczące polskiego odcinka MDW E 70 w prasie, Internecie oraz mediach społecznościowych, zaktualizowano portal MDW E 70, zakupiono gadżety promocyjne, współorganizowano Regaty Żeglarskie o Puchar Marszałków na Zalewie Wiślanym.

Szacuje się, że na ww. działania wydano w 2022 roku 1,8 mln zł.

UWAGI: Składka członkowska Województwa Wielkopolskiego do Wielkopolskiej Organizacji Turystycznej pozwoliła na sprawną realizację zadań i działań statutowych WOT oraz wdrażanie projektów współfinansowanych ze środków zewnętrznych. Na koniec 2022 roku Wielkopolska Organizacja Turystyczna liczyła 107 członków. Dzięki projektom zrealizowanym w poszczególnych gminach i powiatach, Wielkopolska systematycznie wzbogacała się o nowe atrakcje, a działania zrealizowane wspólnie z przedstawicielami trzeciego sektora sprzyjały tworzeniu atrakcyjnej i kompleksowej oferty, zapewniającej bezpieczne uprawianie turystyki.

W województwie wielkopolskim istotne jest wspieranie i promowanie inicjatyw mających na celu upowszechnianie zasad zdrowego stylu życia, w tym aktywności fizycznej. SWW w swoich działaniach strategicznych przykładą wielką wagę do rozwoju sportu. W tym celu podejmowane są działania na rzecz stworzenia dogodnych warunków do uprawiania sportu oraz rozwijania aktywności sportowej dzieci i młodzieży w szkole i poza nią. Działania te wpisują się w cele SRWW 2030:

- Cel ST 2. Rozwój społeczny Wielkopolski oparty na zasobach materialnych i niematerialnych regionu
 - OP 2.1. Rozwój Wielkopolski świadomy demograficznie
 - OP 2.3. Rozwój kapitału społecznego i kulturowego regionu

Działania realizowane w 2022 roku w obszarze sportu

L.p.	Podejmowane działania
1	Stypendia sportowe SWW ⁵⁰
2	Realizacja programu „Szatnia na medal”
3	Program lekkoatletyczny
4	Współpraca z organizacjami pozarządowymi ⁵¹ :

⁵⁰ Działanie realizuje również Program współpracy Samorządu Województwa Wielkopolskiego z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na rok 2022.

⁵¹ Działanie realizuje również Program współpracy Samorządu Województwa Wielkopolskiego z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na rok 2022 oraz Program współpracy Samorządu Województwa Wielkopolskiego z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na lata 2019-2023.

	– organizacja szkolenia i współzawodnictwa sportowego dzieci i młodzieży na poziomie wojewódzkim (zawarto umowy wieloletnie) – programy sportu powszechnego – konkurs na poprawę i rozwój bazy sportowej na terenie województwa wielkopolskiego konkurs na organizację na terenie województwa wielkopolskiego imprez sportowych lub jednolitych tematycznie cykli imprez
Kluczowe efekty podejmowanych działań:	
	– udzielono bezpośredniego wsparcia sportowcom zawodowym (28 stypendiów „olimpijskich”) oraz młodzieżowym (75 stypendystów) w ramach systemu stypendialnego (okres 12 miesięcy); – poprawiono warunki do uprawiania sportu poprzez dofinansowanie 47 zadań inwestycyjnych i remontowych obiektów sportowych, w ramach pomocy finansowej dla JST; – poprawiono warunki do przeprowadzania treningów i zawodów w lekkiej atletyce poprzez dofinansowanie powstania 15 obiektów lekkoatletycznych; – w ramach współpracy z organizacjami pozarządowymi (klubami sportowymi, stowarzyszeniami kultury fizycznej oraz związkami sportowymi): ▪ realizowano 12 umów 5-cio letnich na okres 2019-2023 z organizacjami pozarządowymi w 9 obszarach sportu; ▪ zlecono organizację wydarzeń sportowych: Grand Prix Wielkopolski w Półmaratonie (w 2022 ukończyły go 144 osoby w tym 28 kobiet oraz 116 mężczyzn); Grand Prix Wielkopolski w Pływaniu Długodystansowym (odbyło się 9 zawodów pływackich); Wielkopolskie Czwartki Lekkoatletyczne (w ramach cyklu odbyło się 7 zawodów w 15 ośrodkach sportowych); Wielkopolski Turniej Orlika o Puchar Marszałka Województwa Wielkopolskiego (w rozgrywkach udział wzięło ponad 3670 uczestników); ▪ wyremontowano lub doposażono 16 obiektów sportowych, którymi dysponują kluby sportowe oraz stowarzyszenia kultury fizycznej; ▪ wsparto organizację 41 imprez sportowych.
Szacuje się, że na ww. działania wydano w 2022 roku 32 mln zł.	

UWAGI: Skala liczbowa opuszczania wielkopolskich klubów przez sportowców została zmniejszona. Po realizacji pięciu edycji, Program „Szatnia na Medal” zawitał do 31 wielkopolskich powiatów. Zrealizowany został podstawowy cel podpisanych umów, tj. szkolenie młodzieży i upowszechnienie sportu w różnych środowiskach. Zadania realizowane w ramach Programu Lekkoatletycznego przyczyniły się do poprawy warunków do przeprowadzania treningów i zawodów w lekkiej atletyce, która jest najsilniejszym sportem w Wielkopolsce w Systemie Sportu Młodzieżowego. Kluczowym problemem dla klubów i stowarzyszeń w kontekście realizacji zadań remontowych było posiadanie dokumentu potwierdzającego wieloletnie prawo dysponowania obiektem/terenem podlegającym remontowi/doposażeniu.

3.3. Gospodarka

Nawiązując do przyporządkowania dokumentów do obszarów tematycznych, w tej części podrozdziału zostały omówione dokumenty programowe i podejmowane kluczowe inicjatywy z zakresu rynku pracy, edukacji, konkurencyjności i innowacyjności, a także rolnictwa i obszarów wiejskich.

3.3.1. Rynek pracy

W obszarze rynku pracy w Wielkopolsce obowiązywał **Plan Działań na Rzecz Zatrudnienia w Województwie Wielkopolskim na 2022 rok**⁵² (PDZ/2022), który został sformułowany na podstawie projektu Krajowego Planu Działań na Rzecz Zatrudnienia na rok 2022 oraz Strategii Rozwoju Województwa Wielkopolskiego do 2030 roku. W PDZ/2022 określone zostały obszary i grupy osób wymagające szczególnego wsparcia, a także działania SWW ukierunkowane na poprawę sytuacji wszystkich Wielkopolan na rynku pracy. Działania określone w ww. dokumencie skupiają się w dużej mierze na niwelowaniu negatywnych skutków pandemii COVID-19 poprzez skierowanie szczególnego wsparcia do lokalnych przedsiębiorców i ich pracowników. Priorytetem jest również wspieranie trwałej aktywizacji zawodowej osób pozostających bez pracy, w tym osób długotrwale bezrobotnych, kobiet, osób do 30 r. ż. w tym grupy NEET (młodzi ludzie nie uczący się, nie pracujący i nie szkolący się), osób starszych 50+, oddalonych od rynku pracy. Ponadto w planie zwraca się uwagę na fundamentalne znaczenie inwestycji w edukację i kształcenie ustawiczne. Priorytety wskazane w PDZ/2022 korespondują z następującymi celami strategicznymi i operacyjnymi SRWW 2030:

- Cel ST 1. Wzrost gospodarczy Wielkopolski bazujący na wiedzy swoich mieszkańców
 - OP 1.2. Wzrost aktywności zawodowej i utrzymanie wysokiej jakości zatrudnienia
 - OP 1.3. Wzrost i poprawa wykorzystania kapitału ludzkiego na rynku pracy
- Cel ST 2. Rozwój społeczny Wielkopolski oparty na zasobach materialnych i niematerialnych regionu
 - OP 2.2. Przeciwdziałanie marginalizacji i wykluczeniom.

Działania podejmowane w 2022 roku w ramach ww. Planu

L.p.	Podejmowane działania
1	Ustalenie dla samorządów powiatowych województwa wielkopolskiego, według kryteriów określonych przez Sejmik Województwa Wielkopolskiego, kwot środków Funduszu Pracy na finansowanie programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej
2	W ramach realizacji projektów aktywizacji zawodowej i społecznej ze środków unijnych: ▪ Realizacja Działania 1.1 Wsparcie osób młodych na regionalnym rynku pracy – projekty pozakonkursowe (Poddziałanie 1.1.1) oraz Działania 1.2 Wsparcie osób młodych na regionalnym rynku pracy (Poddziałanie 1.2.1) w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój (PO WER) ▪ Realizacja Działania 6.1 Aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych i poszukujących pracy – projekty pozakonkursowe realizowane przez PSZ i Działania 6.2 Aktywizacja zawodowa w ramach WRPO 2014+ ▪ Realizacja Działania 7.1 Aktywna integracja, Poddziałania 7.1.2 Aktywna integracja – projekty konkursowe w ramach WRPO 2014+
3	Wspieranie aktywizacji osób bezrobotnych przez powiatowe urzędy pracy (PUP)
4	Ochrona roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy
5	W ramach koordynacji i monitoringu: ▪ Określenie i koordynowanie regionalnej polityki rynku pracy i rozwoju zasobów ludzkich oraz monitorowanie zmian społeczno-gospodarczych. Realizacja badań i analiz rynku pracy w Wielkopolsce ▪ Opracowanie raportu <i>Absolwenci rocznik 2020/2021</i> ▪ Monitorowanie zawodów deficytowych i nadwyżkowych na wielkopolskim rynku pracy oraz zapotrzebowania na kompetencje i kwalifikacje ▪ Monitorowanie polityk publicznych w ramach sieci WROT

⁵² Zgodnie z art. 3 ust. 4 ustawy z 20 kwietnia 2004 roku o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy Samorząd Województwa Wielkopolskiego przygotowuje corocznie regionalny plan działań na rzecz zatrudnienia.

6	Świadczenie usług poradnictwa zawodowego
7	Pośrednictwo pracy – wydawanie certyfikatów uprawniających do prowadzenia agencji zatrudnienia na terenie województwa
8	Wspieranie kształcenia ustawicznego w regionie poprzez: wykorzystanie środków Krajowego Funduszu Szkoleniowego (KFS) prowadzenie Rejestru Instytucji Szkoleniowych (RIS), rozwijanie kompetencji pracowniczych
9	Aktywizacja osób bezrobotnych poprzez wspieranie mobilności międzynarodowej
10	„Zaufek Rzemiosła”
11	Projekt „Rzemieślnik plus – biorę fach w swoje ręce”
12	Działalność metodyczna – szkoleniowa na rzecz powiatowych urzędów pracy
13	Współpraca ze szkołami oraz program „Na starcie do kariery” dla szkolnych doradców zawodowych
14	Projekt „Pomoc dla Ukrainy – doradztwo dla uchodźców i migrantów”

Kluczowe efekty podejmowanych działań:

- SWW otrzymał w 2022 r. na realizację programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej kwotę 223 204 126,48 zł, z czego 69 013 748,48 zł na realizację programów na rzecz promocji zatrudnienia i 154 190 378,00 zł na realizację projektów współfinansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego – WRPO 2014+ oraz PO WER 2014-2020. Środki te podzielono, przy zastosowaniu kryteriów⁵³, na 31 samorządów powiatowych województwa wielkopolskiego;
- Wspierano aktywizację zawodową i społeczną ze środków unijnych, w tym:
 - (Działanie 1.1. i 1.2. PO WER):
 - od początku wdrażania do końca 2022 r. pomocą objęto łącznie 80 613 osób, z czego ok. 52,9% stanowiły kobiety. Najwięcej uczestniczek i uczestników projektów to osoby bezrobotne – 59 557 osób. Osób pracujących, które wzięły udział w projektach było 16 490, a osób biernych zawodowo 4 566 osób. Pomoc trafiała m.in. do osób posiadających niskie kwalifikacje (60 224) oraz zamieszkujących obszary wiejskie (37 487), osoby z niepełnosprawnościami (2 093). Uczestnicy korzystali najczęściej z profesjonalnego pośrednictwa pracy (50 459) i doradztwa zawodowego (38 852). Udział w szkoleniach i kursach (18 448) oraz w stażach i praktykach (31 416) umożliwiał ludziom młodym zdobycie wiedzy i doświadczenia zawodowego niezbędnego do podjęcia pracy. W projektach udzielono 10 040 bezzwrotnych dotacji na założenie własnej działalności gospodarczej. W wyniku udzielonego wsparcia, do 4 tygodni od momentu zakończenia udziału w projekcie, 43 027 uczestników podjęło pracę, a 15 592 osoby uzyskały kwalifikacje lub nabyły kompetencje; w latach 2020-2021 dofinansowano wynagrodzenia lub koszty prowadzenia działalności gospodarczej w ramach short-time work schemes (STW) dla 15 992 osób; wartość wydatków kwalifikowanych poniesionych na działania związane z pandemią COVID-19 na koniec 2022 r. wyniosła ok. 65,1 mln zł;
 - (Działanie 6.1. i 6.2. WRPO):
 - ze środków WRPO w latach 2015-2022 r., wsparcie mające na celu zwiększenie dostępu do zatrudnienia dla mieszkańców powyżej 29 roku życia uzyskało 80 394 osób. Wśród nich kobiety stanowiły 58,4%. Wsparcie otrzymało 55 691 osób bezrobotnych i 6 773 osoby bierne zawodowo oraz 17 930 osób pracujących. Pomoc kierowana była do osób, które mają trudności z dostosowaniem się do wymogów rynku pracy, w tym do osób o niskich kwalifikacjach (61 659), osób z obszarów wiejskich (32 902), osób powyżej 54 roku życia (14 075) oraz osób z niepełnosprawnościami (6 950). Uczestnicy projektów korzystali m.in. z pośrednictwa pracy (51 527) i doradztwa zawodowego (45 935) oraz z takich form wsparcia jak staż/praktyka (28 139) lub szkolenie/kurs (32 738), które umożliwiały zdobycie umiejętności i kwalifikacji potrzebnych na rynku pracy. W projektach udzielono 8 408 bezzwrotnych dotacji na rozpoczęcie własnej działalności

⁵³ Uchwała nr. XII/226/19 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego w sprawie kryteriów ustalania dla samorządów powiatowych kwot środków Funduszu Pracy na finansowanie programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej oraz finansowanie innych fakultatywnych zadań.

- gospodarczej, 34 328 uczestników podjęło zatrudnienie, a 22 297 osób uzyskało kwalifikacje (pomiar do 4 tygodni od momentu zakończenia udziału w projekcie);
- do końca 2022 r. w ramach short-time work schemes (STW) w obszarze działań związanych z pandemią COVID-19 rozliczono łącznie ok. 60,2 mln zł, wypłaconych w 2020 r. przez PUP na dofinansowanie do wynagrodzeń lub kosztów prowadzenia działalności gospodarczej (wsparcie dla 16 879 osób);
 - (Działanie 7.1. WRPO)
 - w latach 2015-2022 w ramach aktywnej integracji z WRPO 2014+ wsparcie otrzymało 31 171 osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, w tym osoby posiadające niskie kwalifikacje (26 711), osoby z niepełnosprawnościami (10 159), osoby powyżej 54 r.ż. (7 188) i osoby z innych grup znajdujących się w niekorzystnej sytuacji społecznej (22 180). Dzięki realizacji projektów 23 655 osób uzyskało kwalifikacje lub nabyło kompetencje, a 5 533 podjęło pracę (pomiar do 4 tygodni od momentu zakończenia udziału w projekcie);
 - w ramach wspierania aktywizacji zawodowej przez PUP przeprowadzono nabór na środki finansowe z rezerwy Funduszu Pracy, w ramach których pomiędzy samorządy powiatowe Wielkopolski rozdysponowano 15 649 806,82 zł na programy aktywizacji zawodowej bezrobotnych;
 - w ramach ochrony roszczeń pracowniczych z wnioskami o wypłatę świadczeń z FGŚP wystąpiło 245 pracowników (o 30% mniej niż w roku 2021), którym pracodawcy nie wypłacili należności;
 - w ramach koordynacji i monitoringu:
 - przygotowano dokumenty: *Plan Działań na Rzecz Zatrudnienia w Województwie Wielkopolskim na 2022 rok, Sprawozdanie z wykonania Planu Działań na Rzecz Zatrudnienia w Województwie Wielkopolskim na 2021 rok, Ocena sytuacji na wielkopolskim rynku pracy i realizacji zadań w zakresie polityki rynku pracy w 2021 roku, Analiza porównawcza wielkopolskiego rynku względem krajowego w latach 2019-2021*;
 - prowadzono stały monitoring rynku pracy. Na podstawie zgromadzonych informacji opracowano i rozpowszechniono publikacje:
 - Biuletyn Informacyjny WUP w Poznaniu (kwartalnie);
 - 2 publikacje z wynikami realizowanych badań: ***Wybrane aspekty funkcjonowania wielkopolskiego rynku pracy*** oraz ***Kadry dla wielkopolskiej gospodarki na lokalnych rynkach pracy*** zawierającą wyniki Badania Potrzeb Kadrowych;
 - 2 opracowania z badań tematycznych dot. rynku pracy;
 - opracowano raport *Absolwenci rocznik 2020/2021*;
 - zrealizowano badanie dotyczące zapotrzebowania na zawody na wielkopolskim rynku pracy, tj. *Barometr Zawodów 2023*;
 - w ramach współpracy w sieci WROT (Wielkopolskie Regionalne Obserwatorium Terytorialne) raportowano bieżące prace w ramach wsparcia zarządzania strategicznego i wdrażania WRPO 2014+; przygotowano 3 artykuły do Biuletynu WROT z wynikami realizowanych badań;
 - w ramach świadczenia usług poradnictwa zawodowego Centra Informacji i Planowania Kariery Zawodowej (działające w strukturze WUP w Poznaniu) udzieliły 1 096 konsultacji zawodowych; porady były częściowo uzupełniane testami predyspozycji zawodowych. Wykonano 291 badań testowych. W 2022 roku udzielono również nieco ponad 4000 informacji zawodowych, głównie telefonicznych. Przeprowadzono także 65 grupowych spotkań dla ponad 600 osób, między innymi z tematyki odkrywania talentów zawodowych, rozwoju kompetencji społecznych, autoprezentacji na rozmowie kwalifikacyjnej, przedsiębiorczości i mobilności na europejskim rynku pracy;
 - prowadzono Rejestr Agencji Zatrudnienia – na koniec 2022 r. w województwie działalność prowadziło 1 144 agencji zatrudnienia;
 - w ramach wsparcia kształcenia ustawicznego wsparcie z KFS umożliwiło objęcie doksztalcaniem 9 574 osoby pracujące z Wielkopolski;
 - w ramach aktywizacji osób bezrobotnych przez sieć EURES WUP, w 2021 r. realizowano 565 ofert pracy, w ramach których oferowano 3 378 wolnych miejsc pracy; usługi sieci EURES (obywatele Polski, obywatele UE lub EFTA) świadczone dla 454 osób bezrobotnych i poszukujących pracy;
 - w ramach programu „Zaufek Rzemiosła” udział bierze 19 pracowni. Programem objęto rzemieślników specjalizujących się w: kaletnictwie, introligatorstwie, złotnictwie, renowacji i stylizacji mebli oraz fotografii analogowej;

- w ramach projektu „Rzemieślnik plus – biorę fach w swoje ręce” przeprowadzono na różnych etapach trwania projektu 30 rozmów z rzemieślnikami, 26 rozmów z osobami z tzw. grupy NEET, które wyraziły zainteresowanie projektem; dopasowano, po rozmowach, 10 par rzemieślnik – kandydat, zgodnie z założeniem projektu. Tym samym podpisano wszystkie założone w projekcie umowy z uczestnikami z grupy NEET i z rzemieślnikami. 4 uczniów zostało zatrudnionych na umowę o pracę, po zakończeniu przygotowawczej aktywizacji zawodowej, w zakładach rzemieślniczych, w których ją odbywali, działania będą kontynuowane również w 2023 r.;
- w ramach działalności metodyczno – szkoleniowej przygotowano poradnik „Rozmowy o rozmowach”, przygotowano i przeprowadzono 8 szkoleń online dla kadry powiatowych urzędów pracy, w spotkaniach wzięło udział blisko 160 pracowników PUP;
- w programie „Na starcie do kariery” wzięło udział 20 doradców z różnego typu wielkopolskich szkół;
- w 2022 roku udało się przeprowadzić 43 spotkania dla blisko 1000 uczniów;
- w ramach projektu „Pomoc dla Ukrainy – doradztwo dla uchodźców i migrantów” do końca grudnia 2022 r. we wszystkich Centrach Informacji i Planowania Kariery Zawodowej WUP w Poznaniu z konsultacji doradczych skorzystały 124 osoby (wszyscy to cudzoziemcy, obywatele Ukrainy). Z czego zdecydowana większość – 111 osób, to uchodźcy, którzy przybyli do Polski w związku z działaniami wojennymi na terytorium Ukrainy.

Szacuje się, że na ww. działania wydano w 2022 roku 442,2 mln zł.

UWAGI: Wielkopolska jest w czołówce województw pod względem efektywności wydatkowania środków z KFS, a także zajęła drugie miejsce w kraju (po województwie mazowieckim) pod względem zarejestrowanych agencji zatrudnienia. Niewystarczające wykorzystanie wyników prowadzonych badań i analiz przez potencjalnych odbiorców wymaga zwiększenia działań informacyjno-promocyjnych oraz zaangażowania jednostek analitycznych w zadania konsultacyjno-doradcze. Można było zauważyć ogromny problem w znalezieniu tłumaczy języka ukraińskiego na terenie Poznania, a tym bardziej w mniejszych ośrodkach. Pomimo ww. trudności na rynku tłumaczeń, udało się wyłonić wykonawcę na przełom listopada i grudnia 2022r. i w tym okresie przeprowadzono najbardziej zintensyfikowane działania, wymagające tłumaczeń ustnych w Poznaniu, Kaliszu, Koninie, Lesznie i Pile.

3.3.2. Edukacja

Dokumentem kierunkowym w obszarze edukacji jest **Strategia rozwoju oświaty w województwie wielkopolskim**, której podstawowym celem jest wskazanie priorytetowych kierunków działań służących rozwojowi systemu edukacji w Wielkopolsce, a pośrednio także podniesieniu poziomu jakości życia mieszkańców, rozwojowi przedsiębiorczości i rynku pracy, podniesieniu konkurencyjności regionu i wsparciu rozwoju gospodarki opartej na wiedzy. Strategia kładzie nacisk na współpracę szkół z lokalnym biznesem, rozwój miękkich umiejętności związanych z komunikacją międzyludzką i umiejętności cyfrowych oraz kształtowanie postaw kreatywnych i przedsiębiorczych. Ponadto wskazane w niej działania koncentrują się na wyrównywaniu szans edukacyjnych, likwidacji barier w dostępie do edukacji na wszystkich poziomach kształcenia oraz doskonaleniu zawodowym kadry pedagogicznej. Strategia odpowiada na wyzwania zdefiniowane w następujących celach strategicznych i operacyjnych SRWW 2030:

- Cel ST 1. Wzrost gospodarczy Wielkopolski bazujący na wiedzy swoich mieszkańców
 - OP 1.1. Zwiększenie innowacyjności i konkurencyjności gospodarki regionu
 - OP 1.2. Wzrost aktywności zawodowej i utrzymanie wysokiej jakości zatrudnienia
 - OP 1.3. Wzrost i poprawa wykorzystania kapitału ludzkiego na rynku pracy
- Cel ST 2. Rozwój społeczny Wielkopolski oparty na zasobach materialnych i niematerialnych regionu

- OP 2.1. Rozwój Wielkopolski świadomy demograficznie
- OP 2.2. Przeciwdziałanie marginalizacji i wykluczeniom
- OP 2.3. Rozwój kapitału społecznego i kulturowego regionu.

Celem **Programu wspierania edukacji uzdolnionej wielkopolskiej młodzieży – mieszkańców Województwa Wielkopolskiego**⁵⁴ jest doprowadzenie do wzrostu aspiracji edukacyjnych oraz wzmacnianie poczucia własnej wartości, prowadzenie działań na rzecz podnoszenia wyników w nauce oraz wspieranie naukowo uzdolnionej młodzieży i tym samym ułatwienie dostępu do edukacji oraz dóbr kulturalnych, zachęcanie młodzieży do reprezentowania Województwa Wielkopolskiego w olimpiadach, konkursach na szczeblu wojewódzkim, ogólnopolskim i międzynarodowym, a także wspieranie kierunków kształcenia i działalności gospodarczej poprzez przygotowanie wysoko wykwalifikowanej kadry. Powyższe cele wpisują się w cele operacyjne SRWW 2030 w zakresie wzrostu kompetencji mieszkańców i zatrudnienia (Cel ST 1. Wzrost gospodarczy Wielkopolski bazujący na wiedzy swoich mieszkańców).

Działania podejmowane w 2022 roku w ramach ww. dokumentów

L.p.	Podejmowane działania
1	Realizacja inwestycji i remontów w jednostkach nadzorowanych przez SWW
2	Organizacja programów stypendialnych: – Jednorazowe stypendia za wyniki w nauce dla uczniów Wielkopolskich Samorządowych Centrów Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego – Stypendia o charakterze socjalnym dla studentów Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu posiadających obywatelstwo białoruskie – Stypendia naukowe Marszałka Województwa Wielkopolskiego
3	Współpraca z organizacjami pozarządowymi w ramach otwartego konkursu ofert w dziedzinie edukacji ⁵⁵
4	Organizacja XXVI Targów Edukacyjnych pod hasłem „#Świat-EDUKACJI”
5	Organizacja konkursów Wielkopolska Szkoła Roku i Wielkopolski Nauczyciel Roku
6	Nagroda Naukowa Samorządu Województwa Wielkopolskiego
7	Organizacja konkursu „Wielkopolski Mistrz oraz Czeladnik Roku”
8	Realizacja projektów „Czas zawodowców BIS – zawodowa Wielkopolska” i „Czas zawodowców BIS – zawodowa Wielkopolska – praktyki i staże” w ramach WRPO 2014+
9	Realizacja projektów w jednostkach organizacyjnych w ramach programu ERASMUS+ lub POWER (na zasadach programu ERASMUS+) i POWER
10	Realizacja projektów w jednostkach organizacyjnych w ramach WRPO 2014+
11	Realizacja projektów w jednostkach nadzorowanych przez Departament Edukacji i Nauki w ramach projektu grantowego przyznanego przez Ośrodek Rozwoju Edukacji ze środków Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój
12	Realizacja projektu „Wielkopolska Superliga Liceów”
13	Realizacja projektów w jednostkach nadzorowanych przez Departament Edukacji i Nauki w ramach programu Edukacja finansowanego ze środków Mechanizmu Finansowego EOG na lata 2014-2021 oraz środków krajowych
14	Realizacja przez jednostkę organizacyjną - Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli w Poznaniu projektu pt. „Cyfrowa Szkoła Wielkopolska@ 2020” w ramach WRPO 2014+
Kluczowe efekty podejmowanych działań:	
– w ramach inwestycji podjętych przez jednostki nadzorowane przez SWW zakłada się efekty w postaci wzrostu oszczędności energii elektrycznej, redukcji emisji dwutlenku węgla (CO₂), produkcji energii z OZE, zwiększenia dostępności budynków dla osób niepełnosprawnych oraz poprawy estetyki obiektów. Najważniejsze kontynuowane inwestycje:	

⁵⁴ Zgodne z art. 90t ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty jednostki samorządu terytorialnego mogą tworzyć regionalne lub lokalne programy wspierania edukacji uzdolnionych dzieci i młodzieży.

⁵⁵ Działanie realizowane w ramach Programu współpracy Samorządu Województwa Wielkopolskiego z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na rok 2022.

- przebudowa budynków położonych w Poznaniu przy ul. Grobla 26 wraz z zagospodarowaniem terenu;
- przebudowa pomieszczeń budynku szkoły z przystosowaniem ich do potrzeb osób niepełnosprawnych, w której jednostką realizującą jest Wielkopolskie Samorządowe Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Ostrowie Wielkopolskim;
- renowacja elewacji budynku szkoły wraz z modernizacją pomieszczeń i ich wyposażeniem, w której jednostką realizującą jest Wielkopolskie Samorządowe Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Gnieźnie;
- adaptacja budynku położonego w Śmiardowie Złotowskim 3 dla potrzeb WSKZiU w Złotowie;
- zagospodarowanie terenu Wielkopolskiego Samorządowego Centrum Edukacji i Terapii w Starej Łubiance;
- kompleksowa modernizacja budynku, dróg dojazdowych oraz parkingu Centrum Doskonalenia Nauczycieli w Pile z uwzględnieniem potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami;
- termomodernizacja i rozbudowa budynków Wielkopolskiego Samorządowego Centrum Edukacji i Terapii w Starej Łubiance (I etap);
- podniesienie efektywności kształcenia zawodowego poprzez modernizację obiektów, zakup nowoczesnego wyposażenia sal dydaktycznych oraz innych środków wsparcia procesów edukacyjnych w dwóch jednostkach Wielkopolskiego Samorządowego Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego (nr 2 w Poznaniu i we Wrześni), Wielkopolskim Samorządowym Centrum Edukacji i Terapii w Starej Łubiance i Wielkopolskim Samorządowym Zespole Placówek Terapeutyczno-Wychowawczych w Cerekwicy Nowej;
- w zakresie organizacji programów stypendialnych przyznano:
 - 382 jednorazowych stypendiów za wyniki w nauce dla uczniów Wielkopolskich Samorządowych Centrów Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego;
 - stypendia o charakterze socjalnym dla 22 studiujących na UAM obywateli Białorusi (w 9 miesięcznych ratach w wysokości 1000 zł);
 - 104 stypendia naukowe Marszałka Województwa Wielkopolskiego, z czego 74 stypendia dla studentów i 30 stypendiów dla uczniów wyróżniających się nieprzeciętnymi osiągnięciami;
- w ramach współpracy z organizacjami pozarządowymi otrzymano łącznie 86 ofert, z czego środki przyznano 43 organizacjom pozarządowym (m.in. na działania w zakresie wychowania obywatelskiego, wiedzy o Wielkopolsce i o samorządzie terytorialnym, nauki języka polskiego, wzorca uczestnictwa w życiu społecznym, promocji szkolnictwa zawodowego, rozwijania talentów);
- w ramach XXVI Targów Edukacyjnych pod hasłem „#Świat-EDUKACJI” uczestniczyło 130 szkół, placówek oświatowych i uczelni z całej Polski. Targi Edukacyjne i towarzyszące im Poznańskie Targi Książki przez trzy dni odwiedziło prawie 42 tysiące osób, wśród nich uczniowie, rodzice, studenci, nauczyciele, dyrektorzy szkół, przedstawiciele organów prowadzących. Odbędzie się łącznie 77 bezpłatnych warsztatów i wykładów, skierowanych do uczniów, rodziców i opiekunów, a także nauczycieli. Z bogatej oferty Targów Edukacyjnych oraz z informacji zgromadzonych na dedykowanej stronie internetowej i Facebooku skorzystało prawie 42 000 odbiorców;
- w ramach realizacji konkursów:
 - wpłynęło 158 wniosków w ramach konkursów Wielkopolska Szkoła Roku (92 wnioski) i Wielkopolski Nauczyciel Roku (79 wniosków); przyznano 13 nagród pieniężnych dla szkół i 13 nagród dla nauczycieli;
 - w konkursie międzynarodowym Nagroda Młodzieżowa uczniowie i nauczyciele wspólnie przygotowali i zrealizowali film stanowiący podsumowanie konkursu, który bezkosztowo został wyemitowany w serwisie internetowym YouTube
 - wpłynęło 12 wniosków w konkursie o Nagrodę Naukową SWW dla przedstawicieli wielkopolskiego środowiska naukowego; nagrodę przyznano przedstawicielowi Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu;
 - w konkursie Wielkopolski Mistrz oraz Czeladnik 2021 roku nagrodzono 16 osób (10 czeladników i 6 mistrzów);
- w ramach realizacji projektów „Czas zawodowców BIS – zawodowa Wielkopolska” i „Czas zawodowców BIS – zawodowa Wielkopolska – praktyki i staże”:
 - rozwijano współpracę z 84 wielkopolskimi szkołami, które przystąpiły do projektu w zakresie realizacji staży zawodowych i dodatkowych zajęć w laboratoriach dla uczniów tych szkół oraz funkcjonowanie Systemu Zawodowcy i platformy e-learningowej;
 - 1 185 uczniów rozpoczęło realizację staży u pracodawców w 36 zawodach;

- 1 042 uczniom wypłacono stypendia stażowe w ramach projektu CZ BIS natomiast w ramach projektu CZ BIS PiS dopłaty do stypendiów stażowych;
- 2 617 uczniów skorzystało z dodatkowych specjalistycznych zajęć w laboratoriach w Poznaniu, Pile i Kaliszu (z czego 2 544 uczniów podniosło swoje umiejętności w ramach kompetencji po ukończeniu specjalistycznych zajęć w 2022 roku);
- dla 3 161 uczniów przeprowadzono proces doradztwa zawodowo-edukacyjnego;
- 22 nauczycieli rozpoczęło udział w projekcie korzystając z jednej z form wsparcia w postaci szkoleń doskonalących, staży u pracodawców, studiów podyplomowych lub kursów kwalifikacyjnych;
- przygotowano interaktywne kursy dla zawodów stolarz i mechanik pojazdów samochodowych dla uczniów realizujących przygotowanie zawodowe u rzemieślników zrzeszonych w wielkopolskich Cechach Rzemiosł;
- w ramach IV etapu doposażenia przekazano 7 Wielkopolskim Samorządowym Centrom Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego sprzęt do pracowni obejmujących kierunki nauczania związane z opieką zdrowotną i pomocą społeczną, taki jak: interaktywne mobilne stoły do nauki anatomii w trójwymiarowej przestrzeni - 3D, fantomy pielęgnacyjne, geriatryczne, dziecięce, stoły do masażu, łóżka pielęgnacyjne;
- w ramach realizacji projektów w jednostkach nadzorowanych przez Departament Edukacji i Nauki:
 - zrealizowano projekty w ramach programu ERASMUS+ w Ośrodku Doskonalenia Nauczycieli (ODN) w Poznaniu i 5 Centrach Wsparcia Rzemiosła, Kształcenia Dualnego i Zawodowego (CWRKDiZ) w Poznaniu, Kaliszu, Pile, Lesznie, Koninie oraz projekty w ramach POWER (na zasadach programu ERASMUS+) i POWER w 2 CWRKDiZ w Poznaniu, Lesznie, i ODN w Kaliszu. Dzięki wyjazdom uczniowie zdobyli nowe kwalifikacje, wzbogacili swoje doświadczenie i zapoznali się ze standardami pracy w zagranicznych przedsiębiorstwach;
 - w ramach WRPO 2014+ wsparto CWRKDiZ w Koninie i w Kaliszu, dzięki czemu doposażono specjalistyczne pracownie zrealizowano płatne staże i praktyki dla uczniów i działania związane z uzyskaniem dodatkowych umiejętności, uprawnień i kwalifikacji przez uczniów i nauczycieli;
 - w ramach projektów grantowych przyznanych przez Ośrodek Rozwoju Edukacji ze środków POWER wsparto CDN w Lesznie oraz ODN w Kaliszu i Poznaniu, co przyczyniło się do podniesienia kompetencji nauczycieli konsultantów, doradców i bibliotekarzy, którzy realizują szkolenia dotyczące edukacji zdalnej oraz wsparcia nauczycieli w prowadzeniu edukacji online;
 - w ramach WRPO 2014+ doposażono 3 jednostki (WSCKZiU w Gnieźnie, WSCKZiU w nr 1 w Poznaniu, WSCKZiU we Wrześni) w sprzęt niezbędny do realizacji zajęć dydaktycznych;
- w zakresie projektu „Wielkopolska Superliga Liceów” zrekrutowano 6 dodatkowych szkół (ogólnie 30 szkół), 30 nauczycieli i 240 uczniów tych szkół. Każdy z nauczycieli zrealizował ze swoją grupą uczniowską 12 godzin zajęć pozalekcyjnych;
- w ramach programu Edukacja realizowane są projekty w CWRKZiU w Koninie i Kaliszu oraz w CDN w Koninie. Dzięki projektom poprawiono jakość kształcenia i szkolenia zawodowego oraz kształcenia ustawicznego, podniesiono jakość oferty edukacyjnej Zespołu Szkół Technicznych w Pleszewie w zawodach technicznych: technik mechatronik i technik pojazdów samochodowych poprzez wdrożenie współpracy z przedsiębiorcami oraz aktualizację programów nauczania, zorganizowany zostanie Kongres edukacyjny, w którym udział weźmie ok. 100 uczestników (nauczycieli, dyrektorów placówek oświatowych, uczniów);
- w ramach realizacji projektu „Cyfrowa Szkoła Wielkopolska@ 2020”:
 - 600 szkół skorzystało z szerokopasmowego Internetu, dzięki stworzeniu sieci Wi-Fi w 600 budynkach szkolnych należących do samorządów powiatowych i gminnych oraz utrzymaniu tej sieci przez cały okres realizacji Projektu,
 - przeprowadzono przetarg nieograniczony na zakup innowacyjnej aplikacji edukacyjnej wykorzystującej technologię 3D, która będzie instalowana w szkołach objętych wsparciem
 - w projekcie,
 - 5 jednostek (Centra i Ośrodki Doskonalenia Nauczycieli) zrealizowały zajęcia i wydarzenia
 - online o charakterze edukacyjnym, dzięki stworzonych w ramach Projektu nowoczesnych studiów nagraniowych, umożliwiających wykorzystanie technologii „green screen”,
 - zrealizowano zajęcia pozalekcyjne z uczniami w ramach podprojektu edukacyjnego „Uczniowskie Laboratoria Informatyczne” ,

- zorganizowano i zrealizowano szkolenia dla nauczycieli i konferencje inauguracyjne oraz podsumowujące dla kolejnych edycji projektu w trybie zdalnym,
- rozliczono zrealizowane zajęcia pozalekcyjne dla uczniów IV edycji projektu,
- rozpoczęto zajęcia pozalekcyjne dla uczniów V edycji projektu.

Szacuje się, że na ww. działania wydano w 2022 roku 99,4 mln zł.

UWAGI: Największym problemem okazała się trudność związana z realizacją wyjazdów z powodu sytuacji wywołanej pandemią i czasowymi obostrzeniami. Sytuacja ta została rozwiązana poprzez spotkania online oraz przesunięcia terminów wyjazdów. Wzrost inflacji i okresowe przerywanie łańcuchów dostaw oddziaływały negatywnie na niektóre obszary funkcjonowania projektów, szczególnie na te związane z realizacją postępowań o udzielenie zamówień publicznych.

3.3.3. Konkurencyjność i innowacyjność

W województwie wielkopolskim w obszarze innowacyjności i konkurencyjności gospodarki obowiązuje **Regionalna Strategia Innowacji dla Wielkopolski 2030 (RIS 2030)**⁵⁶. Celem RIS 2030 jest podniesienie innowacyjności i konkurencyjności Wielkopolski poprzez rozwój regionalnych inteligentnych specjalizacji, a także wspieranie zidentyfikowanych specjalizacji podregionalnych. Dokument stanowi zapis najważniejszych kierunków działań regionalnego systemu innowacji oraz proponowanego systemu ich wdrażania, monitorowania i finansowania⁵⁷. Cele RIS3 obejmują szereg różnego rodzaju działań związanych m.in. z rozwojem działalności innowacyjnej przedsiębiorstw, wspieraniem aktywności badawczo-rozwojowej, komercjalizacją wiedzy, internacjonalizacją przedsiębiorstw, wzmacnianiem kapitału intelektualnego zwiększeniem wykorzystania źródeł odnawialnych ze szczególnym uwzględnieniem wodoru jako nośnika energii. Strategia wskazuje także ramy działań dla kształtowania postaw kreatywnych, innowacyjnych i przedsiębiorczych w społeczeństwie oraz wzmacniania popytu i podaży na innowacje w gospodarce regionu.

Cele ww. dokumentu korespondują z następującymi celami strategicznymi i operacyjnymi SRWW 2030:

- Cel ST 1. Wzrost gospodarczy Wielkopolski bazujący na wiedzy swoich mieszkańców
 - OP 1.1. Zwiększenie innowacyjności i konkurencyjności gospodarki regionu
 - OP 1.2. Wzrost aktywności zawodowej i utrzymanie wysokiej jakości zatrudnienia
 - OP 1.3. Wzrost i poprawa wykorzystania kapitału ludzkiego na rynku pracy
- Cel ST 2. Rozwój społeczny Wielkopolski oparty na zasobach materialnych i niematerialnych regionu
 - OP 2.3. Rozwój kapitału społecznego i kulturowego regionu
- Cel ST 3. Rozwój infrastruktury z poszanowaniem środowiska przyrodniczego Wielkopolski
 - OP 3.3. Zwiększenie bezpieczeństwa i efektywności energetycznej
- Cel ST 4. Wzrost skuteczności wielkopolskich instytucji i sprawności zarządzania regionem
 - OP 4.2. Wzmocnienie mechanizmów koordynacji i rozwoju.

⁵⁶ Uchwała nr 3099/2020 Zarządu Województwa Wielkopolskiego z dnia 29 grudnia 2020 r. w sprawie zatwierdzenia „Regionalnej Strategii Innowacji dla Wielkopolski 2030”.

⁵⁷ Istnienie dokumentu stanowi o spełnieniu warunku podstawowego dla celu polityki 1 „Bardziej inteligentna Europa” w programie Fundusze Europejskie dla Wielkopolski na lata 2021-2027.

Działania podejmowane w 2022 roku w ramach ww. Strategii

L.p.	Podjęmowane działania
1	Wspieranie rozwoju gospodarczego regionu poprzez współpracę z instytucjami otoczenia biznesu (IOB)
2	Wsparcie budowy ekosystemu wodorowego w Wielkopolsce: – realizacja projektu „Budowa systemu wsparcia wysokiej jakości projektów B+R+I, w szczególności rozwijających technologie nisko i zeroemisyjne, ze szczególnym uwzględnieniem wodoru (w skrócie BSW-H2)” (Działanie 1.2 Wzmocnienie potencjału innowacyjnego przedsiębiorstw Wielkopolski, WRPO 2014+) oraz organizacja targów branżowych i konferencji H2POLAND – realizacja projektu Gospodarna 2050-H2Wielkopolska (Działanie 1.4 Internacjonalizacja gospodarki regionalnej, Poddziałanie 1.4.2 Promocja gospodarcza regionu, WRPO 2014+)
3	Wsparcie internacjonalizacji przedsiębiorstw oraz promocja gospodarcza i inwestycyjna regionu: – konkurs „i-Wielkopolska - Innowacyjni dla Wielkopolski” – realizacja projektu „Standardy obsługi inwestora w jednostkach samorządu terytorialnego Województwa Wielkopolskiego” (Działanie 2.18 „Wysokiej jakości usługi administracyjne”, PO WER 2014-2020) – realizacja projektu „Gospodarna Wielkopolska” (Działanie 1.4: Internacjonalizacja gospodarki regionalnej, Poddziałanie 1.4.2: Promocja gospodarcza regionu, WRPO 2014+)
4	Wspieranie procesu sprawiedliwej transformacji regionu Wielkopolski Wschodniej
5	Wdrażanie i monitorowanie Regionalnej Strategii Innowacji dla Wielkopolski 2030 (RIS 2030)
6	Wspieranie postaw prokonsumenckich poprzez organizację Wielkopolskiej Olimpiady Wiedzy Konsumenckiej
7	Rewitalizacja zespołu pałacowo-parkowego w Rokosowie
8	Rozwój gospodarczy województwa poprzez działalność Funduszu Rozwoju i Promocji Województwa Wielkopolskiego S.A. w zakresie: – udzielania poręczeń (JEREMIE, JEREMIE 2) – wykorzystania środków z reużycia – pomocy dla przedsiębiorstw dotkniętych skutkami epidemii COVID-19 (reporeczenie antyCOVID) – realizacji projektu pn. „Zmiany w MŚP oraz wzrost kwalifikacji/kompetencji przedsiębiorców i pracowników z subregionu pilskiego” – realizacji projektu pn. „Samozatrudnienie – pomysłem na życie”
9	Rozwój lokalnej gospodarki i sektora przedsiębiorstw poprzez działalność Wielkopolskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości sp. z o. o. w zakresie: – wsparcia rozwojowego z wykorzystaniem podejścia popytowego w subregionie poznańskim (projekt „Rozwijaj się”) – podniesienia kompetencji przedsiębiorców (projekt „Usługi rozwojowe szansą na sukces”) – wsparcia na uruchomienie działalności gospodarczej (projekt „Dotacja na Twoją firmę”) – działalności Punktu Informacyjnego Funduszy Europejskich w Pile i w Kaliszu – Inicjatywy JEREMIE2 i JESSICA – udzielania Pożyczek Płynnościowych – udzielanie pożyczek w ramach Instrumentu Pożyczka Prorozwojowa oraz EKOenergetyczna II
10	Zarządzanie środkami finansowymi, pochodzącymi w szczególności ze środków zwróconych z instrumentów inżynierii finansowej WRPO 2007-2013 oraz WRPO 2014+ przez Wielkopolski Fundusz Rozwoju sp. z o. o.
11	Wsparcie przedsiębiorstw, samorządów i instytucji w celu podniesienia ich innowacyjności i konkurencyjności poprzez działalność Agencji Rozwoju Regionalnego S.A. w Koninie w zakresie: – ułatwienia dostępu do rynków europejskich i międzynarodowych: realizacja projektu „Enterprise Europe Network – West Poland ” – budowy i promocji marki: Wielkopolska Dolina Energii – wsparcia na uruchomienie działalności gospodarczej (projekt „Dotacja na Twoją firmę”) – realizacji projektu „Dobre kwalifikacje – lepsza przyszłość” – realizacji projektu „Usługi rozwojowe dla subregionu konińskiego” – działalności Lokalnego Punktu Informacyjnego Funduszy Europejskich w Koninie

- realizacji w ramach WRPO 2014+ Działania 1.5. „Wzmocnienie konkurencyjności przedsiębiorstw”
- wsparcia MMŚP przez Instrument Finansowy: Pożyczka EKOenergetyczna
- wspierania procesu sprawiedliwej transformacji Wielkopolski Wschodniej

Kluczowe efekty podejmowanych działań:

- w ramach współpracy z IOB zorganizowano m.in. 3 posiedzenia plenarne Wielkopolskiej Rady Trzydziestu (WR 30) oraz posiedzenia Prezydium WR 30; realizowano bieżący cykl konsultacji z/pomiędzy członkami WR 30 w systemie online; współpracowano przy ostatecznej redakcji stanowisk WR 30 (w związku z sytuacją w Ukrainie i z jej wpływem na sytuację gospodarczą w Polsce oraz w sprawie ciężkiej sytuacji firm wykonawczych i dostawców, w związku z wysoką inflacją, trudną sytuacją na rynku materiałów oraz opóźnieniem wdrażania KPO); uczestniczono w „Środkowoeuropejskim Forum Technologii Wodorowych H2Poland” oraz w XXXI Forum Ekonomicznym w Karpaczu; współpracowano przy organizacji dwóch webinarów „Rozwiązywanie sporów z udziałem spółek prawa handlowego – praktyczne zastosowanie mediacji” oraz przy organizacji Chodzieskich Targów Gospodarczych PROMOCJE 2022; uczestniczono w posiedzeniu Komisji Gospodarki SWW, w pracach Wielkopolskiej Platformy Wodorowej, w pracach Kapituły Konkursu o Nagrodę Marszałka Województwa Wielkopolskiego „i-Wielkopolska. Innowacyjni dla Wielkopolski” (edycja 2022) oraz w pracach Kapituły Certyfikacyjnej Marki Wielkopolska;
- w ramach wsparcia budowy ekosystemu wodorowego w Wielkopolsce:
 - w ramach projektu "Budowa systemu wsparcia wysokiej jakości projektów B+R+I, w szczególności rozwijających technologie nisko i zeroemisyjne, ze szczególnym uwzględnieniem wodoru (w skrócie BSW-H2)" (Działanie 1.2 Wzmocnienie potencjału innowacyjnego przedsiębiorstw Wielkopolski, WRPO 2014+) przygotowano dokument strategiczno-analityczny „Szanse dla wielkopolskiej gospodarki w realizacji strategii Czysta planeta dla wszystkich”, wsparto takie wydarzenia jak Start-up Day oraz „Roadshow” oraz zorganizowano 12 spotkań w ramach Wielkopolskiej Platformy Wodorowej;
 - w ramach projektu „Gospodarna 2050-H2 Wielkopolska” (Działanie 1.4 Internacjonalizacja gospodarki regionalnej, Poddziałanie 1.4.2 Promocja gospodarcza regionu, WRPO 2014+) zrealizowano:
 - Zadanie H2BIZNES 1 (doradztwo eksperckie na rzecz realizatorów projektu w obszarze gospodarki wodorowej);
 - Zadania H2BIZNES 2 – MŚP (przeprowadzenie audytów oraz doradztwa na rzecz 5 wielkopolskich MŚP w zakresie rozwoju usług i/lub produktów będących częścią łańcucha dostaw i wartości gospodarki opartej na wodorze; organizacja wyjazdu studyjnego dla 6 wielkopolskich MŚP zorientowanych na udział w regionalnym ekosystemie wodorowym, w tym uczestniczących w doradztwie wodorowym, do Wielkiej Brytanii;
 - Zadanie H2PROMO 1 - Kampania informacyjno-promocyjna (obsługa platformy internetowej www.h2wielkopolska.pl, prowadzenie kampanii promocyjnej w mediach społecznościowych, udział w istotnych wydarzeniach dla branży wodorowej w Polsce i na świecie, tj. cyklu warsztatów online Smart Lab w obszarze technologii wodorowych, warsztatach dotyczących dolin wodorowych w Polsce i Europie w Ministerstwie Klimatu i Środowiska, targach przemysłowych Hannover Messe oraz Polskiej Konferencji Technologii Wodorowych PCHET w Gdyni;
 - Zadanie H2PROMO 2 – JST (organizacja wyjazdu JST/Nauka na wydarzenie Future Energy Asia 2022 w Bangkoku oraz na wydarzenie RE+ w Anaheim (Kalifornia, USA));
 - Zadania H2PROMO 3 - organizacja stoiska regionalnego H2Wielkopolska na targach Hydrogen + Fuel Cells EUROPE w Hanowerze oraz na targach International Hydrogen & Fuel Cell Expo (FC EXPO) w Tokio;
 - odbyły się pierwsze w Europie Środkowo-Wschodniej targi w całości poświęcone technologiom wodorowym, którym towarzyszyła zorganizowana przez Samorząd Województwa Wielkopolskiego konferencja pn. „Społeczeństwo wodorowe: sen to, czy

- marzenie?"; w ramach H2POLAND zrealizowana została kampania promocyjna służąca umacnianiu wodorowego wizerunku Województwa Wielkopolskiego;
- przygotowano cykl filmów dokumentalnych pn. „Wielkopolska Wodorowa”;
- w ramach wsparcia internacjonalizacji przedsiębiorstw oraz promocji gospodarczej i inwestycyjnej regionu:
- m.in. zorganizowano konkurs „i-Wielkopolska - Innowacyjni dla Wielkopolski”, do którego zgłosiło się 15 wielkopolskich firm, w tym 12 w kategorii „Inteligentne Specjalizacje dla Wielkopolski” i 3 w kategorii „H2 Wielkopolska”;
 - w ramach projektu „Standardy obsługi inwestora w jednostkach samorządu terytorialnego Województwa Wielkopolskiego” (Działanie 2.18 Wysokiej jakości usługi administracyjne, PO WER 2014-2020) zrealizowano 68 szkoleń podstawowych dla 360 pracowników wielkopolskich JST; zorganizowano 4 spotkania sieciujące; zakupiono usługi wykonania 65 pakietów zdjęć lotniczych terenów inwestycyjnych przy pomocy drona; zrealizowano 65 wizyt konsultacyjnych dot. wdrożenia standardów obsługi inwestora; zrealizowano 2 szkolenia dla ekspertów własnych zespołu projektowego; uczestniczono w PAIH Forum Biznesu; spotkano się z przedstawicielami potencjalnych inwestorów zagranicznych ze Szwajcarii, USA, Republiki Południowej Afryki i Niderlandów;
 - w ramach projektu „Gospodarna Wielkopolska” (Działanie 1.4 Internacjonalizacja gospodarki regionalnej, Poddziałanie 1.4.2 Promocja gospodarcza regionu, WRPO 2014+):
 - uczestniczono w wielu międzynarodowych imprezach targowych, np. w INDEX w Dubaju, Organic Food Iberia 2022 w Madrycie, SIAL Paris w Paryżu, Vietnam Foodexpo 2022 w Wietnamie;
 - przyznano Certyfikaty Marki Wielkopolska 5 przedsiębiorcom i ich produktom;
- w ramach wspierania sprawiedliwej transformacji regionu Wielkopolski Wschodniej:
- koordynowano i inicjowano na szczeblu regionalnym współpracę w zakresie wspierania Wielkopolski Wschodniej w obszarze przemian gospodarczo-społecznych związanych z transformacją w kierunku neutralności klimatycznej;
 - prowadzono dialog między różnymi podmiotami reprezentującymi sektor samorządowy, naukowy, biznes oraz organizacje społeczne w zakresie działań realizowanych w ramach przeciwdziałania negatywnym skutkom procesu transformacji;
 - zorganizowano pierwsze w kraju wysłuchanie publiczne dotyczące sprawiedliwej transformacji i przyszłości Wielkopolski Wschodniej oraz wysłuchanie odwrócone;
 - zorganizowano w Koninie międzynarodową konferencję „Wodór jako kierunek rozwoju innowacyjności przedsiębiorstw w kontekście sprawiedliwej transformacji Wielkopolski Wschodniej”;
 - prowadzono bieżący monitoring stanu prac legislacyjnych dot. procesu Sprawiedliwej Transformacji (m.in. w ramach szeregu spotkań na szczeblu ministerialnym);
 - zorganizowano warsztaty dla sektora dużych przedsiębiorstw oraz MŚP w zakresie możliwości finansowania inwestycji rozwojowych w perspektywie 2021-2027 oraz przygotowania się do nowej perspektywy finansowej;
 - koordynowano prace Grup Roboczych Wielkopolski Wschodniej m.in. w zakresie Koncepcji zadaniowej stałego Porozumienia Sprawiedliwej Transformacji Wielkopolski Wschodniej, zapewniając bazę dla prowadzenia dialogu między różnymi podmiotami reprezentującymi sektor samorządowy, naukowy, biznesowy oraz społeczny;
 - zapewniono aktywną partycypację Wielkopolski Wschodniej w wydarzeniach związanych z transformacją regionów pogórnich organizowanych na poziomie krajowym i unijnym (m.in. udział w pracach podkomisji stałej ds. sprawiedliwej transformacji, pracach Platformy Sprawiedliwej Transformacji z udziałem przedstawicieli KE, w dorocznym Dialogu Politycznym Inicjatywy na rzecz Regionów Węglowych i Wysokoemisyjnych - Annual Political Dialogue of the Initiative for Coal and Carbon Intensive Regions w Oviedo, wizyta studyjna w województwie dolnośląskim; rewizyta w subregionie konińskim przedstawicieli z regionu bełchatowskiego, udział w Misji Banku Światowego w Koninie, spotkania z przedstawicielami Związków Zawodowych GK ZE PAK oraz władzami ZE PAK);
 - opracowano Diagnozę strategiczną Wielkopolski Wschodniej oraz Analizę zróżnicowania społeczno-gospodarczego Wielkopolski Wschodniej;

- przeprowadzono strategiczną ocenę oddziaływania na środowisko dla projektu Strategii rozwoju Wielkopolski Wschodniej 2040 r.;
 - przyjęto Strategię rozwoju Wielkopolski Wschodniej 2040 r.;
 - wynegocjowano z Komisją Europejską zakres Terytorialnego Planu Sprawiedliwej Transformacji Wielkopolski Wschodniej – zatwierdzonego przez KE jako załącznik do programu FEW w grudniu 2022 r.;
 - kontynuowano współpracę w ramach Zespołu Roboczego ds. restrukturyzacji potencjału gospodarczego subregionu konińskiego w UMWW – zorganizowano 2 posiedzenia;
- kontynuowano działania związane z monitoringiem i koordynacją wdrażania Regionalnej Strategii Innowacji dla Wielkopolski 2030, w tym. m.in.: raportowano spełnienie warunku w zakresie Celu Polityki 1: Bardziej konkurencyjna i inteligentna Europa; koordynowano uczestnictwo Wielkopolski w partnerstwach tematycznych, funkcjonujących w ramach Platformy Inteligentnych Specjalizacji Komisji Europejskiej tj.: European Wireless ICT oraz European Hydrogen Valleys Partnership (3 spotkania on line); uczestniczono w: posiedzeniu Regionalnego Forum Inteligentnych Specjalizacji w dniu 22 lutego 2022 r., panelu dyskusyjnym w ramach konferencji pn. „Smart Progress – Animacja rozwoju obszarów Inteligentnych Specjalizacji Pomorza jako element Procesu Przedsiębiorczego Odkrywania”, posiedzeniu Regionalnego Forum Inteligentnych Specjalizacji, 12 posiedzeniu Grupy Konsultacyjnej ds. Krajowej Inteligentnej Specjalizacji; zorganizowano posiedzenie Zespołu Międzydepartamentowego ds. Inteligentnych Specjalizacji; podczas European Week of Regions and Cities zaprezentowano Wielkopolski potencjał B+R;
- w ramach wspieranie postaw prokonsumenckich:
 - odbył się finał XVI Wielkopolskiej Olimpiady Wiedzy Konsumenckiej - w ramach współorganizacji Samorząd Województwa Wielkopolskiego corocznie jest fundatorem nagrody za zajęcie II miejsca, propagując tym samym rolę Samorządu we wspieraniu aktywnej postawy świadomego konsumenta;
- kontynuowano rewitalizację zespołu pałacowo-parkowego w Rokosowie;
- w ramach działalności Funduszu Rozwoju i Promocji Województwa Wielkopolskiego S.A. (wartości podano narastająco od początku realizacji danej umowy/projektu, stan na 31.12.2022 r.):
 - w ramach inicjatywy JEREMIE zawarto 8 umów operacyjnych z Bankiem Gospodarstwa Krajowego o łącznej wartości 270 mln zł, udzielono 1 586 sztuk poręczeń o łącznej wartości 358 312 840,88 zł, co pozwoliło poręczeniobiorcom uzyskać wsparcie w formie kredytów i pożyczek w wysokości 779 551 480,95 zł;
 - w ramach inicjatywy JEREMIE2 udzielono w ramach 2 umów z BGK 73 poręczenia na łączną kwotę 35 769 087,71 zł, co pozwoliło poręczeniobiorcom uzyskać wsparcie w formie kredytów, pożyczek i leasingów w wysokości 74 355 684,04 zł;
 - w ramach reużycia środków zwrotnych zarządzano portfelem poręczeń o wartości wynoszącej 93 822 037,04 zł; udzielono (w ramach 2 umów z WFR) 1 671 poręczeń na łączną kwotę 93 822 037,04 zł, co pozwoliło poręczeniobiorcom uzyskać wsparcie w formie kredytów, pożyczek, leasingów i innych poręczanych transakcji w wysokości 109 354 984,00 zł;
 - w ramach umowy z WFR na reporeczenie (antyCOVID) zarządzano portfelem poręczeń o wartości wynoszącej 114 812 522,44 zł; udzielono 2 735 poręczeń na łączną kwotę 114 812 522,44 zł, co pozwoliło poręczeniobiorcom uzyskać wsparcie w formie kredytów, pożyczek, leasingów i innych poręczanych transakcji w wysokości 129 021 458,53 zł;
 - realizowano projekt pn. „Zmiany w MŚP oraz wzrost kwalifikacji/kompetencji przedsiębiorców i pracowników z subregionu pilskiego”, dzięki któremu wzrosły kompetencje lub kwalifikacje 2 100 (1 029 mężczyzn i 1 071 kobiet) przedsiębiorców i ich pracowników, w tym 100 przybyłych z Ukrainy z 880 MŚP;
- realizowano projekt pn. „Samozatrudnienie – pomysłem na życie”, który ma na celu wsparcie 325 osób, powyżej 30 roku życia z województwa wielkopolskiego, z których 290 założyło działalność gospodarczą i deklarowało utrzymanie jej przez 12 miesięcy; w zakresie działalności Wielkopolskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości sp. z o.o.:
 - w ramach działań edukacyjno-promocyjnych ze środków WRPO 2014+:
 - kontynuowano realizację projektu w zakresie edukacji „Rozwijaj się - wsparcie rozwojowe z wykorzystaniem podejścia popytowego w subregionie poznańskim”, którego celem było uzyskanie kwalifikacji przez 1 370 osób dorosłych w wieku aktywności zawodowej z subregionu poznańskiego;

- realizowano projekt „Usługi rozwojowe szansą na sukces” mający na celu podniesienie kompetencji i kwalifikacji przedsiębiorców; planuje się wsparcie 5 905 osób pracujących, łącznie z prowadzącymi działalność na własny rachunek, oraz 1 968 MMŚP;
 - realizowano projekt „Dotacja na Twoją firmę”, w ramach którego w 2022 r. przeprowadzono 124 wizyty kontrolne oraz 248 wizyt monitoringowych, zweryfikowano dokumentację rozliczającą wsparcie pomostowe i wypłacono kolejne transze dla 62 Uczestników w okresie od stycznia do czerwca i dla 62 Uczestników w okresie od stycznia do grudnia – w sumie przeprowadzono około 1 000 weryfikacji;
- w ramach działalności PIFE w 2022 r. m.in.: udzielono 5 388 konsultacji o tematyce Funduszy Europejskich przez PIFE Kalisz i 5 561 konsultacji przez PIFE Piła, zorganizowano 38 spotkań informacyjnych (webinariów) przez PIFE Kalisz, w których udział wzięło 836 osób, natomiast PIFE Piła zorganizował 48 spotkań informacyjnych (webinariów), w których wzięło udział 1 338 osób, zamieszczono 267 newsów o FE w social mediach w przypadku PIFE Kalisz oraz 294 newsy w przypadku PIFE Piła;
- w ramach 3 Umów Operacyjnych realizowanych w ramach Inicjatywy JEREMIE2 zawarto 61 umów pożyczek o łącznej wartości 28 990 166,67 zł na rzecz przedsiębiorców z sektora MŚP, prowadzących działalność na terenie województwa wielkopolskiego;
- udzielono Pożyczek Płynnościowych POIR na rzecz przedsiębiorców z sektora MŚP, prowadzących działalność na terenie województwa wielkopolskiego oraz lubuskiego, mających na celu ograniczenie potencjalnych negatywnych skutków gospodarczych epidemii COVID-19 - zawarto 102 umowy pożyczki o łącznej wartości 58 823 529,42 zł;
- obsługiwano udzielone już pożyczki w ramach Inicjatywy JESSICA na rzecz projektów miejskich wspierających rewitalizację;
- udzielono Pożyczki Prorozwojowej oraz Pożyczki EKOenergetycznej II na rzecz przedsiębiorców z sektora MŚP, prowadzących działalność na terenie województwa wielkopolskiego; zawarto 337 umów pożyczek o łącznej wartości 72 064 948,46 zł;
- w ramach działalności Wielkopolskiego Funduszu Rozwoju sp. z o.o.:
 - opracowano i wdrożono 2 nowe produkty finansowe;
 - zakończono współpracę z dotychczasowym Funduszem Rozwoju Obszarów Miejskich (BGK) i kontynuowano nadzór nad prawidłową realizacją Umowy Realizacji Usługi Zarządzania Funduszem Rozwoju Obszarów Miejskich, na podstawie której Podmiot Przejmujący zobowiązany jest wygaszać przejęty portfel;
 - zawarto 15 nowych transakcji (wsparcie pośrednie i bezpośrednie) na łączną kwotę 141 662 984,33 zł,;
 - udostępniono środki w ramach Prawa Opcji, w łącznej wysokości 28 000 000,00 zł, dla trzech Pośredników Finansowych: Stowarzyszenia Ostrowskie Centrum Wspierania Przedsiębiorczości, w związku z realizacją Umowy Pośrednika I stopnia Instrument Finansowy – Pożyczka Obrotowa, w kwocie 6 000 000,00 zł; dla spółki Agencja Rozwoju Regionalnego S.A. w Koninie, w związku z realizacją Umowy Pośrednika I stopnia Instrument Finansowy – Pożyczka EKOenergetyczna w kwocie 10 000 000,00 zł; dla Funduszu Regionu Wałbrzyskiego, w związku z realizacją Umowy Pośrednika I stopnia Instrument Finansowy – Pożyczka EKOenergetyczna, w kwocie 12 000 000,00 zł;
 - zawarto łącznie 16 aneksów do wszystkich Umów;
 - realizowano zadania informacyjno-promocyjne przyczyniające się do zwiększenia wolumenu sprzedaży produktów finansowych oferowanych przez Spółkę oraz upowszechnienia rozwiązań wspierających regionalne podmioty gospodarcze w prowadzonej działalności (w tym: wydarzenia informacyjno-promocyjne w formie stacjonarnej oraz online: łącznie 28 przedsięwzięć dla około 2000 uczestników - przeprowadzono następujące cykle: webinaria pt. „Fundusze dla MŚP. Rozwój wielkopolskich przedsiębiorstw”, konferencje stacjonarne pt. „Wielkopolska Konkurencyjna. Możliwości rozwoju MŚP”, konferencje online „Doing Business in...” oraz konferencje stacjonarne „Porozmawiajmy o zagranicznym biznesie”; kooperacja z Urzędem Marszałkowskim Województwa Wielkopolskiego w ramach wspólnych inicjatyw dedykowanych regionalnym przedsiębiorcom, wspierających rozwój gospodarczy i zagraniczną wymianę handlową; udział przedstawicieli Wielkopolskiego Funduszu Rozwoju w wydarzeniach organizowanych przez zewnętrzne podmioty w obszarach gospodarczym

- i finansowym, tj. debaty, fora, konferencje, targi; kontynuowanie współpracy z instytucjami otoczenia biznesu, organizacjami finansowymi, w tym siecią pośredników finansowych Wielkopolskiego Funduszu Rozwoju, samorządami gospodarczymi, jednostkami samorządu terytorialnego, organami administracji publicznej; prowadzenie kampanii informacyjnych w mediach własnych i zewnętrznych; realizacja bezpośrednich spotkań konsultacyjnych, mających na celu dobór finansowania do conceptów biznesowych przedsiębiorców oraz podmiotów publicznych);
- w zakresie działalności Agencji Rozwoju Regionalnego S.A. w Koninie:
 - w ramach ułatwienia dostępu do rynków europejskich i międzynarodowych (COSME): 10 MŚP/klientów otrzymało wsparcie doradcze w ramach sieci EEN; 11 MŚP/klientów uzyskało wsparcie w zawieraniu partnerstw międzynarodowych; zorganizowano 59 spotkań z udziałem polskich przedsiębiorstw podczas wydarzeń brokerskich i misji zagranicznych; 110 osób uczestniczyło w zorganizowanych wydarzeniach; 325 osób korzystało z usług świadczonych drogą elektroniczną;
 - w zakresie budowania i promocji marki Wielkopolska Dolina Energii:
 - w zakresie kampanii promocyjnej zorganizowano ostatnią konferencję w ramach cyklu kampanii promocyjnej marki, podczas której uhonorowano statuetkami WDE przedsiębiorców czynnie uczestniczących w projekcie WDE oraz promujących swoje technologie i region WW na arenie międzynarodowej; udział w targach Middle East Energy w Dubaju;
 - zespół projektowy WDE wziął udział w targach GREENPOWER i promował markę WDE na własnym stoisku targowym;
 - wyświadczono usługi eksperckie z zakresu internacjonalizacji dla 8 przedsiębiorców z terenu WW;
 - zorganizowano misję przyjazdową dla przedstawicieli zagranicznych podmiotów i/lub ekspertów dla przedsiębiorców z WDE z udziałem przedstawicieli włoskich firm działających w branży odnawialnych źródeł energii; udział w targach HANNOVER MESSE 2022 (w tym 8 przedsiębiorców z regionu);
 - realizowano działania edukacyjne i zwiększano aktywność zawodową ze środków WRPO 2014+:
 - w ramach projektu „Dotacja na Twoją firmę” udzielono wsparcia 94 osobom, które założyły jednoosobowe działalności gospodarcze, w których powstało 42 dodatkowych miejsc pracy, w tym 21 miejsc pracy w sektorze OZE;
 - w ramach projektu „Dobre kwalifikacje – lepsza przyszłość” przyjęto 44 formularze zgłoszeniowe na refundację usług rozwojowych; podpisano 44 umowy; zrealizowano 44 usługi rozwojowe i objęto nimi 44 osoby; udzielono wsparcia na kwotę 390 457,18 zł;
 - w ramach projektu „Usługi rozwojowe dla subregionu konińskiego” przyjęto 1 189 formularzy zgłoszeniowych na refundację usług rozwojowych; podpisano 1 139 umów; usługami rozwojowymi objęto 887 firm oraz 1 902 pracowników; udzielono wsparcia na kwotę 6 960 583,22 zł (zakontraktowano);
 - w ramach funkcjonowania LPI w Koninie zrealizowano 4 099 usług, w tym: konsultacje (bezpośrednie-677, email-80, telefoniczne-3 262, indywidualne-1); 26 Mobilnych Punktów Informacyjnych (MPI) poza biurem Punktu, w których wyświadczono 134 konsultacje bezpośrednie; 4 całodienne dyżury MPI poza biurem Punktu, w trakcie których wyświadczono 25 konsultacji bezpośrednich; 26 spotkań informacyjnych, w tym 23 w formie webinarów (łącznie liczba uczestników spotkań – 431 osób); 5 spotkań informacyjnych w szkołach ponadpodstawowych i uczelniach (łącznie liczba uczestników spotkań – 169 osób); 8 wystąpień w charakterze prelegenta w trakcie spotkań organizowanych przez inne organizacje (online); 9 stoisk informacyjnych, w trakcie konferencji/targów i na imprezach plenerowych; 1 szkolenie stacjonarne (łącznie liczba uczestników – 13 osób);
 - w ramach Działania 1.5. „Wzmocnienie konkurencyjności przedsiębiorstw” WRPO 2014+ udzielono Jednostkowych Pożyczek w ramach 3 Umów Operacyjnych w ilości odpowiednio – 11, 18 i 20 sztuk;
 - w ramach Instrumentu Finansowego Pożyczka EKOenergetyczna przeznaczonego na wspieranie MŚP w zmniejszeniu ich negatywnego oddziaływania na środowisko udzielono Jednostkowych pożyczek w ramach 2 Umów w ilości odpowiednio – 18 i 6 sztuk;

- w ramach wspierania procesu sprawiedliwej transformacji Wielkopolski Wschodniej, w tym poprzez utworzoną w 2020 roku spółkę córkę ARR Transformacja sp. z o.o.:
 - koordynowano i inicjowano na szczeblu regionalnym współpracę w zakresie wspierania Wielkopolski Wschodniej w obszarze przemian gospodarczo-społecznych związanych z transformacją w kierunku neutralności klimatycznej;
 - prowadzono dialog między różnymi podmiotami reprezentującymi sektor samorządowy, naukowy, biznes oraz organizacje społeczne w zakresie działań realizowanych w ramach przeciwdziałania negatywnym skutkom procesu transformacji;
 - zorganizowano pierwsze w kraju wystąpienie publiczne dotyczące sprawiedliwej transformacji i przyszłości Wielkopolski Wschodniej oraz wystąpienie odwrócone;
 - zorganizowano konferencję międzynarodową „Wodór jako kierunek rozwoju innowacyjności przedsiębiorstw w kontekście sprawiedliwej transformacji Wielkopolski Wschodniej”;
 - zorganizowano dwie wizyty studyjne przedstawicieli ministerstw w Wielkopolsce Wschodniej;
 - prowadzono bieżący monitoring stanu prac legislacyjnych dot. procesu Sprawiedliwej Transformacji (m.in. w ramach szeregu spotkań na szczeblu ministerialnym czy Komisji Europejskiej);
 - zorganizowano seminarium dla sektora dużych przedsiębiorstw oraz dwa seminaria MŚP w zakresie możliwości finansowania inwestycji rozwojowych w perspektywie 2021-2027 oraz przygotowania się do nowej perspektywy finansowej;
 - zapewniono aktywną partycypację Wielkopolski Wschodniej w wydarzeniach związanych z transformacją regionów pogórnich organizowanych na poziomie krajowym i unijnym (m.in. udział w pracach podkomisji stałej ds. sprawiedliwej transformacji, udział w pracach Platformy Sprawiedliwej Transformacji z udziałem przedstawicieli KE, udział w Dorocznym Dialogu Politycznym Inicjatywy na rzecz Regionów Węglowych i Wysokoemisyjnych - Annual Political Dialogue of the Initiative for Coal and Carbon Intensive Regions w Oviedo, wizyta studyjna w województwie dolnośląskim; rewizyta w subregionie konińskim przedstawicieli z regionu bełchatowskiego, udział w Misji Banku Światowego w Koninie, spotkania z przedstawicielami Związków Zawodowych GK ZE PAK oraz władzami ZE PAK);
 - kontynuowano współpracę w ramach Zespołu Roboczego ds. restrukturyzacji potencjału gospodarczego subregionu konińskiego w UMWW;
 - opracowano Diagnozę strategiczną Wielkopolski Wschodniej oraz Analizę zróżnicowania społeczno-gospodarczego Wielkopolski Wschodniej;
 - przeprowadzono nabór propozycji przedsięwzięć o priorytetowym znaczeniu dla Wielkopolski Wschodniej;
 - przeprowadzono strategiczną ocenę oddziaływania na środowisko dla projektu Strategii rozwoju Wielkopolski Wschodniej 2040 r.;
 - przyjęto Strategię rozwoju Wielkopolski Wschodniej 2040 r.;
 - wynegocjowano z Komisją Europejską zakres Terytorialnego Planu Sprawiedliwej Transformacji Wielkopolski Wschodniej – zatwierdzonego przez KE jako załącznik do programu FEW w grudniu 2022 r.;
 - zatwierdzono do realizacji projekt LIFE-IP LIFE AFTER COAL PL - Wdrażanie Strategii na rzecz Neutralności Klimatycznej Wielkopolska Wschodnia 2040 – umowa podpisana 16 grudnia 2022 r. z Europejską Agencją Wykonawczą ds. Klimatu, Infrastruktury i Środowiska (CINEA);
 - prowadzono elektroniczną platformę Sprawiedliwej Transformacji Wielkopolski Wschodniej (<https://arrtransformacja.org.pl/>);
 - uzyskano dofinansowanie z WRPO 2014+ na przygotowanie ARR S.A. w Koninie do pełnienia funkcji Instytucji Pośredniczącej w ramach Programu FEW 2021+.

Szacuje się, że na ww. działania wydano w 2022 roku 455,6 mln zł.

UWAGI: W związku z pandemią COVID-19 zainteresowanie projektem „Rozwijaj się” było znacząco mniejsze niż zakładano. Większość szkoleń odbywała się w formie zdalnej, co spowodowało spadek liczby uczestników zainteresowanych kształceniem. Problemem był również brak ujęcia wielu kwalifikacji w Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji, w szczególności rynkowych, a także brak jednoznacznych wytycznych dotyczących sposobu uzyskiwania i weryfikacji kwalifikacji rynkowych. Pandemia wpłynęła również na płynność finansową pożyczkobiorców, co wiąże się z terminowością w spłacie rat pożyczek. Inne trudności, które pojawiły się przy realizacji projektów związane były m.in. z bardzo szybko rosnącym i wysokim oprocentowaniem czy ograniczoną dostępnością środków trwałych stanowiących przedmiot inwestycji. Zadania z zakresu wspierania procesu sprawiedliwej transformacji Wielkopolski Wschodniej były utrudnione z uwagi na przedłużające się prace przygotowawcze dotyczące wdrożenia perspektywy finansowej 2021-2027. Innym problemem, który zauważono w naszym regionie, to coraz mniejsze zainteresowanie przedsiębiorców udziałem w szkoleniach (zarówno tych stacjonarnych jak i on-line). Mimo różnorodności w tematyce, udziału wysoce wyspecjalizowanych ekspertów, a także szerokiej i różnorodnej reklamie bywa, że występuje konieczność odwołania eventu z powodu zbyt małej liczby chętnych uczestników. Mimo zaistniałych ograniczeń wykonano 298% zakładanego poziomu aktywności LPI w Koninie.

3.3.4. Rolnictwo i obszary wiejskie

W obszarze rolnictwa i obszarów wiejskich w 2022 roku na poziomie regionalnym obowiązywały dwa dokumenty. Pierwszy z nich, skierowany do mieszkańców obszarów wiejskich **Program Wielkopolska Odnowa Wsi 2020+**, w którym akcentuje się potrzebę wspierania oddolnych inicjatyw, przyczyniających się do poprawy jakości życia na obszarach wiejskich, zagospodarowania przestrzeni publicznej sołectw, przeciwdziałania zanikowi lokalnych tradycji. Z kolei **Program promocji dziedzictwa kulinarnego Wielkopolski i Żywności Wysokiej Jakości na lata 2021-2030**⁵⁸ powstał z potrzeby usystematyzowania i ukierunkowania działań promocyjnych związanych z dziedzictwem kulinarnym Wielkopolski. Działania przewidziane w dokumencie mają zachęcić producentów żywności do uczestnictwa w krajowych i unijnych systemach jakości żywności oraz tworzyć warunki dla rozwoju gospodarczego dla wytwórców produktów wyróżniających się wysoką jakością.

Cele wskazane w Programach korespondują z celami strategicznymi i operacyjnymi SRWW 2030:

- Cel ST 1. Wzrost gospodarczy Wielkopolski bazujący na wiedzy swoich mieszkańców
 - OP 1.1. Zwiększenie innowacyjności i konkurencyjności gospodarki regionu
- Cel ST 2. Rozwój społeczny Wielkopolski oparty na zasobach materialnych i niematerialnych regionu
 - OP 2.3. Rozwój kapitału społecznego i kulturowego regionu
- Cel ST 3. Rozwój infrastruktury z poszanowaniem środowiska przyrodniczego Wielkopolski
 - OP 3.2. Poprawa stanu oraz ochrona środowiska przyrodniczego Wielkopolski
- CEL ST 4. Wzrost skuteczności wielkopolskich instytucji i sprawności zarządzania regionem
 - OP 4.2. Wzmocnienie mechanizmów koordynacji i rozwoju.

⁵⁸ Uchwała Nr 3193/2021 Zarządu Województwa Wielkopolskiego z dnia 28 stycznia 2021 r. w sprawie: przyjęcia „Programu Promocji Dziedzictwa Kulinarnego Wielkopolski i Żywności Wysokiej Jakości na lata 2021-2030”.

Działania podejmowane w 2022 roku w ramach Programów

L.p.	Podejmowane działania
1	Udział producentów produktów regionalnych i lokalnych z Wielkopolski w wydarzeniach
2	Zorganizowanie konkursów na poziomie regionalnym na najlepsze tradycyjne dania i potrawy oraz przetwory
3	Organizacja konkursów w ramach programu „Wielkopolska Odnowa Wsi 2020+”: – XII edycja konkursu „Pięknieje wielkopolska wieś” – X edycja konkursu „Odnowa wsi szansą dla aktywnych sołectw” – X edycja konkursu „Nasza wieś, naszą wspólną sprawą” – etap wojewódzki konkursu „Fundusz sołecki – najlepsza inicjatywa” – VI edycja konkursu „Aktywna Wieś Wielkopolska”
Kluczowe efekty podejmowanych działań:	
– wzmocniono wizerunek producentów produktów regionalnych i lokalnych z Wielkopolski (jako wystawcy) w takich wydarzeniach, jak: Targi Polskich Win i Winnic WINO 2022, Targi Regionów i Produktów Turystycznych Tour Salon i Targi Smaki Regionów na Międzynarodowych Targach Poznańskich, XV Międzynarodowe Targi Żywności Ekologicznej i Naturalnej natura FOOD oraz XI Targi Ekologicznego Stylu Życia beECO w Łodzi, Międzynarodowe Branżowe Targi Żywności Warsaw Food Expo na terenie centrum targowo – wystawienniczego Ptak Warsaw Expo w Nadarzynie, 10 Targi EKOSTYL Zdrowej żywności, Zdrowego stylu życia – EKORodziny w Bielsku Białej oraz Międzynarodowe Targi Rybne i Spożywcze POLFISH na terenie Międzynarodowych Targów Gdańskich – AMBEREXPO; – przeprowadzono konkursy pn. „Nasze Kulinarne Dziedzictwo – Smaki Regionów” – finał wojewódzki, na największą wielkopolską pyrę oraz potrawę z pyry pn. „Pyra i kapustka to do pysznego dania przepustka” oraz dla Kół Gospodyń Wiejskich: „Przysmaki z wielkopolskich sadów” i na świąteczną potrawę pn. „Wielkopolskie Smaki Wigilijne”. Działanie miało na celu promocję produktów regionalnych, tradycyjnych i ekologicznych, szczególnie w wymiarze unikalnych cech jakościowych wielkopolskich produktów tradycyjnych; – w ramach zorganizowanych konkursów: ▪ „Pięknieje wielkopolska wieś”- dofinansowano 169 projektów złożonych przez gminy, w tym dot. budowy wiat, będących miejscem spotkań lokalnych społeczności (20 projektów), dot. zagospodarowania terenów rekreacyjnych poprzez wykonanie nasadzeń i montaż elementów małej architektury (63 projekty), polegających na budowie i wyposażeniu placów zabaw (29 projektów), dot. budowy i wyposażenia siłowni zewnętrznych (3 projekty), polegających na modernizacji i remoncie świetlic i sal wiejskich (41 projektów), obejmujących wykonanie lub modernizację i wyposażenie boisk sportowych (13 projektów); ▪ „Odnowa wsi szansą dla aktywnych sołectw - dofinansowano 60 projektów złożonych przez gminy, w tym obejmujących wyposażenie sal lub świetlic wiejskich (53 projekty), zakup tradycyjnych strojów regionalnych (4 projekty), zakup instrumentów muzycznych dla orkiestr (3 projekty); ▪ „Nasza wieś, naszą wspólną sprawą” - dofinansowano 36 projektów złożonych przez organizacje pozarządowe, w tym polegające na organizacji imprez tematycznych promujących sołectwo lub miejscowość (10 projektów), zagospodarowaniu przestrzeni publicznej miejscowości (10 projektów), organizacji warsztatów (np. kulinarnych i tradycyjnego rzemiosła) (7 projektów), przygotowaniu materiałów promujących sołectwo (4 projekty), zakupie strojów ludowych oraz instrumentów muzycznych (5 projektów); ▪ „Fundusz sołecki – najlepsza inicjatywa” wypromowano najciekawsze projekty finansowane lub współfinansowane ze środków wyodrębnionych w ramach funduszu sołeckiego; wsparto w formie nagrody finansowej 3 sołectwa – laureatów konkursu (I miejsce – 7 000 zł, II miejsce – 5 000 zł, III miejsce – 3 000 zł); ▪ „Aktywna Wieś Wielkopolska”: ○ oceniono aktywność grup odnowy wsi (miejscowości) działających w programie oraz nagrodzono najbardziej aktywne (37 sołectw – laureatów, 37 sołectw wyróżnionych); ○ promowano najlepsze wzorce współpracy społeczności lokalnych na rzecz wspólnego dobra (5 uroczystych gal, 5 reportaży filmowych wyemitowanych na	

- antenach 5 wielkopolskich stacji telewizyjnych, promocja na stronach internetowych www.umww.pl, www.wow.umww.pl oraz na Facebooku);
- o wsparcie w formie nagrody finansowej 37 sołectw – laureatów konkursu (37 x 4 tys. zł).

Szacuje się, że na ww. działania wydano w 2022 roku 9,3 mln zł.

Inne działania realizowane w 2022 roku w obszarze rolnictwa i obszarów wiejskich (nie wynikające z ww. Programów)

L.p.	Podejmowane działania
1	Wsparcie pszczelarstwa w Wielkopolsce
2	Zlecenie i sfinansowanie doświadczeń z zakresu Porejestrowego Doświadczalnictwa Odmianowego dla odmian roślin uprawnych wpisanych do Krajowego Rejestru wraz z ich udokumentowaniem
3	Udzielenie dotacji dla spółek wodnych na bieżące utrzymanie wód i urządzeń wodnych
4	Dofinansowanie budowy i przebudowy dróg dojazdowych do gruntów rolnych
5	Wsparcie budowy i renowacji zbiorników wodnych służących małej retencji
6	Udzielenie dotacji dla JST i samorządowych jednostek organizacyjnych na zakup sadzonek drzew miododajnych
7	Udzielenie dotacji na infrastrukturę ogrodową dla ROD
8	Zakup sprzętu pomiarowego i informatycznego oraz oprogramowania na potrzeby prowadzenia ewidencji i spraw dotyczących gruntów rolnych
9	Udzielenie gminom dotacji na budowę mostów i przepustów
10	Współpraca z Uniwersytetem Przyrodniczym w Poznaniu

Kluczowe efekty podejmowanych działań:

- w 2022 roku rozdysponowano 283 162 kg pokarmu pszczelego; łącznie Programem objęto 4 635 pasiek, w których utrzymywanych jest 148 776 rodzin pszczelich;
- uzyskano popartą badaniami doświadczalnymi „Listę zalecanych do uprawy odmian na obszarze województwa wielkopolskiego”;
- zapewniono pomoc finansową dla 134 spółek wodnych na cele związane z bieżącym utrzymaniem wód i urządzeń wodnych o łącznej wysokości 2 mln zł;
- wybudowano lub zmodernizowano 130 km dróg dojazdowych do gruntów rolnych o szerokości jezdni co najmniej 4 m;
- wybudowano lub przeprowadzono renowację 48 ha zbiorników wodnych małej retencji o powierzchni od 0,30 ha do 2,00 ha;
- zakupiono ok. 7,4 tys. sadzonek drzew miododajnych;
- udzielono dotacji na infrastrukturę ogrodową na obszarze rodzinnych ogródków działkowych (ROD);
- zakupiono sprzęt pomiarowy i informatyczny oraz oprogramowanie, niezbędne do zakładania i aktualizowania operatów ewidencji gruntów oraz prowadzenia spraw ochrony gruntów rolnych;
- udzielono dotacji na budowę 2 mostów dla gmin Rozdrażew i Grabów nad Prosną oraz 5 przepustów dla gmin Grabów nad Prosną, Mycielin, Kobyla Góra i Zagórów;
- kontynuowano współpracę z Uniwersytetem Przyrodniczym w Poznaniu w zakresie badania gruntów pogórnich rekultywowanych i zagospodarowywanych porolniczo - wdrażano i upowszechniano wyniki prac naukowo-badawczych związanych z ochroną gruntów rolnych.

Szacuje się, że na ww. działania wydano w 2022 roku 36,6 mln zł.

UWAGI: Ograniczeniem przy wspieraniu zakupu pokarmów pszczelich był brak precyzyjnych zapisów w aktach prawnych (ustawa z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt) odnośnie obowiązku posiadania numerów weterynaryjnych przez posiadaczy pasiek.

3.4. Środowisko i energia

W zakresie środowiska w województwie obowiązuje **Program ochrony środowiska dla województwa wielkopolskiego do roku 2030**⁵⁹. Zawarte w dokumencie cele stanowią odzwierciedlenie celu 3. SRWW 2030 Rozwój infrastruktury z poszanowaniem środowiska przyrodniczego Wielkopolski oraz następujących celów operacyjnych:

- OP 3.1. Poprawa dostępności i spójności komunikacyjnej województwa
- OP 3.2. Poprawa stanu oraz ochrona środowiska przyrodniczego Wielkopolski
- OP 3.3. Zwiększenie bezpieczeństwa i efektywności energetycznej

Odnoszą się także do ST 4. Wzrost skuteczności wielkopolskich instytucji i sprawności zarządzania regionem oraz OP 4.1. Rozwój zdolności zarządczych i świadczenia usług.

Podstawą prawną opracowania Programu ochrony środowiska jest ustawa z 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska. Cele i kierunki interwencji Programu oraz działania zmierzające do poprawy stanu środowiska zostały wskazane w ramach poszczególnych obszarów interwencji. Poniżej wskazano te, które powiązane są bezpośrednio z realizacją celów SRWW:

OCHRONA KLIMATU I JAKOŚCI POWIETRZA – cele: dobra jakość powietrza bez przekroczeń dopuszczalnych poziomów; adaptacja do zmian klimatu; ograniczenie emisji gazów cieplarnianych;

ZAGROŻENIE HAŁASEM – cele: dobry stan klimatu akustycznego bez przekroczeń dopuszczalnych norm poziomu hałasu; zmniejszenie liczby osób narażonych na ponadnormatywny hałas;

GOSPODAROWANIE WODAMI – cele: zwiększenie retencji wodnej województwa; racjonalizacja i ograniczenie zużycia wody; przeciwdziałanie skutkom suszy; osiągnięcie lub utrzymanie co najmniej dobrego stanu wód;

GOSPODARKA WODNO-ŚCIEKOWA - cele: poprawa jakości wody; wyrównanie dysproporcji pomiędzy stopniem zwodociągowania i skanalizowania na terenach wiejskich;

ZASOBY GEOLOGICZNE – cele: ograniczenie presji wywieranej na środowisko podczas wydobywania kopalin; rekultywacja terenów poeksploatacyjnych;

GLEBY – cele: ochrona gleb przed degradacją, utrzymanie dobrej jakości gleb; rekultywacja i rewitalizacja terenów zdegradowanych;

GOSPODARKA ODPADAMI I ZAPOBIEGANIE POWSTAWANIU ODPADÓW – cele: redukcja ilości wytwarzanych odpadów, w szczególności zmieszanych odpadów komunalnych; ograniczenie ilości odpadów komunalnych przekazywanych do składowania; ograniczenie nielegalnego obrotu odpadami;

ZASOBY PRZYRODNICZE – cel: zwiększenie lesistości województwa i zachowanie dobrego stanu terenów leśnych; zachowanie różnorodności biologicznej;

ZAGROŻENIE POWAŻNYMI AWARIAMI – cel: brak incydentów o znamionach poważnej awarii;

EDUKACJA – cel: świadome ekologicznie społeczeństwo.

Zgodnie z ustawą Prawo ochrony środowiska, w celu doprowadzenia do przestrzegania standardów jakości środowiska w przypadkach wskazanych ustawą lub przepisami szczególnymi, w drodze aktu prawa miejscowego, tworzone są programy. W Programie ochrony środowiska wskazuje się (w harmonogramie rzeczowo-finansowym), że takie programy jak: **Programy ochrony powietrza (POP)**, **Programy ochrony środowiska przed hałasem (POH)**, w przypadku wystąpienia przesłanki formalno-prawnej, będą opracowywane i aktualizowane przez Samorząd Województwa. Obowiązujące POP na terenie województwa wielkopolskiego stanowią: Program ochrony powietrza dla strefy aglomeracji

⁵⁹ Uchwała Nr XXV/472/20 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 21 grudnia 2020 r. w sprawie uchwalenia Programu ochrony środowiska dla Województwa Wielkopolskiego do roku 2030.

poznajskie⁶⁰, Program ochrony powietrza dla strefy miasto Kalisz⁶¹, Program ochrony powietrza dla strefy wielkopolskiej⁶², Program ochrony powietrza w zakresie ozonu dla strefy wielkopolskiej⁶³. Celem wymienionych dokumentów jest dbanie o standardy jakości powietrza oraz poziomy docelowe, co ma doprowadzić do poprawy jakości zdrowia i życia mieszkańców województwa. Z kolei, POH wskazują kierunki działań, których celem jest dostosowanie poziomu hałasu do dopuszczalnego tam gdzie nastąpiły przekroczenia obowiązujących norm oraz zapobieganie powstawaniu nowych rejonów konfliktów akustycznych. Obowiązujące POH na terenie województwa wielkopolskiego stanowią: Program ochrony środowiska przed hałasem dla miasta Konina⁶⁴, Program ochrony środowiska przed hałasem dla miasta Leszna⁶⁵, Program ochrony środowiska przed hałasem dla dróg krajowych i odcinka autostrady A2 (Konin – granica województwa)⁶⁶, Program ochrony środowiska przed hałasem dla terenów wzdłuż linii kolejowych znajdujących się na obszarze województwa wielkopolskiego obejmujący aktualizację Programu ochrony środowiska przed hałasem dla linii kolejowych o natężeniu ruchu ponad 30 000 pociągów na rok znajdujących się na terenie województwa wielkopolskiego na lata 2014-2023⁶⁷, Program ochrony środowiska przed hałasem dla terenów wzdłuż odcinków dróg powiatowych znajdujących się na terenie powiatu poznańskiego⁶⁸, Program ochrony środowiska przed hałasem dla terenów wzdłuż odcinków dróg wojewódzkich znajdujących się na terenie województwa wielkopolskiego, obejmujący aktualizację Programu ochrony środowiska przed hałasem dla dróg wojewódzkich o natężeniu ruchu ponad 3 000 000 pojazdów na rok znajdujących się na terenie województwa wielkopolskiego na lata 2014-2023⁶⁹, Program ochrony środowiska przed hałasem dla

⁶⁰ Uchwała Nr XXI/393/20 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 13 lipca 2020 r. w sprawie określenia Programu ochrony powietrza dla strefy aglomeracja poznańska. W związku z ww. uchwałą utraciły moc: Aktualizacja Programu ochrony powietrza w zakresie pyłu PM10 oraz B(a)P dla strefy aglomeracja poznańska, którego integralną część stanowi plan działań krótkoterminowych w zakresie pyłu PM10 oraz Plan działań krótkoterminowych w zakresie benzo(a)pirenu dla strefy aglomeracja poznańska.

⁶¹ Uchwała Nr XXI/392/20 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 13 lipca 2020 r. w sprawie określenia Programu ochrony powietrza dla strefy miasto Kalisz. W związku z ww. uchwałą utraciły moc: Aktualizacja programu ochrony powietrza w zakresie pyłu PM10, PM 2,5 oraz B(a)P dla strefy miasto Kalisz, Program ochrony powietrza w zakresie ozonu dla strefy miasto Kalisz, Plan działań krótkoterminowych w zakresie benzo(a)pirenu dla strefy miasto Kalisz, Plan działań krótkoterminowych w zakresie ozonu dla strefy miasto Kalisz.

⁶² Uchwała Nr XXI/391/20 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 13 lipca 2020 r. w sprawie określenia Programu ochrony powietrza dla strefy wielkopolskiej. W związku z ww. uchwałą utraciły moc: Program ochrony powietrza dla strefy wielkopolskiej w zakresie pyłu PM10, PM2,5 oraz B(a)P oraz Plan działań krótkoterminowych w zakresie benzo(a)pirenu dla strefy wielkopolskiej.

⁶³ Uchwała Nr IX/168/19 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 24 czerwca 2019 r. w sprawie określenia "Programu ochrony powietrza w zakresie ozonu dla strefy wielkopolskiej".

⁶⁴ Uchwała Nr XII/234/19 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 28 października 2019 r. w sprawie określenia Programu ochrony środowiska przed hałasem dla miasta Konina.

⁶⁵ Uchwała Nr XII/233/19 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 28 października 2019 r. w sprawie określenia Programu ochrony środowiska przed hałasem dla miasta Leszna.

⁶⁶ Uchwała Nr XII/232/19 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 28 października 2019 r. w sprawie określenia Programu ochrony środowiska przed hałasem dla dróg krajowych i odcinka autostrady A2 (Konin – granica województwa)

⁶⁷ Uchwała Nr L/1123/18 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 24 września 2018 r. w sprawie określenia Programu ochrony środowiska przed hałasem dla terenów wzdłuż linii kolejowych znajdujących się na obszarze województwa wielkopolskiego obejmującego aktualizację Programu ochrony środowiska przed hałasem dla linii kolejowych o natężeniu ruchu ponad 30 000 pociągów na rok znajdujących się na terenie województwa wielkopolskiego na lata 2014-2023

⁶⁸ Uchwała Nr LI/1140/18 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 29 października 2018 r. w sprawie określenia Programu ochrony środowiska przed hałasem dla terenów wzdłuż odcinków dróg powiatowych znajdujących się na terenie powiatu poznańskiego

⁶⁹ Uchwała Nr L/1122/18 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 24 września 2018 r. w sprawie określenia Programu ochrony środowiska przed hałasem dla terenów wzdłuż odcinków dróg wojewódzkich znajdujących się na terenie województwa wielkopolskiego, obejmującego aktualizację Programu ochrony środowiska przed hałasem dla

terenów poza aglomeracją miasta Poznań, na których poziom hałasu przekracza poziom dopuszczalny, położonych wzdłuż autostrady A2 od km 107+900 do km 257+219, obejmujący aktualizację Programu ochrony środowiska przed hałasem dla dwóch odcinków autostrady A2⁷⁰.

W Programie ochrony środowiska – jako jedno z zadań nałożonych na Zarząd Województwa Wielkopolskiego – wskazuje się opracowanie Strategii na rzecz Neutralności Klimatycznej Wielkopolska Wschodnia 2040 oraz Wojewódzki plan gospodarki odpadami. Podstawą prawną opracowania tego ostatniego jest ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach. W 2020 roku przyjęto **Plan gospodarki odpadami dla województwa wielkopolskiego na lata 2019-2025 wraz z planem inwestycyjnym**⁷¹, którego głównym celem jest przygotowanie funkcjonowania systemu gospodarki odpadami komunalnymi w Wielkopolsce zgodnie z wymogami wprowadzonymi przez Komisję Europejską w lipcu 2018 r. w zakresie pakietu gospodarki o obiegu zamkniętym oraz dostosowanie tego systemu do zmian prawnych. Integralną częścią dokumentu jest plan inwestycyjny, który określa potrzebną infrastrukturę dotyczącą odpadów komunalnych, w tym odpadów budowlanych i rozbiórkowych, wraz z mocami przerobowymi, służącą zapobieganiu powstawaniu tych odpadów oraz gospodarowaniu tymi odpadami, zapewniającą osiągnięcie celów wyznaczonych w przepisach. Plan inwestycyjny zawiera w szczególności: wskazanie planowanych inwestycji, oszacowanie kosztów planowanych inwestycji oraz wskazanie źródeł ich finansowania, harmonogram realizacji planowanych inwestycji.

W 2021 roku przyjęto **Strategię na rzecz Neutralności Klimatycznej Wielkopolska Wschodnia 2040**⁷², ukierunkowaną na osiągnięcie na poziomie regionalnym unijnych celów klimatycznych wynikających z Europejskiego Zielonego Ładu, tj. redukcja emisji gazów cieplarnianych i poprawa jakości powietrza, rozwój i zwiększenie wykorzystania odnawialnych źródeł energii oraz ograniczenie zapotrzebowania na energię i zwiększenie efektywności energetycznej. W dokumencie wskazuje się, że zostaną podjęte skoordynowane działania m.in. w zakresie zwiększenia efektywności energetycznej, zwiększenia wykorzystania nośników energii neutralnych dla klimatu, transformacji gospodarki w gospodarkę o obiegu zamkniętym, rozwoju nowoczesnego sektora biogospodarki i czystej mobilności, których efektem będzie ograniczenie emisji CO₂ w sektorze elektroenergetycznym co najmniej o 90 – 95% do 2030 r., oraz o ok. 80–90% w pozostałych sektorach do 2040 r. Jednocześnie realizowane będą działania mające na celu zwiększenie pochłaniania CO₂ przez ekosystemy m.in. poprzez wzrost lesistości obszaru, przebudowę drzewostanów, ochronę i renaturyzację torfowisk oraz zazielenianie miast. Powyższym działaniom towarzyszyć także będzie zrównoważenie niektórych pozostałych emisji pyłowych i gazowych (np. pyłu PM₁₀ i B(a)P, NO_x, SO_x). Zakłada się, że do końca 2030 r., w powietrzu zostanie osiągnięty poziom dopuszczalny pyłu zawieszonego PM₁₀ i PM_{2,5} oraz poziom docelowego B(a)P.

Samorząd Województwa realizował także szereg działań na rzecz rozwoju gospodarki zeroemisyjnej, ze szczególnym uwzględnieniem wodoru jako nośnika energii, co opisane zostało szczegółowo w ramach rozdziału „Konkurencyjność i innowacyjność”.

dróg wojewódzkich o natężeniu ruchu ponad 3 000 000 pojazdów na rok znajdujących się na terenie województwa wielkopolskiego na lata 2014-2023

⁷⁰ Uchwała Nr L/1121/18 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 24 września 2018 r. w sprawie określenia Programu ochrony środowiska przed hałasem dla terenów poza aglomeracją miasta Poznań, na których poziom hałasu przekracza poziom dopuszczalny, położonych wzdłuż autostrady A2 od km 107+900 do km 257+219, obejmującego aktualizację Programu ochrony środowiska przed hałasem dla dwóch odcinków autostrady A2.

⁷¹ Dokument przyjęto na mocy Uchwały NR XXII/405/20 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 28 września 2020 r. w sprawie uchwalenia Planu gospodarki odpadami dla województwa wielkopolskiego na lata 2019-2025 wraz z planem inwestycyjnym.

⁷² Uchwała Nr 3340/2021 Zarządu Województwa Wielkopolskiego z dnia 11 marca 2021 roku w sprawie przyjęcia Strategii na rzecz Neutralności Klimatycznej Wielkopolska Wschodnia 2040.

W zakresie ochrony środowiska należy wskazać także na „**Program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest dla województwa wielkopolskiego**”. Program jest przede wszystkim efektem realizacji założeń programu krajowego - „Programu Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009 – 2032”. Głównym celem Programu jest doprowadzenie do całkowitego usunięcia do 2032 roku wyrobów zawierających azbest z terenu województwa wielkopolskiego przez stopniową eliminację tych wyrobów oraz ich bezpieczne unieszkodliwienie. Szczegółowe cele wskazują na minimalizację negatywnych skutków zdrowotnych powodowanych kontaktem z włóknami azbestu, a także likwidację szkodliwego oddziaływania azbestu na środowisko.

W ramach zagadnienia odnoszącego się do zjawiska marnotrawienia żywności, w 2022 roku obowiązywał **Program ograniczania marnotrawstwa i strat żywności w Wielkopolsce na lata 2021-2025**. Celem strategicznym programu jest stopniowe wdrażanie celu 12 i 2 zrównoważonego rozwoju z Agendy 2030 i gospodarowanie w myśl zasady zero waste w rolnictwie, przetwórstwie rolno – spożywczym i dystrybucji żywności oraz wśród konsumentów, tak aby do roku 2025 ograniczyć o ¼ marnotrawstwo i straty żywności w Wielkopolsce.

Jego założenia korespondują z celami SRWW 2030:

- Cel ST 1. Wzrost gospodarczy Wielkopolski bazujący na wiedzy swoich mieszkańców
 - OP 1.1. Zwiększenie innowacyjności i konkurencyjności gospodarki regionu
- Cel ST 2. Rozwój społeczny Wielkopolski oparty na zasobach materialnych i niematerialnych regionu
 - OP 2.3. Rozwój kapitału społecznego i kulturowego regionu
- Cel ST 3. Rozwój infrastruktury z poszanowaniem środowiska przyrodniczego Wielkopolski
 - OP 3.2. Poprawa stanu oraz ochrona środowiska przyrodniczego Wielkopolski.

Działania podejmowane w 2022 roku w ramach ww. dokumentów

L.p.	Podejmowane działania
1	Działania badawcze i monitorowanie: prowadzenie wykazów zawierających informacje i dane o zakresie korzystania ze środowiska oraz gospodarowania odpadami
2	Opracowanie i przyjęcie uchwał dotyczących obszarów chronionego krajobrazu i parków krajobrazowych
3	Funkcjonowanie Ośrodków Edukacji Przyrodniczej Zespołu Parków Krajobrazowych Województwa Wielkopolskiego
4	Realizacja projektów w zakresie ochrony przyrody, walorów krajobrazowych, wartości historycznych i kulturowych, zwiększenie retencji wodnej
5	Upowszechnianie wiedzy ekologicznej, ochrony środowiska i dziedzictwa przyrodniczego regionu przez organizację konkursów, olimpiad, warsztatów, konferencji, kampanii informacyjnych
6	Edukacja ekologiczna mieszkańców województwa wielkopolskiego na rzecz zrównoważonego rozwoju poprzez opracowanie wydawnictw, podcastów i doposażenie Ośrodków Edukacji Przyrodniczej
7	Kierunek (zmieniający się) krajobraz szkolenia dla mieszkańców Wielkopolski w celu zwiększenia kompetencji w zakresie interakcji pomiędzy adaptacją klimatu a ochroną bioróżnorodności
8	Dotacje celowe z budżetu Województwa Wielkopolskiego na realizację wybranych zadań zgłoszonych w ramach Programu pn. „Błękitno-zielone inicjatywy dla Wielkopolski”
9	Realizacja zadań z zakresu korzystania ze środowiska oraz instrumentów zarządzania środowiskiem
10	Edukacja ekologiczna z zakresu ochrony powietrza (realizowana jako działanie zapisane w Programach ochrony powietrza), zmian klimatu, ochrony ekosystemu wodnego oraz usuwania azbestu
11	Przygotowanie „Programu ochrony powietrza dla strefy miasta Kalisz w zakresie pyłu PM _{2,5} ”
12	Wielkopolskie Dni Energii 2022 – warsztaty i konkursy
13	Konkursy dotacyjne, działania promocyjne ograniczania marnotrawstwa żywności w roku 2022 ⁷³

⁷³ Działanie realizowane również w ramach Programu współpracy Samorządu Województwa Wielkopolskiego z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na rok 2022.

14	Realizacja Programu retencjonowania i wykorzystywania wód opadowych z dachów obiektów użyteczności publicznej służących celom kulturowym, edukacyjnym, zdrowotnym lub przeciwpożarowym na terenie województwa wielkopolskiego w celu nawadniania terenów zielonych pn. „Deszczówka” oraz udzielenie dotacji na realizację inwestycji związanych z retencjonowaniem i wykorzystywaniem wód opadowych z dachów obiektów użyteczności publicznej na terenie województwa wielkopolskiego w celu nawadniania terenów zielonych w 2022 roku przez wojewódzkie osoby prawne pn. „Deszczówka II”
Kluczowe efekty podejmowanych działań:	
– w ramach opracowania działań badawczych i monitorowania: ▪ prowadzono wykazy: przedsiębiorców prowadzących stacje demontażu oraz punkty zbierania pojazdów na terenie województwa wielkopolskiego, przedsiębiorstw wytwarzających odpady azbestowe, podmiotów zbierających zużyte baterie i akumulatory, miejsc odbioru i punktów zbierania zużytych baterii i akumulatorów; – w ramach opracowania i przyjęcia uchwał dotyczących obszarów chronionych, parków krajobrazowych: ▪ opracowano i podjęto uchwałę Nr XXXVIII/732/22 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 31 stycznia 2022 roku w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu Dolina Samicy Kierskiej; ▪ opracowano i przyjęto uchwałę Nr 5978/2022 Zarządu Województwa Wielkopolskiego z dnia 15 grudnia 2022 r. w sprawie przyjęcia i skierowania do uzgodnień oraz przeprowadzenia konsultacji projektu uchwały Sejmiku Województwa Wielkopolskiego w sprawie Parku Krajobrazowego Dolina Noteci; – w ramach funkcjonowania Ośrodków Edukacji Przyrodniczej Zespołu Parków Krajobrazowych Województwa Wielkopolskiego: ▪ zorganizowano „Zielone szkoły” w ośrodku w Chalinie oraz Łądzie (zorganizowano 3-dniowe pobyty i zajęcia dla dzieci i młodzieży, zajęcia jednodniowe, przyrodnicze wycieczki realizowane w Ośrodkach, obozy edukacyjne, warsztaty); – w ramach realizacji projektów w zakresie ochrony przyrody, walorów krajobrazowych, wartości historycznych i kulturowych, zwiększenie retencji wodnej: ▪ tworzone nowe ciągi ekologiczne i zadrzewienia śródpolne na terenie Parków Krajobrazowych Wielkopolski; ▪ zrealizowano projekt ochrony płazów na terenie Parku Krajobrazowego Dolina Baryczy; ▪ prowadzono program reintrodukcji popielicy na terenie Parku Krajobrazowego Promno; ▪ prowadzono czynną ochronę stanowiska pełnika europejskiego w PK Puszcza Zielonka; ▪ wykonano projekt zwalczania inwazyjnej trojeści amerykańskiej na terenie Parku Krajobrazowego Puszcza Zielonka; ▪ stworzono siedliska dla nietoperzy na terenie Parku Krajobrazowego Dolina Baryczy; ▪ prowadzono czynną ochronę mowy czarnogłowej, mowy białogłowej, gęgawy, rybitwy czarnej i rzecznej w Powidzkim Parku Krajobrazowym; ▪ wykonano działania czynnej ochrony stanowiska lipiennika poprzez usuwanie nalotu i podrostu drzew w Powidzkim Parku Krajobrazowym; ▪ prowadzono działania czynnej ochrony rycyka w Nadwarciańskim Parku Krajobrazowym; ▪ zrealizowano projekt czynnej ochrony błotniaka łąkowego w Parku Krajobrazowym im. gen. D. Chłapowskiego; – w ramach upowszechniania wiedzy ekologicznej, ochrony środowiska i dziedzictwa przyrodniczego regionu: ▪ przeprowadzono 9 konkursów: „Działania proekologiczne i prokulturowe w ramach strategii rozwoju województwa wielkopolskiego”, „Nasz pomysł na ochronę środowiska”, Puchar Recyklingu „Aktywni w Wielkopolsce”, Wielkopolski Kwiat Recyklingu, „Poznajemy Parki Krajobrazowe Polski”, „Przyrodnicze rymowanie – otaczającego świata poznawanie – motyle wielkopolskich parków krajobrazowych”, „KrajOBRAZowa sowa”, „Krajobraz rozkwita”, „Motyl w Obiektywie”; ▪ przeprowadzono etap okręgowy Olimpiady Wiedzy Ekologicznej; ▪ przeprowadzono 4 kampanie edukacyjne pn.: Tydzień liczenia motyli w wielkopolskich parkach krajobrazowych”, „oSowiady Tydzień”, „Odlotowe ferie”, „Święto żaby”; ▪ przeprowadzono cykl 14 spacerów przyrodniczo – krajoznawczych „Na manowce” po wielkopolskich parkach krajobrazowych; ▪ zorganizowano 4 kampanie edukacyjne w ramach otwartego konkursu ofert na realizację w formie wspierania zadań publicznych Województwa Wielkopolskiego w dziedzinie ekologii	

- i ochrony zwierząt oraz ochrony dziedzictwa przyrodniczego w roku 2022: Fundacja Feed Your Head „Mural ekologiczny na ulicy Wawrzyniaka 14 w Poznaniu”, Stowarzyszenie "DOM" „Mural – Dobrowskie jezioro”, Stowarzyszenie Rozwoju Wsi Złotkowskiej „Złotkowska Wieś – kwiatem malowana”, Stowarzyszenie im. Apolinarego Szeluty „Miasto Słupca jest eko”;
- w zakresie edukacji ekologicznej mieszkańców województwa wielkopolskiego na rzecz zrównoważonego rozwoju poprzez opracowanie wydawnictw, podcastów i doposażenie Ośrodków Edukacji Przyrodniczej:
 - opracowano przewodniki dotyczące wielkopolskich parków krajobrazowych;
 - wyemitowano 10- minutowy film i 30-sekundowy spot edukacyjny dotyczący wielkopolskich parków krajobrazowych;
 - wydano „Kalendarz edukacyjny 2023 - łąki malowane”(nakład 1200 egz.);
 - wydano publikację „Przyrodnicze rymowanie – otaczającego świata poznawanie. Motyle wielkopolskich parków krajobrazowych”(nakład 1200 egz.);
 - stworzono serię 10 podcastów o tematyce przyrodniczej pn. „Do Widoku!”;
 - opracowano wydawnictwo w formie cyfrowej pn. „Ilustrowany atlas motyli dla młodszych miłośników krajobrazu”;
 - w ramach „Kierunek (zmieniający się) krajobraz szkolenia dla mieszkańców Wielkopolski w celu zwiększenia kompetencji w zakresie interakcji pomiędzy adaptacją klimatu a ochroną bioróżnorodności”:
 - przeprowadzono szkolenia dotyczące ochrony cennych elementów bioróżnorodności i krajobrazu: „Popielicowate – tajemniczy mieszkańcy naszych lasów”, Misja: „Zapylanie”, „Jak spotkać nietoperza?”, „Oczka wodne w krajobrazie Wielkopolski - ginące skarbcie bioróżnorodności”;
 - przeprowadzono szkolenia dotyczące ochrony ginącego gatunku ptaków – rycyka, błotniaka łąkowego;
 - przeprowadzono szkolenia dotyczące adaptacji do zmian klimatu przez odtwarzanie zadrzewień i działania z zakresu małej retencji;
 - przeprowadzono szkolenia dotyczące metod gospodarowania zielenią ogrodową i publiczną jej atrakcyjności jako siedliska rozrodczego i żerowiska dla motyli;
 - w ramach dotacji celowej z budżetu Województwa Wielkopolskiego na realizację wybranych zadań zgłoszonych w ramach Programu pn. „Błękitno-zielone inicjatywy dla Wielkopolski”:
 - udzielono dotacji celowej 46 JST: Gmina Lipka „Zielony Zaułek”, Gmina Krobia „Zagospodarowanie terenu przy budynku Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Krobi przy wykorzystaniu infrastruktury błękitno-zielonej”, Gmina Środa Wielkopolska „Zielone przystanki w Środzie Wielkopolskiej”, Gmina Łądek „Błękitno-zielona inicjatywa w Gminie Łądek”, Gmina Miłosław „Zielony przystanek w centrum Miłosławia”, Gmina Piaski „PRZYSTAŃ ŻGALINY - centrum aktywnego wypoczynku”, Gmina Turek „Budowa instalacji fotowoltaicznej na budynku Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w m. Słodków i Wiejskiego Centrum Lokalnej Aktywności w m. Kowale Książę”, Gmina Rychwał „Zielono mi” - zwiększenie atrakcyjności zielonego placu zabaw dla dzieci oraz wzmocnienie i zachowanie bioróżnorodności biologicznej na terenie Parku Miejskiego w Rychwale”, Gmina Śrem „Błękitno-zielona inicjatywa dla Śremu - budowa ekozielonego przystanku przy ul. Kilińskiego”, Gmina Dopiewo „Zagospodarowanie terenu wokół Szkoły Podstawowej nr 1 im. Fryderyka Chopina w Skórzewie”, Gmina Rawicz „Montaż instalacji fotowoltaicznej w budynku Przedszkola nr 5 "Pod Grzybkiem" w Rawiczu”, Gmina Grodzisk Wkp. „Wykonanie ekologicznego muralu pl. „Codziennie odkrywaj życie" na ścianie szczytowej budynku Gminnego Centrum Pomocy Środowiskowej „Promessa” w Grodzisku Wielkopolskim przy wykorzystaniu farb antysmogowych, Gmina Piła, „Ogród sensoryczny na placu zabaw przy ul. Rodakowskiego w Pile”, Powiat Gnieźnieński „Budowa minisiłowni zewnętrznej”, Gmina Trzemeszno „Utworzenie terenu rekreacyjnego oazy zielonej wraz z budową wybiegu/placu zabaw dla zwierząt”, Gmina Nowy Tomyśl „Zielone serce Przyłęku”, Powiat Leszczyński „Zagospodarowanie zielenią terenu w okolicach węzła rowerowego „Święciechowa" wraz z elementami ścieżki ekoedukacyjnej”, Gmina Szydłowo „ZIELONY PLAC ZABAW W NOWEJ ŁUBIANIE”, Gmina Śmigiel „Rewitalizacja miejsca spotkań i odpoczynku wraz z odnową stawu - Etap I.”, Miasto i Gmina Krotoszyn „Utworzenie trzech zielonych przystanków autobusowych na terenie miasta Krotoszyn”, Gmina Kostrzyn „EKO-KULTURA W KIESZONCE”, Gmina Kuślin „Zieleń blisko kultury”, Gmina Miejska Słupca „Wspólna błękitno-zielona przestrzeń w Słupcy z muzyczną

historią - modernizacja oraz zwiększenie powierzchni istniejącego skweru im. Apolinarego Szeluty wraz z placem zabaw”, Gmina Kleszczewo „Zimin gra w zielone” - etap I, Miasto Gniezno „Zakup rowerów miejskich”, Gmina Stawiszyn „Pachnący, zielony zakątek w Zbiersku Cukrowni”, Gmina Przygodzice „Wierzyby w Antoninie szumią Chopinie”, Gmina Krzykosy „Doposażenie kompleksu rekreacyjno-edukacyjnego w Sulęcinku w elementy małej architektury i zieleni”, Gmina Grzegorzew „Doposażenie kompleksu rekreacyjno-edukacyjnego w Sulęcinku w elementy małej architektury i zieleni”, Gmina Szczytniki „Nasadzenie starych (polskich) odmian drzew i krzewów”, Gmina Siedlec „Eko-edukacyjny plac zabaw przyjazny owadom z przestrzenią dla małego ogrodnika”, Gmina Kraszewice „Zielona energia i ogród deszczowy dla seniorów”, Powiat Chodzieski „Zagospodarowanie terenów zielenią wraz z miejscem odpoczynku w bezpośrednim kontakcie z przyrodą dla mieszkańców Powiatu Chodzieskiego”, Gmina Skoki „Gmina na „Ptak”, Gmina Czerwonak „Zagospodarowanie terenu zieleni przy ulicy Piłsudskiego w Koziegłowach z podziałem na strefę funkcyjną i wypoczynkową.”, Gmina Lisków „Park miododajny” w Liskowie, Gmina Wolsztyn „Urządzenie wybiegu dla psów na działkach nr 378/2 i 379 w Wolsztynie”, Gmina Przemęt „Zagospodarowanie terenu w miejscowości Kluczewo poprzez utworzenie zielonego przystanku”, Gmina Chocz „Budowa wigwamu i infrastruktury towarzyszącej oraz montaż elementów małej architektury”, Gmina Trzcianka „Zielona Sala Wykładowa w Muzeum Ziemi Nadnoteckiej”, Gmina Oborniki „SKWER MIODOWY PRZY ULICY 4 STYCZNIA 1919 r.”, Gmina Miasto Ostrów Wielkopolski „Psi Park w Ostrowie Wielkopolskim”, Gmina Margonin „Zakup, nasadzenie i pielęgnacja drzew miododajnych na terenie gminy Margonin”, Gmina Drawsko „Z przyrodą za pan brat i ty możesz uratować świat! Utworzenie ekoedukacyjnego i sensorycznego placu zabaw w Parku Grzybowym w Piłce”, Gmina Miejska w Chodzieży „Błękitno-zielony deptak”, Gmina Kazimierz Biskupi „Promenadą zieleni do Parku w Kazimierzu Biskupim”;

– w zakresie realizacji zadań z zakresu korzystania ze środowiska oraz instrumentów zarządzania środowiskiem:

- wydano 1 213 decyzje administracyjne;
- wydano 9 627 wezwań, pozwoleń, zezwoleń, zaświadczeń, wniosków oraz innych indywidualnych aktów administracyjnych;
- zweryfikowano ok. 17,2 tys. wykazów i sprawozdań prowadzonych przez podmioty zobowiązane do wnoszenia m.in.: opłat za korzystanie ze środowiska, opłat produktowych, opłat za baterie i akumulatory, 10 795 sprawozdań dot. opłat produktowych (w trakcie weryfikacji), 23 685 sprawozdań wytwórców odpadów (w trakcie weryfikacji);
- ok. 688 podmiotom nadano numer rejestrowy wprowadzających produkty, produkty w opakowaniach i gospodarujących odpadami (BDO);
- redystrybuowano opłaty za korzystanie ze środowiska;
- zaopiniowano 18 koncesji (w tym zmian koncesji) w zakresie parków krajobrazowych i obszarów chronionego krajobrazu będących w kompetencji Samorządu Województwa Wielkopolskiego;
- rozpatrzono 134 wnioski o udostępnienie informacji o środowisku i jego ochronie;
- ok 8 304 pozytywnie zweryfikowanych wniosków aktualizacyjnych (w rejestrze BDO);
- przeprowadzono 34 kontrole planowe i doraźne, 1 153 oględzin w ramach prowadzonych postępowań związanych z wydawaniem decyzji/zezwoleń, bądź nadzorem nad decyzjami/zezwoleńiami oraz weryfikacją opłat za korzystanie ze środowiska;
- przeprowadzono warsztaty z cyklu „Obowiązki podmiotów w zakresie korzystania ze środowiska” (online);
- przeprowadzono spotkanie informacyjne dla JST dotyczące Programu pn.: „Błękitno – zielone inicjatywy dla Wielkopolski”.

– w zakresie realizacji edukacji ekologicznej:

- dwukrotnie przeprowadzono kampanię informacyjną w radiu i telewizji dotyczącą problematyki zanieczyszczenia powietrza i smogu;
- rozdystrybuowano materiały informacyjne m.in. plakaty, broszury dot. uchwały antysmogowej oraz broszury dot. wpływu zanieczyszczonego powietrza na zdrowie;
- zorganizowano konferencje szkoleniowe i spotkania, w tym:
 - 2 konferencje szkoleniowe nt. kontrolowania zapisów uchwał antysmogowych, które skierowane były do samorządów gminnych, straży gminnych i miejskich oraz jednostek powołanych do kontroli przestrzegania uchwał antysmogowych (wszelkie materiały i prezentacje z konferencji udostępniono na stronie internetowej UMWW);

- 2 konferencje cyklu „Wielkopolskie rozmowy o klimacie” oraz konferencje uzupełniającą pt. „Wyzwania Klimatyczne i środowiskowe w JST oraz zakładach komunalnych” w zakresie dot. kompleksowego podejścia zarówno do działań związanych z potrzebą adaptacji do zmian klimatu, przeciwdziałaniem skutkom zmian klimatu, ale także ochroną zdrowia i życia oraz źródłami finansowania tych działań;
 - międzynarodową konferencję pt. „Regionalne wyzwania środowiskowe i klimatyczne” celem wymiany doświadczeń w działaniach adaptacyjnych do zmian klimatu;
 - konferencję pn. „CZYSTE JEZIORA – CZYSTY ZYSK, Ochrona ekosystemu wodnego jako strategiczny atut społeczności lokalnej – wyzwania i możliwości wielkopolskich samorządów” w zakresie rekultywacji i ochrony jezior;
 - „Konferencję z zakresu ochrony środowiska i klimatu - obowiązki JST, przedsiębiorców i innych podmiotów oraz osób fizycznych w zakresie usuwania azbestu”;
- trwały prace nad „Programem ochrony powietrza dla strefy miasto Kalisz w zakresie pyłu PM_{2,5}”, (zostały zakończone w 2023r.);
- w ramach Wielkopolskich Dni Energii:
 - przeprowadzono 2 konkursy ekologiczne przeznaczone dla dzieci i młodzieży, pt. „Cztery pory roku z OZE”; wpłynęło 151 prac w konkursie dla klas IV-VI oraz 131 prac w konkursie dla klas VII – VIII szkół podstawowych. Laureaci i wyróżnieni uczniowie otrzymali dyplomy i nagrody rzeczowe;
- w zakresie ograniczania marnotrawienia żywności w 2022 roku:
 - przeprowadzono i rozstrzygnięto konkursy dotacyjne:
 - otwarty konkurs ofert pn. „Transport i magazynowanie żywności uratowanej przed zmarnowaniem”;
 - konkurs dotacyjny dla JST „Wielkopolskie Jadłodzielnie” – w ramach konkursu rozdysponowano kwotę 290 868 zł na 14 Jadłodzielni.; ostatecznie umowy podpisało i zrealizowało przedsięwzięcie zrealizowało 11 JST (3 gminy realizowały po 2 jadłodzielnie): Rogoźno, Wągrowiec, Słupca, Rawicz, Zduny, Kępno, Szamotuły (2 Jadłodzielnie), Swarzędz (2 Jadłodzielnie), Dopiewo, Leszno (2 Jadłodzielnie), Oborniki);
 - otwarty konkurs ofert pn. „Wielkopolskie Jadłodzielnie (NGO)” w ramach konkursu ofert na wsparcie realizacji zadań publicznych w działalności na rzecz wyrównywania szans i możliwości mieszkańców Wielkopolski - rozdysponowana została łączna kwota 25 000 zł dla jednej organizacji pozarządowej: Stowarzyszenie „Pogotowie Społeczne”;
 - otwarty konkurs ofert pn. „Ośrodki Ograniczania Marnotrawstwa Żywności i Pomocy Żywnościowej” - rozdysponowana została kwota 124 000 zł dla trzech organizacji pozarządowych: Związek Stowarzyszeń Wielkopolski Bank Żywności w Poznaniu, Związek Stowarzyszeń Bank Żywności w Koninie oraz Związek Stowarzyszeń Piłski Bank Żywności;
 - otwarty konkurs ofert na wsparcie realizacji zadań publicznych w obszarze „Wspieranie rozwoju i funkcjonowania organizacji pozarządowych” pn. „MOBILNA KUCHNIA WARSZTATOWA” – w ramach konkursu rozdysponowano kwotę 157 563 zł dla 15 organizacji pozarządowych;
 - w ramach Międzynarodowego Dnia Świadomości o Stratach i Marnowaniu Żywności w roku 2022 na targach Smaki Regionów zorganizowano pokazy kulinarne z gotowania bez marnowania dla ok. 600 uczniów z wielkopolskich szkół o profilu gastronomicznym; w lokalnych i regionalnych stacjach telewizyjnych wyemitowany został także film „Gotowanie bez marnowania”;
 - w ramach Programów „Deszczówka” i „Deszczówka II” zagospodarowano wody opadowe poprzez budowę podziemnych i naziemnych systemów magazynowania wód opadowych wraz z instalacjami rozpraszającymi. W ramach programu „Deszczówka” beneficjenci (20 JST realizujących 22 zadania) zadeklarowali pozyskanie aż 9687,15 m³ wody, która posłuży do nawodnienia blisko 128 tysięcy m² terenów zielonych. Natomiast w ramach programu „Deszczówka II” zgłosiło się pięć podmiotów z zakresu kultury i ochrony zdrowia, które zadeklarowały łącznie zgromadzenie 2042 m³ wody do nawodnienia 57 700 m² terenów zielonych.

Szacuje się, że na ww. działania wydano w 2022 roku 7,5mln zł.

UWAGI: Z uwagi na trwającą pandemię COVID-19, nie odbyły się warsztaty w ramach WDE 2022 w szkołach podstawowych, które rok wcześniej przeprowadzali stacjonarnie nauczyciele uczący w danych szkołach. Ponadto trwająca pandemia oraz konieczność realizacji przedsięwzięć w ramach konkursu „Wielkopolskie Jadłodzielnie” do końca listopada roku 2022 spowodowały, iż jedna jednostka samorządu terytorialnego zrezygnowała z dofinansowania zadania.

Obowiązujący w Wielkopolsce w analizowanym okresie **Program Rozwoju Ochotniczych Straży Pożarnych w Wielkopolsce na lata 2021-2030** jest dokumentem spójnym z SRWW 2030 w zakresie:

- Celu ST 3. Rozwój infrastruktury z poszanowaniem środowiska przyrodniczego wielkopolski
 - OP 3.2. Poprawa stanu oraz ochrona środowiska przyrodniczego Wielkopolski
- Celu ST 4. Wzrost skuteczności wielkopolskich instytucji i sprawności zarządzania regionem
 - OP 4.1. Rozwój zdolności zarządczych i świadczenia usług.

Realizacja Programu ma na celu zoptymalizowanie funkcjonowania OSP poprzez działalność ratowniczą, kulturotwórczą, edukacyjną i prewencyjną, zakładając podniesienie jakości usług ratowniczych i prewencyjnych, a także zaplanowanie i podejmowanie przedsięwzięć rozwojowych.

Działania podejmowane w 2022 roku w ramach Programu lub ww. celów

L.p.	Podejmowane działania
1	Dotacje celowe z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie inwestycji z zakresu ratownictwa (straż pożarna)
2	Wpłaty na Państwowy Fundusz Wsparcia Policji
3	Wpłaty na Wojewódzki Fundusz Wsparcia Państwowej Straży Pożarnej
4	Udzielenie pomocy finansowej JST na zadania z zakresu bezpieczeństwa publicznego
5	Udzielenie pomocy finansowej Gminie Grodziec w celu likwidacji szkód wyrządzonych przez zjawiska atmosferyczne
6	Udzielenie pomocy finansowej w formie dotacji celowej Wodnemu Ochotniczemu Pogotowiu Ratunkowemu Województwa Wielkopolskiego
Kluczowe efekty podejmowanych działań:	
– efektem wykorzystania dotacji celowej był zakup 30 zestawów sprzętu do prania i konserwacji ubrań bojowych, 4 pomp powodziowych, 8 motopomp, 9 kompletów zestawów hydraulicznych narzędzi ratowniczych, 4 kompletów zestawów hydraulicznych narzędzi ratowniczych z napędem elektrycznym. Sfinansowano także pilotażu w ramach ogólnopolskiego Programu First Responder (Pierwszy Ratownik), w ramach którego przeszkolonych zostało 97 ratowników oraz przeprowadzono remont pomieszczeń dydaktycznych w siedzibie Oddziału Wojewódzkiego Związku OSP; – dzięki zasileniu Państwowego Funduszu Wsparcia Policji zakupiono: silnik do łodzi dla Komisariatu Wodnego w Poznaniu, 6 szt. urządzeń do badania zawartości alkoholu w wydychanym powietrzu, 2 szt. przełączników sieciowych oraz serwer dla węzła centralnego KWP w Poznaniu, 1 radiowóz nieoznakowany, urządzenia do obsługi układów klimatyzacji dla Wydziału Transportu Komendy Wojewódzkiej Policji w Poznaniu, box do przewozu dwóch psów służbowych dla KPP w Wągrowcu, a także dofinansowano zadania prewencyjne; – dzięki wsparciu Wojewódzkiego Funduszu Wsparcia Państwowej Straży Pożarnej zakupiono 2 średnie samochody ratowniczo-gaśnicze dla Komend Powiatowych PSP (w Złotowie i Kole); – udzielono 5 JST pomocy finansowej na poprawę bezpieczeństwa na obszarach wodnych (modernizację, budowę, rozbudowę obiektów baz ratownictwa wodnego oraz zakup sprzętu i wyposażenia dla baz ratownictwa wodnego); – udzielono pomoc finansową na likwidację szkód wyrządzonych przez zjawiska atmosferyczne:	

- Gminie Grodziec w wysokości 119.000,00 zł na odbudowę komunalnej infrastruktury drogowej zniszczonej przez orkan Dudley. Środki finansowe zostały wydatkowane przez Gminę Grodziec na odbudowę 6 wiat przystankowych;
- udzielono pomoc finansową WOPR na zapewnienie gotowości operacyjnej jednostek ratownictwa na terenie Wielkopolski (rozwiązanie informatyczne, którego celem jest wymiana, agregacja i wizualizacja danych).

Szacuje się, że na ww. działania wydano w 2022 roku 4,3 mln zł.

UWAGI: Powyższe działania przyczyniły się do poprawy stanu bezpieczeństwa na obszarach wodnych, usprawnienia zadań Policji i odtworzenia zniszczonej infrastruktury komunalnej. Problemem był zwrot środków do budżetu WW przez Gminę Lubasz ze względu na opóźnienia w uzyskaniu pozwoleń na budowę.

3.5. Komunikacja

W nawiązaniu do przyporządkowania dokumentów do obszarów tematycznych, w tej części podrozdziału omówiono dokument strategiczny oraz trzy dokumenty operacyjne, względem których podejmowano kluczowe działania odnoszące się do społeczeństwa informacyjnego i transportu.

3.5.1. Społeczeństwo informacyjne

W województwie aspekty z zakresu społeczeństwa informacyjnego reguluje dokument pn. **Strategia budowy i rozwoju społeczeństwa informacyjnego w Województwie Wielkopolskim. e-WIELKOPOLSKA**. Wskazane w niej cele korespondują z następującymi celami strategicznymi i operacyjnymi SRWW 2030:

- Cel ST 1. Wzrost gospodarczy Wielkopolski bazujący na wiedzy swoich mieszkańców
 - 1.1. Zwiększenie innowacyjności i konkurencyjności gospodarki regionu
 - 1.2. Wzrost aktywności zawodowej i utrzymanie wysokiej jakości zatrudnienia
 - 1.3. Wzrost i poprawa wykorzystania kapitału ludzkiego na rynku pracy
- CEL ST 4. Wzrost skuteczności wielkopolskich instytucji i sprawności zarządzania regionem
 - 4.1. Rozwój zdolności zarządczych i świadczenia usług.

Strategia e-Wielkopolska identyfikuje wyzwania związane z rozwojem globalnego społeczeństwa informacyjnego, elektronicznej gospodarki i gospodarki opartej na wiedzy.

Działania realizowane w 2022 roku w ramach społeczeństwa informacyjnego (nie wynikające z ww. Strategii)

L.p.	Podejmowane działania
1	Realizacja projektu „Budowa i wdrożenie Systemu Informacji Przestrzennej Województwa Wielkopolskiego (SIPWW)”
Kluczowe efekty podejmowanych działań:	
▪ zrealizowano Umowę na wykonanie zadania: „Dostawa, instalacja, konfiguracja i uruchomienie infrastruktury teleinformatycznej z oprogramowaniem standardowym i systemowym, dostarczenie, konfiguracja i wdrożenie składników aplikacyjnych GIS, opracowanie i zasilenie bazy danych tematycznych oraz metadanych SIPWW, przeprowadzenie szkoleń w zakresie obsługi dostarczonych komponentów systemu (infrastruktury teleinformatycznej i oprogramowania)” w zakresie części 1 zrealizowano zadanie pn. „Przeprowadzenie testów infrastruktury teleinformatycznej, w tym testów bezpieczeństwa systemu informatycznego SIPWW”;	

- współpraca z Inżynierem Projektu oraz firmą testującą odebrane produkty w ramach podpisanej umowy;
- realizacja bieżącej obsługi finansowej Projektu.

Na ww. działania wydano w 2022 roku 6 860 549,26 zł.

UWAGI: Problemy, które wystąpiły w 2022 r. przy realizacji Projektu związane były z rozprzestrzenianiem się wirusa Sars-Cov-2, co spowodowało opóźnienia w realizacji zamówienia przez jego Wykonawcę. Z uwagi na konieczność dokonania przesunięć środków pomiędzy latami, aktualizacji budżetu projektu oraz przesunięcia terminu zakończenia realizacji projektu z 30 września 2022 r. na 30 kwietnia 2023 r. wprowadzono zmiany we Wniosku o dofinansowanie realizacji projektu ze środków EFRR wraz ze zmianą harmonogramu płatności. W wyniku rozstrzygniętych postępowań o udzielenie zamówień publicznych całkowita wartość projektu oraz kwota dofinansowania uległa zmniejszeniu.

3.5.2. Transport

W analizowanym okresie obowiązywały następujące dokumenty wyznaczające cele polityki transportowej województwa:

- Plan Zrównoważonego Rozwoju Publicznego Transportu Zbiorowego dla Województwa Wielkopolskiego,
- Plan transportowy dla województwa wielkopolskiego w perspektywie 2020 roku,
- Regionalny Plan Transportowy dla województwa wielkopolskiego w perspektywie do 2030 r.

Dokumenty te korespondują z celem strategicznym 3. SRWW 2030 Rozwój infrastruktury z poszanowaniem środowiska przyrodniczego Wielkopolski oraz celem operacyjnym 3.1. Poprawa dostępności i spójności komunikacyjnej województwa.

W 2020 r. została przyjęta **Aktualizacja Planu zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego dla Województwa Wielkopolskiego**⁷⁴. Plan jest dokumentem o charakterze prawa miejscowego, stanowiącym bezpośrednią odpowiedź na wymagania określone w Ustawie o publicznym transporcie zbiorowym⁷⁵. Ustalenia Planu koncentrują się wokół takich zagadnień jak: sieć komunikacyjna, na której planowane jest wykonywanie przewozów o charakterze użyteczności publicznej, prognoza potrzeb przewozowych, standardy usług przewozowych o charakterze użyteczności publicznej, zasady organizacji rynku przewozów, przewidywane finansowanie usług przewozowych, przewidywany sposób organizowania systemu informacji dla pasażera, kierunki rozwoju transportu publicznego oraz zasady planowania oferty przewozowej. Zaktualizowany dokument precyzuje nową organizację publicznego transportu zbiorowego (PTZ), funkcjonowanie i stopniowe rozszerzanie działania Poznańskiej Kolei Metropolitalnej (PKM), wprowadzenie i stopniowe rozszerzanie zakresu funkcjonowania biletu okresowego Bus - Tramwaj - Kolej (BTK), zmiany infrastrukturalne związane z perspektywą do 2030 r. oraz zmiany w zakresie sieci komunikacyjnej, na której jest planowane wykonywanie przewozów o charakterze użyteczności publicznej w transporcie kolejowym.

W Planie transportowym dla województwa wielkopolskiego w perspektywie 2020 roku wyodrębniono cele, priorytety i działania w obszarze transportu drogowego i kolejowego do realizacji w perspektywie 2014-2020 przy wykorzystaniu środków pochodzących z Europejskiego Funduszu

⁷⁴ Uchwała Nr XXIV/451/20 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 30 listopada 2020 r. w sprawie aktualizacji Planu zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego dla Województwa Wielkopolskiego.

⁷⁵ Ustawa z dnia 16 grudnia 2010 r. o publicznym transporcie zbiorowym.

Rozwoju Regionalnego⁷⁶. Zawarte w Planie działania obejmują kwestie związane ze wzmacnianiem sieci transportowej województwa oraz tworzeniem warunków dla rozwoju transportu zbiorowego w regionie.

W 2022 r. został przyjęty **Regionalny Plan Transportowy dla Województwa Wielkopolskiego w perspektywie 2030 roku (RPT 2030)**⁷⁷, który jest dokumentem obligatoryjnym dla spełniania przez Województwo Wielkopolskie, warunku podstawowego Celu Polityki 3 w obszarze transportu określonego w Rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1060 z dnia 24 czerwca 2021 r. Regionalny plan transportowy dla województwa wielkopolskiego w perspektywie do 2030 r. jest dokumentem implementacyjnym do Funduszy Europejskich dla Wielkopolski 2021–2027 i narzędziem wspierającym proces wydatkowania funduszy unijnych przeznaczonych na inwestycje transportowe. RPT 2030 to dokument, który kompleksowo określa wizję rozwoju regionalnego systemu transportowego w oparciu o podstawowe obszary: poprawę dostępności i spójności regionu, wzmocnienie powiązań z Transeuropejską Siecią Transportową TEN-T, wzrost bezpieczeństwa w transporcie oraz zmniejszenie wpływu transportu na środowisko.

Działania podejmowane w 2022 roku w ramach ww. dokumentów

L.p.	Podejmowane działania
1	Prowadzenie napraw okresowych taboru stanowiącego własność Województwa Wielkopolskiego
2	Rozwój publicznego transportu zbiorowego w województwie wielkopolskim poprzez zakup zeroemisyjnego taboru kolejowego
3	Realizacja działań w ramach rządowego Programu Uzupełniania Lokalnej i Regionalnej Infrastruktury Kolejowej Kolej+
4	Realizacja inwestycji drogowych na odcinkach dróg wojewódzkich
Kluczowe efekty podejmowanych działań:	
– w ramach napraw okresowych taboru : ▪ zakończono proces realizacji czynności czwartego poziomu utrzymania łącznie dla pięciu elektrycznych zespołów trakcyjnych serii EN57 AL (w roku 2022 dwa pojazdy poddano naprawie), ▪ rozpoczęto proces realizacji czynności czwartego poziomu utrzymania dla trzech autobusów szynowych serii SA108 (w roku 2022 zakończono naprawę dwóch pojazdów), ▪ rozpoczęto proces realizacji czynności czwartego poziomu utrzymania dla czterech elektrycznych zespołów trakcyjnych serii EN57AKW (w roku 2022 dokonano odbioru końcowego dwóch pojazdów oraz odbioru częściowego kolejnych dwóch pojazdów). Ponadto ogłoszono postępowanie na wykonanie czynności czwartego poziomu dla 22 elektrycznych zespołów trakcyjnych serii EN76 „Elf”; – w lipcu 2022 r. Województwo Wielkopolskie ogłosiło postępowanie na zakup czterech sztuk fabrycznie nowych elektrycznych zespołów trakcyjnych do obsługi tras zelektryfikowanych w ramach wojewódzkich kolejowych przewozów pasażerskich, a w szczególności Poznańskiej Kolei Metropolitalnej. Projekt objęty został współfinansowaniem z Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych. W listopadzie 2022 r. dokonano wyboru najkorzystniejszej oferty; – w ramach rozwoju wojewódzkich kolejowych przewozów pasażerskich: ▪ wypłacono przez SWW za 2022 r. ponad 271 mln zł rekompensaty jako pokrycie strat wynikających z realizowanych usług publicznych;	

⁷⁶ Plan pełni rolę dokumentu implementacyjnego w stosunku do WRPO 2014+, w ramach Celu Tematycznego 7. „Promowanie zrównoważonego transportu i usuwanie niedoborów przepustowości w działaniu najważniejszej infrastruktury sieciowej”; równocześnie stanowi wypełnienie dla warunku ustawowego wskazanego w art. 20 pkt 1 i 2 ustawy z 21 marca 1985 r. o drogach publicznych.

⁷⁷ Uchwała Nr 5721/2022 Zarządu Województwa Wielkopolskiego z dnia 21 października 2022 r. w sprawie przyjęcia Regionalnego Planu Transportowego dla Województwa Wielkopolskiego w perspektywie do 2030 roku (RPT 2030) wraz z Prognozą oddziaływania na środowisko.

- zwiększyła się liczba przewożonych pasażerów w wojewódzkich przewozach kolejowych, na co wpływ miało zniesienie w maju 2022 r. stanu epidemii;
- w ramach Programu Kolej+ przygotowywano umowy dla 5 projektów liniowych (Rewitalizacja kolejowego ciągu komunikacyjnego na liniach kolejowych nr 390/236 Czarńków – Rogoźno – Wągrowiec”; „Rewitalizacja linii kolejowej nr 368 Międzychód – Szamotuły”; „Rewitalizacja linii kolejowej nr 369 na odcinku Śrem – Czempin”; „Rewitalizacja linii kolejowej nr 360 na odcinku Gostyń – Kąkolewo”; „Budowa nowej linii kolejowej Turek - Konin”);
- zakończono 4 inwestycje na odcinkach dróg wojewódzkich:
 - rozbudowano DW nr 431 Rogalin – Kórnik;
 - rozbudowano DW nr 432 na odcinku Ruszkowo – Grzymysławice;
 - wybudowano obwodnicę Wronek w ciągu DW nr 182 i 184;
 - wybudowano most przez rzekę Wartę wraz z dojazdami w ciągu DW nr 431 w m. Rogalinek;
- kontynuowano budowę lub rozbudowę:
 - DW nr 305 na odcinku od m. Solec do mostu na Południowym Kanale Obry;
 - drogi łączącej DW na 260 z drogą krajową nr 15 w Gnieźnie;
 - obwodnicy Gostynia w ciągu DW nr 434;
 - DW nr 306 na odcinku od m. Buk do skrzyżowania z nowym przebiegiem S5 – gmina Stęszew;
 - DW nr 306 na odcinku od m. Buk do skrzyżowania z nowym przebiegiem S5 – gmina Buk;
 - DW nr 444 Krotoszyn – Odolanów – Ostrzeszów na odcinku od Szklarki Myślniewskiej do drogi krajowej nr 11;
 - DW nr 160 Suchań – Miedzichowo na odcinku Sowia Góra – Międzychód etap I;
 - DW nr 160. Suchań – Miedzichowo na odcinku Sowia Góra – Międzychód etap II;
 - DW nr 444 Krotoszyn – Odolanów – Ostrzeszów na odcinku od drogi krajowej nr 25 do Szklarki Myślniewskiej - etap I;
 - DW nr 190 na odcinku od skrzyżowania z drogą wojewódzką nr 188 w miejscowości Krajenka do skrzyżowania z drogą krajową nr 10 - etap I odcinek I;
 - DW nr 441 Miłosław – Borzykowo na odcinku Mikuszewo – Borzykowo, teren gminy Kołaczkowo;
 - DW nr 441 Miłosław – Borzykowo na odcinku Miłosław – Mikuszewo, teren gminy Miłosław – etap I;
 - DW nr 441 Miłosław – Borzykowo na odcinku Miłosław – Mikuszewo, teren gminy Miłosław – etap II;
 - DW nr 431 Rogalin - Kórnik na odcinkach Rogalin - Świątniki oraz Mieczewo – Kórnik.

Szacuje się, że na ww. działania wydano w 2022 roku 283,3 mln zł.

UWAGI: Stan wywołany pandemią COVID-19 oraz wojną w Ukrainie spowodował utrudnienia w odbiorach częściowych i końcowych pojazdów, jednakże wszystkie umowy z Wykonawcami dot. taboru kolejowego zostały wykonane w sposób należyty oraz zostały spełnione cele działania.

Inne działania realizowane w 2022 roku w obszarze transportu (nie wynikające z ww. dokumentów)

L.p.	Podejmowane działania
1	Inwestycje Portu Lotniczego Ławica
Kluczowe efekty podejmowanych działań:	
– w 2022 r. Port realizował inwestycje rozwojowe polegające na: modernizacji Dróg Kołowania, terminali oraz infrastruktury energetycznej, budowie parkingów wraz z układem komunikacyjnym, fotowoltaiki oraz zwiększeniu cyberbezpieczeństwa. Wg danych Portu Lotniczego Poznań - Ławica, w 2022 r. z usług Portu Lotniczego im. Henryka Wieniawskiego Poznań – Ławica (POZ) skorzystało 2 252 428 pasażerów, czyli o ponad 100% więcej niż w roku 2021.	
Na ww. działanie wydano w 2022 roku ok. 19 185 000 zł.	

3.6. Samorząd

W nawiązaniu do przyporządkowanych obszarów tematycznych, w tej części podrozdziału zostały omówione Strategia rozwoju województwa, dokumenty operacyjne z zakresu polityki regionalnej oraz programowe z zakresu współpracy zagranicznej.

3.6.1. Zarządzanie i koordynacja rozwojem regionu

Strategia rozwoju województwa wielkopolskiego do 2030 roku

Strategia rozwoju województwa wielkopolskiego do 2030 roku jest najważniejszym dokumentem określającym politykę rozwoju regionu. SRWW 2030 pełni podstawową rolę programującą w regionie i jest nadrzędna w stosunku do pozostałych dokumentów programowych przygotowanych na poziomie regionalnym. W Strategii wskazuje się na model funkcjonalny rozwoju regionalnego, który zakłada społecznie, gospodarczo i terytorialnie zrównoważony rozwój województwa wielkopolskiego. Głównym celem rozwojowym Wielkopolski jest osiągnięcie w 2030 roku stanu, w którym region będzie przodujący w kraju, liczący się w Europie i szanujący jej uniwersalne wartości, świadomy swojego dziedzictwa przyrodniczego i cywilizacyjnego, spójny, zrównoważony i dostępny terytorialnie, otwarty na nowe idee i ludzi, silny nowoczesną gospodarką, aspiracjami i wiedzą swoich mieszkańców, zapewniający im bardzo dobre warunki życia, pracy i wypoczynku na całym obszarze województwa.

Strategia precyzuje cele strategiczne oraz cele operacyjne:

- 1. Wzrost gospodarczy Wielkopolski bazujący na wiedzy swoich mieszkańców
 - 1.1. Zwiększenie innowacyjności i konkurencyjności gospodarki regionu
 - 1.2. Wzrost aktywności zawodowej i utrzymanie wysokiej jakości zatrudnienia
 - 1.3. Wzrost i poprawa wykorzystania kapitału ludzkiego na rynku pracy
- 2. Rozwój społeczny Wielkopolski oparty na zasobach materialnych i niematerialnych regionu
 - 2.1. Rozwój Wielkopolski świadomy demograficznie
 - 2.2. Przeciwdziałanie marginalizacji i wykluczeniom
 - 2.3. Rozwój kapitału społecznego i kulturowego regionu
- 3. Rozwój infrastruktury z poszanowaniem środowiska przyrodniczego Wielkopolski
 - 3.1. Poprawa dostępności i spójności komunikacyjnej województwa
 - 3.2. Poprawa stanu oraz ochrona środowiska przyrodniczego Wielkopolski
 - 3.3. Zwiększenie bezpieczeństwa i efektywności energetycznej
- 4. Wzrost skuteczności wielkopolskich instytucji i sprawności zarządzania regionem
 - 4.1. Rozwój zdolności zarządczych i świadczenia usług
 - 4.2. Wzmocnienie mechanizmów koordynacji i rozwoju.

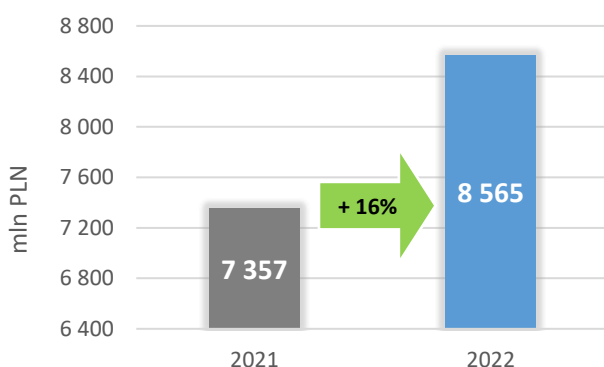
3.6.1.1. Wielkopolski Regionalny Program Operacyjny na lata 2014-2020

Wielkopolski Regionalny Program Operacyjny na lata 2014-2020 (WRPO 2014+) to dokument o przekrojowym charakterze, którego zakres merytoryczny dotyczy szerokiego zakresu problematyki. Program wdrażany jest przez wykorzystywanie środków z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz Europejskiego Funduszu Społecznego. Podstawą prawną opracowania dokumentu jest ustawa z 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju. Cel główny WRPO 2014+, określony jako poprawa konkurencyjności i spójności województwa, jest spójny z wizją rozwoju województwa. WRPO 2014+ składa się z jedenastu osi priorytetowych, które są podzielone na priorytety

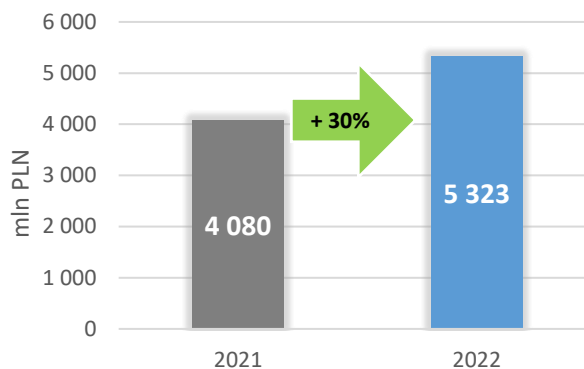
inwestycyjne określające specyficzne pole interwencji i cele szczegółowe. Priorytety zidentyfikowane w WRPO 2014+ są odzwierciedleniem wszystkich celów strategicznych Strategii rozwoju województwa wielkopolskiego. Informacja o stanie realizacji WRPO 2014+ będzie punktem obrad czerwcowego posiedzenia Sejmiku Województwa Wielkopolskiego, w związku z tym poniższa informacja o stanie wdrażania przedstawiona została w sposób syntetyczny.

1. Porównanie postępu finansowego WRPO 2014+ (kwota dofinansowania UE PLN)⁷⁸

Wykres 12. Wnioski o płatność (wartość dofinansowania UE w mln PLN), stan na 31.12.2021 i 31.12.2022 r.

Wykres 13. Projekty zakończone (wartość dofinansowania UE w mln PLN), stan na 31.12.2021 i 31.12.2022 r.

Opracowanie DPR

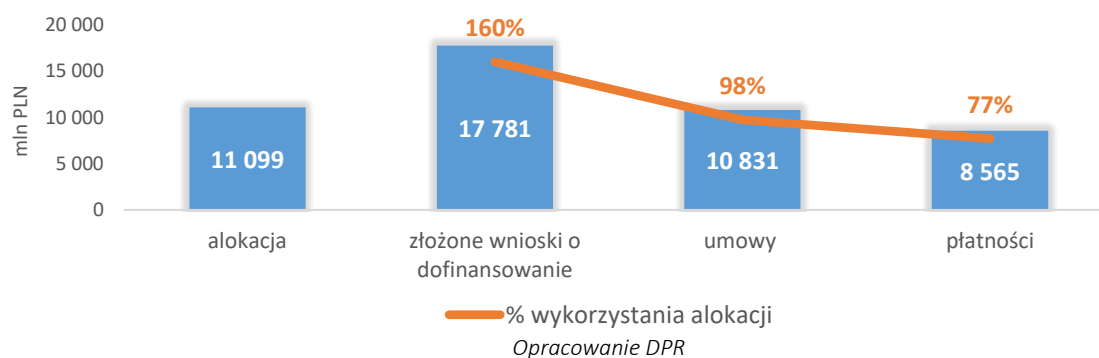
2. Stan wdrażania WRPO 2014+

Tabela 3. Postęp finansowy WRPO 2014+ (kwota dofinansowania UE w PLN), stan na 31. 12. 2022 r. i stan w 2022 r.

	stan na 31 grudnia 2022 r. (narastająco)	w 2022 r.
Złożone wnioski o dofinansowanie ⁷⁹	17 780 601 932 zł	462 641 627 zł
Umowy	10 831 095 411 zł	292 473 721 zł
Wnioski o płatność	8 565 152 477 zł	1 239 664 451 zł
Projekty zakończone	5 322 843 269 zł	1 244 457 561 zł

Opracowanie DPR

Wykres 14. Postęp finansowy WRPO 2014+ (wartość dofinansowania UE w mln PLN) wraz z % wykorzystania alokacji, stan na 31.12.2022 r.

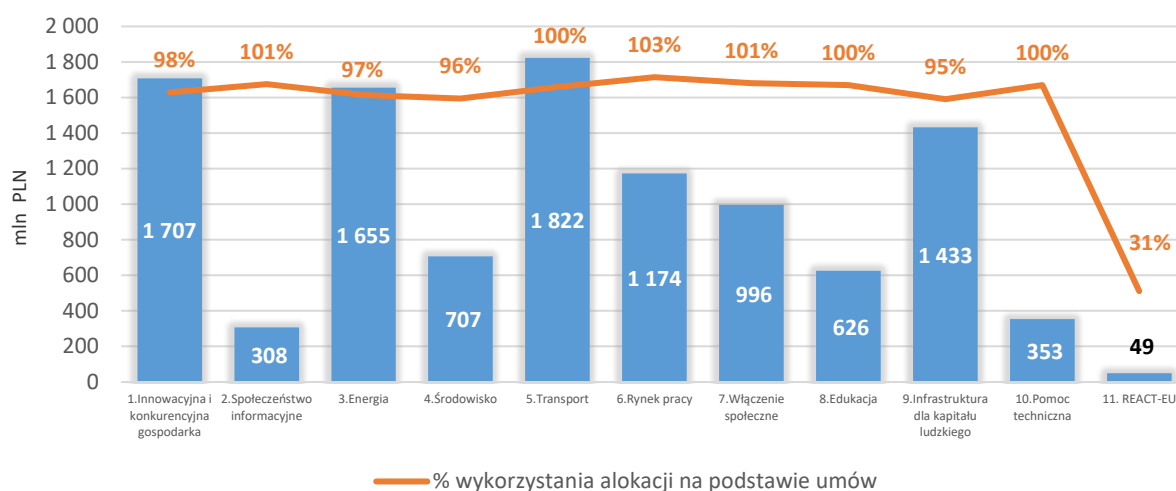
Opracowanie DPR

⁷⁸ Na wykresach przedstawiono stan finansowy na koniec 2021 i 2022 roku oraz % przyrostu wartości dofinansowania UE w stosunku do roku 2021.

⁷⁹ Dotyczy wniosków o dofinansowanie po ocenie formalnej.

3. Realizacja finansowa w podziale na osie priorytetowe

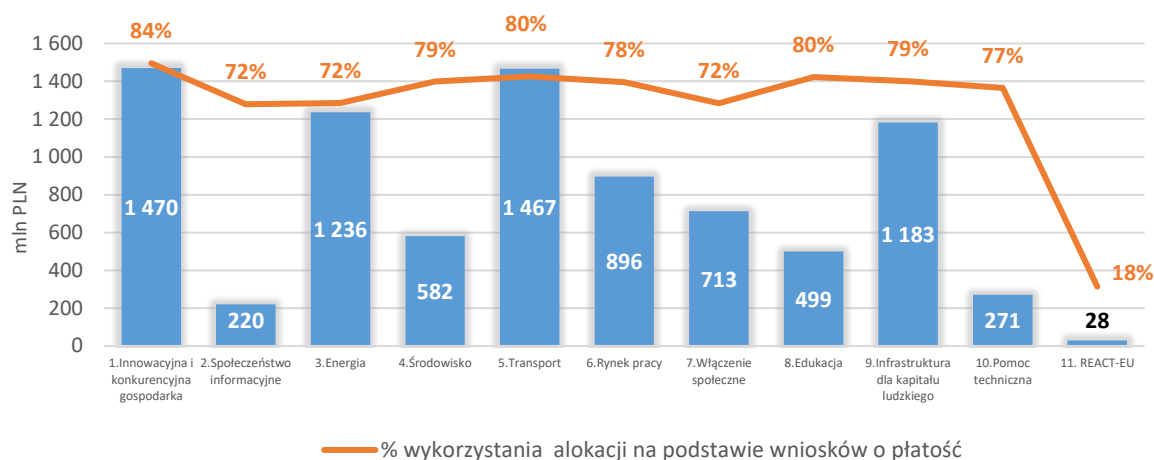
Wykres 15. Wartość podpisanych umów (dofinansowanie UE w mln PLN) wraz z % wykorzystania alokacji w podziale na osie priorytetowe, stan na 31.12.2022 r.

Dla osi 11 pełna nazwa osi brzmi: Wsparcie kryzysowych działań naprawczych w kontekście pandemii COVID-19 i jej skutków społecznych oraz przygotowania do ekologicznej i cyfrowej odbudowy gospodarki zwiększającej jej odporność

Opracowanie DPR

Wykres 16. Wartość dofinansowania UE (mln PLN) we wnioskach o płatność wraz z % wykorzystania alokacji w podziale na osie priorytetowe, stan na 31.12.2022 r.

Dla osi 11 pełna nazwa osi brzmi: Wsparcie kryzysowych działań naprawczych w kontekście pandemii COVID-19 i jej skutków społecznych oraz przygotowania do ekologicznej i cyfrowej odbudowy gospodarki zwiększającej jej odporność

Opracowanie DPR

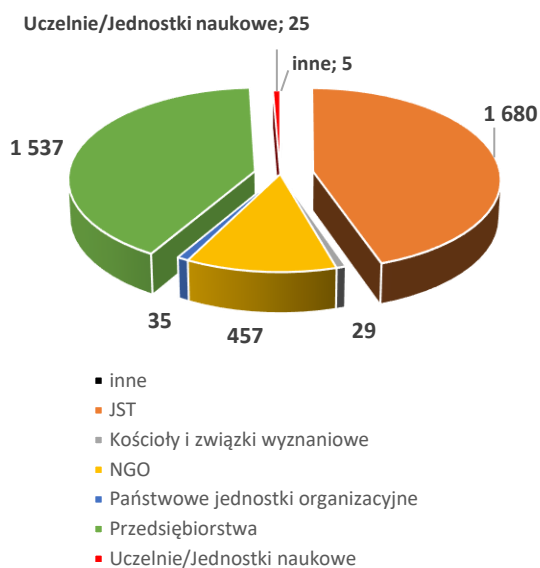
A. Certyfikacja wydatków do KE

Zgodnie ze stanem na 31.12.2022 roku od początku wdrażania WRPO 2014+ całkowita certyfikowana kwota wydatków kwalifikowalnych wyniosła 10 815 772 904 zł.

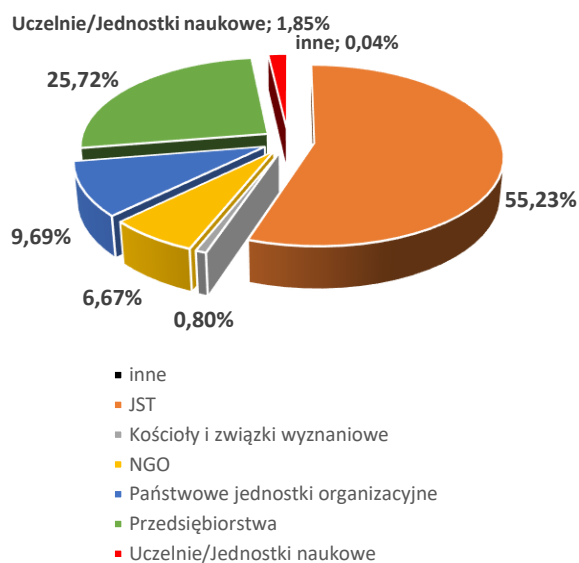
B. Rozkład projektów WRPO 2014+ kształtuje się następująco:

Na podstawie analizy dotyczącej rodzajów beneficjentów w ramach WRPO 2014+ najwięcej projektów realizowanych jest przez przedsiębiorców (1 537 szt.) oraz JST (1 680 szt.). Natomiast największe wsparcie tj. dofinansowanie UE na kwotę w wysokości 5 392 mln zł otrzymały JST. Poniżej przedstawiono szczegółowe zestawienie rodzajów beneficjentów i otrzymanego wsparcia na podstawie umów.

Wykres 17. Projekty wg rodzajów beneficjentów na podstawie liczby realizowanych projektów, stan na 31.12.2022 r.

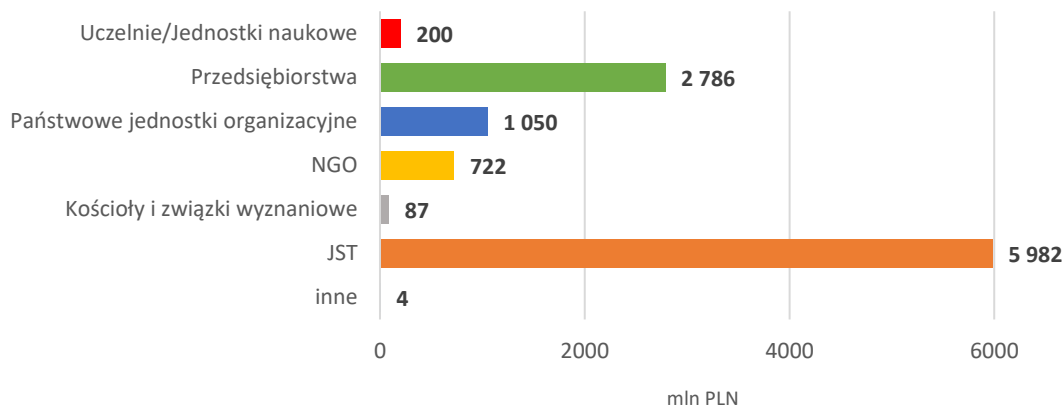

Wykres 18. Projekty wg wartości otrzymanego wsparcia UE dla beneficjentów, stan na 31.12.2022 r.

Opracowanie DPR

Wykres 19. Rozkład projektów wg wartości otrzymanego wsparcia UE dla beneficjentów (mln PLN), stan na 31.12.2022 r.

Opracowanie DPR

C. Instrumenty Finansowe

Instrumenty Finansowe w WRPO 2014+, przewidziane dla PI 3c i 13i (przedsiębiorczość) – Poddziałania 1.5.1 oraz 11.1, PI 4c (termomodernizacja) – Poddziałanie 3.2.2, a także PI 9b (rewitalizacja) – Poddziałanie 9.2.3, wdrażane są poprzez realizację czterech umów o finansowanie zawartych między Województwem Wielkopolskim a Bankiem Gospodarstwa Krajowego. W ramach dwóch umów dot. PI 3c i 13i (1.5.1, 11.1) BGK działa jako podmiot wdrażający fundusz, odpowiedzialny za uruchomienie zwrotnego wsparcia poprzez Pośredników Finansowych (fundusze pożyczkowe, poręczeniowe, banki oraz inne instytucje finansowe). W dwóch pozostałych umowach BGK zapewnia bezpośrednie wsparcie ostatecznym odbiorcom.

JEREMIE 2

W ramach PI 3c w 2022 roku BGK nie ogłosił żadnego postępowania na wybór Pośrednika Finansowego. W 2022 roku w ramach 3 realizowanych Umów Operacyjnych uruchomiono transze środków w ramach 3 praw opcji na łączną kwotę 56 000 000 PLN. W Poddziałaniu 1.5.1 WRPO 2014+ kontynuowano uruchamianie zasobów zwróconych na rzecz Ostatecznych Odbiorców. Według stanu na 31.12.2022 r. 16 Pośredników Finansowych realizujących 35 Umów Operacyjnych zawarło łącznie 4 498 umów z 3 891 ostatecznymi odbiorcami, działającymi na terenie województwa wielkopolskiego na kwotę przypisaną do środków UE w wysokości 773 409 389 zł.

W ramach instrumentów pożyczkowych zawartych zostało łącznie 3 893 umów na kwotę przypisaną do środków UE 628 793 782,62 zł, z czego do końca roku wypłacono w części przypisanej do środków UE 628 711 676,41 zł. W tym, w ramach kolejnego obrotu środkami zawarto 525 umów z 486 ostatecznymi odbiorcami na kwotę przypisaną do środków UE 114 874 156,36, z czego do końca roku wypłacono przypisane do UE środki w wysokości 113 457 431,62 zł. W przypadku Instrumentu Finansowego Poręczenie zawartych zostało 605 umów na kwotę UE 43 091 911,71 zł, co umożliwiło przedsiębiorcom pozyskanie 307 125 608 zł finansowania zwrotnego z innych instytucji finansowych.

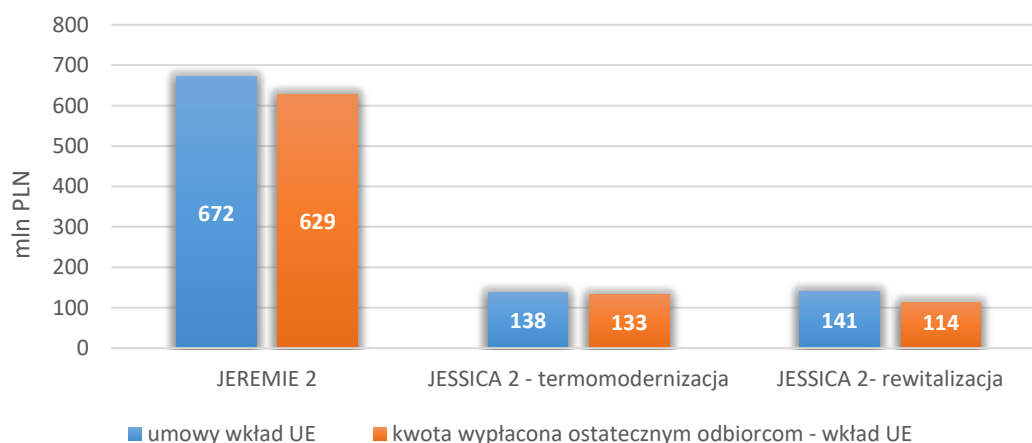
W ramach Projektu PI 13i (REACT-EU) ogłoszono postępowanie przetargowe na wybór Pośredników Finansowych na kwotę 20 000 000,00 zł.

JESSICA 2

Wg stanu na 31.12.2022 r. w PI 9b zawarto 22 umowy pożyczkowe z ostatecznymi odbiorcami na kwotę UE 141 340 942,33 zł, na inwestycje związane z rewitalizacją miast, terenów wiejskich, przemysłowych i powojennych. Kwota środków wypłaconych ostatecznym odbiorcom ze środków UE na koniec 2022 r. na inwestycje realizowane w ramach PI 9b wynosiła 114 041 132,09 zł. W ramach kolejnego obrotu środkami nie zostały zawarte żadne umowy pożyczkowe.

Natomiast w PI 4c od początku wdrażania zawarto 75 umów pożyczkowych na kwotę UE 125 553 284,06 zł, obejmujących inwestycje związane z efektywnością energetyczną budynków użyteczności publicznej i wielorodzinnych budynków mieszkalnych. Kwota środków wypłaconych ostatecznym odbiorcom ze środków UE na koniec 2022 r. na inwestycje realizowane w ramach PI 4c wynosiła 123 283 229,76 zł. W ramach kolejnego obrotu środkami zawartych zostało 7 umów pożyczkowych na łączną kwotę przypisaną do środków UE 12 823 105,90 zł, z czego wypłacono przypisane do UE środki w wysokości 9 494 161,63 zł.

Wykres 20. Kwota zawartych umów i środków przekazanych ostatecznym odbiorcom w ramach Instrumentów Finansowych z umów pożyczki (dofinansowanie UE w mln PLN), I i II obrotu środkami UE, stan na 31.12.2022 r.

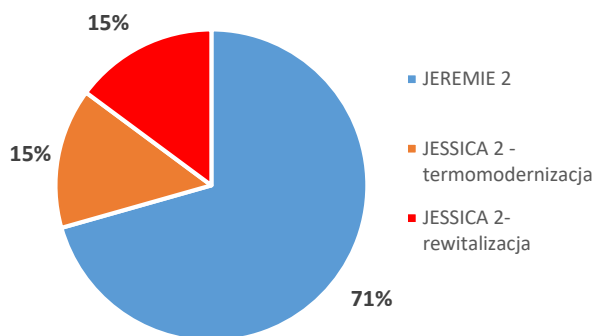
Opracowanie DPR

Tabela 4. Efekty rzeczowe wdrażania Instrumentów Finansowych 2014-2020, stan na 31.12.2022 r.

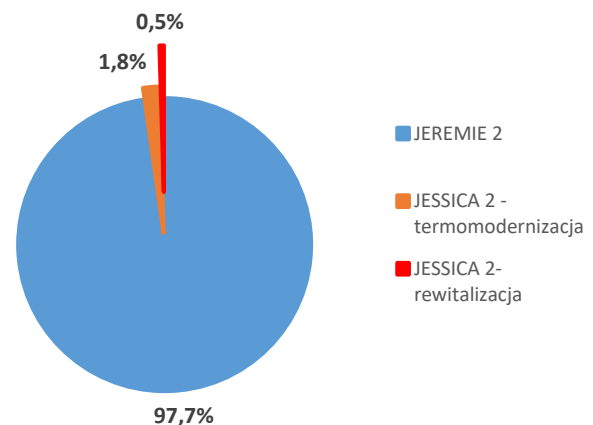
Instrument Finansowy	Efekty rzeczowe
JEREMIE2	4 498 umów → 3 891 wspartych przedsiębiorców (ostatecznych odbiorców)
JESSICA2 termomodernizacja	6 257 wspartych gospodarstw domowych z lepszą klasą zużycia energii 241 zmodernizowane energetycznie budynki 10 232 ton równoważnika CO ₂ szacowanego rocznego spadku emisji gazów cieplarnianych
JESSICA2 rewitalizacja	119,47 ha powierzchni obszarów objętych rewitalizacją 161 322 m² otwartej przestrzeni utworzonej lub rekultywowanej na obszarach miejskich

Opracowanie DPR

Wykres 21. Udzielone wsparcie w ramach Instrumentów Finansowych wg wartości umów, stan na 31.12.2022 r.

Wykres 22. Udział umów z odbiorcami ostatecznymi wg rodzaju Instrumentu Finansowego, stan na 31.12.2022 r.

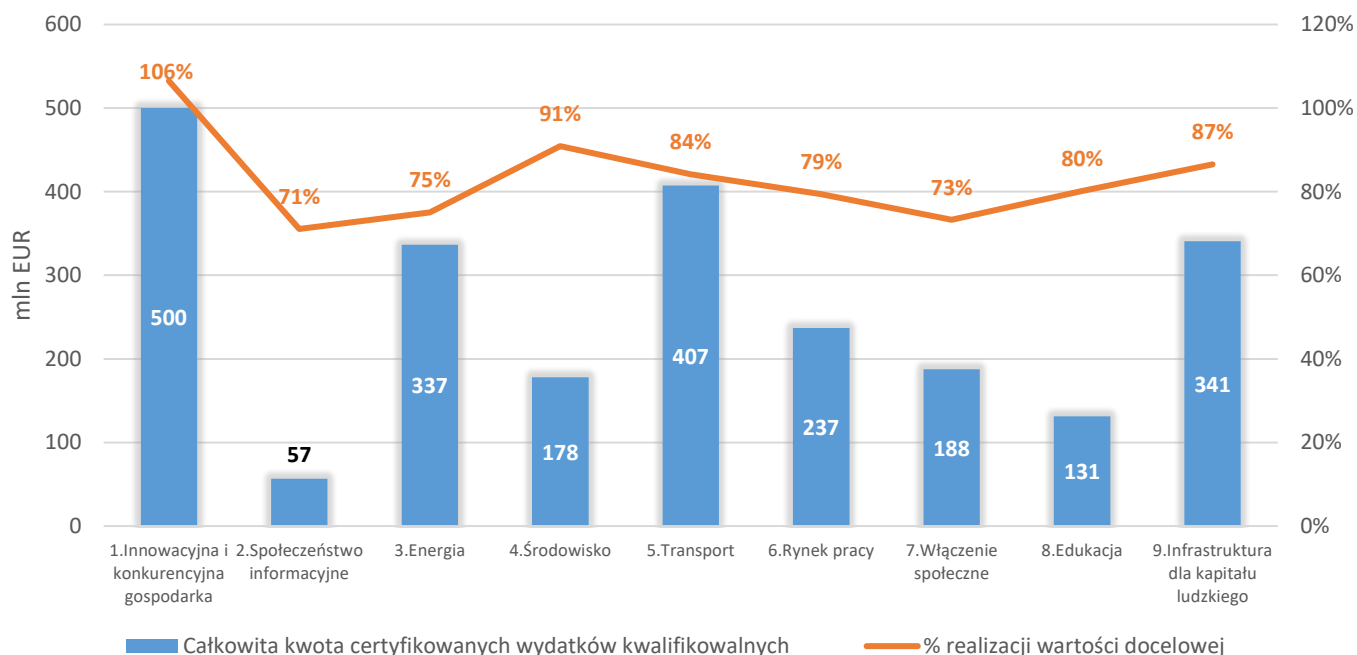

Opracowanie DPR

4. Realizacja Ram Wykonania (RW)

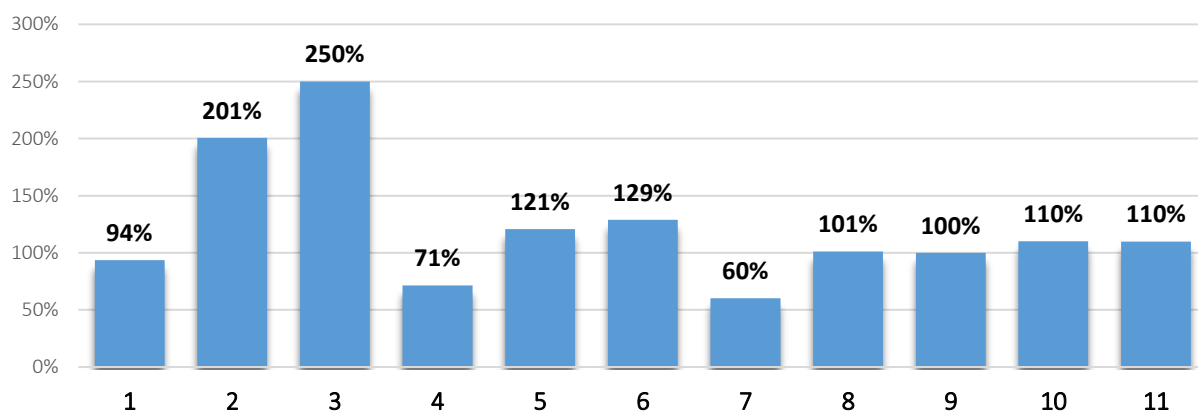
RW ustalone zostały dla każdej osi (poza Pomocą Techniczną oraz Osią REACT-EU) i składają się ze wskaźników finansowych oraz wskaźników produktu (ew. Kluczowych Etapów Wdrażania dla tych wskaźników). Każda z osi ma wskaźnik finansowy dot. całkowitej kwoty certyfikowanych wydatków kwalifikowalnych (EUR) oraz wskaźniki produktu reprezentujące główne typy projektów. Poniżej została przedstawiona realizacja wskaźników w odniesieniu do wartości docelowych wyznaczonych dla roku 2023.

Wykres 23. Wskaźnik finansowy RW całkowita kwota certyfikowanych wydatków kwalifikowalnych % realizacji wartości docelowej (2023), stan na 31.12.2022 r.

Opracowanie DPR

Wykres 24. Wskaźniki produktu EFRR Ram Wykonania - % realizacji wartości docelowej (2023), stan na 31.12.2022 r.

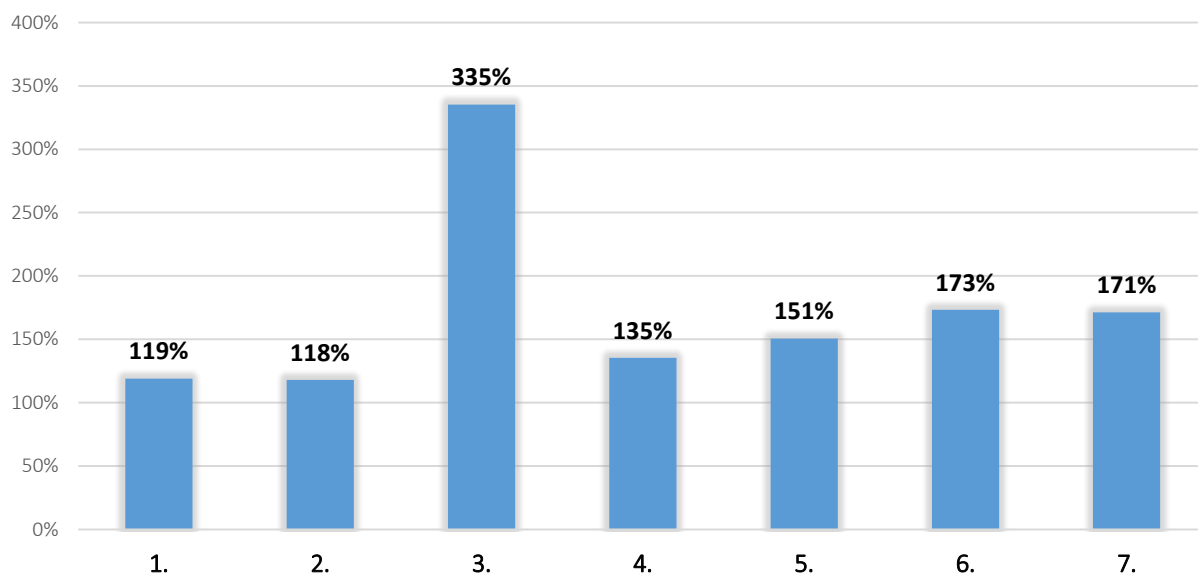

Wskaźniki:

1. Liczba przedsiębiorstw otrzymujących dotacje
2. Liczba usług publicznych udostępnionych online o stopniu dojrzałości co najmniej 3
3. Liczba wybudowanych zintegrowanych węzłów przesiadkowych
4. Liczba zmodernizowanych energetycznie budynków
5. Długość wybudowanej, rozbudowanej lub zmodernizowanej kanalizacji sanitarnej
6. Liczba instytucji kultury i zabytków objętych wsparciem
7. Całkowita długość przebudowanych lub zmodernizowanych dróg
8. Całkowita długość przebudowanych lub zmodernizowanych linii kolejowych
9. Zakończone procedury przetargowe dla dużego projektu w PI 7d („Modernizacja linii kolejowej nr 354 Poznań Główny – Piła Główna”)
10. Liczba wspartych podmiotów leczniczych
11. Liczba wspartych obiektów infrastruktury jednostek organizacyjnych systemu oświaty

Opracowanie DPR

Wykres 25. Wskaźniki produktu EFS Ram Wykonania - % realizacji wartości docelowej (2023), stan na 31.12.2022 r.

Wskaźniki:

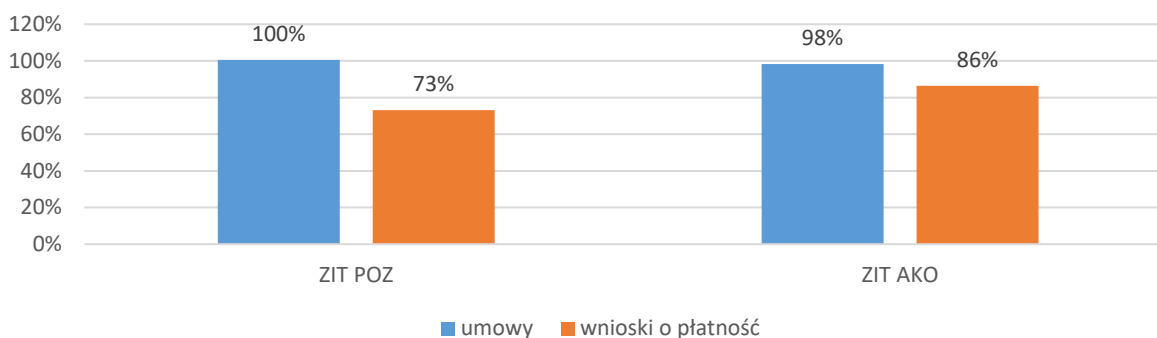
1. Liczba osób objętych wsparciem aktywizacji zawodowej w programie
2. Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych wsparciem w programie
3. Liczba podmiotów ekonomii społecznej objętych wsparciem
4. Liczba uczniów objętych wsparciem w zakresie rozwijania kompetencji kluczowych lub umiejętności uniwersalnych w programie
5. Liczba szkół i placówek systemu oświaty wyposażonych w ramach programu w sprzęt TIK do prowadzenia zajęć edukacyjnych
6. Liczba osób w wieku 25 lat i więcej objętych wsparciem w programie
7. Liczba osób uczestniczących w pozaszkolnych formach kształcenia w programie

Opracowanie DPR

5. Postępy w realizacji Strategii Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych (ZIT) oraz Mandatów Terytorialnych (MT) dla Obszarów Strategicznej Interwencji (OSI) – narastająco do 31.12.2022 r.:

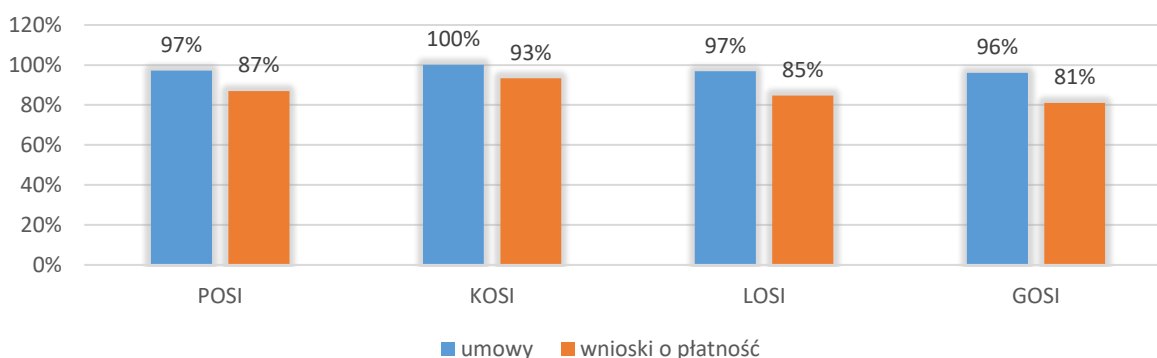
- **Stowarzyszenie Metropolia Poznań (ZIT Poznań)** – liczba podpisanych umów 139, kwota ogółem 1 373 235 222 zł, dofinansowanie UE 810 077 256 zł, wnioski o płatność: kwota ogółem 1 056 338 920 zł, dofinansowanie UE 590 199 852 zł;
- **Stowarzyszenie Aglomeracja Kalisko-Ostrowska (ZIT AKO)** – liczba podpisanych umów 73, kwota ogółem 427 887 805 zł, dofinansowanie UE 278 595 547 zł, wnioski o płatność: kwota ogółem 381 915 379 zł dofinansowanie UE 244 979 631 zł;
- **OSI** - podpisano 121 umowy na łączną kwotę dofinansowania ogółem 642 485 424 zł oraz dofinansowania UE 388 472 328 zł i złożono wnioski o płatność na kwotę ogółem 581 801 849 zł i dofinansowania UE 346 034 477 zł.

Wykres 26. Realizacja Strategii ZIT na podstawie umów i wniosków o płatność wartość dofinansowania UE (%), stan na 31.12.2022 r.

Opracowanie DPR

Wykres 27. Realizacja MT OSI na podstawie umów i wniosków o płatność wartość dofinansowania UE (%), stan na 31.12.2022 r.

Opracowanie DPR

6. Wsparcie WRPO 2014+ dla osób uciekających do Polski z terenu Ukrainy w związku z atakiem Federacji Rosyjskiej na Ukrainę

W związku z atakiem Federacji Rosyjskiej na Ukrainę i jego skutkami Instytucja Zarządzająca Wielkopolskim Regionalnym Programem Operacyjnym na lata 2014 – 2020 uruchomiła dodatkowe działania na rzecz uchodźców z Ukrainy, dając beneficjentom możliwość odpowiedniego rozszerzenia swoich projektów w zakresie m.in. usług rozwojowych, usług żłobkowych, usług rehabilitacyjnych, usług transportowych, a także rozszerzenia tzw. „mechanizmu zakupów interwencyjnych” poprzez możliwość dokonywania zakupów produktów i usług i nieodpłatnego przekazania ich podmiotom oraz instytucjom pomocowym wspierającym osoby opuszczające Ukrainę (wsparcie może być przekazywane bezpośrednio odbiorcom). Zakres zakupów obejmuje m.in. pomoc materialną w zakresie zakupu produktów/towarów (w tym także produkcji, dostarczania posiłków).

Na koniec 2022 r. wartość planowanych wydatków UE w ramach projektów wspierających osoby uciekające do Polski z terenu Ukrainy w związku z atakiem Federacji Rosyjskiej wyniosła ponad 6 mln zł.

7. Inicjatywa REACT-EU w ramach WRPO 2014+

REACT-EU, jako nowa inicjatywa Komisji Europejskiej powstała w 2020 r., zakłada wsparcie w odbudowie spójności oraz terytoriów Europy i zapewnia dodatkowe środki dla programów unijnych na przeciwdziałanie skutkom kryzysu wywołanego pandemią COVID-19. W ten właśnie sposób Unia Europejska wspiera każdy region i przeciwdziała pogłębianiu się różnic wywołanych nierównym ożywieniem gospodarczym. REACT-EU powstał w ramach NextGenerationEU (NGEU), czyli tymczasowego instrumentu pobudzającego ożywienie gospodarki, który będzie uzupełnieniem długoterminowych programów finansowanych z budżetu UE na lata 2014-2020 oraz 2021-2027. Wielkopolsce przyznano 34 mln euro, które zostały rozdysponowane w ramach Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2014 - 2020. Od 2021 r. w programie regionalnym, REACT – EU wdrażany jest w oparciu o nową oś XI, obejmującą wsparcie dla MŚP, energetykę oraz system ochrony zdrowia.

W celu zapewnienia wsparcia inwestycyjnego mikro, małym i średnim przedsiębiorstwom dla zachowania ich płynności finansowej, środki REACT-EU będą wdrożone poprzez dedykowany instrument finansowy w formie pożyczek. REACT-EU dla zdrowia obejmuje wzmocnienie systemu ochrony zdrowia dla jednostek z terenu wielkopolski poprzez wsparcie podmiotów leczniczych udzielających świadczeń w ramach podstawowej opieki zdrowotnej (POZ), ambulatoryjnej opieki specjalistycznej (AOS), jak i podmiotów leczniczych udzielających świadczeń w ramach leczenia szpitalnego. Natomiast wsparcie energetyki związane jest z dofinansowaniem inwestycji dotyczących kompleksowej, głębokiej modernizacji energetycznej budynków użyteczności publicznej, budynków zamieszkania zbiorowego.

W 2022 r. zostały ogłoszone konkursy na te trzy obszary wsparcia, natomiast z końcem roku podpisano pierwsze umowy z beneficjentami z zakresu działań dotyczących energetyki oraz umowę z Bankiem Gospodarstwa Krajowego (BGK), jako Menadżera Funduszu Funduszy przekazującego wsparcia do MŚP celem przeciwdziałania negatywnym skutkom społecznym pandemii COVID-19 oraz wzmocnienia procesu budowy odpornej gospodarki w województwie wielkopolskim.

W ramach inicjatywy w programie przewidziano wsparcie dla 80 przedsiębiorstw, 44 podmiotów leczniczych oraz 15 budynków poddanych modernizacji energetycznej.

8. Projekty pozakonkursowe i w trybie nadzwyczajnym

W ramach trybu pozakonkursowego na koniec roku 2022 realizowano 75 projektów, dla których zawarto 319 odrębnych umów o wartości dofinansowania UE 3 684 mln zł. W związku z wystąpieniem pandemii koronawirusa na wykazie projektów pozakonkursowych znalazły się także projekty, których realizacja miała za zadanie przyczynić się m.in.: do poprawy dostępności do infrastruktury ochrony zdrowia służącej wzmocnieniu walki z pandemią koronawirusa i przeciwdziałaniu negatywnym skutkom epidemii COVID-19. W celu wspierania walki z epidemią COVID-19 przeprowadzono także nabory w trybie nadzwyczajnym. Poniżej zestawienie tych projektów:

Tabela 5. Lista projektów wspierających walkę z pandemią COVID-19 (stan na 31.12.2022 r.)

L.p.	Nazwa beneficjenta	Tytuł projektu	Wartość dofinansowania UE
1.	SAMORZĄD WOJEWÓDZTWA WIELKOPOLSKIEGO	Inwestycje w infrastrukturę ochrony zdrowia oraz zakup niezbędnego wyposażenia dla potrzeb walki z epidemią koronawirusa Covid-19 w województwie wielkopolskim.	19 773 431 zł
2.	SAMORZĄD WOJEWÓDZTWA WIELKOPOLSKIEGO	Inwestycje w infrastrukturę ochrony zdrowia oraz zakup niezbędnego wyposażenia dla potrzeb walki z epidemią koronawirusa COVID-19 w województwie wielkopolskim - etap II	12 200 566 zł
3.	SAMORZĄD WOJEWÓDZTWA WIELKOPOLSKIEGO	Wsparcie szpitali wojewódzkich w działaniach mających na celu zapobieganie/łagodzenie skutków epidemii COVID-19	6 375 000 zł
4.	WIELOSPECJALISTYCZNEGO SZPITALA MIEJSKIEGO IM. JÓZEFA STRUSIA Z ZAKŁADEM OPIEKUŃCZO – LECZNICZYM SP ZOZ	Zakup sprzętu i wyposażenia wraz z modernizacją pomieszczeń zwiększającą efektywność udzielanych świadczeń przez wielospecjalistyczny Szpital miejski im. J. Strusia z zakładem Opiekuńczo –Leczniczym SP ZOZ oraz Poznański Ośrodek Specjalistycznych usług Medycznych w Poznaniu.	6 545 000 zł
5.	INSTYTUT CHEMII BIOORGANICZNEJ POLSKIEJ AKADEMII NAUK	REGIONAL COVID-HUB	2 361 188 zł
6.	SAMORZĄD WOJEWÓDZTWA WIELKOPOLSKIEGO	Działania związane z zapobieganiem/łagodzeniem skutków epidemii COVID-19	33 006 070 zł
7.	SAMORZĄD WOJEWÓDZTWA WIELKOPOLSKIEGO - REGIONALNY OŚRODEK POLITYKI SPOŁECZNEJ W POZNANIU	STOP COVID-19. Bezpieczne systemy społeczne w Wielkopolsce.	31 053 687 zł
8. ⁸⁰	WIELKOPOLSKA AGENCJA ROZWOJU PRZEDSIĘBIORCZOŚCI SP. Z O.O.	Wielkopolska Tarcza Antykryzysowa	100 000 000 zł
9. ⁸¹	ORGANY PROWADZĄCE KSZTAŁCENIE ZAWODOWE	Kształcenie zawodowe młodzieży ⁸²	24 885 918 zł

Opracowanie DPR

W ramach działań łagodzących negatywne skutki spowodowane sytuacją epidemiologiczną podjętych z WRPO 2014+ wsparto 62 instytucje i podmioty medyczne, dla których zakupiono m.in. środki ochrony osobistej, respiratory, karetki. Wsparto także 3 161 przedsiębiorców, z czego 2 855 otrzymało granty, a 306 wsparcie w zakresie preferencyjnych warunków w ramach pożyczek i gwarancji z JEREMIE2.

⁸⁰ Projekt realizowany w trybie nadzwyczajnym⁸¹ j.w.⁸² W ramach WRPO 2014+ przeprowadzony został nabór który dot. kształcenia zawodowego młodzieży, w ramach którego podpisano zostało 87 umów.

Tabela 6. Środki przeznaczone na walkę z pandemią COVID-19 w ramach WRPO 2014+ (stan na 31.12.2022 r.)

OŚ	Kwota przeznaczona na działania wspierające walkę z COVID-19 w WRPO 2014+	Cel
OŚ PRIORYTETOWA 1. INNOWACYJNA I KONKURENCYJNA GOSPODARKA	100 000 000 zł	Wsparcia przedsiębiorców w walce z negatywnymi skutkami pandemii COVID-19 - grant dla mikro i małych przedsiębiorstw.
OŚ PRIORYTETOWA 2. SPOŁECZEŃSTWO INFORMACYJNE	2 361 188 zł	Wsparcie cyfryzacji procesów w obszarze ochrony zdrowia i usług społecznych w celu zastosowania nowoczesnych metod genomicznych w epidemiologii, diagnostyce i profilaktyce SARS-CoV-2 (epidemiologia genomiczna).
OŚ PRIORYTETOWA 6. RYNEK PRACY	278 189 630 zł	Zakup środków ochrony indywidualnej, środków do dezynfekcji oraz sprzętu/urządzeń medycznych dla podmiotów medycznych. Wsparcie wynagrodzeń pracowników przedsiębiorstw i części kosztów prowadzenia działalności gospodarczej w ramach short-time work schemes (STW).
OŚ PRIORYTETOWA 7. WŁĄCZENIE SPOŁECZNE	226 481 333 zł	Wyposażenie podmiotów leczniczych w niezbędne środki ochrony indywidualnej, środki do dezynfekcji, zakup sprzętu/urządzeń medycznych, koszty testów/badań laboratoryjnych w celu wykrycia obecności wirusa SARS-CoV-2, koszty pracy. Wsparcie podmiotów ekonomii społecznej.
OŚ PRIORYTETOWA 8. EDUKACJA	26 658 376 zł	Środki przeznaczono dla wielkopolskich szkół w zakresie wyposażenia ich w sprzęt niezbędny do prowadzenia edukacji zdalnej: laptopy z oprogramowaniem i akcesoriami (myszki, zestawy słuchawkowe z mikrofonami), tablety, zestawy do wideokonferencji, kamery internetowe, na zakup urządzeń i środków do dezynfekcji oraz terminali do pomiaru temperatury.
OŚ PRIORYTETOWA 9. INFRASTRUKTURA DLA KAPITAŁU LUDZKIEGO	38 518 997 zł	Środki przeznaczono dla wielkopolskich podmiotów medycznych m.in. na zakup karetek, zakup sprzętu medycznego, środków ochrony osobistej.
OŚ PRIORYTETOWA 11. WSPIERANIE KRYZYSOWYCH DZIAŁAŃ NAPRAWCZYCH W KONTEKŚCIE PANDEMII COVID-19 I JEJ SKUTKÓW SPOŁECZNYCH ORAZ PRZYGOTOWANIA DO EKOLOGICZNEJ I CYFROWEJ ODBUDOWY GOSPODARKI ZWIĘKSZAJĄCEJ JEJ ODPORNOŚĆ	29 091 357 zł	Naprawa bezpośrednich szkód gospodarczych i społecznych spowodowanych pandemią koronawirusa.

Opracowanie DPR

3.6.1.2. Pozostałe programy unijne

W rozdziale zaprezentowana została realizacja programów, dla których ZWW pełni funkcje instytucji wdrażającej lub pośredniczącej, tj. Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój (PO WER), Program Operacyjny Rybactwo i Morze na lata 2014-2020 (PO RiM) oraz Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 (PROW). Realizacja tych dokumentów ma znaczący wpływ na rozwój Województwa Wielkopolskiego oraz wsparcie realizacji części zapisów dokumentów wykonawczych do Strategii.

Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020

W 2022 r. kontynuowano wspieranie osób w obszarze zatrudnienia w ramach POWER 2014-2020. Wsparcie osób młodych (Poddziałanie: 1.1.1 i 1.2.1 tego Programu) w Wielkopolsce wdrażane jest przez WUP w Poznaniu w imieniu Samorządu Województwa Wielkopolskiego. Działania realizowane w projektach PO WER, skierowane są do osób w wieku do 29 roku życia, które doświadczają największych trudności związanych z wejściem i utrzymaniem się na rynku pracy. W ramach Poddziałania 1.2.1 przedsięwzięcia adresowane mogą być także do imigrantów, reemigrantów, osób odchodzących z rolnictwa i ich rodzin, ubogich pracujących, osób zatrudnionych na umowach krótkoterminowych oraz pracujących w ramach umów cywilno-prawnych. Osoby przystępujące do projektów obejmowane były wsparciem mającym na celu udzielenie pomocy adekwatnej do ich potrzeb i możliwości oraz uwzględniającym sytuację na rynku pracy. W projektach, poza pośrednictwem pracy i poradnictwem zawodowym, realizowane były również m. in. staże, praktyki, szkolenia i kursy umożliwiające zdobycie wiedzy i doświadczenia zawodowego. Uczestnicy mogli również otrzymać bezzwrotne środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej. Na wdrażanie wsparcia oferowanego w projektach PO WER w regionie zaplanowano środki w wysokości ok. 145,4 mln euro, tj. ponad 663,3 mln zł. Ostatnie działania realizowane przez PUP zostały zakończone do 31.12.2022 r. Natomiast wsparcie w projektach konkursowych 1.2.1 POWER zostanie wygaszone w 2023 roku.

Tabela 7. Postęp finansowy w projektach PO WER dla Wielkopolski (narastająco do 31.12.2022 r.)

Działanie	Alokacja (mln zł)	Wartość projektów (mln zł)	Wartość zatwierdzonych wniosków o płatność (mln zł)
Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020: Działanie 1.1 Wsparcie osób młodych na regionalnym rynku pracy – projekty pozakonkursowe, Poddziałanie 1.1.1 Wsparcie udzielane z Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Działanie 1.2 Wsparcie osób młodych na regionalnym rynku pracy, Poddziałanie 1.2.1 Wsparcie udzielane z Europejskiego Funduszu Społecznego	663,32	664,34	598,03

Opracowanie Wojewódzki Urząd Pracy w Poznaniu

Od początku wdrażania do końca 2022 r. pomocą objęto łącznie 80 613 osób, z czego ok. 52,9% stanowiły kobiety. Najwięcej uczestniczek i uczestników projektów to osoby bezrobotne – 59 557 osób. Osób pracujących, które wzięły udział w projektach było 16 490, a osób biernych zawodowo 4 566 osób. Pomoc trafiała m.in. do osób posiadających niskie kwalifikacje (60 224) oraz zamieszkujących obszary wiejskie (37 487), osoby z niepełnosprawnościami (2 093). Uczestnicy korzystali najczęściej z profesjonalnego pośrednictwa pracy (50 459) i doradztwa zawodowego (38 852). Udział w szkoleniach i kursach (18 448) oraz w stażach i praktykach (31 416) umożliwiał ludziom młodym zdobycie wiedzy i doświadczenia zawodowego niezbędnego do podjęcia pracy. W projektach udzielono 10 040 bezzwrotnych dotacji na założenie własnej działalności gospodarczej. W wyniku udzielonego wsparcia,

do 4 tygodni od momentu zakończenia udziału w projekcie, 43 027 uczestników podjęło pracę, a 15 592 osoby uzyskały kwalifikacje lub nabyły kompetencje.

Wsparcie w formie dofinansowania do wynagrodzeń lub kosztów prowadzenia działalności (STW) w latach 2020-2021 otrzymały 15 992 osoby, natomiast wartość wydatków kwalifikowanych poniesionych na działania związane z pandemią COVID-19 na koniec 2022 r. wyniosła ok. 65,1 mln zł.

Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020

Zarząd Województwa Wielkopolskiego (przy pomocy Departamentu Programów Rozwoju Obszarów Wiejskich Urzędu Marszałkowskiego Województwa Wielkopolskiego) realizuje zadania delegowane przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa jako instytucja wdrażająca PROW 2014-2020. Na przestrzeni lat 2014-2025 na obszary wiejskie Wielkopolski trafi kwota ponad 232,8 mln euro. Zgodnie z Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 2020/2220 z dnia 23 grudnia 2020 r. okres trwania Programu PROW 2014-2020 został przedłużony do dnia 31 grudnia 2022 r. Dodatkowo kwota ponad 31 mln euro z Europejskiego Instrumentu Odbudowy zasili budżet przeznaczony na rozwój obszarów wiejskich w zakresie operacji typu gospodarka wodno-ściekowa.

Celem głównym PROW 2014-2020 jest poprawa konkurencyjności rolnictwa, zrównoważone zarządzanie zasobami naturalnymi i działania w dziedzinie klimatu oraz zrównoważony rozwój terytorialny obszarów wiejskich. Realizowane są działania przyczyniające się do rozwoju przedsiębiorczości, odnowy i rozwoju wsi, w tym w zakresie infrastruktury technicznej, które są realizowane zarówno w ramach odrębnych działań, jak również poprzez działanie LEADER. Przewidziano również wsparcie w zakresie scalania gruntów. Elementem wsparcia rozwoju lokalnego jest wdrażanie działania pn. „Podstawowe usługi i odnowa wsi na obszarach wiejskich”, pozwalającego na realizację operacji dotyczących zachowania i ochrony dziedzictwa kulturowego, kształtowania przestrzeni publicznej oraz projektów w zakresie inwestycji w obiekty pełniące funkcje kulturalne. Ponadto wsparcie rozwoju infrastruktury dotyczące np. dróg lokalnych, gospodarki wodno-ściekowej przyczynia się zarówno do poprawy warunków życia i rozwoju gospodarczego, jak i do ochrony środowiska (ograniczenie zanieczyszczeń wód). Z kolei działanie LEADER realizowane jest poprzez wdrażanie lokalnych strategii rozwoju (LSR). LEADER ukierunkowany został na cele związane z przeciwdziałaniem ubóstwu i wykluczeniu społecznemu, w związku z czym istotne w ramach LSR jest wsparcie zakładania i rozwijania działalności gospodarczej. Zakres LEADER może obejmować także przetwórstwo produktów rolno-spożywczych (na małą skalę) oraz tworzenie i funkcjonowanie sieci w zakresie krótkich łańcuchów żywnościowych, rynków lokalnych lub usług turystycznych, co pozwoli na wykorzystanie endogenicznego potencjału obszarów wiejskich.

Tabela 8. Limity w ramach PROW 2014-2020 dla Wielkopolski

Działanie	Euro
Inwestycje w środki trwałe - scalanie gruntów	6 095 922
Podstawowe usługi i odnowa wsi na obszarach wiejskich	129 257 943
Wsparcie rozwoju lokalnego w ramach inicjatywy LEADER	97 512 874,86
RAZEM	232 866 739,86

Opracowanie DOW

W ramach PROW 2014-2020 Samorząd Województwa Wielkopolskiego wdraża następujące działania: Inwestycje w środki trwałe; Podstawowe usługi i odnowa wsi na obszarach wiejskich, Wsparcie dla rozwoju lokalnego w ramach inicjatywy LEADER (RLKS). Limity w ramach PROW 2014-2020 dla Województwa Wielkopolskiego przedstawiono w powyższej tabeli. Łącznie do Urzędu Marszałkowskiego Województwa Wielkopolskiego w ramach PROW 2014-2020 do końca 2022 roku wpłynęły 5 502 wnioski o przyznanie pomocy. Zawarto 2 900 umów na dofinansowanie operacji oraz wpłynęło łącznie 3 415 wniosków o płatność. Należy zaznaczyć, że wprowadzony w kraju w marcu 2020 roku stan epidemii związany z rozprzestrzenianiem się wirusa SARS-CoV-2 miał istotny wpływ na pracę Departamentu Programów Rozwoju Obszarów Wiejskich, chociażby ze względu na konieczność wprowadzenia zmian do umów realizowanych przez beneficjentów Programu. Departament PROW uczestniczy aktywnie w pracach nad przygotowaniem do nowej perspektywy finansowej tj. wdrażania Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027.

- **Inwestycje w środki trwałe (scalanie gruntów)**

Wsparcie przeznaczono na operacje w zakresie prac scaleniowych oraz zagospodarowania poscaleniowego. Beneficjentem poddziałania są starostowie. Łącznie w trzech naborach wniosków o przyznanie pomocy od początku realizacji Programu do Samorządu Województwa Wielkopolskiego wpłynęły 3 wnioski. Projekty są realizowane przez Powiat Pleszewski oraz dwa przez Powiat Czarńkowski-Trzecieński.

- **Podstawowe usługi i odnowa wsi na obszarach wiejskich**

- operacje typu „Budowa lub modernizacja dróg lokalnych”

Pomoc na operację jest przyznawana w formie refundacji kosztów budowy, przebudowy dróg gminnych, powiatowych lub wewnętrznych. Beneficjentem poddziałania może być: gmina, związek międzygminny, powiat, związek powiatów. Łącznie z trzech ogłoszonych naborów wpłynęło 556 wniosków o przyznanie pomocy. Do końca 2022 roku złożono 209 wniosków o płatność na kwotę ponad 132 mln zł.

- operacje typu Gospodarka wodno-ściekowa”

Dofinansowanie na realizację operacji jest przyznawane w formie refundacji części kosztów kwalifikowalnych dotyczących budowy, przebudowy lub wyposażenia obiektów budowlanych służących do zaopatrzenia w wodę lub odprowadzania ścieków: oczyszczalni ścieków, ujęć wody i stacji uzdatniania wody, systemów kanalizacji zbiorczej dla ścieków komunalnych, przydomowych oczyszczalni ścieków, zbiorowych systemów zaopatrzenia w wodę, instalacji do osadów ściekowych czy budowy lub przebudowy podziemnych zbiorników retencyjnych. Beneficjentem poddziałania są gminy, spółki (w których udziały mają wyłącznie jednostki samorządu terytorialnego), związki międzygminne. Łącznie z trzech ogłoszonych naborów wpłynęło 359 wniosków o przyznanie pomocy. Do końca 2022 r. podpisano 168 umów na kwotę ponad 292 mln zł, złożono także 158 wniosków o płatność na kwotę ponad 110 mln zł.

- operacje typu „Ochrona zabytków i budownictwa tradycyjnego”

Wsparcie jest przyznawane na operacje w zakresie odnawiania lub poprawy stanu zabytkowych obiektów budowlanych, służących zachowaniu dziedzictwa kulturowego lub zakupu obiektów budowlanych charakterystycznych dla tradycji budownictwa w danym regionie z przeznaczeniem na cele publiczne. Beneficjentem poddziałania są gminy i instytucje kultury, dla których organizatorem jest jednostka samorządu terytorialnego. W ramach ogłoszonego naboru wpłynęło 17 wniosków

o przyznanie pomocy. W sumie zawarto 15 umów na łączną kwotę 6,5 mln zł wyczerpując dostępny limit środków na lata 2014-2020. Realizacja poddziałania została zakończona - łącznie wypłacono beneficjentom ponad 6 mln zł.

- operacje typu „Inwestycje w obiekty pełniące funkcje kulturalne”

Dofinansowanie jest przyznawane na operacje dotyczące budowy, przebudowy lub wyposażenia obiektów budowlanych pełniących funkcje kulturalne, w tym świetlic i domów kultury. Beneficjentem poddziałania są gminy i instytucje kultury, dla których organizatorem jest jednostka samorządu terytorialnego. W ramach ogłoszonego naboru złożono 87 wniosków. Łącznie podpisano 56 umów na kwotę ponad 25,8 mln zł wyczerpując dostępny limit środków na lata 2014-2020. Do końca 2022 roku złożono 71 wniosków o płatność na kwotę ponad 23 mln zł.

- operacje typu „Kształtowanie przestrzeni publicznej”

Pomoc jest przyznawana na operacje w zakresie kształtowania przestrzeni publicznej. Beneficjentem poddziałania są gminy. W ramach ogłoszonego naboru złożono 38 wniosków. Podpisano 15 umów na kwotę ponad 7,8 mln zł wyczerpując dostępny limit środków na lata 2014-2020. Realizacja poddziałania została zakończona - łącznie wypłacono beneficjentom ponad 6,9 mln zł.

- operacje typu „Inwestycje w targowiska lub obiekty budowlane przeznaczone na cele promocji lokalnych produktów”

Pomoc jest przyznawana na operacje polegające na budowie lub przebudowie targowisk lub obiektów budowlanych przeznaczonych na cele promocji lokalnych produktów. Beneficjentem poddziałania może być: gmina, powiat, związki gmin lub powiatów. W ramach ogłoszonego naboru wpłynęło 19 wniosków. Podpisano 15 umów na kwotę dofinansowania 10,5 mln zł. Realizacja poddziałania została zakończona - łącznie wypłacono beneficjentom ponad 9,1 mln zł.

- **Wsparcie dla rozwoju lokalnego w ramach inicjatywy LEADER (RLKS)**

Z inicjatywy społeczności lokalnych w województwie wielkopolskim w okresie programowania 2014-2020 powstało 31 Lokalnych Grup Działania (LGD) a wybrano 29 lokalnych strategii rozwoju (LSR). W wyniku zwiększenia środków dla LGD obecnie dostępny limit wynosi ponad 97 mln EUR. LGD finansowane z PROW 2014-2020 wspierane są w ramach 4 poddziałań:

- wsparcie przygotowawcze, które miało na celu przygotowanie lokalnych strategii oraz utrzymanie potencjału administracyjnego istniejących LGD. Zostało złożonych 31 wniosków. Wszyscy beneficjenci, spełnili założone w rozporządzeniu kryteria i podpisali umowy, którym wypłacono łącznie 3,8 mln zł. W 2022 roku ogłoszono kolejny nabór wniosków na wsparcie przygotowawcze w związku z przygotowaniem do uruchomienia w kolejnej perspektywie finansowej 2023-2027 instrumentu RLKS. Wpłynęło 29 wniosków o przyznanie pomocy. Podpisano 29 umów na kwotę ponad 2,1 mln zł na przygotowanie strategii rozwoju lokalnego na lata 2023-2027.
- wsparcie na wdrażanie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność. Do końca 2022 roku łącznie Samorząd Województwa Wielkopolskiego

zaakceptował 752⁸³ nabory wniosków, które zostały lub będą ogłoszone. Z uzgodnionych naborów wniosków przekazanych przez LGD wpłynęło łącznie 4 292 wnioski o przyznanie pomocy od beneficjentów LGD i LGD, w tym 127 projektów grantowych. Wpłynęło także 17 wniosków na operacje własne LGD. W 2022 roku LGD przekazały do Samorządu Województwa 658 wniosków o przyznanie pomocy z 71 przeprowadzonych w tym roku naborów. Łącznie od początku realizacji Programu podpisano 2 319 umów na kwotę ponad 277 mln zł. Złożono także 2 641 wniosków o płatność na ponad 213 mln zł. Tylko w 2022 roku podpisano 302 umowy na ponad 28,9 mln zł. Do Samorządu Województwa Wielkopolskiego wpłynęły łącznie 262 protesty od wnioskodawców na decyzję rady LGD wybierającej operacje do dofinansowania.

- przygotowanie i realizacja działań w zakresie współpracy z lokalną grupą działania, w ramach którego wsparcie może dotyczyć przygotowania i/lub realizacji projektu współpracy. Projekty współpracy mogą dotyczyć współpracy międzyterytorialnej - pomiędzy LGD w ramach jednego województwa lub z różnych województw lub współpracy międzynarodowej. Do końca 2022 roku do Samorządu Województwa Wielkopolskiego wpłynęły 52 wnioski od LGD na kwotę ponad 20 mln zł. Podpisano 29 umów na kwotę ponad 8,7 mln zł. Złożono także 31 wniosków o płatność na kwotę ponad 5,7 mln zł.
- wsparcie na rzecz kosztów bieżących i aktywizacji, w ramach którego LGD otrzymują wsparcie na bieżące funkcjonowanie, zapewniające sprawną i efektywną pracę, w tym sprawne funkcjonowanie biur oraz doskonalenie zawodowe osób uczestniczących w realizacji LSR. Po podpisaniu umów ramowych w maju 2016 roku 29 LGD złożyło wnioski o dofinansowanie kosztów bieżących i aktywizacji. Umowy na finansowanie kosztów bieżących i aktywizacji podpisano ze wszystkimi LGD na kwotę ponad 14 mln euro. Rozliczanie kosztów funkcjonowania LGD w ramach PROW 2014-2020 odbywa się na zasadzie ryczałtu. Do końca 2022 roku do Samorządu Województwa Wielkopolskiego wpłynęło 156 wniosków o płatność na kwotę ponad 51,6 mln zł.

o Krajowa Sieć Obszarów Wiejskich (KSOW)

KSOW działa w województwie wielkopolskim w ramach struktury Departamentu Programów Rozwoju Obszarów Wiejskich. Celem sieci jest aktywizacja mieszkańców, promowanie postaw przedsiębiorczych, a także włączenie społeczne osób wykluczonych. Sieć jest także platformą wymiany wiedzy na temat rozwoju obszarów wiejskich oraz dobrych praktyk. W ramach KSOW organizowane są spotkania i szkolenia na temat tego, jak uzyskać dofinansowanie z PROW. Sieć organizuje szereg wydarzeń, które podkreślają wpływ funduszy europejskich na obraz dzisiejszej wsi i poprawę poziomu życia jej mieszkańców oraz promują wieś jako miejsce dogodne do życia. Sieć służy także ułatwianiu wymiany wiedzy oraz nawiązywaniu współpracy pomiędzy instytucjami i osobami zaangażowanymi w rozwój obszarów wiejskich.

KSOW w województwie wielkopolskim przeprowadza nabór wniosków w ramach ogłaszanego corocznie przez Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi konkursu dla partnerów Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich. Środki można pozyskać m.in. na szkolenia, warsztaty, wyjazdy studyjne, konferencje, targi, imprezy plenerowe, publikacje, badania, czy też konkursy. W poprzednich konkursach partnerzy KSOW z województwa wielkopolskiego otrzymali łącznie ponad 4,7 mln złotych. Pieniądze te pozwoliły na

⁸³ LGD uzgadniają z Samorządem Województwa Wielkopolskiego termin i zakres ogłoszenia o planowanym naborze wniosków.

sfinansowanie 192 projektów, w tym w 2022 roku wsparcie finansowe uzyskały 32 projekty na kwotę 946.302,35 zł.

Ponadto, Krajowa Sieć Obszarów Wiejskich jako jednostka regionalna KSOW realizuje tzw. operacje własne w ramach dwuletnich planów operacyjnych. Ze względu na sytuację pandemiczną zrealizowane w 2022 roku operacje własne częściowo miały formę przedsięwzięć ograniczających bezpośredni kontakt międzyludzki. Polegały one m.in. na opracowaniu i druku czterech wydań biuletynu „Nasza euroPROWincja”, publikowaniu artykułów informujących o PROW 2014-2020 w Monitorze Wielkopolskim, prasie lokalnej oraz na portalach internetowych. W 2022 r. zrealizowano kampanię telewizyjną i radiową nt. PROW 2014-2020. Ze środków Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich sfinansowane zostały dwa konkursy: konkurs fotograficzny oraz konkurs dla kół gospodyń wiejskich w Wielkopolsce. Dofinansowano również udział wystawców zrzeszonych w Sieci Dziedzictwa Kulinarного Wielkopolska w łódzkich targach Natura Food. W ramach operacji własnych jednostki regionalnej KSOW w województwie wielkopolskim zorganizowano także wyjazd studyjny samorządowców z województwa wielkopolskiego do województwa podkarpackiego celem poznania dobrych praktyk realizacji PROW 2014-2020 w innym województwie. W ramach Planu Komunikacyjnego realizowano m.in. zadania związane z nową perspektywą budżetu unijnego poprzez organizację 4 stacjonarnych posiedzeń Zespołu Roboczego ds. realizacji instrumentu RLKS w województwie wielkopolskim, spotkania dla LGD związanego z podpisaniem umów w zakresie wsparcia przygotowawczego, szkolenia dla LGD poświęconego zasadom opracowania strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność oraz konferencji online dla LGD z udziałem przedstawicieli Komisji Europejskiej, która umożliwiła przedyskutowanie fundamentalnych kwestii związanych z opracowaniem nowych strategii przez lokalne grupy działania.

Mierzalnymi efektami realizacji Programu są lub będą m.in.:

- prace scaleniowe prowadzone na ponad 2 347 ha gruntów rolnych i leśnych, które obejmują 284 gospodarstwa,
- zbudowane ponad 34 km dróg, przebudowanych 271 km dróg, a na ponad 11 km dróg zostanie zmieniona nawierzchnia,
- zbudowanych ponad 85 km sieci wodociągowej, ponad 245 km sieci kanalizacyjnej oraz 1 271 przydomowych oczyszczalni ścieków; przebudowanych zostanie ponad 51 km sieci wodociągowej, ponad 4 km sieci kanalizacyjnej, wybudowane lub przebudowane 48 stacji uzdatniania wody oraz 18 oczyszczalni ścieków,
- 16 obiektów służących zachowaniu dziedzictwa kulturowego zostało odnowionych lub poprawił się ich stan oraz zakupiono 2 obiekty budowlane charakterystycznych dla tradycji budownictwa w danym regionie z przeznaczeniem na cele publiczne,
- odnowionych 15 centrów miejscowości oraz 19 innych obiektów związanych z przestrzenią publiczną,
- 7 targowisk zostało wybudowanych oraz 11 przebudowanych, zbudowano 7 obiektów budowlanych przeznaczonych na cele promocji lokalnych produktów a 137 przebudowano,
- wybudowanych 17 świetlic i domów kultury, 39 przebudowanych a 14 wyposażonych. Przebudowane 3 biblioteki a 2 wyposażone. Wybudowano 2 muzea a 1 przebudowano,
- utworzenie ponad 1 719 miejsc pracy, w tym ponad 1 005 w ramach podejmowania działalności gospodarczej a 714 w ramach rozwijania działalności gospodarczej. 291 895 osób korzysta ze wspartych usług/infrastruktury.

UWAGI: Istotnym ograniczeniem był wprowadzony w marcu 2020 roku stan epidemiczny związany z epidemią SARS-CoV-2 i z tym związane konsekwencje dla beneficjentów. Wyzwaniem były i są dodatkowe środki jakie skierowano do LGD i na inne działania realizowane przez samorządy co skumulowało nabory wniosków a tym liczbę wniosków jakie w krótkim czasie trafiły do kontroli administracyjnej.

Program Operacyjny „Rybacktwo i Morze”

Zarząd Województwa Wielkopolskiego (przy pomocy Departamentu Programów Rozwoju Obszarów Wiejskich Urzędu Marszałkowskiego Województwa Wielkopolskiego) realizuje także zadania delegowane przez Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi jako instytucja pośrednicząca we wdrażaniu Priorytetu 4. Zwiększenie zatrudnienia i spójności terytorialnej Programu Operacyjnego „Rybacktwo i Morze” [PO RiM 2014-2020], który obejmuje wdrażanie podejścia LEADER na obszarach rybackich poprzez następujące działania: realizację lokalnych strategii rozwoju kierowanych przez społeczność oraz, operacje dotyczące współpracy, a także koszty bieżące i aktywizację. Środki (łącznie 6 mln euro) są skierowane na obszar działania dwóch lokalnych grup rybackich [LGR] tj. Stowarzyszenie Lokalna Grupa Rybacka „7 Ryb” oraz Nadnotecka Grupa Rybacka. LGR finansowane z PO RiM 2014-2020 wspierane są w ramach 3 poddziałań:

- realizacja lokalnych strategii rozwoju kierowanych przez społeczność. Od początku realizacji Programu do końca 2022 roku łącznie Samorząd Województwa Wielkopolskiego zaakceptował 125 naborów wniosków⁸⁴, które zostały lub będą ogłoszone przez LGR. Z uzgodnionych naborów wniosków i przekazanych przez LGR do Samorządu Województwa Wielkopolskiego wpłynęło łącznie 298 wniosków o dofinansowanie od beneficjentów LGR, w tym 11 wniosków na operacje własne LGR oraz 4 granty. Podpisano 189 umów na kwotę ponad 20,2 mln zł. Złożono także 166 wniosków o płatność na ponad 15,1 mln zł.
- projekty współpracy, w ramach których przewidziano pomoc na realizację projektów współpracy międzyterytorialnej - pomiędzy LGR w ramach jednego województwa lub z różnych województw - lub współpracy międzynarodowej. Ostateczny termin na złożenie wniosków minął 31 grudnia 2021 r. łącznie LGR złożyły 11 wniosków o dofinansowanie – podpisano 9 umów na kwotę ponad 560 tys. zł.
- koszty bieżące i aktywizacja, w ramach których LGR otrzymują wsparcie na bieżące funkcjonowanie LGR, zapewniające sprawną i efektywną pracę LGR w tym sprawne funkcjonowanie biura LGR oraz doskonalenie zawodowe osób uczestniczących w realizacji LSR. Do końca 2022 roku do Urzędu Marszałkowskiego Województwa Wielkopolskiego wpłynęło łącznie 16 wniosków o dofinansowanie kosztów bieżących i aktywizacji. Podpisano 14 umów na kwotę ponad 3,7 mln zł. Rozliczanie kosztów funkcjonowania LGD w ramach PO RiM 2014-2020 odbywa się na zasadzie refundacji poniesionych kosztów.

Mierzalnym efektem realizacji Programu jest m.in. utworzenie 62,5 miejsca pracy.

⁸⁴ LGR uzgadniają z Samorządem Województwa Wielkopolskiego termin i zakres ogłoszenia o planowanym naborze wniosków.

UWAGI: Utrudnieniem we wdrażaniu Programu jest niewystarczający limit pomocy technicznej w stosunku do ilości i złożoności działań realizowanych przez samorząd województwa. Jednakże ocena podjętych w 2022 roku działań i ich efektów wskazuje, iż realizacja Programu Operacyjnego „Rybnactwo i Morze” 2014-2020 przebiega zgodnie z planem, a efekty realizacji Programu jak najbardziej należy ocenić pozytywnie. Działania realizowane przez Departament PROW bez wątpienia przyczynią do dalszego rozwoju obszarów zależnych od rybactwa w Wielkopolsce.

3.6.1.3. Budżet Województwa Wielkopolskiego oraz Wieloletnia Prognoza Finansowa Województwa Wielkopolskiego

Dokumenty **Budżet Województwa Wielkopolskiego oraz Wieloletnia Prognoza Finansowa Województwa Wielkopolskiego** (WPF) odzwierciedlają sytuację ekonomiczną województwa, potencjał inwestycyjny i kierunki rozwoju. Opracowanie budżetu oraz WPF wynika z zapisów ustawy z 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, stąd w roku 2022 obowiązywały:

- Budżet Województwa Wielkopolskiego na 2022 rok,
- Wieloletnia Prognoza Finansowa Województwa Wielkopolskiego na 2022 rok i lata następne.

Budżet województwa jest sporządzany corocznie. Określa podstawowe parametry budżetu, takie jak: dochody bieżące i majątkowe, wydatki bieżące i majątkowe, kwotę planowanego deficytu lub nadwyżki, planowane przychody i rozchody. Z kolei WPF jest instrumentem wieloletniego planowania finansowego, który sporządza się na okres danego roku budżetowego oraz co najmniej trzech kolejnych lat. Obejmuje on prognozę dochodów bieżących i majątkowych, wydatków bieżących i majątkowych, wyniki budżetu, przychody i rozchody budżetu, kwotę długu oraz sposób sfinansowania spłaty długu. Z uwagi na charakter omawianych dokumentów i rolę jaką pełnią w analizie WPF i Budżet należy uznać, że dokumenty te wpisują się we wszystkie cele strategiczne SRWW 2030.

Sprawozdanie finansowe Województwa Wielkopolskiego, Sprawozdanie z wykonania budżetu Województwa Wielkopolskiego za 2022 rok wraz z informacją o stopniu zaawansowania realizacji programów wieloletnich oraz niniejszy Raport będą tematami majowego posiedzenia Sejmiku WW. W związku z tym w Raporcie nie zamieszczono podsumowania wykonania ww. dokumentów finansowych.

3.6.2. Kontrakt Programowy

Kontrakt programowy określa wielkość i sposób wydatkowania pieniędzy unijnych przez dany region w ramach polityki spójności na lata 2021-2027. Kontrakt Programowy dla Województwa Wielkopolskiego jest dokumentem określającym kierunki i warunki dofinansowania programu Fundusze Europejskie dla Wielkopolski 2021-2027 oraz przedsięwzięć priorytetowych. Konieczność zawarcia Kontraktu wynika z ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju, a dokument stanowi podstawę do negocjacji z Komisją Europejską treści projektu programu regionalnego służącego realizacji postanowień umowy partnerstwa, opracowywanego przez zarząd województwa. Kontrakt zawierany jest między stroną rządową reprezentowaną przez ministra ds. rozwoju regionalnego, a stroną samorządową reprezentowaną przez zarząd województwa. Projekt Kontraktu Programowego dla Województwa Wielkopolskiego był negocjowany przez obie strony od roku 2021, a podpisany w marcu 2022r.

Działania podejmowane w 2021 i 2022 roku w ramach negocjacji Kontraktu Programowego

L.p.	Podejmowane działania
26 marca 2021	Spotkanie Marszałka z Ministrem Waldemarem Budą dotyczące rozpoczęcia negocjacji Kontraktu Programowego dla Województwa Wielkopolskiego (KP)
13 maja – 31 maja 2021	Przekazanie przez MFiPR projektu KP oraz przyjęcie jako odpowiedzi Stanowiska ZWW do projektu KP
26 lipca – 31 sierpnia 2021	Przekazanie przez MFiPR projektu KP oraz przyjęcie jako odpowiedzi Stanowiska ZWW do projektu KP
10 grudnia 2021	Przekazanie w trybie roboczym przez stronę rządową projektu KP oraz uwag do załączników
17 lutego – 24 lutego 2022	Przekazanie kolejnego projektu KP oraz przyjęcie jako odpowiedzi Stanowiska ZWW do projektu KP
1 marca – 3 marca 2022	Przekazanie projektu KP uwzględniającego dodatkowe postanowienia oraz przyjęcie przez ZWW projektu KP
14 marca 2022	Podpisanie Kontraktu Programowego dla Województwa Wielkopolskiego
14 listopada 2022	Informacja z MFiPR dotycząca rozpoczęcia prac nad przygotowaniem aneksów do KP wynikających ze zmian w projektach programów regionalnych trakcie negocjacji z KE oraz konieczności dodania zapisów dotyczących wdrażania FST.

W dniu 26 marca 2021 r. odbyło się pierwsze spotkanie negocjacyjne w sprawie Kontraktu Programowego dla Wielkopolski na lata 2021-2027, w którym uczestniczyli:

- po stronie rządowej: Minister W. Buda, Dyrekcja Departamentu Finansów i Polityki Regionalnej,
- po stronie samorządowej: Marszałek M. Woźniak, Dyrekcja Departamentu Polityki Regionalnej.

Marszałek zaprezentował region pod względem kluczowych wyzwań rozwojowych oraz omówił zróżnicowanie Wielkopolski pod względem rozwoju społeczno-gospodarczego. Przedstawił cele rozwojowe Wielkopolski i powiązane z nimi cele szczegółowe polityki spójności na nową perspektywę finansową. Bardzo szczegółowo zostały przedstawione zamierzenia inwestycyjne, których realizację warunkować ma wielkość środków unijnych na lata 2021-2027. Obok prezentacji strategicznych interwencji został określony wymiar terytorialny wsparcia oraz wstępna propozycja podziału środków w ramach nowego programu regionalnego. Tym samym rozpoczęto negocjacje Kontraktu będące wieloetapowym procesem, podczas którego uzgadniano zapisy dotyczące obowiązków poszczególnych stron i zasad ich współpracy, źródła i poziom dofinansowania programu regionalnego, kierunki i koncentrację tematyczną wsparcia, zobowiązanie do wsparcia dla obszarów strategicznej interwencji, przedsięwzięcia priorytetowe o szczególnym znaczeniu dla rozwoju województwa, a także ewentualne odstępstwa od linii demarkacyjnej, która reguluje zakresy możliwego wsparcia w ramach programów krajowych i regionalnych. 31 maja przyjęte zostało pierwsze Stanowisko Zarządu Województwa Wielkopolskiego do projektu Kontraktu Programowego przedstawionego przez stronę rządową, stanowiące element procesu negocjacji. W treści przedstawiono m. in. postulat dotyczący ujęcia realizacji Funduszu Sprawiedliwej Transformacji w ramach struktury zarządzania na poziomie regionalnym (rola Instytucji Zarządzającej). Drugie stanowisko negocjacyjne Zarządu Województwa Wielkopolskiego stanowiło odpowiedź na przekazany przez Ministra projekt Kontraktu Programowego dla Województwa Wielkopolskiego z 26 lipca 2021 r. Stanowisko negocjacyjne Zarządu Województwa Wielkopolskiego odnosiło się m. in. do:

- weryfikacji wykazu przedsięwzięć priorytetowych oraz przedstawienia informacji uzupełniających zgodnie z przesłanym formatem załącznika,

- aktualizacji postulowanych we wcześniejszym stanowisku odstępstw od linii demarkacyjnej,
- wdrażania Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji
- uzgodnienia zakresu i zasad realizacji projektów hybrydowych,
- analizy zapisów zawartych w nowym Rozdziale 7 INFORMACJA I PROMOCJA.

Następnie w trybie roboczym został przekazany zaktualizowany projekt KP z prośbą o jego przeanalizowanie, z uwzględnieniem dotychczasowych uzgodnień. W lutym 2022r. przekazano kolejną wersję Kontraktu, która została zaakceptowana przez Zarząd Województwa Wielkopolskiego. W piśmie z dnia 1 marca 2022 r. Minister zwrócił się z prośbą o przekazanie informacji o gotowości do podpisania wynegocjowanego Kontraktu Programowego dla Województwa Wielkopolskiego. Uchwałą z dnia 3 marca ZWW przyjął projekt KP oraz udzielił pełnomocnictwa do jego podpisania w imieniu Zarządu. Kontrakt Programowy został podpisany 14 marca 2022 przez Marszałka Marka Woźniaka oraz Wicemarszałka Wojciecha Jankowiaka. Ten akt umożliwił podjęcie kolejnych kroków związanych z przygotowaniem programu regionalnego, a mianowicie przekazanie projektu Programu do Komisji Europejskiej i rozpoczęcie formalnego procesu jego negocjacji. W listopadzie 2022r. rozpoczęto aktualizację Kontraktu, w celu dostosowania jego zapisów do ustaleń wynikających z zakończonych negocjacji Programu Regionalnego.

3.6.3. Fundusze Europejskie dla Wielkopolski 2021-2027.

Fundusze Europejskie dla Wielkopolski 2021-2027 (FEW 2021+) to program na kolejną perspektywę finansową polityki spójności służący realizacji postanowień umowy partnerstwa. Program określa cele i kierunki wykorzystania środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej na terenie województwa wielkopolskiego. Za przygotowanie projektu programu, zgodnie z ustawą o zasadach prowadzenia polityki rozwoju, odpowiada zarząd województwa.

Działania podejmowane w 2022 roku w ramach przygotowania programu Fundusze Europejskie dla Wielkopolski 2021-2027

L.p.	Podejmowane działania
10 marca 2022	Przyjęcie Uchwałą ZWW projektu programu Fundusze Europejskie dla Wielkopolski 2021-2027 (FEW 2021+)
14 marca 2022	Zawarcie Kontraktu Programowego dla Województwa Wielkopolskiego
14 marca 2022	Opinia Ministra właściwego ds. rozwoju regionalnego w sprawie zgodności projektu FEW 2021+ z Kontraktem Programowym dla Województwa Wielkopolskiego
14 marca 2022	Przekazanie przez system SFC2021 projektu FEW 2021+ do Komisji Europejskiej (wersja 1.0)
14 marca- 14 czerwca	Proces formalnych negocjacji projektu FEW 2021+ z Komisją Europejską (3 mies. od przekazania projektu Programu)
14 czerwca 2022	Przekazanie przez KE formalnych uwag do projektu programu FEW 2021+
lipiec – wrzesień 2022	Cykl 14 roboczych spotkań z przedstawicielami KE dot. obszarów tematycznych tj. instrumenty finansowe, infrastruktura edukacyjna, społeczna, zdrowotna, interwencja w ramach Funduszu Sprawiedliwej Transformacji

29 września	Zakończenie negocjacji (spotkanie podsumowujące z udziałem KE, MFIPR oraz IZ PR)
11 października	Opinia Ministra właściwego ds. rozwoju regionalnego w sprawie zgodności projektu FEW 2021+ z Umową Partnerstwa
13 października 2022 10 listopada 2022	Przekazanie przez system SFC2021 do KE uzgodnionej wersji projektu Programu (wersja 1.1) 10 listopada przekazanie wersji uwzględniającej uwagi techniczne KE (wersja 1.2)
5 grudnia 2022	Wydanie przez KE decyzji zatwierdzającej program FEW 2021+

W marcu 2022r. rozpoczął się kluczowy etap procesu przygotowania programu regionalnego. Zakończenie etapu negocjacji pomiędzy stroną rządową a samorządową zapisów Kontraktu Programowego umożliwiło jego zawarcie, co pozwoliło na podjęcie dalszych formalnych kroków w celu rozpoczęcia negocjacji projektu FEW 2021+ z Komisją Europejską (KE). Ze względu na trwający nadal formalny proces negocjacji projektu Umowy Partnerstwa, niemożliwe było we wskazanym ustawowo terminie wydanie opinii przez ministra o zgodności projektu Programu z Umową Partnerstwa. Zgodnie ze stanowiskiem Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej, podstawą do negocjacji projektu FEW 2021+ z KE miał być w związku z tym Kontrakt Programowy dla Województwa Wielkopolskiego. Opinia o zgodności projektu Programu z Kontraktem Programowym została wydana przez Ministra dnia 14 marca, co umożliwiło przekazanie projektu Programu do Komisji Europejskiej systemem teleinformatycznym SFC2021. Tym samym rozpoczął się etap formalnych negocjacji. 14 czerwca nastąpiło przekazanie przez Komisję Europejską formalnych uwag do projektu programu FEW 2021+. łącznie podniesiono 469 kwestii (tj. uwag, komentarzy, wyjaśnień). W lipcu powołano Uchwałą ZWW Zespół negocjacyjny ds. prowadzenia negocjacji programu regionalnego Fundusze Europejskie dla Wielkopolski 2021-2027, któremu przewodniczył Marszałek Marek Woźniak. W okresie od lipca do września trwały intensywne prace nad wyjaśnianiem poszczególnych kwestii poruszonych w obserwacjach KE do projektu Programu. W tym celu odbyło się kilkanaście spotkań z przedstawicielami Komisji oraz Ministerstwa. Zwieńczeniem negocjacji było spotkanie, które odbyło się w formule on-line 29 września. W spotkaniu udział wzięli przedstawiciele strony polskiej: Małgorzata Jarosińska-Jedynak, Sekretarz Stanu w MFIPR, Marek Woźniak, Marszałek Województwa Wielkopolskiego i Wojciech Jankowiak, Wicemarszałek Województwa Wielkopolskiego oraz przedstawiciele KE: Angela Martinez Sarasola, kierownik Wydziału ds. Polski i Lucie Žáčková, zastępca kierownika Wydziału ds. Polski w Dyrekcji Generalnej ds. Polityki Regionalnej i Miejskiej (DG REGIO). Podczas spotkania dokonano ostatecznych rozstrzygnięć kluczowych dla Programu kwestii dotyczących wsparcia dla szpitali, opieki psychiatrycznej, wyodrębnienia w strukturze Programu trzech priorytetów EFS+ (rynek pracy, edukacja, włączenie społeczne). Minister dnia 11 października 2022 r. wydał pozytywną opinię co do zgodności projektu programu FEW 2021+ z Umową Partnerstwa, na podstawie ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju. Ostateczny projekt programu FEW 2021+ został przyjęty uchwałą Zarządu Województwa Wielkopolskiego nr 5679/2022 z dnia 6 października 2022 r., a następnie przekazany KE za pośrednictwem systemu SFC2021 w dniu 13 października 2022 r. (wersja 1.1). Natomiast ostateczna wersja uwzględniająca uwagi techniczne została przekazana KE za pośrednictwem systemu SFC2021 w dniu 10 listopada 2022r. (wersja 1.2). Komisja Europejska zatwierdziła program Fundusze Europejskie dla Wielkopolski 2021-2027 decyzją nr C(2022) 9044 w dniu 5 grudnia 2022 r.

3.6.4. Współpraca zagraniczna

Obszar współpracy zagranicznej województwa wielkopolskiego reguluje dokument **Priorytety współpracy zagranicznej Województwa Wielkopolskiego** (podstawa prawna opracowania: ustawa z 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa). Wskazano w nim zasady, najważniejsze obszary i potencjalnych partnerów współpracy międzynarodowej. Głównym celem Programu jest zagwarantowanie trwałego miejsca Wielkopolski na arenie międzynarodowej, wśród regionów innowacyjnych, społecznie wrażliwych, otwartych i atrakcyjnych zarówno pod względem gospodarczym, turystycznym, jak i kulturowym. W dokumencie zwraca się uwagę na potrzebę budowania partnerskich relacji z różnego rodzaju jednostkami. Stanowi on przełożenie celu strategicznego 4. Wzrost skuteczności wielkopolskich instytucji i sprawności zarządzania regionem oraz celu operacyjnego 4.2. Wzmocnienie mechanizmów koordynacji i rozwoju SRWW 2030.

Działania podejmowane w 2022 roku w ramach ww. dokumentu

L.p.	Podejmowane działania
1	Działalność informacyjna i wsparcie dla instytucji województwa w zakresie funduszy i polityk unijnych
2	Współpraca z regionami partnerskimi i koordynacja działań województwa w europejskich sieciach tematycznych
3	Koordynacja prac polskiej delegacji do Europejskiego Komitetu Regionów
4	Współpraca z polskimi placówkami dyplomatycznymi i innymi polskimi podmiotami
5	Współpraca z wielkopolskimi uczelniami i jednostkami naukowo-badawczymi
6	Organizacja wizyt przedstawicieli zagranicznych regionów partnerskich oraz krajów trzecich w Wielkopolsce, a także realizacja międzynarodowych inicjatyw, w tym wymiana doświadczeń w formule on-line
7	Organizacja wizyt za granicą oraz realizacja innych form dwustronnych inicjatyw i projektów współpracy z regionami europejskimi oraz pozaeuropejskimi, w tym wymiany doświadczeń w formule on-line
8	Szerzenie wiedzy i upamiętnianie poznańskich matematyków i kryptologów, którzy złamali kody Enigmy
9	Działania w obliczu agresji rosyjskiej na Ukrainę
10	Zadania z zakresu działalności na rzecz integracji europejskiej oraz rozwijania kontaktów i współpracy między społeczeństwami w trybie tzw. „małych grantów”
Kluczowe efekty podejmowanych działań:	
– w ramach prowadzenia działalności informacyjnej i wsparcia dla instytucji województwa w zakresie funduszy i polityk unijnych: ▪ promowano wspólne inicjatywy i projekty oraz przekazywano informacje o polityce UE dla regionu za pomocą prowadzonego biuletynu informacyjnego i strony internetowej BIWW oraz kont na portalach społecznościowych, na Facebooku „Biuro Wielkopolski w Brukseli” oraz na Twitterze „Wielkopolska BXL”; ▪ wspomagano podmioty administracji samorządowej, partnerów społecznych i gospodarczych z regionu w związku z realizacją projektów w zakresie polityk UE. BIWW opublikował na swojej stronie i przysyłał w formie newsletterów 21 ogłoszeń dot. poszukiwań partnerów. Na zgłoszenia otrzymano 31 odpowiedzi ze strony podmiotów z Wielkopolski. BIWW dysponuje rozbudowaną bazą podmiotów, do których przekazuje informacje za pośrednictwem newslettera np. na liście odbiorców organizacji pozarządowych ma zarejestrowanych 499 podmiotów, biznes - 180, gminy – 1 336, powiaty – 150; – w zakresie współpracy i partnerstw samorządów z regionami oraz innymi regionami europejskimi, koordynowano i reprezentowano interesy województwa w europejskich sieciach współpracy: ▪ współpracowano z innymi regionami UE w ramach Koalicji Europejskich Regionów Rolniczych „AgriRegions”. Udział w pracach Koalicji zaowocował m.in. przygotowaniem dwóch posiedzeń – 2 lutego posiedzenie online z udziałem unijnego Komisarza ds. Rolnictwa i Rozwoju Obszarów Wiejskich Janusza Wojciechowskiego oraz 29 kwietnia – posiedzenie w Brukseli z	

- udziałem Dyrektora Generalnego DG Agri Wolfganga Burtschera oraz posłów do Parlamentu Europejskiego. W spotkaniu uczestniczył Wicemarszałek Województwa Wielkopolskiego;
- współpracowano z regionami europejskimi na rzecz zaangażowania w Plan Odbudowy dla Europy;
 - uczestniczono w pracach Europejskiej Platformy Regionów Podmiejskich PURPLE. W dniach 14-15 czerwca 2022 r., w Brukseli odbyło się 35 Zgromadzenie Ogólne Sieci PURPLE. W Zgromadzeniu osobiście uczestniczył Wicemarszałek Województwa Wielkopolskiego Pan Wojciech Jankowiak oraz przedstawiciele Wielkopolskiego Biura Planowania Przestrzennego w Poznaniu i Biura Informacyjnego Województwa Wielkopolskiego w Brukseli. Przedstawiciele Wielkopolskiego Biura Planowania Przestrzennego w Poznaniu na bieżąco uczestniczą w posiedzeniach Grupy Roboczej Europejskiej Platformy Regionów Podmiejskich PURPLE;
 - uczestniczono w pracach Europejskiej Sieci Regionów na rzecz Badań i Innowacji ERRIN (m.in. poprzez udział w pracach grupy zadaniowej sieci ds. niewykorzystanego potencjału badawczo-innowacyjnego regionów z Europy Środkowo-Wschodniej oraz grupie eksperckiej Komisji Europejskiej ds. instrumentu I3). Ponadto, pracownik BIWW została koordynatorką grupy roboczej ds. inteligentnych specjalizacji, a także członkiem zarządu sieci ERRIN;
 - uczestniczono w zorganizowaniu wydarzenia nt. „Młodzież jest ważna - perspektywa regionalna i lokalna” w ramach międzynarodowego konglomeratu, którego Wielkopolska była liderem, a także uczestniczono w konferencjach i seminariach Europejskiego Tygodnia Regionów i Miast 2022.; Informacje uzyskiwane dzięki uczestnictwu w pracach sieci, BIWW przekazywał do zainteresowanych podmiotów w regionie oraz odpowiednich Departamentów/Biur UMWW za pośrednictwem maila lub newslettera;
- w ramach koordynacji prac polskiej delegacji do Europejskiego Komitetu Regionów przygotowywano udział Marszałka Województwa Wielkopolskiego w posiedzeniach, konferencjach i seminariach Europejskiego Komitetu Regionów oraz pracach polskiej delegacji. W 2022 r. Marszałek wziął udział w trzech sesjach plenarnych KR, trzech posiedzeniach Komisji Polityki Spójności Terytorialnej i Budżetu UE (COTER), dwóch posiedzeniach polskiej delegacji do KR, jednej konferencji, jednym seminarium wyjazdowych Komisji CIVEX oraz w dziewięciu gremiach politycznych. Po posiedzeniach opublikowano na stronie internetowej łącznie 9 informacji prasowych dotyczących aktywności Marszałka w KR;
- współpracowano ze Stałym Przedstawicielstwem RP przy UE, Ambasadą RP w Królestwie Belgii; Stałym Przedstawicielstwem RP przy NATO; Biurem Narodowego Centrum Badań i Rozwoju w Brukseli; Biurem Promocji Nauki „PolSCA” Polskiej Akademii Nauk w Brukseli oraz wielkopolskimi uczelniami i jednostkami naukowo-badawczymi. Współpraca z ww. podmiotami polegała na bieżącym kontakcie roboczym, współorganizacji i udziale w spotkaniach i wydarzeniach, podczas których otrzymywane były aktualne informacje, w tym:
- w siedzibie Ambasady RP w Brukseli odbyło się „Polskie spotkanie spójności” skierowane dla polskich pracowników instytucji Unii Europejskiej. Organizatorem wydarzenia był Minister Funduszy i Polityki Regionalnej Grzegorz Puda; radczyni ds. badań naukowych w Stałym Przedstawicielstwie RP przy UE Agata Janaszczuk uczestniczyła w regularnych spotkaniach organizowanych przez biuro NCBR w Brukseli, podczas których przedstawiała stan negocjacji programu Horyzont Europa i jego programów prac na kolejne lata;
 - współpracowano z Biurem Promocji Nauki PAN PolSca. W wyniku tej współpracy przekazywane były informacje o poszukiwaniu partnerów do projektów oraz zaproszenia do uczestnictwa w konferencjach i seminariach, m.in. do Urzędu Miasta Poznania przekazano zaproszenie do wystąpienia na World Urban Forum, które odbyło się w Katowicach. Biuro NCBR w Brukseli zorganizowało w 2022 r. cykl spotkań online dla przedstawicieli biur regionalnych na temat programu ramowego na rzecz badań naukowych i innowacji Horyzont Europa (2021-2027). W związku z organizacją przez społeczność Sojuszu Północnoatlantyckiego tradycyjnego przedsięwzięcia charytatywnego pod nazwą NATO Charity Bazaar, na prośbę polskiego Przedstawiciela Wojskowego przy Komitetach Wojskowych NATO i UE, przekazano na loterię fantową materiały promujące Wielkopolskę;
- BIWW zorganizowało posiedzenie polskiej delegacji do KR pod przewodnictwem Marszałka Marka Woźniaka, w którym udział wzięli przedstawiciele biura NCBR w Brukseli. Przedstawili oni możliwości dla samorządów związane z uczestnictwem w projektach i inicjatywach programu Horyzont Europa.

Szczególną uwagę poświęcono misjom UE, czyli pięciu flagowym inicjatywom programu, które mają na celu szukanie rozwiązań dla najważniejszych wyzwań Unii Europejskiej i tym samym zbliżyć politykę oraz finansowanie badań i innowacji do realnych potrzeb społeczeństw. W ramach współpracy z wielkopolskimi uczelniami i jednostkami naukowo-badawczymi:

- wsparło Uniwersytet Przyrodniczy w poszukiwaniu konsorcjów Uniwersytetów Europejskich, do których UP mógłby dołączyć;
 - Politechnika Poznańska oraz laboratorium Aquanet S.A. z Poznania przystąpiły do współpracy w zakresie przygotowania wniosku projektowego w ramach programu COST;
 - odbyły się konsultacje z przedstawicielami wielkopolskich uczelni w zakresie dotychczasowych doświadczeń i postulatów dotyczące pakietu „widening” (zwiększanie uczestnictwa i wzmacnianie doskonałości naukowej) w programie Horyzont Europa, które stanowiły podstawę wkładu z Wielkopolski do postulatów Europejskiej Sieci Regionów na rzecz Badań i Innowacji ERRIN dotyczących nowego programu prac w zakresie tego pakietu.
- w ramach organizacji wizyt przedstawicieli zagranicznych regionów partnerskich oraz krajów trzecich w Wielkopolsce oraz realizacji międzynarodowych inicjatyw:
- wsparcie organizacyjne oraz partycypacja w części kosztów w związku z pozyskaniem prelegentów z regionów partnerskich do udziału on-line w konferencjach: „Doing business in France” oraz „Doing Business in Italy”. W przypadku „Doing business in Italy” wsparcie dotyczyło również osobistego udziału delegacji z gminy Piedimonte San Germano. Celem wydarzeń było przybliżenie wielkopolskim przedsiębiorcom możliwości współpracy gospodarczej z partnerami z Francji oraz Włoch;
 - odbyło się spotkanie przedstawicieli Ministerstwa Finansów oraz Europy Brandenburgii z przedstawicielami regionów Partnerstwa Odry z Polski i Niemiec, w którym uczestniczył Wicemarszałka Województwa Wielkopolskiego. Tematem spotkania było partnerstwo w czasie koronakryzysu – rezyliencja kryzysowa w transgranicznym obszarze powiazań;
 - odbyły się spotkania Marszałka Województwa Wielkopolskiego z Premierem Dolnej Saksonii oraz z Minister Hesji ds. Federalnych i Europy. Tematem spotkań była wojna w Ukrainie oraz kryzys uchodźczy, a także możliwości współdziałania w tym zakresie z Wielkopolską;
 - odbyło się spotkanie z delegacją z włoskiej gminy Piedimonte San Germano, która uczestniczyła w obradach XLV Sesji Sejmiku Województwa Wielkopolskiego wraz z przedstawicielami wielkopolskiej gminy Ceków Kolonia;
 - odbyła się wideokonferencja Przewodniczącej Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z nowo wybraną Przewodniczącą Parlamentu Krajowego Hesji. Rozmowa miała charakter kurtuazyjny i zapoznawczy, ukierunkowany na zacieśnienie kontaktów między regionem Wielkopolski i Hesji;
 - wizytę w Wielkopolsce złożyła Minister Spraw Federalnych i Europejskich Kraju Związkowego Hesji. Tematem spotkań z Marszałkiem i przedstawicielami Zarządu Województwa Wielkopolskiego był kryzys humanitarny wywołany wojną w Ukrainie. Strona Heska zaproponowała wsparcie i pomoc merytoryczną oraz gotowość przyjmowania pacjentów onkologicznych;
 - uczestniczono w VII Szczycie Politycznym Partnerstwa Odry w Zielonej Górze. Tematyką szczytu była sytuacja Ukrainy, kryzys humanitarny spowodowany wojną w Ukrainie. Udział Członkini Zarządu Województwa;
 - odbyło się spotkanie z delegacją strażaków z Mołdawii w zakresie transferu doświadczeń funkcjonowania OSP z Wielkopolski do Mołdawii;
 - wizytę w Wielkopolsce złożyła Przewodnicząca Charkowskiej Rady Obwodowej, która spotkała się z Marszałkiem Województwa Wielkopolskiego, a także Prezydium Sejmiku Województwa Wielkopolskiego;
 - odbyło się spotkanie Wicemarszałka Województwa Wielkopolskiego z delegacją Parlamentu Krajowego (Landtagu) Kraju Związkowego Brandenburgia oraz przedstawicielami Stowarzyszenia „Zamek Trebnitz” oraz Departamentu Transportu UMWW. Wśród omawianych tematów znalazły się kompetencje samorządu województwa, współpraca

w ramach „Partnerstwa Odry”, ale przede wszystkim zarządzanie regionalnymi kolejami oraz transformacja energetyczna;

- udział Marszałka Województwa Wielkopolskiego w XXIII Międzynarodowym Kongresie Nauk Historycznych w Poznaniu. Samorząd Województwa Wielkopolskiego wspierał starania Komitetu Organizacyjnego wydarzenia związane z ulokowaniem i realizacją kongresu w Poznaniu od 2014 r. i w związku z tym partycypował w kosztach organizacji wydarzenia;
- wizytę w Wielkopolsce złożyła radna Regionu Bretania, która uczestniczyła m.in. w spotkaniach z przedstawicielami Zarządu: Marszałkiem Województwa Wielkopolskiego oraz z Członkinią Zarządu Województwa Wielkopolskiego;
- przygotowanie międzynarodowego komponentu w ramach XXVI Targów Edukacyjnych w Poznaniu. Podczas wydarzenia przedstawiciele uniwersytetów z Bukaresztu, Klużu Napoki i Krajowej zaprezentowali swoją ofertę edukacyjną oraz możliwości wymiany studenckiej w ramach Programu Erasmus+;
- odbyło się spotkanie w ramach „Europejskiego Roku Młodzieży”. Tematami spotkania był zrównoważony rozwój, aktywizacja społeczności lokalnych, a także polsko-niemieckie projekty społeczne. Udział Członkini Zarządu Województwa;
- wsparcie w pozyskaniu prelegentów z regionów partnerskich do udziału w Środkowoeuropejskim Forum Technologii Wodorowych H2POLAND. Były to pierwsze w Polsce i Europie Środkowo-Wschodniej kompleksowe targi dedykowane technologiom wodorowym. Na zaproszenie Marszałka Województwa Wielkopolskiego w wydarzeniu uczestniczyli przedstawiciele Brandenburgii, Hesji, Północnej Brabancji, Emilii-Romanii, Żupanii Vukovarsko-Srijemskiej, Nowej Akwitanii, a także przedstawiciele korpusu dyplomatycznego;
- odbyło się XXXII posiedzenie Polsko-Niemieckiej Komisji Międzyrządowej ds. Współpracy Regionalnej i Przygranicznej. Udział Wicemarszałka Województwa Wielkopolskiego. Podczas spotkania zwrócono szczególną uwagę na problem uchodźczy związany z wojną w Ukrainie, zaprezentowano „Mapę połączeń kolejowych na polsko-niemieckim obszarze powiązań”, w ramach której zawarte zostały potencjalne inwestycje w infrastrukturę oraz działania z wykorzystaniem energii odnawialnej. Rozmawiano także o współpracy w dziedzinie edukacji oraz katastrof i klęsk żywiołowych;
- odbyło się Posiedzenie Gremium Doradczego Pełnomocnika ds. Partnerstwa Kraju Związkowego Brandenburgia na Wielkopolskę. Wicemarszałek Województwa Wielkopolskiego najpierw uczestniczył w zamkniętym posiedzeniu Gremium Doradczego, a następnie w uroczystości z udziałem zaproszonych gości – inaugurującej kolejne trzy lata Pełnomocnika. W uroczystościach uczestniczyli przedstawiciele z Polski i Niemiec reprezentujący społeczeństwo obywatelskie, administrację, politykę i kulturę. Omówiono minione działania Pełnomocnika, ale także przedstawiono planowane projekty;
- wizytę złożyła Minister Finansów i Spraw Europejskich Kraju Związkowego Brandenburgia. Podczas oficjalnego spotkania z Wicemarszałkiem Województwa Wielkopolskiego rozmawiano o dalszym rozwoju partnerstwa między Brandenburgią i Województwem Wielkopolskim. Dużo uwagi poświęcono projektom finansowanym z Funduszy Unijnych w obszarze gospodarki, innowacji, odnawialnych źródeł energii, technologii wodorowych;
- odbyło się spotkanie nt. projektu „Rzemieślnicy bez granic”. Wydarzenie zorganizowane wspólnie z Krajem Związkowym Hesja oraz Izbami Rzemieślniczymi z Frankfurtu nad Menem i Wielkopolski. Strona heska przedstawiła projekt „Rzemieślnicy bez granic”, który chciałyby realizować wspólnie z Samorządem Województwa Wielkopolskiego oraz Wielkopolską Izbą Rzemieślniczą na rzecz grup rzemieślniczych w Obwodzie Charkowskim;
- odbyło się spotkanie Wicemarszałka Województwa Wielkopolskiego z przedstawicielami firmy SENKEPOL Sp. z o.o., z udziałem Prezesa Izby Przemysłowo-Handlowej Polska-Azja;
- przygotowano spotkania przedstawicieli ZWW ze Stałą Zastępczynią Konsula Generalnego RFN we Wrocławiu, Ambasadorem Łotwy, Ambasadorem Republiki Czeskiej, Ambasadorem Zjednoczonego Królestwa Niderlandów, Ambasadorem USA, Ambasadorem Japonii,

- Ambasadorem Republiki Korei, Ambasadorem Wielkiego Księstwa Luksemburga, Ambasadorem Danii, Ambasadorem Finlandii oraz Ambasadorem Indii;
- w ramach organizacji wizyt za granicą oraz realizacji innych form dwustronnych inicjatyw i projektów współpracy z regionami europejskimi oraz pozaeuropejskimi:
 - odbyło się Posiedzenie Komitetu ds. Współpracy Międzyregionalnej Polsko-Niemieckiej Komisji Międzyrządowej w Greifswaldzie (Niemcy) z udziałem Wicemarszałka Województwa Wielkopolskiego;
 - odbyła się konferencja „Wspieranie przemian, zwalczanie nierówności. Agenda 2030 Regionalna Strategia Zrównoważonego Rozwoju Regionu Emilia-Romania” w Bolonii (Włochy) z udziałem Członkini Zarządu Województwa Wielkopolskiego wraz z delegacją;
 - odbyła się wizyta Przewodniczącej Charkowskiej Rady Obwodowej w Brukseli;
 - udział Wicemarszałka Województwa Wielkopolskiego wraz z delegacją w obchodach 78. Rocznicy Wyzwolenia Monte Cassino;
 - odbyły się wizyty delegacji Samorządu Województwa Wielkopolskiego w Żupanii Vukovarsko-Srijemskiej oraz w Republice Mołdawii;
 - udział Marszałka Województwa Wielkopolskiego wraz z delegacją w jubileuszu 30-lecia współpracy partnerskiej niemieckiej Hesji oraz włoskiej Emilii-Romanii;
 - udział Członkini Zarządu Województwa w uroczystości podpisania „Planu działań w zakresie edukacji, młodzieży i sportu na lata 2022-2025”.
 - w ramach szerzenia wiedzy i upamiętniania poznańskich matematyków i kryptologów, którzy złamali kody Enigmy:
 - zorganizowano spotkanie z okazji 90-rocznicy złamania szyfrów Enigmy, w którym wzięli udział przedstawiciele samorządów, instytucji, uczelni oraz organizacji pozarządowych z różnych stron Polski;
 - nastąpiły uzgodnienia z Sekcją Polską w Liceum Montaigne w Paryżu, które zaowocują prezentacją wystawy „Enigma. Odszyfrować zwycięstwo” w Paryżu w 2023 roku;
 - w obliczu agresji rosyjskiej na Ukrainę:
 - udzielono pomocy uchodźcom dzięki zorganizowaniu punktu informacyjnego dla obywateli Ukrainy na terenie Urzędu Marszałkowskiego Województwa Wielkopolskiego, uruchomiono stronę internetową w języku ukraińskim z informacjami dot. możliwości adaptacji w regionie, a także uruchomiono telefon z asystentem językowym (ukraiński i rosyjski) dla udzielania pomocy tłumaczeniowej w kontaktach obywateli Ukrainy z instytucjami Samorządu Województwa Wielkopolskiego;
 - podjęto działania na rzecz zaangażowania w pomoc dla Ukrainy partnerów zagranicznych Województwa Wielkopolskiego, m. in.: współpraca z organizacją Build Europe, w tym organizacja darowizny 504 łóżek polowych na potrzeby uchodźców w Wielkopolsce (375 przekazano do JST w Wielkopolsce), organizacja spotkań online z Premierem Dolnej Saksonii oraz Minister Spraw Federalnych i Europejskich Hesji, organizacja debaty online z udziałem Przewodniczącej Charkowskiej Rady Obwodowej na specjalnym posiedzeniu Rady Regionalnej Bretanii, organizacja szkolenia z ekspertami z Dolnej Saksonii dla przedstawicieli centrów zarządzania kryzysowego z gmin i powiatów w zakresie tworzenia miejsc tymczasowego pobytu uchodźców z Ukrainy oraz logistyki i koordynacji działań;
 - udzielono wsparcia dla partnerskiego Obwodu Charkowskiego, m.in.: zorganizowano transporty pomocy humanitarnej, a także pobyt dzieci z Obwodu Charkowskiego na wypoczynku letnim w Województwie Wielkopolskim, wsparto działania Obwodu Charkowskiego na arenie międzynarodowej - z inicjatywy Marszałka Województwa Wielkopolskiego Przewodnicząca Charkowskiej Rady Obwodowej wzięła udział w Sesji Plenarnej Europejskiego Komitetu Regionów w Brukseli oraz w posiedzeniu Komisji COTER, gdzie miała możliwość zaprezentowania europejskim samorządowcom aktualnej sytuacji na Ukrainie i w swoim regionie;
 - w ramach „małych grantów” w 2022 roku przyznano dotacje trzem organizacjom.

Szacuje się, że na ww. działania wydano w 2022 roku 0,47 mln zł.

UWAGI: Działania w ramach współpracy zagranicznej umożliwiły Wielkopolsce pozyskiwanie informacji na temat polityk unijnych oraz ich współkształtowanie. Ponadto pozyskano nowe obszary współpracy oraz wymieniono dobre praktyki między przedstawicielami SWW a reprezentantami regionów partnerskich. Utrudnieniem dla realizacji działalności informacyjnej i lobbingsowej był częsty brak informacji zwrotnej ze strony partnerów, którzy zaangażowali się we współpracę. Problemy w realizacji działań wynikały również z trwającej pandemii SARS-CoV-2 i jej długotrwałych konsekwencji dla współpracy zagranicznej. Ponadto z uwagi na agresję Rosji na Ukrainę, rozpoczęcie wojny i jej wpływ na kraje trzecie, współpraca międzynarodowa i jej aktywności od lutego 2022 roku związane zostały w istotny sposób z kryzysem migracyjnym i kwestiami pomocy Ukrainie. Nie zrealizowano zaplanowanych wspólnych działań z Chungcheongnam-do (Republika Korea). Nie udało się także doprowadzić do spotkania przedstawicieli Województwa Wielkopolskiego i Stanu Parana (Brazylia) i prolongacji umowy na kolejny okres. Jednakże w roku 2022 uczestniczono w spotkaniach związanych realizacją „Wspólnej koncepcji przyszłości dla polsko – niemieckiego obszaru wpływów – wizja 2030” opracowanej przez Komitet ds. Gospodarki Przestrzennej Polsko-Niemieckiej Komisji Międzyrządowej ds. Współpracy Regionalnej i Przygranicznej. Uczestniczono również w wyjeździe studyjnym Komisji Planowania Przestrzennego i Infrastruktury Technicznej Sejmiku Województwa Wielkopolskiego do kraju związkowego Dolnej Saksonii w Republice Federalnej Niemiec – regionu partnerskiego województwa wielkopolskiego.

3.6.5. Promocja regionu

Działalność promocyjna regionu wykorzystująca nowoczesne narzędzia komunikacji z otoczeniem jest nieodzownym elementem strategii rozwoju Wielkopolski. Ma ona na celu zwiększenie konkurencyjności regionu zarówno na arenie krajowej jak międzynarodowej w wyniku m.in. wzrostu jego rozpoznawalności oraz zachęcenia odbiorców działalności promocyjnej do skorzystania z przygotowanej oferty regionalnej. Wymienione poniżej działania wpisują się w realizację celu strategicznego 4. Wzrost skuteczności wielkopolskich instytucji i sprawności zarządzania regionem oraz celu operacyjnego 4.2. Wzmocnienie mechanizmów koordynacji i rozwoju SRWW 2030.

Działania podjęte w 2022 roku w obszarze promocji regionu

L.p.	Podjęte działania
1	Popularyzacja i upowszechnianie działań Samorządu Województwa Wielkopolskiego (SWW) oraz promocja regionu w mediach społecznościowych: – na trzech oficjalnych fanpage'ach na Facebooku (Urząd Marszałkowski Województwa Wielkopolskiego; Marszałek Marek Woźniak; Wielkopolska, tej) dwóch profilach na Instagramie (Marszałek Marek Woźniak; Wielkopolska, tej) oraz na kanale You Tube (Wielkopolska: ZOOM), na oficjalnym fanpageach Urzędu Marszałkowskiego Woj. Wielkopolskiego (UMWW) oraz kanale YouTube „Wielkopolska: Zoom” w ramach produkcji cyklu audycji filmowych pt. „Wielkopolska: Zoom”, składającego się z 48 odcinków
2	Stworzenie Systemu Identyfikacji Wizualnej Województwa Wielkopolskiego, w tym powstanie nowego znaku graficznego Wielkopolska i dostosowanie do niego herbów
3	Kampania marketingowa promująca Wielkopolskę z wykorzystaniem nowego logotypu regionu: – oparta na działaniach z zakresu reklamy outdoor, digital, telewizyjnej oraz spocie przedstawiającym region – w której motywem przewodnim był nowy logotyp „Wielkopolska” oraz hasło: „Wielkopolska, wygrywanie mamy w genach”.

4	Promocja regionu i działań Samorządu Województwa Wielkopolskiego, ukierunkowana na ochronę środowiska i klimatu oraz walory turystyczne w ramach plebiscytu „Super Miasta, Super Regiony” prowadzonego przez wydawnictwo Agora (Gazeta Wyborcza)
5	Promocja działań Samorządu Województwa Wielkopolskiego podczas światowego kongresu gospodarczo-technologicznego Impact '22
6	Promocja działań i aktywności Samorządu Województwa Wielkopolskiego podczas Europejskiego Forum Samorządowego „Local Trends”

Kluczowe efekty podejmowanych działań:

- w ramach popularyzacji i upowszechniania działań SWW oraz promocji regionu w mediach społecznościowych: opublikowano posty dotyczące regionu i działań Samorządu WW na pięciu kontach w mediach społecznościowych, dzięki czemu osiągnięto 16,3 mln wyświetleń materiałów promujących oraz ponad 600 tys. wyświetleń filmów na kanale You Tube w ramach powstania nowego znaku graficznego Wielkopolska i dostosowania do niego herbów nastąpiła:
 - unifikacja systemu identyfikacji obejmująca przekaz kreowany przez Urząd Marszałkowski Województwa Wielkopolskiego oraz jednostki podległe, dla których organem prowadzącym jest Samorząd Województwa Wielkopolskiego;
- w ramach kampanii marketingowej promującej Wielkopolskę z wykorzystaniem nowego logotypu regionu:
 - wyemitowano spot, który osiągnął zasięg ponad 1 miliona widzów w ogólnopolskiej, publicznej telewizji TVP3 oraz 35,5 tysięcy widzów w regionalnej telewizji WTK. Średnio, dziennie 55 tysięcy pasażerów Kolei Wielkopolskich mogło obejrzeć na monitorach w pociągach spot, emitowany cztery razy na godzinę we wszystkich składach. Na wielkoformatowym ekranie, zlokalizowanym na terenie MTP, reklamę graficzną obejrzało ponad 1 milion widzów (1680 wyświetleń). W środkach komunikacji miejskiej w Poznaniu, Pile, Koninie, Kaliszu, Lesznie, Gnieźnie i Ostrowie Wielkopolskim, pasażerowie mogli oglądać spot lub plakaty kampanii „Wielkopolska, wygrywanie mamy w genach”. W samym Poznaniu, spot obejrzało 1,3 mln pasażerów, w Pile – 159 tysięcy. W pozostałych miastach zasięg kampanii w środkach komunikacji miejskiej wyniósł ponad 216 tysięcy pasażerów.
- w ramach plebiscytu „Super Miasta, Super Regiony”:
 - wydano 4 magazyny zawierające artykuły promujące proekologiczne działania, które dołączono do 4 wydań Gazety Wyborczej;
 - wydano przewodnik turystyczny „Zielona Polska”, w którym opisane zostały wybrane miejsca w każdym województwie;
- w ramach współpracy przy organizacji Kongresu, Samorząd Województwa Wielkopolskiego wzmocnił kreację Wielkopolski jako regionu będącego kluczowym partnerem gospodarczym – zarówno na arenie krajowej, jak i międzynarodowej;
- podczas Europejskiego Forum Samorządowego „Local Trends” zaprezentowano nowatorskie i innowacyjne rozwiązania w dziedzinie gospodarki, ekologii i polityki społecznej.

Szacuje się, że na ww. działania wydano w 2022 roku ponad 1,2 mln zł.

4. Wykonanie uchwał Sejmiku Województwa Wielkopolskiego podjętych w 2022 roku

Tabela 9. Wykonanie uchwał Sejmiku Województwa Wielkopolskiego podjętych w 2022 roku

L.p.	Nr uchwały	Data	Uchwała dotyczy:	Informacja o przebiegu realizacji uchwały (stan na 31 grudnia 2022 roku)
1.	XXXVIII/725/22	31.01.2022	Uchwała zmieniająca uchwałę Nr XXXVII/713/21 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 20 grudnia 2021 r. w sprawie: uchwały budżetowej Województwa Wielkopolskiego na 2022 rok.	Zrealizowana
2.	XXXVIII/726/22	31.01.2022	Uchwała zmieniająca uchwałę Nr XXXVII/712/21 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 20 grudnia 2021 r. w sprawie: Wieloletniej Prognozy Finansowej Województwa Wielkopolskiego na 2022 rok i lata następne.	Zrealizowana w zakresie przedsięwzięć zaplanowanych na 2022 r.
3.	XXXVIII/727/22	31.01.2022	Uchwała w sprawie: powołania Komisji konkursowej do przeprowadzenia konkursu na stanowisko Dyrektora Wojewódzkiego Szpitala Zespołowego im. dr. Romana Ostrzyckiego w Koninie.	Zrealizowana
4.	XXXVIII/728/22	31.01.2022	Uchwała w sprawie nadania statutu Szpitalowi Wojewódzkiemu w Poznaniu.	Zrealizowana
5.	XXXVIII/729/22	31.01.2022	Uchwała w sprawie zatwierdzenia Regulaminu Rady Społecznej działającej przy Wielkopolskim Centrum Pulmonologii i Torakochirurgii im. Eugenii i Janusza Zeylandów w Poznaniu.	Zrealizowana
6.	XXXVIII/730/22	31.01.2022	Uchwała zmieniająca uchwałę Nr XIV/204/11 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 26 września 2011 r. w sprawie: określenia zasad zbycia, wydzierżawienia, wynajęcia, oddania w użytkowanie lub użyczenia majątku trwałego samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej.	Zrealizowana
7.	XXXVIII/731/22	31.01.2022	Uchwała w sprawie określenia ogólnej powierzchni przeznaczonej pod uprawę maku i konopi włóknistych na terenie województwa wielkopolskiego w 2022 roku oraz rejonizacji tych upraw.	Zrealizowana
8.	XXXVIII/732/22	31.01.2022	Uchwała w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu Dolina Samicy Kierskiej.	Zrealizowana
9.	XXXVIII/733/22	31.01.2022	Uchwała zmieniająca uchwałę w sprawie: uchwalenia Wieloletniego Programu współpracy Samorządu Województwa Wielkopolskiego z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na lata 2019-2023.	Zrealizowana
10.	XXXVIII/734/22	31.01.2022	Uchwała w sprawie zmiany statutu Polskiego Teatru Tańca.	Zrealizowana

11.	XXXVIII/735/22	31.01.2022	Uchwała w sprawie przyjęcia stanowiska dotyczącego 165. rocznicy powstania Poznańskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk.	Zrealizowana
12.	XXXVIII/736/22	31.01.2022	Uchwała w sprawie przyjęcia Stanowiska Sejmiku Województwa Wielkopolskiego do projektu ustawy o modernizacji i poprawie efektywności szpitalnictwa.	Zrealizowana
13.	XXXVIII/737/22	31.01.2022	Uchwała w sprawie przyjęcia „Stanowisko Sejmiku Województwa Wielkopolskiego w sprawie agresywnej polityki Federacji Rosyjskiej wobec Ukrainy”.	Zrealizowana
14.	XXXVIII/738/22	31.01.2022	Uchwała w sprawie przekazania zgodnie z właściwością wniosku z dnia 4 grudnia 2021 r.	Zrealizowana
15.	XXXVIII/739/22	31.01.2022	Uchwała w sprawie przekazania zgodnie z właściwością wniosku z dnia 13 grudnia 2021 r.	Zrealizowana
16.	XXXVIII/740/22	31.01.2022	Uchwała w sprawie przekazania zgodnie z właściwością skargi z dnia 18 grudnia 2021 r.	Zrealizowana
17.	XXXIX/741/22	28.02.2022	Uchwała zmieniająca uchwałę Nr XXXVII/713/21 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 20 grudnia 2021 r. w sprawie: uchwały budżetowej Województwa Wielkopolskiego na 2022 rok.	Zrealizowana
18.	XXXIX/742/22	28.02.2022	Uchwała zmieniająca uchwałę Nr XXXVII/712/21 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 20 grudnia 2021 r. w sprawie: Wieloletniej Prognozy Finansowej Województwa Wielkopolskiego na 2022 rok i lata następne.	Zrealizowana w zakresie przedsięwzięć zaplanowanych na 2022 r.
19.	XXXIX/743/22	28.02.2022	Uchwała w sprawie powołania członka Rady Muzeum przy Muzeum Okręgowym Ziemi Kaliskiej w Kaliszu.	Zrealizowana
20.	XXXIX/744/22	28.02.2022	Uchwała w sprawie odwołania członka i powołania członków Rady Muzeum przy Muzeum Okręgowym w Koninie.	Zrealizowana
21.	XXXIX/745/22	28.02.2022	Uchwała w sprawie odwołania członka i powołania członka Rady Muzeum przy Muzeum Narodowym Rolnictwa i Przemysłu Rolno-Spożywczego w Szreniawie.	Zrealizowana
22.	XXXIX/746/22	28.02.2022	Uchwała w sprawie powołania członków Rady Muzeum przy Muzeum w Lewkowie – Zespole Pałacowo-Parkowym.	Zrealizowana
23.	XXXIX/747/22	28.02.2022	Uchwała w sprawie zwrotu darowanej nieruchomości na rzecz Gminy Krobia.	Zrealizowana
24.	XXXIX/748/22	28.02.2022	Uchwała w sprawie zatwierdzenia zmiany w Regulaminie Rady Społecznej działającej przy Zakładzie Opiekuńczo - Leczniczym w Śremie.	Zrealizowana
25.	XXXIX/749/22	28.02.2022	Uchwała zmieniająca uchwałę w sprawie nadania Statutu Wielkopolskiemu Ośrodkowi Reumatologicznemu Samodzielnemu Publicznemu Specjalistycznemu Zespołowi Opieki Zdrowotnej w Śremie.	Zrealizowana

26.	XXXIX/750/22	28.02.2022	Uchwała w sprawie przekazania zgodnie z właściwością wniosku z dnia 22 stycznia 2022 r.	Zrealizowana
27.	XXXIX/751/22	28.02.2022	Uchwała w sprawie przyjęcia „Stanowiska Sejmiku Województwa Wielkopolskiego w sprawie Muzeum Powstania Wielkopolskiego 1918-1919”.	Zrealizowana
28.	XXXIX/752/22	28.02.2022	Uchwała w sprawie przyjęcia „Stanowiska Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 28 lutego 2022 roku w sprawie uczczenia Narodowego Dnia Pamięci „Żołnierzy Wyklętych”.	Zrealizowana
29.	XL/753/22	28.03.2022	Uchwała zmieniająca uchwałę Nr XXXVII/713/21 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 20 grudnia 2021 r. w sprawie: uchwały budżetowej Województwa Wielkopolskiego na 2022 rok.	Zrealizowana
30.	XL/754/22	28.03.2022	Uchwała zmieniająca uchwałę Nr XXXVII/712/21 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 20 grudnia 2021 r. w sprawie: Wieloletniej Prognozy Finansowej Województwa Wielkopolskiego na 2022 rok i lata następne.	Zrealizowana w zakresie przedsięwzięć zaplanowanych na 2022 r.
31.	XL/755/22	28.03.2022	Uchwała w sprawie udzielenia pomocy finansowej jednostkom samorządu terytorialnego w 2022 roku.	Zrealizowana
32.	XL/756/22	28.03.2022	Uchwała w sprawie: wyrażenia zgody na wynajęcie w trybie bezprzetargowym powierzchni dachu budynku położonego w Poznaniu przy al. Niepodległości 34.	W trakcie realizacji
33.	XL/757/22	28.03.2022	Uchwała w sprawie: w sprawie zwrotu darowanej nieruchomości na rzecz Miasta i Gminy Szamotuły.	Zrealizowana
34.	XL/758/22	28.03.2022	Uchwała w sprawie wyrażenia zgody na przekazanie przez Województwo Wielkopolskie pomocy finansowej na zadania w zakresie bezpieczeństwa publicznego Gminie Krzywiń.	Zrealizowana
35.	XL/759/22	28.03.2022	Uchwała w sprawie wyrażenia zgody na przekazanie przez Województwo Wielkopolskie pomocy finansowej na zadania w zakresie bezpieczeństwa publicznego Gminie Lubasz.	Zrealizowana (pomoc finansowa została przekazana zgodnie z uchwałą, natomiast ze względu na nieuzyskanie przez Gminę Lubasz pozwolenia, na budowę slipu, cała dotacja została zwrócona)

36.	XL/760/22	28.03.2022	Uchwała w sprawie wyrażenia zgody na przekazanie przez Województwo Wielkopolskie pomocy finansowej jednostkom samorządu terytorialnego na zadania z zakresu infrastruktury sportowej, realizowane w 2022 roku (Dział 926 „Kultura Fizyczna”).	Zrealizowana
37.	XL/761/22	28.03.2022	Uchwała w sprawie wyrażenia zgody na przekazanie przez Województwo Wielkopolskie pomocy finansowej jednostkom samorządu terytorialnego na zadania remontowe z zakresu infrastruktury sportowej, realizowane w 2022 roku w ramach piątej edycji Programu "Szatnia na Medal" (Dział 926 „Kultura Fizyczna”).	Zrealizowana
38.	XL/762/22	28.03.2022	Uchwała w sprawie wyrażenia zgody na przekazanie przez Województwo Wielkopolskie pomocy finansowej jednostkom samorządu terytorialnego na zadania inwestycyjne z zakresu infrastruktury sportowej, realizowane w 2022 roku w ramach piątej edycji Programu "Szatnia na Medal" (Dział 926 „Kultura Fizyczna”).	Zrealizowana
39.	XL/763/22	28.03.2022	Uchwała w sprawie wyrażenia zgody na przekazanie przez Województwo Wielkopolskie pomocy finansowej Gminie Wieleń (dział 630 "Turystyka").	Zrealizowana
40.	XL/764/22	28.03.2022	Uchwała w sprawie wyrażenia woli przejęcia przez Samorząd Województwa Wielkopolskiego instytucji kultury pod nazwą Muzeum Archeologiczne w Poznaniu, dla której organizatorem jest Miasto Poznań.	Zrealizowana
41.	XL/765/22	28.03.2022	Uchwała w sprawie wyrażenia woli przejęcia przez Samorząd Województwa Wielkopolskiego instytucji kultury pod nazwą Wielkopolskie Muzeum Niepodległości, dla której organizatorem jest Miasto Poznań.	Zrealizowana
42.	XL/766/22	28.03.2022	Uchwała w sprawie: powierzenia zadania własnego Województwa Wielkopolskiego Gminie Borek Wielkopolski.	Zrealizowana
43.	XL/767/22	28.03.2022	Uchwała w sprawie: powierzenia zadania własnego Województwa Wielkopolskiego Gminie i Miastu Jastrowie.	W trakcie realizacji
44.	XL/768/22	28.03.2022	Uchwała w sprawie: powierzenia zadania własnego Województwa Wielkopolskiego Gminie Wierzbinek.	Uchylona rozstrzygnięciem nadzorczym Wojewody Wielkopolskiego
45.	XL/769/22	28.03.2022	Uchwała w sprawie: wyrażenia zgody na przekazanie przez Województwo Wielkopolskie pomocy finansowej Miastu i Gminie Szamotuły.	Zrealizowana
46.	XL/770/22	28.03.2022	Uchwała w sprawie: powierzenia Gminie Przemęt prowadzenia zadania publicznego w zakresie zarządzania publiczną drogą wojewódzką nr 305 na odcinku Mochy-granica gminy Przemęt.	Zrealizowana

47.	XL/771/22	28.03.2022	Uchwała w sprawie zatwierdzenia Regulaminu Rady Społecznej działającej przy Szpitalu Wojewódzkim w Poznaniu.	Zrealizowana
48.	XL/772/22	28.03.2022	Uchwała zmieniająca uchwałę w sprawie nadania statutu Wojewódzkiemu Szpitalowi Zespolonemu im. Ludwika Perzyny w Kaliszu.	Zrealizowana
49.	XL/773/22	28.03.2022	Uchwała w sprawie uchwalenia Wojewódzkiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Województwa Wielkopolskiego na lata 2022-2026.	W trakcie realizacji do 2026 r.
50.	XL/774/22	28.03.2022	Uchwała w sprawie przekazania zgodnie z właściwością petycji z dnia 24 lutego 2022 roku.	Zrealizowana
51.	XL/775/22	28.03.2022	Uchwała w sprawie rozpatrzenia petycji dotyczącej podjęcia przez Sejmik Województwa Wielkopolskiego uchwały w sprawie przyjęcia "Karty Praw Rodziny".	Zrealizowana
52.	XL/776/22	28.03.2022	Uchwała w sprawie przyjęcia stanowiska Sejmiku Województwa Wielkopolskiego w sprawie konieczności zmiany stanu prawnego dotyczącego niektórych kompetencji marszałków województw w zakresie ochrony środowiska.	Zrealizowana
53.	XL/777/22	28.03.2022	Uchwała w sprawie przyjęcia stanowiska dotyczącego sytuacji kryzysowej w wyniku agresji Federacji Rosyjskiej na Ukrainę.	Zrealizowana
54.	XLI/779/22	28.04.2022	Uchwała zmieniająca uchwałę Nr XXXVII/713/21 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 20 grudnia 2021 r. w sprawie: uchwały budżetowej Województwa Wielkopolskiego na 2022 rok.	Zrealizowana
55.	XLI/780/22	28.04.2022	Uchwała zmieniająca uchwałę Nr XXXVII/712/21 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 20 grudnia 2021 r. w sprawie: Wieloletniej Prognozy Finansowej Województwa Wielkopolskiego na 2022 rok i lata następne.	Zrealizowana w zakresie przedsięwzięć zaplanowanych na 2022 r.
56.	XLI/781/22	28.04.2022	Uchwała w sprawie określenia zadań, na które w 2022 roku przeznacza się środki z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych przekazane samorządowi województwa.	Zrealizowana
57.	XLI/782/22	28.04.2022	Uchwała w sprawie Oceny sytuacji na wielkopolskim rynku pracy i realizacji zadań w zakresie polityki rynku pracy w 2021 roku.	Zrealizowana
58.	XLI/783/22	28.04.2022	Uchwała w sprawie: pozbawienia kategorii drogi wojewódzkiej odcinka drogi wojewódzkiej nr 260 Gniezno-Witkowo-Wółka w miejscowości Witkowo.	Zrealizowana
59.	XLI/784/22	28.04.2022	Uchwała w sprawie: wyrażenia zgody na powierzenie Gminie Miastu Czarnków zarządzania w zakresie bieżącego utrzymania czystości i pielęgnacji zieleni przydrożnej dróg wojewódzkich położonych w granicach administracyjnych Gminy Miasta Czarnków.	Zrealizowana

60.	XLI/785/22	28.04.2022	Uchwała w sprawie powołania Komisji konkursowej do przeprowadzenia konkursu na stanowisko Dyrektora Zakładu Leczenia - Uzależnień w Charcicach.	Zrealizowana
61.	XLI/786/22	28.04.2022	Uchwała zmieniająca uchwałę w sprawie utworzenia Centrum Wsparcia Rzemiosła, kształcenia Dualnego i Zawodowego w Kaliszu.	Zrealizowana
62.	XLI/787/22	28.04.2022	Uchwała zmieniająca uchwałę w sprawie utworzenia Centrum Wsparcia Rzemiosła, kształcenia Dualnego i Zawodowego w Koninie	Zrealizowana
63.	XLI/788/22	28.04.2022	Uchwała zmieniająca uchwałę w sprawie utworzenia Centrum Wsparcia Rzemiosła, kształcenia Dualnego i Zawodowego w Lesznie.	Zrealizowana
64.	XLI/789/22	28.04.2022	Uchwała zmieniająca uchwałę w sprawie utworzenia Centrum Wsparcia Rzemiosła, kształcenia Dualnego i Zawodowego w Pile.	Zrealizowana
65.	XLI/790/22	28.04.2022	Uchwała zmieniająca uchwałę w sprawie utworzenia Centrum Wsparcia Rzemiosła, kształcenia Dualnego i Zawodowego w Poznaniu.	Zrealizowana
66.	XLI/791/22	28.04.2022	Uchwała w sprawie wyrażenia zgody na przekazanie przez Województwo Wielkopolskie pomocy finansowej Miastu Leszno (dział 630 "Turystyka").	Zrealizowana
67.	XLI/792/22	28.04.2022	Uchwała w sprawie wyrażenia zgody na przekazanie przez Województwo Wielkopolskie pomocy finansowej jednostkom samorządu terytorialnego na zadania inwestycyjne z zakresu infrastruktury sportowej, realizowane w 2022 roku w ramach piątej edycji Programu "Szatnia na Medal" (Dział 926 „Kultura Fizyczna”).	Zrealizowana
68.	XLI/793/22	28.04.2022	Uchwała w sprawie rozpatrzenia petycji Ogólnopolskiego Stowarzyszenia Kominki i Piece oraz Cechu Zdunów Polskich, dotyczących programów ochrony powietrza uchwalonych przez Sejmik Województwa Wielkopolskiego w dniu 13 lipca 2020 r.	Zrealizowana
69.	XLII/794/22	30.05.2022	Uchwała zmieniająca uchwałę nr XL/778/22 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 28 marca 2022 r. w sprawie ustalenia składu osobowego komisji stałych Sejmiku Województwa Wielkopolskiego.	Zrealizowana
70.	XLII/795/22	30.05.2022	Uchwała w sprawie udzielenia Zarządowi Województwa Wielkopolskiego wotum zaufania.	Zrealizowana
71.	XLII/796/22	30.05.2022	Uchwała w sprawie: zatwierdzenia sprawozdania finansowego wraz ze sprawozdaniem z wykonania budżetu Województwa Wielkopolskiego za rok 2021.	Zrealizowana
72.	XLII/797/22	30.05.2022	Uchwała w sprawie: absolutorium dla Zarządu Województwa Wielkopolskiego.	Zrealizowana

73.	XLII/798/22	30.05.2022	Uchwała zmieniająca uchwałę Nr XXXVII/713/21 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 20 grudnia 2021 r. w sprawie: uchwały budżetowej Województwa Wielkopolskiego na 2022 rok.	Zrealizowana
74.	XLII/799/22	30.05.2022	Uchwała zmieniająca uchwałę Nr XXXVII/712/21 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 20 grudnia 2021 r. w sprawie: Wieloletniej Prognozy Finansowej Województwa Wielkopolskiego na 2022 rok i lata następne.	Zrealizowana w zakresie przedsięwzięć zaplanowanych na 2022 r.
75.	XLII/800/22	30.05.2022	Uchwała w sprawie: wyrażenia zgody na udzielenie pomocy finansowej w formie dotacji celowej przez Województwo Wielkopolskie Gminie Borek Wielkopolski – organizatorowi Zakładu Aktywności Zawodowej w Leonowie.	Zrealizowana
76.	XLII/801/22	30.05.2022	Uchwała w sprawie: wyrażenia zgody na udzielenie pomocy finansowej w formie dotacji celowej przez Województwo Wielkopolskie Gminie Koźmin Wielkopolski – organizatorowi Zakładu Aktywności Zawodowej w Koźminie Wielkopolskim.	Zrealizowana
77.	XLII/802/22	30.05.2022	Uchwała w sprawie: wyrażenia zgody na udzielenie pomocy finansowej w formie dotacji celowej przez Województwo Wielkopolskie Gminie Lisków – organizatorowi Zakładu Aktywności Zawodowej w Swobodzie.	Zrealizowana
78.	XLII/803/22	30.05.2022	Uchwała w sprawie: wyrażenia zgody na udzielenie pomocy finansowej w formie dotacji celowej przez Województwo Wielkopolskie Gminie Mieścisko – organizatorowi Zakładu Aktywności Zawodowej w Gołaszewie.	Zrealizowana
79.	XLII/804/22	30.05.2022	Uchwała w sprawie: wyrażenia zgody na udzielenie pomocy finansowej w formie dotacji celowej przez Województwo Wielkopolskie Gminie Żerków – organizatorowi Zakładu Aktywności Zawodowej w Żerkowie.	Zrealizowana
80.	XLII/805/22	30.05.2022	Uchwała w sprawie: wyrażenia zgody na udzielenie pomocy finansowej w formie dotacji celowej przez Województwo Wielkopolskie Powiatowi Ostrzeszowskiemu – organizatorowi Zakładu Aktywności Zawodowej w Książenicach.	Zrealizowana
81.	XLII/806/22	30.05.2022	Uchwała zmieniająca uchwałę w sprawie powołania Rady Społecznej działającej przy Szpitalu Wojewódzkim w Poznaniu.	Zrealizowana
82.	XLII/807/22	30.05.2022	Uchwała zmieniająca uchwałę w sprawie powołania Rady Społecznej działającej przy Zakładzie Leczenia Uzależnień w Charcicach.	Zrealizowana
83.	XLII/808/22	30.05.2022	Uchwała zmieniająca uchwałę w sprawie powołania Rady Społecznej działającej przy Wojewódzkim Szpitalu dla Nerwowo i Psychicznie Chorych „Dziekanka” im. Aleksandra Piotrowskiego w Gnieźnie.	Zrealizowana

84.	XLII/809/22	30.05.2022	Uchwała zmieniająca uchwałę w sprawie powołania Rady Społecznej działającej przy Wielkopolskim Ośrodku Reumatologicznym w Śremie.	Zrealizowana
85.	XLII/810/22	30.05.2022	Uchwała zmieniająca uchwałę w sprawie powołania Rady Społecznej działającej przy Wielkopolskim Centrum Pulmonologii i Torakochirurgii im. Eugenii i Janusza Zeylandów w Poznaniu.	Zrealizowana
86.	XLII/811/22	30.05.2022	Uchwała zmieniająca uchwałę w sprawie powołania Rady Społecznej działającej przy Wielkopolskim Centrum Onkologii im. Marii Skłodowskiej – Curie w Poznaniu.	Zrealizowana
87.	XLII/812/22	30.05.2022	Uchwała zmieniająca uchwałę w sprawie powołania Rady Społecznej działającej przy Specjalistycznym Zespole Opieki Zdrowotnej nad Matką i Dzieckiem w Poznaniu.	Zrealizowana
88.	XLII/813/22	30.05.2022	Uchwała zmieniająca uchwałę w sprawie nadania statutu Specjalistycznemu Zespołowi Opieki Zdrowotnej nad Matką i Dzieckiem w Poznaniu.	Zrealizowana
89.	XLII/814/22	30.05.2022	Uchwała zmieniająca uchwałę w sprawie nadania statutu Szpitalowi Wojewódzkiemu w Poznaniu.	Zrealizowana
90.	XLII/815/22	30.05.2022	Uchwała w sprawie powierzenia zadania własnego Województwa Wielkopolskiego Gminie Mieścisko.	Zrealizowana
91.	XLII/816/22	30.05.2022	Uchwała w sprawie powierzenia zadania własnego Województwa Wielkopolskiego Gminie Rawicz.	Zrealizowana
92.	XLII/817/22	30.05.2022	Uchwała w sprawie powierzenia zadania własnego Województwa Wielkopolskiego Gminie Tarnowo Podgórne.	Zrealizowana
93.	XLII/818/22	30.05.2022	Uchwała w sprawie wyrażenia zgody na udzielenie przez Województwo Wielkopolskie pomocy finansowej Powiatowi Gnieźnieńskiemu, Powiatowi Kaliskiemu, Powiatowi Piłskiemu, Powiatowi Śródkiemu oraz Gminie Śmigiel.	Zrealizowana
94.	XLII/819/22	30.05.2022	Uchwała w sprawie wyrażenia opinii dotyczącej zaliczenia dróg do kategorii dróg krajowych.	Zrealizowana
95.	XLII/820/22	30.05.2022	Uchwała w sprawie: powierzenia zadania własnego Województwa Wielkopolskiego Gminie Wierzbinek.	Uchylona uchwałą nr XLIV/863/22 z dnia 18 lipca 2022 r.
96.	XLII/821/22	30.05.2022	Uchwała w sprawie udzielenia dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków, położonych lub znajdujących się na obszarze województwa wielkopolskiego.	Zrealizowana

97.	XLII/822/22	30.05.2022	Uchwała w sprawie wyrażenia zgody na udzielenie przez Województwo Wielkopolskie pomocy finansowej innym jednostkom samorządu terytorialnego na zadania remontowe i inwestycyjne realizowane w roku 2022 w ramach Programu "Kulisy kultury".	Zrealizowana
98.	XLII/823/22	30.05.2022	Uchwała w sprawie wyrażenia zgody na przekazanie przez Województwo Wielkopolskie pomocy finansowej jednostkom samorządu terytorialnego (dział 630 "Turystyka").	Zrealizowana
99.	XLII/824/22	30.05.2022	Uchwała w sprawie wyrażenia zgody na przekazanie przez Województwo Wielkopolskie pomocy finansowej jednostkom samorządu terytorialnego na zadania remontowe z zakresu infrastruktury sportowej, realizowane w 2022 roku w ramach piątej edycji Programu "Szatnia na Medal" (Dział 926 „Kultura Fizyczna”).	Zrealizowana
100.	XLII/825/22	30.05.2022	Uchwała w sprawie wyrażenia zgody na przekazanie przez Województwo Wielkopolskie pomocy finansowej Miastu Kalisz na zadanie inwestycyjne z zakresu infrastruktury sportowej realizowane w roku 2022 (Dział 926 „Kultura Fizyczna”).	Zrealizowana
101.	XLII/826/22	30.05.2022	Uchwała w sprawie wyrażenia zgody na przekazanie przez Województwo Wielkopolskie pomocy finansowej jednostkom samorządu terytorialnego oraz zawarcia w tej sprawie umów pomiędzy Województwem Wielkopolskim a jednostkami samorządu terytorialnego w ramach XII edycji konkursu „Pięknieje wielkopolska wieś”.	Zrealizowana (na 170 dofinansowanych projektów podpisano 169 umów o udzielenie pomocy finansowej z gminami. Gmina Odolanów zrezygnowała z dofinansowania i nie podpisała umowy)
102.	XLII/827/22	30.05.2022	Uchwała w sprawie wyrażenia zgody na przekazanie przez Województwo Wielkopolskie pomocy finansowej jednostkom samorządu terytorialnego na realizację przedsięwzięć w ramach II edycji konkursu „Wielkopolskie Jadłodzielnie”.	Zrealizowana
103.	XLII/828/22	30.05.2022	Uchwała w sprawie udzielenia jednostkom samorządu terytorialnego w 2022 roku pomocy finansowej w formie dotacji celowej z budżetu Województwa Wielkopolskiego na realizację wybranych zadań zgłoszonych w ramach Programu pn. „Błękitno-zielone inicjatywy dla Wielkopolski”.	Zrealizowana
104.	XLII/829/22	30.05.2022	Uchwała w sprawie uzupełnienia planu pracy Komisji Rewizyjnej Sejmiku Województwa Wielkopolskiego na rok 2022.	Zrealizowana

105.	XLIII/830/22	27.06.2022	Uchwała zmieniająca uchwałę Nr XXXVII/713/21 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 20 grudnia 2021 r. w sprawie: uchwały budżetowej Województwa Wielkopolskiego na 2022 rok.	Zrealizowana
106.	XLIII/831/22	27.06.2022	Uchwała zmieniająca uchwałę Nr XXXVII/712/21 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 20 grudnia 2021 r. w sprawie: Wieloletniej Prognozy Finansowej Województwa Wielkopolskiego na 2022 rok i lata następne.	Zrealizowana w zakresie przedsięwzięć zaplanowanych na 2022 r.
107.	XLIII/832/22	27.06.2022	Uchwała w sprawie przyjęcia oceny zasobów pomocy społecznej Województwa Wielkopolskiego za rok 2021 w oparciu o analizę lokalnej sytuacji społecznej i demograficznej.	Zrealizowana
108.	XLIII/833/22	27.06.2022	Uchwała w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie przez Marszałka Województwa Wielkopolskiego umowy na okres dłuższy niż 1 rok budżetowy z Fundacją „Złotowianka” z siedzibą w Złotowie.	Zrealizowana
109.	XLIII/834/22	27.06.2022	Uchwała w sprawie powierzenia zadania własnego Województwa Wielkopolskiego Gminie Dobra.	Zrealizowana
110.	XLIII/835/22	27.06.2022	Uchwała w sprawie wyrażenia zgody na przekazanie przez Województwo Wielkopolskie pomocy finansowej na zadania w zakresie bezpieczeństwa publicznego Gminie Miejskiej Słupca.	Zrealizowana
111.	XLIII/836/22	27.06.2022	Uchwała w sprawie wyrażenia zgody na przekazanie przez Województwo Wielkopolskie pomocy finansowej na zadania w zakresie bezpieczeństwa publicznego Gminie Ostrowite.	Zrealizowana
112.	XLIII/837/22	27.06.2022	Uchwała w sprawie udzielenia pomocy finansowej Gminie Grodziec na odbudowę 6 wiat przystankowych, które uległy zniszczeniu w wyniku przejścia orkanu Dudley przez miejscowości Stara Ciświca i Nowa Ciświca 17.02.2022 r.	Zrealizowana
113.	XLIII/838/22	27.06.2022	Uchwała w sprawie udzielenia dotacji na prace interwencyjne przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków, położonym na obszarze województwa wielkopolskiego.	Zrealizowana
114.	XLIII/839/22	27.06.2022	Uchwała zmieniająca uchwałę w sprawie ustanowienia Nagrody Naukowej Samorządu Województwa Wielkopolskiego.	Zrealizowana
115.	XLIII/840/22	27.06.2022	Uchwała w sprawie przyznawania uczniom stypendiów naukowych Marszałka Województwa Wielkopolskiego.	Zrealizowana
116.	XLIII/841/22	27.06.2022	Uchwała w sprawie przyznawania studentom stypendiów naukowych Marszałka Województwa Wielkopolskiego.	Zrealizowana

117.	XLIII/842/22	27.06.2022	Uchwała w sprawie wyrażenia zgody na przekazanie przez Województwo Wielkopolskie pomocy finansowej jednostkom samorządu terytorialnego na zadania z zakresu infrastruktury sportowej, realizowane w 2022 roku (Dział 926 „Kultura Fizyczna”).	Zrealizowana
118.	XLIII/843/22	27.06.2022	Uchwała w sprawie wyrażenia zgody na przekazanie przez Województwo Wielkopolskie pomocy finansowej jednostkom samorządu terytorialnego na zadania inwestycyjne z zakresu infrastruktury sportowej, realizowane w 2022 roku w ramach piątej edycji Programu "Szatnia na Medal" (Dział 926 „Kultura Fizyczna”).	Zrealizowana
119.	XLIII/844/22	27.06.2022	Uchwała w sprawie wyrażenia zgody na przekazanie przez Województwo Wielkopolskie pomocy finansowej jednostkom samorządu terytorialnego na zadania remontowe z zakresu infrastruktury sportowej, realizowane w 2022 roku w ramach piątej edycji Programu "Szatnia na Medal" (Dział 926 „Kultura Fizyczna”).	Zrealizowana
120.	XLIII/845/22	27.06.2022	Uchwała zmieniająca Uchwałę Nr XLII/823/22 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 30 maja 2022 r. w sprawie wyrażenia zgody na przekazanie przez Województwo Wielkopolskie pomocy finansowej jednostkom samorządu terytorialnego (dział 630 "Turystyka").	Zrealizowana
121.	XLIII/846/22	27.06.2022	Uchwała w sprawie wyrażenia zgody na przekazanie przez Województwo Wielkopolskie pomocy finansowej jednostkom samorządu terytorialnego (dział 630 "Turystyka").	Zrealizowana
122.	XLIII/847/22	27.06.2022	Uchwała w sprawie: wyznaczenia przedstawiciela podmiotu tworzącego do składu komisji konkursowej powołanej do przeprowadzenia konkursu na stanowisko Ordynatora Oddziału Anestezjologii i Intensywnej Terapii w Wielkopolskim Centrum Onkologii im. Marii Skłodowskiej-Curie w Poznaniu.	Zrealizowano
123.	XLIII/848/22	27.06.2022	Uchwała w sprawie powołania Komisji konkursowej do przeprowadzenia konkursu na stanowisko Dyrektora Wojewódzkiego Szpitala Zespolonego w Lesznie.	Zrealizowano
124.	XLIII/849/22	27.06.2022	Uchwała w sprawie: wyznaczenia przedstawicieli podmiotu tworzącego do składu komisji konkursowej powołanej do przeprowadzenia konkursu na stanowisko Zastępcy Dyrektora ds. Inwestycyjno-Technicznych Szpitala Wojewódzkiego w Poznaniu.	Zrealizowano
125.	XLIII/850/22	27.06.2022	Uchwała zmieniająca uchwałę w sprawie powołania Rady Społecznej działającej przy Specjalistycznym Zespole Opieki Zdrowotnej nad Matką i Dzieckiem w Poznaniu.	Zrealizowano
126.	XLIII/851/22	27.06.2022	Uchwała zmieniająca uchwałę nr XIV/282/19 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 20 grudnia 2019 r. w sprawie wyboru przewodniczących i wiceprzewodniczących komisji stałych Sejmiku Województwa Wielkopolskiego.	Zrealizowana

127.	XLIV/852/22	18.07.2022	Uchwała zmieniająca uchwałę Nr XXXVII/713/21 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 20 grudnia 2021 r. w sprawie: uchwały budżetowej Województwa Wielkopolskiego na 2022 rok.	Zrealizowana
128.	XLIV/853/22	18.07.2022	Uchwała zmieniająca uchwałę Nr XXXVII/712/21 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 20 grudnia 2021 r. w sprawie: Wieloletniej Prognozy Finansowej Województwa Wielkopolskiego na 2022 rok i lata następne.	Zrealizowana w zakresie przedsięwzięć zaplanowanych na 2022 r.
129.	XLIV/854/22	18.07.2022	Uchwała w sprawie dopuszczenia zapłaty opłat stanowiących dochody budżetu Województwa Wielkopolskiego innym instrumentem płatniczym.	Zrealizowana
130.	XLIV/855/22	18.07.2022	Uchwała w sprawie zwrotu darowanej nieruchomości na rzecz Skarbu Państwa.	W trakcie realizacji
131.	XLIV/856/22	18.07.2022	Uchwała w sprawie udzielenia zgody na dokonanie darowizny na rzecz Gminy Czarnków.	W trakcie realizacji
132.	XLIV/857/22	18.07.2022	Uchwała w sprawie udzielenia pomocy finansowej jednostkom samorządu terytorialnego w 2022 roku.	Zrealizowana
133.	XLIV/858/22	18.07.2022	Uchwała w sprawie wyrażenia zgody na przekazanie przez Województwo Wielkopolskie pomocy finansowej jednostkom samorządu terytorialnego oraz zawarcia w tej sprawie umów pomiędzy Województwem Wielkopolskim a jednostkami samorządu terytorialnego w ramach programu retencjonowania i wykorzystywania wód opadowych z dachów obiektów użyteczności publicznej na terenie województwa wielkopolskiego w celu nawadniania terenów zielonych pn. „Deszczówka”.	Zrealizowana
134.	XLIV/859/22	18.07.2022	Uchwała w sprawie wyrażenia zgody na przekazanie przez Województwo Wielkopolskie pomocy finansowej jednostkom samorządu terytorialnego na zadania z zakresu infrastruktury sportowej, realizowane w 2022 roku (Dział 926 „Kultura Fizyczna”).	Zrealizowana
135.	XLIV/860/22	18.07.2022	Uchwała w sprawie wyrażenia zgody na przekazanie przez Województwo Wielkopolskie pomocy finansowej jednostkom samorządu terytorialnego na zadania inwestycyjne z zakresu infrastruktury sportowej, realizowane w 2022 roku w ramach piątej edycji Programu "Szatnia na Medal" (Dział 926 „Kultura Fizyczna”).	Zrealizowana
136.	XLIV/861/22	18.07.2022	Uchwała w sprawie wyrażenia zgody na przekazanie przez Województwo Wielkopolskie pomocy finansowej jednostkom samorządu terytorialnego na zadania remontowe z zakresu infrastruktury sportowej, realizowane w 2022 roku w ramach piątej edycji Programu "Szatnia na Medal" (Dział 926 „Kultura Fizyczna”).	Zrealizowana
137.	XLIV/862/22	18.07.2022	Uchwała w sprawie wyrażenia zgody na przekazanie przez Województwo Wielkopolskie pomocy finansowej jednostkom samorządu terytorialnego (dział 630 "Turystyka").	Zrealizowana

138.	XLIV/863/22	18.07.2022	Uchwała w sprawie: powierzenia Gminie Wierzbinek zadania własnego Województwa Wielkopolskiego.	Zrealizowana
139.	XLIV/864/22	18.07.2022	Uchwała w sprawie: określenia przystanków komunikacyjnych, których właścicielem lub zarządzającym jest Województwo Wielkopolskie oraz warunków i zasad korzystania z nich.	Zrealizowana
140.	XLIV/865/22	18.07.2022	Uchwała w sprawie: powierzenia Gminie Trzcianka prowadzenia zadania publicznego w zakresie zarządzania publiczną drogą wojewódzką nr 180 na odcinku od miejscowości Trzcianka do miejscowości Siedlisko.	Zrealizowana
141.	XLIV/866/22	18.07.2022	Uchwała zmieniająca uchwałę Nr X/188/19 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 15 lipca 2019 r. w sprawie określenia zasad rozliczania tygodniowego wymiaru zajęć nauczycieli, rozmiaru i zasad udzielania zniżek od tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć nauczycielom pełniącym stanowiska kierownicze w szkołach i placówkach oraz określenia tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć niektórych nauczycieli, w tym nauczycieli szkół zaocznych, pedagogów, psychologów oraz zasad zaliczania do wymiaru godzin poszczególnych zajęć w kształceniu zaocznym.	Zrealizowana
142.	XLIV/867/22	18.07.2022	Uchwała zmieniająca uchwałę w sprawie przyznawania uczniom stypendiów naukowych Marszałka Województwa Wielkopolskiego.	Zrealizowana
143.	XLIV/868/22	18.07.2022	Uchwała w sprawie udzielenia pomocy finansowej Gminie Jaraczewo na realizację zadania w zakresie kultury, polegającego na budowie pomnika Powstańca Wielkopolskiego w Jaraczewie.	Zrealizowana
144.	XLIV/869/22	18.07.2022	Uchwała w sprawie udzielenia pomocy finansowej przez Województwo Wielkopolskie jednostkom samorządu terytorialnego na realizację zadań w zakresie kultury w 2022 roku w ramach programu „Kultura w drodze”.	Zrealizowana
145.	XLIV/870/22	18.07.2022	Uchwała w sprawie wyrażenia zgody na udzielenie przez Województwo Wielkopolskie pomocy finansowej innym jednostkom samorządu terytorialnego na zadania remontowe i inwestycyjne realizowane w roku 2022 w ramach Programu "Kulisy kultury".	Zrealizowana
146.	XLIV/871/22	18.07.2022	Uchwała zmieniająca uchwałę nr XLII/821/22 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 30 maja 2022 r. w sprawie udzielenia dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków, położonych lub znajdujących się na obszarze Województwa Wielkopolskiego.	Zrealizowana
147.	XLIV/872/22	18.07.2022	Uchwała w sprawie przekazania instytucji kultury pod nazwą Filharmonia Poznańska im. Tadeusza Szeligowskiego.	Zrealizowana

148.	XLIV/873/22	18.07.2022	Uchwała zmieniająca uchwałę w sprawie powołania Rady Społecznej działającej przy Szpitalu Wojewódzkim w Poznaniu.	Zrealizowana
149.	XLIV/874/22	18.07.2022	Uchwała zmieniająca uchwałę w sprawie powołania Rady Społecznej działającej przy Wielkopolskim Centrum Onkologii im. Marii Skłodowskiej – Curie w Poznaniu.	Zrealizowana
150.	XLIV/875/22	18.07.2022	Uchwała zmieniająca uchwałę w sprawie powołania Rady Społecznej działającej przy Zakładzie Leczenia Uzależnień w Charcicach.	Zrealizowana
151.	XLIV/876/22	18.07.2022	Uchwała w sprawie nadania statutu Wielkopolskiemu Centrum Pulmonologii i Torakochirurgii im. Eugenii i Janusza Zeylandów w Poznaniu.	Zrealizowana
152.	XLIV/877/22	18.07.2022	Uchwała zmieniająca uchwałę w sprawie zmiany nazwy Wojewódzkiego Szpitala Neuropsychiatrycznego im. Oskara Bielawskiego w Kościanie oraz nadania statutu Wielkopolskiemu Centrum Neuropsychiatrycznemu im. Oskara Bielawskiego w Kościanie.	Zrealizowana
153.	XLIV/878/22	18.07.2022	Uchwała w sprawie zatwierdzenia Regulaminu Rady Społecznej Wojewódzkiego Szpitala Zespolonego im. Ludwika Perzyny w Kaliszu.	Zrealizowana
154.	XLIV/879/22	18.07.2022	Uchwała w sprawie wyrażenia zgody na udzielenie przez Województwo Wielkopolskie pomocy finansowej gminom na zakupy inwestycyjne i zadania inwestycyjne w 2022 roku w ramach Wojewódzkiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Województwa Wielkopolskiego na lata 2022 – 2026.	Zrealizowana
155.	XLIV/880/22	18.07.2022	Uchwała w sprawie ustalenia składu osobowego komisji stałych Sejmiku Województwa Wielkopolskiego.	Zrealizowana
156.	XLV/881/22	26.09.2022	Uchwała zmieniająca uchwałę Nr XXXVII/713/21 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 20 grudnia 2021 r. w sprawie: uchwały budżetowej Województwa Wielkopolskiego na 2022 rok.	Zrealizowana
157.	XLV/882/22	26.09.2022	Uchwała zmieniająca uchwałę Nr XXXVII/712/21 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 20 grudnia 2021 r. w sprawie: Wieloletniej Prognozy Finansowej Województwa Wielkopolskiego na 2022 rok i lata następne.	Zrealizowana w zakresie przedsięwzięć zaplanowanych na 2022 r.
158.	XLV/883/22	26.09.2022	Uchwała w sprawie wyrażenia zgody na przekazanie przez Województwo Wielkopolskie pomocy finansowej jednostkom samorządu terytorialnego na organizację biegów Powstania Wielkopolskiego (Dział 926 "Kultura Fizyczna).	Zrealizowana

159.	XLV/884/22	26.09.2022	Uchwała w sprawie wyrażenia zgody na przekazanie przez Województwo Wielkopolskie pomocy finansowej jednostkom samorządu terytorialnego na zadania remontowe z zakresu infrastruktury sportowej, realizowane w 2022 roku w ramach piątej edycji Programu "Szatnia na Medal" (Dział 926 „Kultura Fizyczna”).	Zrealizowana
160.	XLV/885/22	26.09.2022	Uchwała w sprawie wyrażenia zgody na przekazanie przez Województwo Wielkopolskie pomocy finansowej jednostkom samorządu terytorialnego na zadania z zakresu infrastruktury sportowej, realizowane w 2022 roku (Dział 926 „Kultura Fizyczna”).	Zrealizowana
161.	XLV/886/22	26.09.2022	Uchwała w sprawie wyrażenia zgody na przekazanie przez Województwo Wielkopolskie pomocy finansowej jednostkom samorządu terytorialnego na zadania inwestycyjne z zakresu infrastruktury sportowej, realizowane w 2022 roku w ramach piątej edycji Programu "Szatnia na Medal" (Dział 926 „Kultura Fizyczna”).	Zrealizowana
162.	XLV/887/22	26.09.2022	Uchwała w sprawie wyrażenia zgody na przekazanie przez Województwo Wielkopolskie pomocy finansowej jednostkom samorządu terytorialnego (dział 630 "Turystyka").	Zrealizowana
163.	XLV/888/22	26.09.2022	Uchwała w sprawie: wyznaczenia przedstawicieli podmiotu tworzącego do składu komisji konkursowej powołanej do przeprowadzenia konkursu na stanowisko Zastępcy Dyrektora ds. Finansowych Szpitala Wojewódzkiego w Poznaniu.	Zrealizowana
164.	XLV/889/22	26.09.2022	Uchwała w sprawie: wyznaczenia przedstawiciela podmiotu tworzącego do składu komisji konkursowej powołanej do przeprowadzenia konkursu na stanowisko Zastępcy Dyrektora ds. Lecznictwa Rehabilitacyjnego, Długoterminowego, Psychiatrycznego i Ambulatoryjnego Szpitala Wojewódzkiego w Poznaniu.	Zrealizowana
165.	XLV/890/22	26.09.2022	Uchwała w sprawie powołania Komisji konkursowej do przeprowadzenia konkursu na stanowisko Dyrektora Wielkopolskiego Centrum Pulmonologii i Torakochirurgii im. Eugenii i Janusza Zeylandów w Poznaniu.	Zrealizowana
166.	XLV/891/22	26.09.2022	Uchwała w sprawie nadania statutu Wojewódzkiemu Specjalistycznemu Zespołowi Zakładów Opieki Zdrowotnej Chorób Płuc i Gruzlicy w Wolicy.	Zrealizowana
167.	XLV/892/22	26.09.2022	Uchwała zmieniająca uchwałę w sprawie nadania statutu Wojewódzkiemu Szpitalowi Zespolonemu im. Ludwika Perzyny w Kaliszu.	Zrealizowana
168.	XLV/893/22	26.09.2022	Uchwała w sprawie udzielenia pomocy finansowej przez Województwo Wielkopolskie jednostkom samorządu terytorialnego na realizację zadań w zakresie kultury w 2022 roku w ramach programu „Kultura w drodze”.	Zrealizowana

169.	XLV/894/22	26.09.2022	Uchwała w sprawie wyrażenia zgody na udzielenie przez Województwo Wielkopolskie pomocy finansowej innym jednostkom samorządu terytorialnego na zadania remontowe i inwestycyjne realizowane w roku 2022 w ramach Programu "Kulisy kultury".	Zrealizowana
170.	XLV/895/22	26.09.2022	Uchwała zmieniająca uchwałę nr XLII/821/22 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 30 maja 2022 r. w sprawie udzielenia dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków, położonych lub znajdujących się na obszarze województwa wielkopolskiego.	Zrealizowana
171.	XLV/896/22	26.09.2022	Uchwała w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie przez Marszałka Województwa Wielkopolskiego umowy na okres dłuższy niż jeden rok budżetowy z Powiatem Kościańskim z siedzibą w Kościanie.	Zrealizowana
172.	XLV/897/22	26.09.2022	Uchwała w sprawie: zaliczenia do kategorii drogi wojewódzkiej odcinka byłej drogi powiatowej nr 2165P przebiegającego ulicami Armii Poznań i Jana Pawła II w miejscowości Witkowo.	Zrealizowana
173.	XLV/898/22	26.09.2022	Uchwała w sprawie: powierzenia Gminie Osieczna prowadzenia zadania publicznego w zakresie zarządzania publiczną drogą wojewódzką nr 432 na odc. w m. Osieczna oraz na odc. w m. Wojnowice.	W trakcie realizacji
174.	XLV/899/22	26.09.2022	Uchwała w sprawie: wyrażenia zgody na przekazanie przez Województwo Wielkopolskie pomocy finansowej Gminie Łobżenica.	Zrealizowana
175.	XLV/900/22	26.09.2022	Uchwała w sprawie: powierzenia Gminie Wijewo prowadzenia zadania publicznego w zakresie zarządzania publiczną drogą wojewódzką nr 305 przebiegającą przez teren gminy.	Zrealizowana
176.	XLV/901/22	26.09.2022	Uchwała w sprawie wyrażenia zgody na przekazanie przez Województwo Wielkopolskie pomocy finansowej na zadania w zakresie bezpieczeństwa publicznego Gminie Krzywiń.	Zrealizowana
177.	XLV/902/22	26.09.2022	Uchwała w sprawie wyrażenia zgody na przekazanie przez Województwo Wielkopolskie pomocy finansowej na zadania w zakresie bezpieczeństwa publicznego Gminie Włoszakowice.	Zrealizowana
178.	XLV/903/22	26.09.2022	Uchwała w sprawie udzielenia zgody na dokonanie darowizny nieruchomości na rzecz Miasta Poznania.	Zrealizowana
179.	XLV/904/22	26.09.2022	Uchwała w sprawie wyrażenia zgody na wniesienie przez Województwo Wielkopolskie do spółki z ograniczoną odpowiedzialnością Wielkopolskie Centrum Ratownictwa Medycznego sp. z o.o., wkładu niepieniężnego na pokrycie udziałów obejmowanych w podwyższonym kapitale zakładowym Spółki.	Zrealizowana

180.	XLV/905/22	26.09.2022	Uchwała w sprawie skierowania do Wielkopolskiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska wniosku o przekazanie informacji o wynikach kontroli obiektów o podstawowym znaczeniu dla województwa.	Zrealizowana
181.	XLV/906/22	26.09.2022	Uchwała w sprawie utworzenia Młodzieżowego Sejmiku Województwa Wielkopolskiego i nadania jego Statutu.	Zrealizowana
182.	XLV/907/22	26.09.2022	Uchwała w sprawie ustalenia składu osobowego komisji stałych Sejmiku Województwa Wielkopolskiego.	Zrealizowana
183.	XLV/908/22	26.09.2022	Uchwała w sprawie przekazania zgodnie z właściwością skargi związanej z procedurą adopcyjną w Wielkopolskim Ośrodku Adopcyjnym.	Zrealizowana
184.	XLVI/909/22	24.10.2022	Uchwała zmieniająca uchwałę Nr XXXVII/713/21 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 20 grudnia 2021 r. w sprawie: uchwały budżetowej Województwa Wielkopolskiego na 2022 rok.	Zrealizowana
185.	XLVI/910/22	24.10.2022	Uchwała zmieniająca uchwałę Nr XXXVII/712/21 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 20 grudnia 2021 r. w sprawie: Wieloletniej Prognozy Finansowej Województwa Wielkopolskiego na 2022 rok i lata następne.	Zrealizowana w zakresie przedsięwzięć zaplanowanych na 2022 r.
186.	XLVI/911/22	24.10.2022	Uchwała w sprawie uchwalenia Programu współpracy Samorządu Województwa Wielkopolskiego z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na rok 2023.	Sukcesywnie realizowana przez cały 2023 r.
187.	XLVI/912/22	24.10.2022	Uchwała w sprawie: wyrażenia zgody na przekazanie przez Województwo Wielkopolskie pomocy finansowej jednostkom samorządu terytorialnego oraz zawarcia w tej sprawie umów pomiędzy Województwem Wielkopolskim a jednostkami samorządu terytorialnego w ramach X edycji konkursu „Odnowa wsi szansą dla aktywnych sołectw”.	Zrealizowana
188.	XLVI/913/22	24.10.2022	Uchwała w sprawie wyrażenia zgody na udzielenie przez Województwo Wielkopolskie pomocy finansowej Gminie Trzcianka na zadanie remontowe realizowane w roku 2022 w ramach programu „Kulisy Kultury”.	Zrealizowana
189.	XLVI/914/22	24.10.2022	Uchwała w sprawie wyrażenia zgody na udzielenie przez Województwo Wielkopolskie pomocy finansowej Miastu Poznań na zadanie pn. „Pokonać wykluczenie – zaprojektowanie i montaż windy osobowej w budynku przy ul. Starołęckiej 36-38” (dział 926 Kultura fizyczna).	Niezrealizowana
190.	XLVI/915/22	24.10.2022	Uchwała w sprawie kryteriów ustalania dla samorządów powiatowych kwot środków Funduszu Pracy na finansowanie programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej oraz finansowanie innych fakultatywnych zadań.	Zrealizowana

191.	XLVI/916/22	24.10.2022	Uchwała w sprawie wyrażenia zgody na udzielenie przez Województwo Wielkopolskie pomocy finansowej Powiatowi Pleszewskiemu na dofinansowanie programu terapeutycznego realizowanego na Pododdziale dla osób uzależnionych od alkoholu w Domu Pomocy Społecznej w Pleszewie.	Zrealizowana
192.	XLVI/917/22	24.10.2022	Uchwała w sprawie: wyznaczenia przedstawiciela podmiotu tworzącego do składu komisji konkursowej powołanej do przeprowadzenia konkursu na stanowisko Zastępcy Dyrektora ds. Pielęgniarstwa Szpitala Wojewódzkiego w Poznaniu.	Zrealizowana
193.	XLVI/918/22	24.10.2022	Uchwała zmieniająca uchwałę w sprawie nadania statutu Specjalistycznemu Zespołowi Opieki Zdrowotnej nad Matką i Dzieckiem w Poznaniu.	Zrealizowana
194.	XLVI/919/22	24.10.2022	Uchwała zmieniająca uchwałę w sprawie uchwalenia Wojewódzkiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Województwa Wielkopolskiego na lata 2022-2026.	W trakcie realizacji do 2026 r.
195.	XLVI/920/22	24.10.2022	Uchwała w sprawie nadania statutu Wojewódzkiej Stacji Pogotowia Ratunkowego w Poznaniu.	Zrealizowana
196.	XLVI/921/22	24.10.2022	Uchwała w sprawie powołania Rady Społecznej działającej przy Wielkopolskim Centrum Onkologii im. Marii Skłodowskiej – Curie w Poznaniu.	Zrealizowana
197.	XLVI/922/22	24.10.2022	Uchwała w sprawie skargi dotyczącej braku nadzoru nad instytucją kultury Parowozownia Wolsztyn.	Zrealizowana
198.	XLVI/923/22	24.10.2022	Uchwała w sprawie przyjęcia stanowiska o ogłoszeniu roku 2023 w województwie wielkopolskim Wielkopolskim Rokiem Wisławy Szymborskiej.	Zrealizowana
199.	XLVI/924/22	24.10.2022	Uchwała w sprawie powołania Komisji Wyborczej do przeprowadzenia wyborów Radnych Młodzieżowego Sejmiku Województwa Wielkopolskiego I kadencji.	Zrealizowana
200.	XLVI/925/22	24.10.2022	Uchwała w sprawie: apelu Sejmiku Województwa Wielkopolskiego do Rządu Rzeczypospolitej Polskiej w sprawie możliwości utraty funduszy unijnych dla Polski.	Zrealizowana
201.	XLVII/926/22	28.11.2022	Uchwała zmieniająca uchwałę Nr XXXVII/713/21 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 20 grudnia 2021 r. w sprawie: uchwały budżetowej Województwa Wielkopolskiego na 2022 rok.	Zrealizowana
202.	XLVII/927/22	28.11.2022	Uchwała zmieniająca uchwałę Nr XXXVII/712/21 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 20 grudnia 2021 r. w sprawie: Wieloletniej Prognozy Finansowej Województwa Wielkopolskiego na 2022 rok i lata następne.	Zrealizowana w zakresie przedsięwzięć zaplanowanych na 2022 r.

203.	XLVII/928/22	28.11.2022	Uchwała zmieniająca uchwałę w sprawie określenia zadań, na które w 2022 roku przeznacza się środki Państwowego Funduszu Osób Niepełnosprawnych, przekazane samorządowi województwa.	Zrealizowana
204.	XLVII/929/22	28.11.2022	Uchwała w sprawie uchwalenia Statutu Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej w Poznaniu.	Zrealizowana
205.	XLVII/930/22	28.11.2022	Uchwała zmieniająca uchwałę w sprawie wyrażenia zgody na udzielenie pomocy finansowej w formie dotacji celowej przez Województwo Wielkopolskie Gminie Borek Wielkopolski-organizatorowi Zakładu Aktywności Zawodowej w Leonowie.	Zrealizowana
206.	XLVII/931/22	28.11.2022	Uchwała zmieniająca uchwałę w sprawie wyrażenia zgody na udzielenie pomocy finansowej w formie dotacji celowej przez Województwo Wielkopolskie Gminie Koźmin Wielkopolski - organizatorowi Zakładu Aktywności Zawodowej w Koźminie Wielkopolskim.	Zrealizowana
207.	XLVII/932/22	28.11.2022	Uchwała zmieniająca uchwałę w sprawie wyrażenia zgody na udzielenie pomocy finansowej w formie dotacji celowej przez Województwo Wielkopolskie Gminie Lisków - organizatorowi Zakładu Aktywności Zawodowej w Swobodzie.	Zrealizowana
208.	XLVII/933/22	28.11.2022	Uchwała zmieniająca uchwałę w sprawie wyrażenia zgody na udzielenie pomocy finansowej w formie dotacji celowej przez Województwo Wielkopolskie Gminie Mieścisko - organizatorowi Zakładu Aktywności Zawodowej w Gołaszewie.	Zrealizowana
209.	XLVII/934/22	28.11.2022	Uchwała zmieniająca uchwałę w sprawie wyrażenia zgody na udzielenie pomocy finansowej w formie dotacji celowej przez Województwo Wielkopolskie Gminie Żerków - organizatorowi Zakładu Aktywności Zawodowej w Żerkowie.	Zrealizowana
210.	XLVII/935/22	28.11.2022	Uchwała zmieniająca uchwałę w sprawie wyrażenia zgody na udzielenie pomocy finansowej w formie dotacji celowej przez Województwo Wielkopolskie Powiatowi Ostrzeszowskiemu - organizatorowi Zakładu Aktywności Zawodowej w Książenicach.	Zrealizowana
211.	XLVII/936/22	28.11.2022	Uchwała zmieniająca uchwałę w sprawie nadania statutu Szpitalowi Wojewódzkiemu w Poznaniu.	Zrealizowana
212.	XLVII/937/22	28.11.2022	Uchwała zmieniająca uchwałę w sprawie wyrażenia zgody na udzielenie przez Województwo Wielkopolskie pomocy finansowej gminom na zakupy inwestycyjne i zadania inwestycyjne w 2022 roku w ramach Wojewódzkiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Województwa Wielkopolskiego na lata 2022 – 2026.	Zrealizowana

213.	XLVII/938/22	28.11.2022	Uchwała w sprawie wyrażenia zgody na udzielenie przez Województwo Wielkopolskie pomocy finansowej dla Gminy i Miasta Nowe Skalmierzyce na zakup inwestycyjny i zadanie inwestycyjne realizowane w latach 2022-2023 w ramach Wojewódzkiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Województwa Wielkopolskiego na lata 2022 – 2026.	Zrealizowana
214.	XLVII/939/22	28.11.2022	Uchwała zmieniająca uchwałę w sprawie powołania Rady Społecznej działającej przy Wielkopolskim Centrum Onkologii im. Marii Skłodowskiej - Curie w Poznaniu.	Zrealizowana
215.	XLVII/940/22	28.11.2022	Uchwała zmieniająca uchwałę w sprawie wyrażenia zgody na przekazanie przez Województwo Wielkopolskie pomocy finansowej na zadania w zakresie bezpieczeństwa publicznego Gminie Krzywiń.	Zrealizowana
216.	XLVII/941/22	28.11.2022	Uchwała w sprawie: powierzenia Gminie Kępno prowadzenia zadania publicznego w zakresie zarządzania publiczną drogą wojewódzką nr 482 w m. Kępno w obrębie skrzyżowania ulic: Granitowej, Wieluńskiej, Rozwojowej oraz prawoskrętu z ul. Przemysłowej na DW 482.	W trakcie realizacji
217.	XLVII/942/22	28.11.2022	Uchwała w sprawie wyrażenie stanowiska związanego z apelem Rady Miasta i Gminy Szamotuły dotyczącego wydłużenia terminów użytkowania urządzeń służących do ogrzewania budynków i lokali mieszkalnych.	Zrealizowana
218.	XLVII/943/22	28.11.2022	Uchwała zmieniająca uchwałę Nr XXX/593/2013 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 28 stycznia 2013 r. w sprawie nadania statutu jednostce budżetowej pod nazwą „Wielkopolski Zarząd Geodezji, Kartografii i Administrowania Mieniem w Poznaniu”.	Zrealizowana
219.	XLVII/944/22	28.11.2022	Uchwała w sprawie wystąpienia Województwa Wielkopolskiego z Europejskiej Sieci Regionalnego Dziedzictwa Kulinarного (ang.: European Network of Regional Culinary Heritage).	Zrealizowana
220.	XLVII/945/22	28.11.2022	Uchwała w sprawie udzielenia przez Województwo Wielkopolskie pomocy finansowej Gminie Ostroróg na zadanie remontowe, realizowane w ramach Programu „Kulisy kultury”.	Zrealizowana
221.	XLVIII/946/22	19.12.2022	Uchwała zmieniająca uchwałę Nr XXXVII/713/21 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 20 grudnia 2021 r. w sprawie: uchwały budżetowej Województwa Wielkopolskiego na 2022 rok.	Zrealizowana
222.	XLVIII/947/22	19.12.2022	Uchwała zmieniająca uchwałę Nr XXXVII/712/21 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 20 grudnia 2021 r. w sprawie: Wieloletniej Prognozy Finansowej Województwa Wielkopolskiego na 2022 rok i lata następne.	Zrealizowana w zakresie przedsięwzięć zaplanowanych na 2022 r.
223.	XLVIII/948/22	19.12.2022	Uchwała w sprawie: Wieloletniej Prognozy Finansowej Województwa Wielkopolskiego na 2023 rok i lata następne.	W trakcie realizacji

224.	XLVIII/949/22	19.12.2022	Uchwała w sprawie: uchwały budżetowej Województwa Wielkopolskiego na 2023 rok.	W trakcie realizacji
225.	XLVIII/950/22	19.12.2022	Uchwała w sprawie udzielenia pomocy finansowej Gminie Zakrzewo na zadanie z zakresu kultury pod nazwą „Popularyzacja Idei Rodła”.	W trakcie realizacji
226.	XLVIII/951/22	19.12.2022	Uchwała w sprawie udzielenia pomocy finansowej Miastu Leszno na zadanie z zakresu kultury pod nazwą „Dofinansowanie działalności instytucji kultury - Teatru Miejskiego w Lesznie, dla której organizatorem jest Miasto Leszno”.	W trakcie realizacji
227.	XLVIII/952/22	19.12.2022	Uchwała w sprawie: określenia zasad udzielania dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków położonych lub znajdujących się na obszarze województwa wielkopolskiego.	W trakcie realizacji
228.	XLVIII/953/22	19.12.2022	Uchwała w sprawie: powierzenia zarządzania przystankami komunikacyjnymi zlokalizowanymi w ciągu dróg wojewódzkich w granicach administracyjnych Gminy Czempin, Gminie Czempin.	W trakcie realizacji
229.	XLVIII/954/22	19.12.2022	Uchwała zmieniająca uchwałę w sprawie nadania Statutu Wielkopolskiemu Ośrodkowi Reumatologicznemu Samodzielnemu Publicznemu Specjalistycznemu Zespołowi Opieki Zdrowotnej w Śremie.	Zrealizowana
230.	XLVIII/955/22	19.12.2022	Uchwała w sprawie powołania Komisji konkursowej do przeprowadzenia konkursu na stanowisko Dyrektora Centrum Rehabilitacji im. Prof. Mieczysława Walczaka w Osiecznej.	Zrealizowana
231.	XLVIII/956/22	19.12.2022	Uchwała zmieniająca uchwałę w sprawie powołania Rady Społecznej działającej przy Zakładzie Leczenia Uzależnień w Charcicach.	Zrealizowana
232.	XLVIII/957/22	19.12.2022	Uchwała w sprawie wyrażenia zgody na wynajęcie w trybie bezprzetargowym pomieszczenia w budynku położonym w Kościanie przy pl. Paderewskiego 1.	W trakcie realizacji
233.	XLVIII/958/22	19.12.2022	Uchwała w sprawie wyrażenia zgody na wydzierżawienie w trybie bezprzetargowym lokalu użytkowego zlokalizowanego w budynku położonym na nieruchomości w Poznaniu przy ul. Dąbrowskiego 38.	W trakcie realizacji
234.	XLVIII/959/22	19.12.2022	Uchwała w sprawie wyrażenia zgody na udzielenie bonifikaty od ceny sprzedaży nieruchomości położonej w Gnieźnie przy ul. Orzeszkowej 20 na rzecz Stowarzyszenia "RODZICE-DZIECIOM" im. kardynała Stefana Wyszyńskiego - Prymasa Tysiąclecia z siedzibą w Gnieźnie.	W trakcie realizacji
235.	XLVIII/960/22	19.12.2022	Uchwała w sprawie przyjęcia projektu „Listu deklarującego wolę przystąpienia Województwa Wielkopolskiego do Powering Past Coal Alliance”.	Zrealizowana
236.	XLVIII/961/22	19.12.2022	Uchwała w sprawie zasad udzielania dotacji celowej z budżetu Województwa Wielkopolskiego spółkom wodnym, trybu postępowania w sprawie udzielania tej dotacji i sposobu jej rozliczania.	W trakcie realizacji

237.	XLVIII/962/22	19.12.2022	Uchwała w sprawie powierzenia Województwu Pomorskiemu realizacji zadań dotyczących rewitalizacji i promocji śródlądowej drogi wodnej relacji zachód–wschód obejmującej drogi wodne: Odra, Warta, Noteć, Kanał Bydgoski, Brda, Wisła, Nogat, Szarpawa oraz Zalew Wiślan (planowana droga wodna E70 na terenie Polski) na odcinku położonym na terenie województwa wielkopolskiego w latach 2023-2025.	W trakcie realizacji
238.	XLVIII/963/22	19.12.2022	Uchwała w sprawie przekazania zgodnie z właściwością skargi z dnia 30 listopada 2022 roku.	Zrealizowana
239.	XLVIII/964/22	19.12.2022	Uchwała w sprawie: przyjęcia Planu Pracy Sejmiku Województwa Wielkopolskiego na 2023 rok.	Zrealizowana
240.	XLVIII/965/22	19.12.2022	Uchwała w sprawie: przyjęcia Planu Pracy komisji Sejmiku Województwa Wielkopolskiego na 2023 rok.	Zrealizowana
241.	XLVIII/966/22	19.12.2022	Uchwała w sprawie przekazania zgodnie z właściwością petycji z dnia 5 października 2022 roku.	Zrealizowana

Opracowanie KS

Spis tabel

Tabela 1. Dokumenty realizujące cele SRWW 2030 realizowane w 2022 r.....	41
Tabela 2. Tematyczne uporządkowanie dokumentów wykonawczych SRWW 2030	43
Tabela 3. Postęp finansowy WRPO 2014+ (kwota dofinansowania UE w PLN), stan na 31. 12. 2022 r. i stan w 2022 r.	103
Tabela 4. Efekty rzeczowe wdrażania Instrumentów Finansowych 2014-2020, stan na 31.12.2022 r.	107
Tabela 5. Lista projektów wspierających walkę z pandemią COVID-19 (stan na 31.12.2022 r.)	112
Tabela 6. Środki przeznaczone na walkę z pandemią COVID-19 w ramach WRPO 2014+ (stan na 31.12.2022 r.)	113
Tabela 7. Postęp finansowy w projektach PO WER dla Wielkopolski (narastająco do 31.12.2022 r.)..	114
Tabela 8. Limity w ramach PROW 2014-2020 dla Wielkopolski	115
Tabela 9. Wykonanie uchwał Sejmiku Województwa Wielkopolskiego podjętych w 2022 roku	132

Spis wykresów

Wykres 1. Ludność według biologicznych grup wieku w 2020 roku oraz w latach 2030-2050 (Prognoza)	8
Wykres 2. Zgony według tygodni w województwie wielkopolskim w latach 2021-2022	12
Wykres 3. Uczniowie szkół ponadpodstawowych w latach 2020/2021 oraz 2021/2022.....	15
Wykres 4. Wskaźniki zasięgu ubóstwa w gospodarstwach domowych w latach 2018-2019	17
Wykres 5. Stopa bezrobocia rejestrowanego w Wielkopolsce według miesięcy w latach 2021-2022... ..	22
Wykres 6. Stopa bezrobocia rejestrowanego w Polsce i Wielkopolsce w lutym w latach 2022 i 2023..	22
Wykres 7. Ogólny klimat koniunktury w budownictwie w Wielkopolsce w marcu 2023 roku	24
Wykres 8. Wskaźniki ogólnego klimatu koniunktury według rodzaju działalności w Wielkopolsce w marcu 2023 roku	24
Wykres 9. Masa odpadów komunalnych odebranych i zebranych niesegregowanych (zmieszanych) w latach 2019-2021	28
Wykres 10. Masa odebranych i zebranych odpadów komunalnych w podziale na rodzaje odpadów w latach 2019-2021	29
Wykres 11. Liczba PSZOK	29
Wykres 12. Wnioski o płatność (wartość dofinansowania UE w mln PLN), stan na 31.12.2021 i 31.12.2022 r.	103
Wykres 13. Projekty zakończone (wartość dofinansowania UE w mln PLN), stan na 31.12.2021 i 31.12.2022 r.	103
Wykres 14. Postęp finansowy WRPO 2014+ (wartość dofinansowania UE w mln PLN) wraz z % wykorzystania alokacji, stan na 31.12.2022 r.	103
Wykres 15. Wartość podpisanych umów (dofinansowanie UE w mln PLN) wraz z % wykorzystania alokacji w podziale na osie priorytetowe, stan na 31.12.2022 r.	104
Wykres 16. Wartość dofinansowania UE (mln PLN) we wnioskach o płatność wraz z % wykorzystania alokacji w podziale na osie priorytetowe, stan na 31.12.2022 r.	104
Wykres 17. Projekty wg rodzajów beneficjentów na podstawie liczby realizowanych projektów, stan na 31.12.2022 r.	105
Wykres 18. Projekty wg wartości otrzymanego wsparcia UE dla beneficjentów, stan na 31.12.2022 r.	105

Wykres 19. Rozkład projektów wg wartości otrzymanego wsparcia UE dla beneficjentów (mln PLN), stan na 31.12.2022 r.	105
Wykres 20. Kwota zawartych umów i środków przekazanych ostatecznym odbiorcom w ramach Instrumentów Finansowych z umów pożyczki (dofinansowanie UE w mln PLN), I i II obrotu środkami UE, stan na 31.12.2022 r.	106
Wykres 21. Udzielone wsparcie w ramach Instrumentów Finansowych wg wartości umów, stan na 31.12.2022 r.	107
Wykres 22. Udział umów z odbiorcami ostatecznymi wg rodzaju Instrumentu Finansowego, stan na 31.12.2022 r.	107
Wykres 23. Wskaźnik finansowy RW całkowita kwota certyfikowanych wydatków kwalifikowalnych % realizacji wartości docelowej (2023), stan na 31.12.2022 r.	108
Wykres 24. Wskaźniki produktu EFRR Ram Wykonania - % realizacji wartości docelowej (2023), stan na 31.12.2022 r.	108
Wykres 25. Wskaźniki produktu EFS Ram Wykonania - % realizacji wartości docelowej (2023), stan na 31.12.2022 r.	109
Wykres 26. Realizacja Strategii ZIT na podstawie umów i wniosków o płatność wartość dofinansowania UE (%), stan na 31.12.2022 r.	110
Wykres 27. Realizacja MT OSI na podstawie umów i wniosków o płatność wartość dofinansowania UE (%), stan na 31.12.2022 r.	110

Spis map

Mapa 1. Udział ludności w wieku 65 lat i więcej w ogólnej liczbie ludności w 2021 roku.....	7
Mapa 2. Przyrost naturalny na 1 000 ludności w 2021 roku.....	9
Mapa 3. Wskaźnik atrakcyjności migracyjnej w 2021 roku	10
Mapa 4. Typologia demograficzna powiatów i gmin według metody Webba w 2021 roku	11
Mapa 5. Zgony według wybranych przyczyn na 100 tys. ludności w 2021 roku	12
Mapa 6. Uczestnictwo osób dorosłych w kształceniu lub szkoleniu w 2021 roku	14
Mapa 7. Fundacje, stowarzyszenie i organizacje społeczne na 10 tys. ludności w 2021 roku	15
Mapa 8. Korzystający ze środowiskowej pomocy społecznej na 10 tys. ludności w 2021 roku	16
Mapa 9. Przeciętny miesięczny dochód rozporządzalny na 1 osobę w 2021 roku.....	17
Mapa 10. Produkt krajowy brutto na 1 mieszkańca w 2020 roku.....	20
Mapa 11. Pracujący na 1 000 ludności w 2021 roku.....	21
Mapa 12. Stopa bezrobocia rejestrowanego w 2022 roku	21
Mapa 13. Podmioty gospodarki narodowej na 10 tys. ludności w 2022 roku.....	23
Mapa 14. Nakłady inwestycyjne w gospodarce narodowej na 1 mieszkańca w 2021 roku	24
Mapa 15. Globalna produkcja rolnicza na 1 ha użytków rolnych w 2021 roku	25
Mapa 16. Zmieszane odpady komunalne zebrane na 1 mieszkańca w 2021 roku.....	27
Mapa 17. Odpady zebrane selektywnie w relacji do ogółu odpadów w 2021 roku.....	28
Mapa 18. Produkcja energii elektrycznej w 2021 roku	29
Mapa 19. Masa zinwentaryzowanych wyrobów zawierających azbest na 1 mieszkańca (stan na 30 marca 2023 r.)	30
Mapa 20. Emisja pyłów do powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych wg województw oraz powiatów województwa wielkopolskiego w 2021 roku.....	31
Mapa 21. Emisja gazów do powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych wg województw oraz powiatów województwa wielkopolskiego w 2021 roku.....	31
Mapa 22. Sieć dróg krajowych i wojewódzkich (stan na 31.12.2022).....	34

Mapa 23. Dostępność czasowa Poznania w styczniu 2023 roku	35
Mapa 24. Samochody osobowe na 1 000 ludności w 2021 roku	36
Mapa 25. Przewozy ładunków transportem samochodowym w 2021 roku	37
Mapa 26. Regionalne połączenia kolejowe (stan na marzec 2023 roku)	38
Mapa 27. Przewozy pasażerów w transporcie kolejowym w 2021 roku.....	38
Mapa 28. Pasażerski transport lotniczy w 2021 roku.....	39
Mapa 29. Długość dróg rowerowych na 10 tys. ludności w 2021 roku.....	40
Mapa 30. Przedsiębiorstwa sektora niefinansowego posiadające szerokopasmowy dostęp do internetu w 2022 roku	40